

2024
9. BELÜGYI SZEMLE

• ACADEMIC JOURNAL OF INTERNAL AFFAIRS •

A BELÜGYMINISZTERIUM SZAKMAI, TUDOMÁNYOS FOLYÓIRATA

EUROPOL
HUNGARY

72.
évfolyam

BELÜGYI SZEMLE

A BELÜGYMINISZTERIUM SZAKMAI, TUDOMÁNYOS FOLYÓIRATA

72. ÉVFOLYAM

2024/9. SZÁM

BELÜGYI SZEMLE

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

ELNÖK TITKÁR TAGOK

Dr. Felkai László, közigazgatási államtitkár, Belügyminisztérium
Prof. dr. Dános Valér ny. r. vezérőrnagy, egyetemi magántanár
Prof. dr. Finszter Géza, a Magyar Tudományos Akadémia doktora
Prof. dr. Gál István László, tanszékvezető egyetemi tanár
Prof. dr. Haller József, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, tanszékvezető egyetemi tanár
Prof. Dr. Hamza Gábor, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, egyetemi tanár
Prof. dr. Herke Csongor, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, tanszékvezető egyetemi tanár
Prof. dr. Kecskés László, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja
Prof. dr. Kerezi Klára, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, egyetemi tanár
Prof. dr. Koltay András, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság és a Médiatechnikai Intézet elnöke, egyetemi tanár
Prof. dr. Korinek László, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja
Prof. dr. Maróth Miklós, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja
Prof. dr. Mezey Barna, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, tanszékvezető egyetemi tanár
Prof. dr. Patyi András, alkotmánybíró, egyetemi tanár
Prof. dr. Polt Péter, legfőbb ügyész, egyetemi tanár
Prof. dr. Sándor István, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, tanszékvezető egyetemi tanár
Prof. dr. Tóth Mihály, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, tanszékvezető egyetemi tanár

NEMZETKÖZI SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Dr. h.c. Detlef Schröder, az Európai Unió Rendészeti Képzési Ügynökségének korábbi ügyvezető igazgatója (Németország)
Prof. Dr. Lam Kwok Yan, Nanyang Műszaki Egyetem (Szingapúr)
Dr. Ludek Michalek, a Cseh Rendőrákadémia tagja, egyetemi tanár (Csehország)
Prof. Dr. Mathieu Deflem, Dél-Karolinai Egyetem, egyetemi tanár (Amerikai Egyesült Államok)
Dr. habil. Philipp Fluri ügyvezető, Genfi Biztonságpolitikai Központ (Svájc)
Prof. Dr. Wei Changdong, Kelet-Kínai Állam- és Jogtudományi Egyetem, Shanghai, egyetemi tanár (Kína)

SZAKMAI TANÁCSADÓ TESTÜLET

Dr. Bakai Kristóf Péter PhD, püör. dandártábornok, Nemzeti Adó- és Vámhivatal Vámszakmai és Nemzetközi elnökhelyettese
Dr. Balogh János r. altábornagy, az Országos Rendőr-főkapitányság vezetője
Dr. Bolcsik Zoltán r. altábornagy, a Belügyminisztérium rendészeti államtitkára
Scott Donovan, a budapesti Nemzetközi Rendészeti Akadémia (ILEA) igazgatója

Dr. Góra Zoltán t. altábornagy, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság vezetője
Dr. Gömbös Sándor r. dandártábornok, az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság főigazgatója
Hajdu János r. altábornagy, a Terrorelhárítási Központ főigazgatója
Dr. Hatala József ny. r. altábornagy, a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács elnöke
Dr. Hegyaljai Máttyás, a Belügyminisztérium európai uniós és nemzetközi helyettes államtitkára
Dr. Thomas Herko, az Osztrák Szövetségi Belügyminisztérium belügyi attaséja
Prof. dr. Janza Frigyes ny. r. vezérőrnagy, c. egyetemi tanár, a Belügyminisztérium oktatási főszemlézője
Prof. dr. Kovács Gábor r. vezérőrnagy, a Nemzeti Közszerológiai Egyetem, Rendészettudományi Kar dékánja, tanszékvezető egyetemi tanár
Láng István, az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője
Prof. dr. Sallai János r. ezredes, Nemzeti Közszerológiai Egyetem, tanszékvezető egyetemi tanár
Dr. Szabó Marcel alkotmánybíró, nemzetközi jogász
Dr. Tomin Szilvia r. vezérőrnagy, a Nemzeti Védelmi Szolgálat főigazgatója
Dr. Tóth Tamás bv. altábornagy, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság vezetője
Dr. Túrós András ny. r. altábornagy, az Országos Polgárőr Szövetség elnöke

SZERKESZTŐSÉG

FŐSZERKESZTŐ
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES
MB. FELELŐS SZERKESZTŐ
OLVASÓSZERKESZTŐ
IDEGENNYELVISZAKLEKTOR

FŐMUNKATÁRS
MUNKATÁRS
SZERKESZTŐSÉG

ISSN

FELELŐS KIADÓ

NYOMDA
FELELŐS VEZETŐ

Prof. dr. Dános Valér ny. r. vezérőrnagy, egyetemi magántanár
Dr. Szabó Csaba PhD r. alezredes, egyetemi docens
Fazekas-Pátyodi Szandra
Végh Zsuzsanna
Prof. dr. Boda József ny. nb. vezérőrnagy, c. egyetemi tanár
Dr. Németh Viktor PhD
Luda Henrietta
2090 Remeteszőlős, Nagykovácsi út 3.
Telefonszám: +36 (26) 795-922; BM: 24-626
<https://belugyiszemlejournal.org>
ISSN 2062-9494 (Nyomtatott)
ISSN 2677-1632 (Online)
LXXII. évfolyam
Belügyminisztérium
www.kormany.hu/hu/belugyminiszterium
1051 Budapest, József Attila utca 2-4.
Duna-Mix Kft.
Szabó Bálint bv. alezredes, ügyvezető
Megjelenik havonta

TARTALOM

CATHERINE DE BOLLE	Ajánló	1550
PINTÉR SÁNDOR	Miniszeri előszó	1554
TANULMÁNYOK		
VAS ZSOLT – SZONGOTH RICHÁRD	Europol-együttműködés a magyar bűnüldözésben	1557
VETTER DÁNIEL	Az Europol-együttműködés tapasztalatai	1575
EUROPOL INNOVATION LAB – DÁNOS VALÉR	Az MI-fordulat: hogyan használja fel az Europol a mesterséges intelligenciát a súlyos szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelemben	1589
EUROPOL INNOVATION LAB – SZABÓ CSABA	Az Europol szerepe a kiberbűnözés elleni küzdelemben	1599
UJFALUSSY NIKOLETT	A bűnüldözési információcsere nagy kihívása	1609
BAKAI KRISTÓF PÉTER – CSATLÓS ZSOLT	Pénzügyőrök az Europolban. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal, valamint jogelődje a Vám- és Pénzügyőrség részvétele az Európai Rendőrségi Hivatal munkájában	1623
HEGYALJAI MÁTYÁS	Europol 25, Magyarország 20	1637
ANTONIO ORTIZ	Az Europol terrorizmus elleni küzdelemben nyújtott szerepe: több mint 25 éves partnerség	1649

TABLE OF CONTENTS

CATHERINE DE BOLLE	Introduction	1662
PINTÉR SÁNDOR	Foreword	1666
	STUDIES	
ZSOLT VAS – RICHÁRD SZONGOTH	Europol cooperation in Hungarian law enforcement	1669
DÁNIEL VETTER	Experience of the Europol cooperation	1685
EUROPOL INNOVATION LAB – VALÉR DÁNOS	The AI-shift: how Europol is leveraging artificial intelligence to combat serious organised crime and terrorism	1699
EUROPOL INNOVATION LAB – CSABA SZABÓ	Europol’s role in the fight against cybercrime	1707
NIKOLETT UJFALUSSY	The big law enforcement information exchange challenge	1715
KRISTÓF PÉTER BAKAI – ZSOLT CSATLÓS	Financial guards at Europol. Participation of the National Tax and Customs Administration and its predecessor, the Hungarian Customs and Finance Guard in the work of the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation	1727
MÁTYÁS HEGYALJAI	Europol 25, Hungary 20	1741
ANTONIO ORTIZ	Europol’s Counter-Terrorism Role: over 25 Years of Partnership	1751

AJÁNLÓ

Az Europol ügyvezető igazgatójaként külön öröm számomra, hogy hozzájárulhatok egy olyan kiadványhoz, amely jelentős mérföldkőről – Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozásának 20. évfordulójáról – emlékezik meg. Különösen örömteli lehetőség ez, hiszen 2024-ben az Europol, a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniók Ügynöksége létrejöttének 25. évfordulójáról is megemlékezünk. Kiváló alkalom tehát arra, hogy együtt ünnepeljük az európai bűnüldözés átalakulását és a nemzetközi rendőrségi együttműködésben elért közös eredményeinket, különösen azért, mert 2024 második félévében Magyarország vette át az EU Tanácsának elnökségét.

Magyarország bűnüldöző szervei az Európai Unióhoz való csatlakozás óta eltelt két évtizedben figyelemre méltó átalakuláson mentek keresztül. Ezek a változások fokozták a rendőrség hatékonyságát és szakmaiságát, lehetővé téve, hogy jobban kezelje mind a nemzeti, mind a határokon átnyúló biztonsági kihívásokat, és hatékonyan hozzájáruljon az európai és nemzetközi bűnüldözési együttműködéshez. A magyar bűnüldöző szervek átvették a modern rendészeti technikákat, amelyek magukban foglalják a hírszerzésen alapuló rendőri tevékenységet, a fejlett törvényszéki módszereket és a számítógépes bűnözés elleni képességeket. Ez az átalakulás tükrözi Magyarország elkötelezettségét egy olyan szilárd és gyorsreagálású bűnüldözési képesség fenntartása iránt, amely képes hatékonyan kezelni a 21. század összetett biztonsági kihívásait, és aktívan hozzájárul az EU belső biztonságához.

Az elmúlt negyedszázad során az Europol is figyelemre méltóan fejlődött, alkalmazkodva a szervezett bűnözés és a terrorizmus változó helyzetéhez, a tagállamok bűnüldöző szerveinek növekvő operatív igényeihez és követelményeihez, az EU mint jelentős belbiztonsági szereplő fejlődéséhez, valamint a rendőri tevékenység operatív hátterét befolyásoló geopolitikai tendenciák bizonytalanságaihoz, a súlyos terrortámadásoktól kezdve a 2015-ös migrációs válságig, a COVID-19-világjárványig, vagy az EU szomszédságában zajló fegyveres konfliktusokig.

Ebben az összetett környezetben az Europol egy gyerekcipőben járó szervezetből az EU biztonsági keretrendszerének pillérévé vált. Mindezt egymást követő

jogi felhatalmazások, új feladatok és funkciók, operatív kihívások és sikerek révén tette egy egyre inkább digitális és összekapcsolt világban. Az Europol története tehát az állandó alkalmazkodás és átalakulás története.

2004-ben a világ még egészen más volt. Visszatekintve egyértelmű, hogy mind a működési környezetünk, mind a küldetésünk jelentősen kibővült. Ma a bűnözés 21. századi változó jellegét tükröző, összetett és egymással összefüggő bűncselekmények széles skálájával kell szembenéznünk.

A digitális korszak térhódítása drámaian átalakította életünket és üzleti gyakorlatunkat, de a bűnözők számára is új lehetőségeket biztosított a tiltott tevékenységekhez. Napjainkban a kiberbűnözők az interneten a bűncselekmények teljes spektrumát kihasználva követik el tetteiket, beleértve az olyan új bűncselekményeket, mint a hackertámadások, a digitális személyazonosság-lopás, az online csalás és a zsarolóprogram-támadások. A dark web az illegális kereskedelem egyik központjává vált, amely anonimitást és globális piacot kínál a kábítószer-kereskedelem, a fegyverkereskedelem, a hamisított áruk piaca vagy az emberkereskedelem számára. Erre válaszul az Europol élvonalbeli kiberbűnözési egységeket hozott létre, és olyan szakembereket foglalkoztat, akik fáradhatatlanul dolgoznak, hogy a folyamatosan fejlődő fenyegetésekkel szemben mindig az élen járjanak. A kiberbűnözés nem ismer határokat, és a kiberbűnözők folyamatosan új módszereket találnak ki arra, hogy a polgárok, vállalkozások és kormányok kárára, a nemzeti határokon és joghatóságokon átívelően profitáljanak a bűncselekményekből. A rendőrség világszerte, így Magyarországon is hasonló kiberbűncselekményekkel és hasonló bűnözői célpontokkal találkozik. Ez a probléma összehangolt, nemzetközi megközelítését teszi szükségessé. Az Europol által 2013-ban létrehozott Európai Kiberbűnözési Központ (EC3) jelentős lépést jelentett a kiberfenyegetések kezelésében. Az EC3 az online csalás, a kibertámadások és az internet bűnözők általi kihasználása elleni küzdelemre összpontosít. Erőfeszítései számos sikeres művelethez vezettek, például a világ egyik legnagyobb illegális online piacterének, a DarkMarketnek a felszámolásához 2021-ben.

A szervezett bűnözés másik kulcsfontosságú átalakulási tendenciája az elmúlt húsz év során a globalizáció volt. Az emberek, az áruk és a tőke határokon átnyúló megnövekedett mozgása megkönnyítette a bűnszövetkezetek terjeszkedését. A szervezett bűnözői csoportok egyre inkább transznacionális hálózatokat alakítottak ki, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy több országban is működjenek. Ezek a hálózatok megkönnyítik az olyan tevékenységeket, mint a kábítószer-kereskedelem, az emberkereskedelem, a fegyvercsempészet és a pénzmosás. A szervezett bűnözői csoportok kifinomultabbá, összetettebbé és transznacionálisabbá váltak, kihasználva az egyes országok jogrendszerei és

bűnüldözési képességei közötti különbségeket. A szervezett bűnözés globalizálódása jelentős kihívások elé állítja a bűnüldöző szerveket, amelyeket gyakran korlátoznak a nemzeti joghatóságok. Az ilyen hálózatok elleni hatékony küzdelem nemzetközi együttműködést, hírszerzési információk megosztását, technológiai innovációt és összehangolt műveleteket igényel.

Az Europol a közelmúltban tette közzé *Az EU legfenyegetőbb bűnszövetkezeinek dekódolása* (Decoding the EU's most threatening criminal networks) című jelentését, amely a bűnszervezetek európai szintű elemzését nyújtja, részletesen bemutatva, hogyan szerveződnek a legfenyegetőbb bűnszervezetek, milyen bűncselekményekkel foglalkoznak, hogyan és hol tevékenykednek. A rendelkezésre álló adatok a szervezett bűnözés általános, valóban globális jellegét mutatják. Az azonosított 821 bűnszervezet határokon átnyúlóan, az EU valamennyi tagállamában és azon túl is tevékenykedik, egy valóban multinacionális alvilágban, ahol a 25 000 gyanúsított közül 112 nemzetiség tartozik a hálózatba, és a hálózatok 68%-a több, különböző nemzetiségből tevődik össze.

Magyarország belső biztonságának fokozásában elért sikereinek egyik sarokköve a nemzetközi rendőrségi együttműködés iránti szilárd elkötelezettség. Magyarország aktív résztvevője volt számos uniós és nemzetközi kezdeményezésnek, amelyek célja a nemzetközi bűnözés elleni küzdelem volt. A magyar bűnüldöző szervek széleskörűen együttműködtek európai és Európán kívüli kollégáikkal, megosztották egymással a hírszerzési információkat, közös műveleteket hajtottak végre, és képzési programokban vettek részt.

Magyarország proaktív részvétele a nemzetközi rendőrségi együttműködésben nemcsak saját biztonságát növelte, hanem hozzájárult az Európai Unió általános belső biztonságának megerősítéséhez is. A magyar rendőrség hajlandósága a globális szintű kötelezettségvállalásra és együttműködésre a professzionálisról és a modern biztonsági fenyegetések összekapcsolódó jellegének felismeréséről tanúskodik. A Magyarország és az Europol közötti kapcsolat Magyarország bűnüldözési stratégiájának és az európai biztonsági keretbe való integrációjának fontos eleme volt. Amióta Magyarország 2004-ben csatlakozott az Európai Unióhoz, az Europollal való együttműködés fokozatosan erősödött, ami a súlyos nemzetközi bűnözés elleni küzdelmet és a belső biztonság fokozása iránti kölcsönös elkötelezettséget tükrözi.

Magyarország már az EU-hoz való tényleges csatlakozása előtt megkezdte az Europollal való együttműködés szilárd keretének kialakítását. Az Országos Rendőr-főkapitányság már 2002-ben kiküldött egy összekötő tisztelet az Europolhoz. A magyar összekötő irodát hamarosan megerősítették a vámhivatal egy tisztviselőjével, 2016-ban pedig kibővítették a magyarországi Terrorelhárítási Központ (TEK) egy tisztviselőjével. A magyar bűnüldöző szervek gyorsan

integrálódtak az Europol rendszereibe, így biztosítva a hatékony információ-cserét és koordinációt a nemzetközi bűnözés és terrorizmus elleni küzdelemben.

A magyar bűnüldöző szervek azóta is aktívan hozzájárulnak az Europol küldetéséhez. Az információ és hírszerzési információk cseréje Magyarország és az Europol között zökkenőmentes, ami nagyfokú bizalmat és együttműködést eredményezett. A magyar szakértőket rendszeresen kirendelték az Europolhoz, értékes ismeretekkel és szakértelemmel járulva hozzá közös erőfeszítéseinkhez. Ezen túlmenően Magyarország részvétele az Europol operatív és stratégiai tevékenységeiben jelentős szerepet játszott a szervezett bűnözési hálózatok felszámolásában, a kiberbűnözés elleni küzdelemben és a terrorizmus fenyegetésének kezelésében.

Most, hogy Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozásának 20. évfordulóját ünnepeljük, fontos, hogy elgondolkodjunk azon az úton, amely idáig vezetett, és előretétekintünk a jövőbe. A ma előttünk álló kihívások összetettek és folyamatosan változóak, folyamatos éberséget, innovációt és együttműködést igényelnek. Magyarország bűnüldöző szervei az elmúlt két évtizedben figyelemre méltó eredményeket értek el, bizonyítva rugalmasságukat és alkalmazkodóképességüket, az európai és nemzetközi rendőrségi együttműködés iránti elkötelezettségüket, valamint az európai polgárok védelme iránti rendíthetetlen elkötelezettségüket. Biztos vagyok benne, hogy továbbra is helytállnak majd a kihívásokkal szemben.

Az Europol nevében szívből gratulálok az Országos Rendőr-főkapitányságnak, a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak, a Terrorelhárítási Központnak és minden magyar rendfenntartónak, akik gondoskodnak közösségeink biztonságáról és védelméről. Az Europol továbbra is elkötelezett Magyarország támogatása mellett a súlyos és szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelemre irányuló folyamatos erőfeszítéseiben. Partnerségünk erősebb, mint valaha, és együtt továbbra is azon dolgozunk, hogy Európa mindenki számára biztonságosabb legyen.

Catherine de Bolle
az Europol igazgatója

MINISZTERI ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

Húsz évvel ezelőtt már sokan sejtettük, hogy világnk jelentős változások előtt áll, és ezek között egy olyan digitális forradalomnak is elébe nézünk, amely alapjaiban forradalmasíthatja az életünket. Éreztük, hogy ezeket a változásokat nekünk is követnünk kell, sőt akár előre fel kell rá készülnünk.

Amikor 2004-ben hazánk az európai uniós csatlakozási folyamat részeként az Europol teljes jogú tagjává vált, már előre fel lehetett készülni arra, hogy a regionális bűnügyi együttműködések és a rendészeti jellegű uniós ügynökségek komoly hatással lesznek a hazai és a nemzetközi bűnüldözésre is.

Hazánk már egészen a kezdetektől elkötelezett Europol tagként számos alkalommal segítette az ügynökség munkáját a nemzetközi bűnözés elleni küzdelemben. Aláírtunk egyezményeket, elfogadtunk rendeleteket és megállapodásokat, azonban a rendőri munka egyik meghatározó alappillére mindig is a konkrét ügyekben történő együttműködés, a pragmatikus hozzáállás volt. Erre figyelemmel ezen a helyen külön kiemelném az információcsere, a szoros kapcsolattartás mellett a közös nyomozó csoportokban való intenzív részvételt, valamint az EMPACT prioritásokhoz kapcsolódó hazai és nemzetközi bűnüldözési tevékenységet. Ezekre figyelemmel mindig aktívan részt vettünk az Europol által meghirdetett európai „akciónapokon”, amelyek egyaránt részei mind a hazai, mind az európai szintű bűnmegelőzési és bűnüldözési elképzeléseknek. Ezek során minden esetben több bűnözőt fogtunk el, lopott tárgyakat foglaltunk le, és jelentős, bűnözésből származó vagyoni eszközt zártunk.

Az Europol biztonságos információcsere hálózati rendszerét ma már napi szinten használjuk, melynek eredménye, hogy a múlt évben több mint 29 000 üzenetet küldtek és fogadtak a hazai szervek az úgynevezett SIENA-n keresztül.

Az ügynökség összekötőtiszti rendszere példaértékű a nemzetközi bűnügyi együttműködés platformján, így mi is küldtünk összekötőt. Ez a rendszer napjainkra már egy Nemzeti Összekötő Irodává nőtte ki magát, ahol hat fővel képviseljük magunkat.

Építkezve az elmúlt időszak tapasztalataiból most azonban a jövőbe kell tekintenünk és az együttműködés további fejlesztésére kell koncentrálnunk, hiszen ez idő alatt a nemzetközi szervezett bűnözés is ugrásszerű fejlődésen ment keresztül, a tudomány minden eszközét felhasználva.

Akkor tudunk csak eredményesek lenni, ha ezt a tempót tartani tudjuk, felhasználunk minden rendelkezésünkre álló jogi és technikai eszközt, különös figyelemmel az informatikára és a mesterséges intelligencia nyújtotta lehetőségekre.

Az Europolnak ezért a jövőben egy modellügynökségként kell megjelennie a nemzetközi szinten, és ezzel együtt egy innovációs központ szerepét is magára kell vállalnia, ahol a legújabb fejlesztések és megoldások is megtalálhatóak lesznek.

Elsősorban hazánk és a térség biztonságát erősíthetjük azzal, ha egyéb partnerországokat is támogatunk a bűnözés elleni küzdelmükben – különösen a balkáni régióban, így az onnan induló, vagy azon keresztül Európába irányuló szervezett bűnözői tevékenység felszámolásával egyidejűleg az Európai Unió biztonságát is jelentősen erősíthetjük.

Ha bűnüldözésről van szó, természetesen sohasem lehetünk teljesen elégedettek, és nem dőlhetünk hátra, ezért tovább kell kutatni a jövőben is a hatékony megoldásokat.

Nyugodt szívvel mondhatom, hogy az ügynökség tagjaként, közös akarattal, együtt a többi tagállammal és az Europollal, a következő húsz évben is mindent megteszünk azért, hogy országaink állampolgárai még nagyobb biztonsággal élhessék mindennapjaikat.

Dr. Pintér Sándor
Magyarország belügyminisztere

Europol-együttműködés a magyar bűnüldözésben

Europol cooperation in Hungarian law enforcement

Vas Zsolt

Dr., nemzetközi koordinátor
rendőr alezredes
Országos Rendőr-főkapitányság,
Bűnügyi Főigazgatóság
vasz@orfk.police.hu

Szongoth Richárd

Dr., c. rendőr alezredes
Nemzetközi Bűnügyi
Együttműködési Központ
szongothr@gmail.com

Absztrakt

Cél: Az írás célja az Europol magyar bűnüldözésben betöltött szerepének gyakorlati szempontú bemutatása.

Módszertan: Az Europol működésével, szolgáltatásaival és a bűnüldözés támogatásával kapcsolatos ismereteket az elérhető uniós, valamint magyar szabályozások áttanulmányozásával, valamint az Europol Magyar Összekötő Iroda korábban ellátott irodavezetői feladataival, továbbá a hazai eljárásokat segítő bűnügyi koordinátori feladatok gyakorlati végrehajtásával gyűjtötték a szerzők.

Megállapítások: Az Europol bűnüldözésben megjelenő szolgáltatásai olyan lehetőséget biztosítanak a magyar rendvédelmi szervek számára, amelyeket más ügynökség nem képes. A konkrét nyomozások támogatásán túl az intézményrendszer informatikai, stratégiai és pénzügyi támogatásokat is nyújt az országoknak.

Érték: A tanulmány operatív jellegű, gyakorlati betekintést ad az Europolal való együttműködés lehetőségeibe, amelynek segítségével a bűnügyi és igazságügyi hatóságok munkatársai átfogóbb képet kaphatnak a hatékonyabb felderítéssel és nyomozással kapcsolatban, illetve az olvasók összefüggéseiben is értelmezett válaszokat kaphatnak az egyes szolgáltatásokról, illetve azok jövőjéről.

Kulcsszavak: Europol, SIENA, információcsere irányelv, interoperabilitás

A szerzők a kéziratot magyar nyelven nyújtották be. Benyújtás: 2024. 05. 22. Átdolgozás: 2024. 06. 11. Elfogadás: 2024. 06. 21.

Abstract

Aim: The aim of the article is to present the practical aspects of Europol's role in Hungarian law enforcement.

Methodology: We have collected knowledge about the operation of Europol, its services and support of law enforcement by studying the available EU and Hungarian regulations, as well as performing the former management tasks of Europol Hungarian Liaison Bureau, and practical implementation of the tasks of the crime coordinator assisting domestic procedures.

Findings: Europol's law enforcement services provide Hungarian law enforcement agencies with opportunities that cannot be provided by other agencies. In addition to supporting specific investigations, the institutional system also provides IT, strategic and financial support to countries.

Value: The study provides operational, practical insights into the possibilities of cooperation with Europol, which will allow the staff of the criminal and judicial authorities to have a deeper insight into the more effective detection and investigation, as well as answers on the individual services and their future, also interpreted in the context of the readers.

Keywords: Europol, SIENA, information exchange directive, interoperability

Az Europol összekötőtisztzi rendszere, a magyar iroda jelenlegi felépítése

Az Europol hágai székházában működik az Europol Magyar Összekötő Iroda (a továbbiakban: EMÖI), amelynek négy állandó munkatársa van; három fő a rendőrség, egy fő a Nemzeti Adó- és Vámhivatal állományából. Személyzetét egyfelől a Terrorelhárítási Központ által delegált szakértő, másfelől – vagy intézményi finanszírozásnak, vagy Belső Biztonsági Alapból elnyert támogatásnak köszönhetően – további kettő fő gyakornok egészíti ki, akik különböző hazai szervektől delegálva, kéthavi rotációs rendszerben váltják egymást. Az iroda a munkája során képviseli a hazai szerveket, koordinál a műveleti ügyekben, delegációk látogatásával kapcsolatos szervezési feladatokat lát el, illetve részt vesz a bűnügyi információcserében. A Nemzeti Információs Központ Utasadat-információs és Nemzetközi Együttműködési Főosztálya szintén hivatásos kollégát delegál az ügynökség utasadatokkal foglalkozó egysége mellé.

Az EMÖI közvetlen nemzetközi kapcsolattartást végez a többi uniós tagállammal, valamint a harmadik országoknak, illetve nemzetközi szervezeteknek a székházban lévő összekötő irodáival. Az ily módon felállított hálózat közel

300 tisztból áll. Kiemelkedő jelentősége abban rejlik, hogy személyes munkakapcsolatot biztosít az Europol-együttműködésben részt vevő európai, illetve tengerentúli (kanadai, amerikai egyesült államokbeli, ausztrál, új-zélandi, kolumbiai) bűnüldöző szervekkel.

Küzdelem a súlyos és szervezett bűnözés ellen az Europol segítségével

Az ügynökség – az egyes információcseréhez kapcsolódó alkalmazásai mellett – azzal is segíti a tagállami bűnüldözés elleni harcot, hogy stratégiai összefoglaló jelentéseket készít, bemutatva az aktuális bünszervezeti struktúrákat, elkövetési trendeket.

A négyévente összeállított, a súlyos és szervezett bűnözés veszélyéről készülő felmérés (Serious and Organised Crime Threat Assessment – SOCTA) alapján például a kannabisznak van továbbra is a legnagyobb piaca az EU-ban ([URL1](#)). A növényi kannabisz egyik fő forrása Albánia, míg Marokkóból, Afganisztánból, Libanonból és Szíriából csempészik a legnagyobb mennyiségben a kannabiszgyantát. Az EU-ba csempésztett kokain főként Kolumbiából, Peruból és Bolíviából származik. Nagy része hajóval, elsősorban tengeri konténerekben érkezik az EU-ba, majd közúti szállítással szállítják a helyi piacokra. A szintetikus kábítószeretek tekintetében a főbb gyártók és beszállítók Belgium, Hollandia, Németország, Lengyelország, Csehország területén találhatóak.

Az Europol legfrissebb átfogó értékelése az 2024. évi, az EU legfenyegetőbb bünszövetkezeteinek dekódolásáról szóló jelentése ([URL2](#)). A széles körű helyzetkép alapján az EU-tagállamok és harmadik országok összesen 821 komoly bűnözői hálózatot azonosítottak, amelyek az EU-ban tevékenykednek, több mint egy harmaduk legalább tíz éve jelen van, a tagok becsült száma 25 000 fő, összesen 112 nemzetiségből. A bünszervezetek 68 százalékának tagjai több nemzetiségből tevődnek össze, a tagok főként az alábbi országokból valók: Belgium, Franciaország, Németország, Olaszország, Hollandia, Lengyelország, Spanyolország. A nem EU-s tagok többnyire Albániából, Bosznia-Hercegovinából, Kínából, Grúziából, Nigériából, Szerbiából, Törökországból, az Egyesült Királyságból és Ukrajnából származnak.

A hálózatok 82 százaléka foglalkozik egy fő bűncselekménytípussal, csak 18 százalékra jellemző polikriminalitás, de több mint felük érintett a kábítószer-kereskedelemben. Komoly szervezeti felépítésük van, és 86 százalékuk legális üzleti modelleket is használ a tevékenysége során. Többségük tevékenysége összefonódott a korrupcióval és folyamatosan növekszik az erőszak

alkalmazása, 68 százalékuk alkalmaz erőszakot és megfélemlítést. Szinte minden hálózat (96 százalék) saját maga mossa tisztára az illegális tevékenységéből származó bevételeit.

Fehéroroszország, Csehország, Magyarország, Moldova, Lengyelország, Oroszország, Szlovákia és Ukrajna bűnözői gyakran együttműködnek. A domináns nemzetiségek gyakran a lengyel vagy az ukrán. A főbb bűncselekménytípusok az adó- és jövedéki csalás, online csalás, a migráncsempészet és a kábítószer-kereskedelem.

Az Europol feladatai, adatbázisai és szolgáltatásai

A nemzetközi bűnügyi együttműködésben kiemelt szerepe van az Europolnak és az általa kifejlesztett, úgynevezett biztonságos információcserét elősegítő hálózati alkalmazásnak (Secure Information Exchange Network Application – továbbiakban: SIENA).

Tekintettel az Europol szolgáltatásaiban rejlő támogatás lehetőségére, egyértelmű törekvés, hogy az Europol mandátumába tartozó bűncselekményekkel kapcsolatos hazai ügyekben – összhangban az Europol rendelettel,¹ valamint a tagállamok bűnüldöző hatóságai közötti információcseréről és a 2006/960/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvvel – az elsődleges együttműködési csatorna az Europol és a SIENA legyen. A Nemzeti Bűnügyi Együttműködési Központ folyamatos awareness tevékenységének és a hospitációs programnak is köszönhetően egyre inkább egyértelmű a kollégák számára, hogy az EU tagállamaival és az EU-n kívüli európai országokkal, valamint az operatív megállapodással rendelkező nem európai országokkal a leggyorsabb és leghatékonyabb együttműködési csatorna ez.

Valamennyi bűnügyi feladatot ellátó rendőrségi szerv közvetlenül vagy közvetve hozzáféréssel rendelkezik a SIENA-hoz, így az Országos Rendőr-főkapitányság, a vármegyei (fővárosi) rendőr-főkapitányságok, rendőrkapitányságok, vagy akár a kiemelt feladatok ellátására létrehozott Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda, vagy a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság. Szintén hozzáfér a rendszerhez a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó Nemzeti Védelmi Szolgálat, a Terrorrelhárítási Központ, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal bűnügyi szakterületének központi és területi szervei.

1 2016/794 rendelet a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniók Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről.

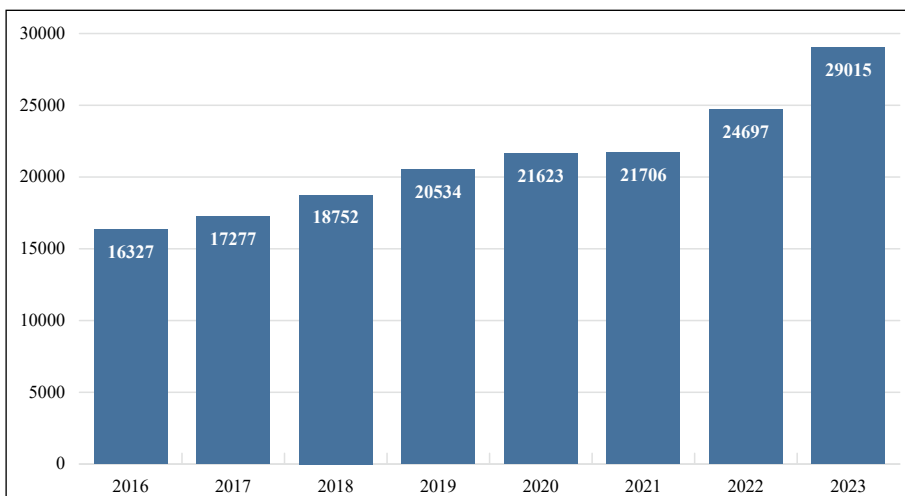
Az alkalmazás révén egyszerűen és biztonságosan küldhető külföldre konkrét műveleti adatokat tartalmazó megkeresés, illetve hivatalosan felhasználható az azon keresztül érkezett válasz. Használata angol nyelven történik. A strukturált üzenetformátumnak is köszönhetően az átlagos válaszidő rövid, napokban mérhető. Az Europol üzenetbe történő bevonása által pedig valamennyi esetben kereszttalálati jelentést kapnak az érintett országok az említett objektumok korábbi üzenetekben való szerepléséről.

A SIENA-n bonyolított bűnügyi információcsere

A magyar SIENA üzenetforgalma évről-évre növekszik, 2016-ban 16 327, 2017-ben 17 227, 2018-ban 18 752, 2019-ben 20 534, 2020-ban 21 623, 2021-ben 21 076, 2022-ben 24 697, míg 2023-ban 29 015 db üzenet volt (10 453 küldött és 18 562 érkezett). A növekedés egyik oka a tényleges hazai felhasználók számának emelkedése, és a SIENA alap védelmi szintű (Basic Protection Level – BPL), azaz nem minősített adatkezelésű rendszerének hazai bevezetése. A központi szervek mellett a vármegyei szervek, illetve azokon keresztül a helyi szervek SIENA megkereséseinek száma is egyértelműen növekvő tendenciát mutat, részben a hospitációs programnak is köszönhetően.

1. számú ábra

A SIENA-n folytatott bűnügyi információcsere számainak alakulása 2016 és 2023 között

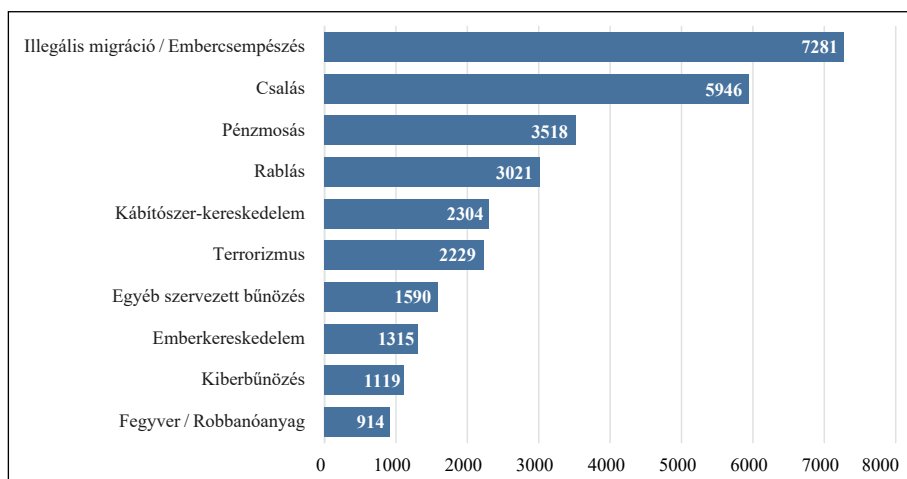

Forrás. SIENA statisztika.

Az üzenetek bűnügyi területek szerinti megoszlása tekintetében 2023-ban a legtöbb információcsere illegális migráció és embercsempészés területén volt, majd ezt követi a csalás típusú bűncselekményekkel kapcsolatos információcsere, amely magában foglalja a klasszikus csalások (például pénzváltós csalás) mellett az újabb típusú csalásokat (például unokázós csalások) és az online csalásokat (például befektetési csalások, átutalásos csalások stb.) is. A harmadik legtöbb üzenetváltás pénzmosás bűncselekményekkel volt kapcsolatos, igen nagy arányban kiberbűnözéshez és online csalás alaphűncselekményekhez kapcsolódóan. A negyedik helyen lévő rablások jellemzően a Nyugat-Európában tevékenykedő kelet-európai, illetve balkáni bűnelkövetőkkel kapcsolatos információcserek, az ötödik a kábítószer-kereskedelem volt.

2. számú ábra

A SIENA-n folytatott információcsere bűnügyi területek szerinti megoszlása 2023-ban

Forrás. SIENA statisztika.

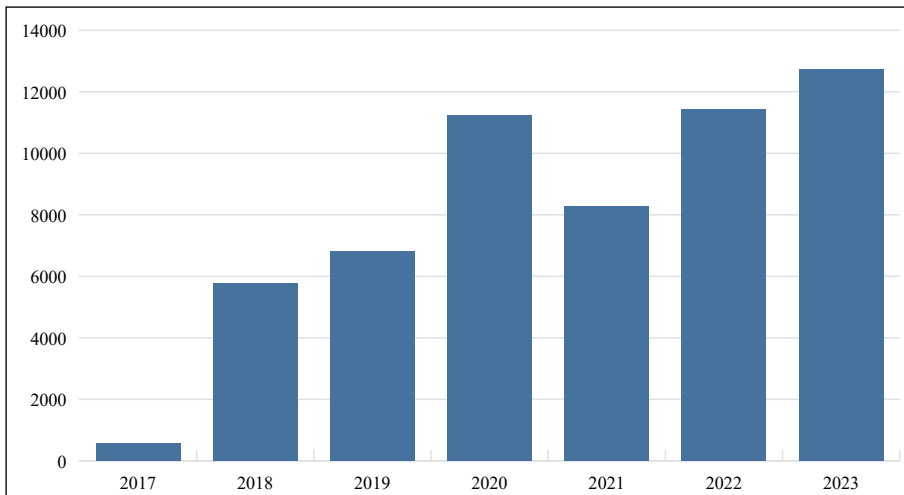
Az EIS szerepe és a bűnügyi adatfeltöltés statisztikái

Az Europol Információs Rendszer (Europol Information System – továbbiakban: EIS) révén teljes körben megoszthatók a nemzeti eljárások objektumai a személyektől kezdve, a kommunikációs eszközökön át, akár a számlaadatokig. A tagállami adatfeltöltés mellett az Europol szerepe itt is jelentős, mivel a harmadik országok információit az ügynökség helyezi el a rendszerben. Megfelelő szerepkör esetén ezen adatok a rendőrség ügykezelő rendszerén keresztül is közvetlenül elérhetők.

Az EIS tekintetében 2017-ben Magyarországnak 525 db tétele szerepelt a rendszerben, 2018-ban 5772-t, 2019-ben 6785, 2020-ban 11 267, 2021-ben 8264-ra mérséklődött, 2022-ben 11 476, míg 2023 év végén 12 719 db tétel szerepelt a rendszerben.

3. számú ábra

Az EIS hazai tételek számának alakulása 2017 és 2023 között

Forrás. EIS statisztika.

Amíg tehát az EIS az egyes országok nyomozásainak, illetve az abban található objektumoknak egy közös, kölcsönösen lekérdezhető adatbázisa, a SIENA szolgál a bűnüldöző szervek nemzetközi információcseréjére. Utóbbi használatos akár az EIS-ben lekérdezett adatok háttérének bekérésére, akár egyéb megkezesések továbbítására.

Europol Elemzési Projektek

Az Europol Elemzési Projektek (Europol Analysis Projects, röviden AP) az Europol információgyűjtő, feldolgozó és elemző rendszeren belül működnek, és bizonyos bűnügyi területekre összpontosítanak. A projektekben – amelyek gyakorlatilag önálló kis szervezeti egységként működnek – az adott bűnügyi területen kiemelkedő szakmai tapasztalattal rendelkező specialisták és elemzők dolgoznak együtt. Ezek a szakemberek korábban általában valamelyik tagállami

nemzeti rendvédelmi szervnél dolgoztak az adott bűnügyi területen. Jelenleg is több kiváló volt magyar kolléga dolgozik specialistaként vagy elemzőként ezekben a projektekből, például illegális migráció, kábítószer-bűnözés, emberkereskedelem vagy éppen terrorizmus elleni szakterületen. Mondanunk sem kell, hogy milyen előnyt jelent, amikor kiemelt ügyekben, vagy soron kívüli intézkedéseket igénylő esetekben ezekkel a kollégákkal közvetlenül fel tudják venni a kapcsolatot a magyar összekötő iroda munkatársai.

A projektek fő feladatai az információk elemzése, a tagállami nyomozások közötti kapcsolatok és átfedések kimutatása, az ügyekben érintett rendvédelmi szervek közötti operatív találkozók elősegítése; összességében szakértelem, szükség esetén akár képzés biztosítása a nyomozások támogatása és a tudásmegosztás érdekében. Jelenleg 25 elemzési projekt működik, mint például az illegális migráció és embercsempészés elleni AP Migrant Smuggling, a kábítószer-kereskedelem elleni AP Drugs, a kibertámadások elleni AP Cyborg, vagy a pénzmosás elleni AP Sustrans. Az elemzési projektekhez történő tagállami csatlakozás önkéntes, hazánk valamennyi elemzési projektnek a tagja, és tevékenyen részt vesz az adott bűnügyi területen végzett közös munkában.

A hazai szervek részvétele a nemzetközi akciókban

Hazánk rendvédelmi szervei rendszeresen aktívan részt vesznek a különböző bűnügyi területeket érintő, az Europol részvételével vagy koordinációja mellett megvalósuló operatív akciókban és közös akciónapokon. Az ilyen akciók során a nemzeti rendvédelmi szervek – köztük a hazai szervek – legtöbbször fokozott és célirányos ellenőrzést végeznek, letartóztatásokat, kutatásokat és lefoglalásokat hajtanak végre, intézkednek a vagyonszűretésről és a vagyonszűrésről, vagy akár széles körű bűnmegelőzési és awareness tevékenységet hajtanak végre.

Jó példa a 2024 februárjában – az Europol támogatása mellett – a belga rendőrség és a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda által végrehajtott, emberkereskedelem elleni akciónap, amelynek során nyolc gyanúsítottat tartóztattak le Belgiumban és Magyarországon. A belga rendőrök négy belga, egy francia és egy magyar, míg a hazai kollégák egy belga és egy magyar állampolgárt tartóztattak le. A kutatások és lefoglalások során a hatóságok 16 db csúcskategóriás személygépjárművet, ékszereket, luxusórákat, digitális eszközöket és mobiltelefonokat, valamint 40 000 euró készpénzt foglaltak le. Mind a belga, mind a magyar rendőrök azonosították és biztonságba helyezték a hálózat potenciális áldozatait ([URL3](#)).

További jó példa a gyermekek online szexuális kizsákmányolása és bántalmazása elleni küzdelem keretében életre hívott Europol áldozatazonosító munkacsoportjának 2023. év végi közös akcióhete, amely három kiszolgáltatott gyermek azonosításához és kimentéséhez, valamint két elkövető letartóztatásához vezetett. Az akcióban 26 ország 33 szakembere vett részt az Europol koordinációja mellett, amelynek célja a gyermekek szexuális zaklatását és bántalmazását bemutató fénykép- és filmfelvételeken szereplő áldozatok és elkövetők azonosítása volt ([URL4](#)).

Europol és innováció – Europol Innovációs Labor

2019. október 08-án, az EU Bel- és Igazságügyi Tanácsának ülésén a miniszterek megállapodtak egy Europol Innovációs Labor (Europol Innovation Lab – továbbiakban: Labor) felállításának szükségességében. A Labor feladata, hogy segítse az európai rendvédelmi szakembereket abban, hogy a lehető legjobban kihasználják az új technológiák által kínált lehetőségeket, és így hatékonyabban és eredményesebben végezhesék munkájukat a szervezett bűnözés és a terrorizmus ellen. A Labor olyan struktúrát és szolgáltatáscsomagot biztosít, amely segít az európai bűnüldöző közösségnek elkerülni a párhuzamos munkát és egyesíteni az erőforrásokat. A Labor azonosítja a tagállamok azon rendvédelmi szerveit, amelyek olyan innovatív megoldásokat és eszközöket kutatnak és fejlesztenek, amelyek relevánsak más európai kollégák munkája szempontjából, és segíti őket a közös innovációs folyamatok elindításában.

A Labor munkáját alapvetően négy pillér határozza meg. Az első a projektekkel kapcsolatos feladatok, amelyek keretében a Labor egyrészt különböző, tagállamok által vezetett projekteket támogat és koordinál, amely projekteket az EuCB (lásd később) keretén belül javasolnak és indítanak el a tagállamok. Másrészt a Labor képviseli az Europol azokban a projektekből, amelyekben az Europol közvetlenül részt vesz (például Horizon 2020 projektek). A pillér keretében a Labor az Europol Szakértői Platformon (EPE) üzemelteti az Europol Innovációs Eszközök Gyűjteményét (Tool Repository), amely az Europol vagy a tagállamok által fejlesztett technikai megoldásokat, szoftvereket tartalmaz.

A második pillér az úgynevezett Obszervatórium, a Labor megfigyelő része, amely információgyűjtésen és kockázatelemzésen keresztül igyekszik előre jelezni a jövő kihívásait, hogy azok mely területen érintik a rendvédelmi munkát, hogyan használhatják azokat a bűnözők vagy a rendvédelmi szakemberek.

A harmadik az innovációs szakemberek hálózatának üzemeltetése. A Labor munkakapcsolatot alakított ki minden releváns, rendvédelemhez köthető európai

szakértői hálózattal (például ENLETS – European Network of Law Enforcement Technology Services; ENFSI – European Network of Forensic Science Institutes stb.), a releváns akadémiai és piaci szereplőkkel, nemzetközi szervezetekkel (például Interpol), amely bázisként szolgálhat a labor tevékenységének támogatása szempontjából.

A negyedik az innovációs központ funkció, amely a Laborhoz szorosan kötődő, annak szervezetén belül, de attól tulajdonképpen függetlenül működő EU Belső Biztonsági Innovációs Központján keresztül történik. Az EU Belső Biztonsági Innovációs Központja az innovációs laboratóriumok együttműködő hálózata, amely az EU és tagállamai belső biztonsági szereplőinek – többek között az igazságügyi, határbiztonsági, bevándorlási, menekültügyi és bűnüldözési szakembereknek – munkáját támogató legújabb innovációs frissítések és hatékony megoldások biztosításán dolgozik. Az uniós innovációs központnak a Labor ad otthont, ahol a „központ csapata” támogatja a különböző uniós innovációs laboratóriumok és a szakosodott innovatív hálózatok közötti együttműködést Európa-szerte. A központ csoportja az EU különböző ügynökségeinek és tagállamainak munkatársaiból áll. Feladata közös innovatív technológiai megoldások kidolgozása, stratégiai technológiai előrettekintés, tanácsadás a folyamatban lévő és jövőbeli innovációs projektekkel kapcsolatban, kutatási és innovációs kezdeményezések azonosítása a technológia területén, a lehetséges átfedések kiszűrése, az erőforrások egyesítése.

European Clearing Board (EuCB)

Miután a miniszterek létrehozták az Europol Innovációs Labort, a német BKA (Bundeskriminalamt) javaslatára az Europol Nemzeti Egységek vezetői (HENU-k) 2020. november 5-én úgy határoztak, hogy önkéntes alapon létrehozzák az EuCB-t az EU-tagállamok és a labor kapcsolatának támogatása érdekében. Az EuCB-ben történő tagállami részvétel önkéntes, az a kijelölt kapcsolattartási pontokon keresztül történik. Titkársága szintén a Laboron belül helyezkedik el.

Fő feladatai közé tartozik, hogy közvetítse az igényeket és operatív elvárásokat a technikai megoldások tekintetében az operatív szinttől a stratégiai szint felé, a meglévő innovatív megoldások cseréjének központi pontjaként működjön az EU rendvédelmi szervei között, valamint megvitassa a Laboron belül létrehozandó új munkacsoportok szükségességét. (- amely munkacsoportok feladata egy-egy kijelölt technikai kérdés feltérképezése, a kapcsolódói igények szintetizálása, a technikai megoldás kifejlesztése stb.-). Kiemelten fontos

feladata, hogy széles körben terjessze a Labor és munkacsoportjainak eredményeit a nemzeti rendvédelmi szakemberek irányába.

Jelenleg tíz munkacsoport működik az EuCB keretében, hazánk ezek közül négy munkacsoport munkájában vesz részt tagként: az Arcképpösszehasonlító és azonosító rendszerek munkacsoportban, a Műholdas képalkotás munkacsoportban, a Horizontfigyelés és technológiai jövőkutatás munkacsoportba, illetve a Kulturális javak illegális kereskedelme munkacsoportban.

A jövő kihívásai és az együttműködés jövője

A mesterséges intelligencia, a kvantum-számítástechnika és kvantumtechnológia, a robotika, a Big Data, az okosvárosok és a Dolgok Internete (Internet of Things – IoT) csak néhány példa azon kulcsfontosságú technológiák közül, amelyek új lehetőségként, de egyben új fenyegetésként jelennek meg a rendvédelmi munka során, amelyekkel a rendvédelmi szakembereknek számolniuk kell.

Gondoljunk csak bele, hogy ugyan egyrészt a kvantum-számítástechnika rendvédelmi felhasználását tekintve alkalmas lesz a bűnözők titkosított csatornákon végbemenő, titkosított kommunikációjának feltörésére, vagy az eddig feltörhetetlen digitális eszközök, adatállományok megismerésére és elemzésére, ugyanakkor a bűnözők is kihasználhatják ezt a technológiát az áldozatok jelszavainak megfejtésére és online fiókjainak feltörésére. A mesterséges intelligencia rendvédelmi felhasználása igen széles körű, így többek között a lefoglalt, nagy mennyiségű digitális adatok, a térfigyelő kamerák felvételeinek, a gyermekek szexuális kizsákmányolásáról és bántalmazásáról készült felvételeknek az elemzése, vagy akár a lehetséges jövőbeli elkövetők, elkövetési helyek kimutatása csak néhány példa a technológia alkalmazására.

Ugyanakkor könnyen használható ez a technológia akár képgenerátorok és deepfake készítő alkalmazások támogatására, ami azt jelenti, hogy ma már a technológiában járatlan bűnözők számára is lehetővé válik a bűncselekmények elkövetése a mesterséges intelligencia segítségével. Egyszerű példa: a ChatGPT alkalmas egy több száz oldalas nyilvános szakanyagból néhány oldalas kivonat elkészítésére, ezáltal munkaórákat megtakarítva a munkatársak részére, de ugyanúgy alkalmas egy adathalász e-mail megfogalmazására is.

A drónokkal könnyebben tudnak a rendvédelmi szervek nehezen megközelíthető helyszíneket feltérképezni vagy megfigyelni, ugyanakkor a drónok alkalmazásuk határokön át történő kábítószer- vagy cigarettacsempészés támogatására is.

Ez csak néhány példa, amelyek jól illusztrálják, hogy a jövő – sőt, egyre inkább a jelen – technológiái már ott kopogtatnak a rendvédelem ajtaján.

Az Europol által a tagállami rendvédelmi szervezeteknek nyújtott műveleti támogatásokkal kapcsolatban megfigyelhető, hogy azok biztosítása kiemelt prioritást élvez. Ez tapasztalható mind a meglévő támogatási lehetőségek továbbfejlesztésével és használatuk kiterjesztésével kapcsolatban, mind az új szolgáltatások kifejlesztését illetően. Ez egybecseng az Europol 2020+ Stratégiában megfogalmazott második prioritással, amely szerint az Europolnak agilis műveleti támogatást kell nyújtania. Az ügynökség évenként elkészíti azt a felmérést, amely az általa nyújtott támogatások felhasználók általi elégedettségi szintjére vonatkozik. A visszajelzések az Europolon belül működő Európai Súlyos és Szervezett Bűnözés Elleni Központ (ESOCC), az Európai Kiberbűnözés Elleni Központ (EC3), az Európai Terrorizmus Elleni Központ (ECTC), valamint az Európai Pénzügyi és Gazdasági Bűnözés Elleni Központ (EFECC) tevékenységének értékelésére irányultak.

A legfontosabb innovatív, operatív munkát támogató megoldások

- Virtuális Irányító Központ (Virtual Command Post)
A VCP mobiltelefonra, asztali számítógépre telepíthető alkalmazás. Nemzetközi műveletek támogatására, azok koordinálására, a hozzáféréssel rendelkező felhasználók megbízható összeköttetésének biztosítására szolgál. A résztvevők az alkalmazáson keresztül tudnak szöveges, audio- és videoüzenetet küldeni. A biztonságos adatszerét az teszi lehetővé, hogy a szerver az Europol épületében található és így független bármilyen külső szolgáltatótól. Ezen felül a VCP-n keresztül megosztott információcsere nagy előnye a hagyományos internetalapú kommunikációs alkalmazásokkal (mint például WhatsApp, Signal, Viber) szemben az, hogy az ott cserélt adatok és információk könnyen átemelhetők a SIENA-ba, s ez felgyorsítja a műveleti adatok feldolgozását, elemzését.
- Europol Titkosítást Feloldó Platform (Europol Decryption Platform)
A nyomozóknak egyre nagyobb kihívásokkal kell szembenézniük a titkosított, digitális bizonyítékokhoz történő hozzáférés során. 2020-ban az EU Közös Kutatóközpontjával (Joint Research Centre – JRC) együttműködve megtörtént a 2013 óta működő Europol Titkosítást Feloldó Platform (Europol Decryption Platform) eddigi legjelentősebb hardverfrissítése. A platform alkalmas a nyomozások során lefoglalt eszközökön (például merevlemezek, pendrive-ok, telefonok stb.) található, titkosítottan tárolt adatok visszafejtésére (például jelszóval védett fájlok, mappák, konténerek stb.).
- Blokklánc Elemzés (Blockchain Analysis)
A kriptovalutákkal kapcsolatos tranzakciók egyre nagyobb számban jelennek meg a kiber- és egyéb bűncselekményekkel kapcsolatban. Az ügynökség

- által nyújtott szolgáltatás lehetővé teszi a velük történő műveletek elemzését, az egyes számlák forgalmának kimutatását, a valuta útjának lekövetését.
- Digitális forenzikus támogatás és mobil eszközök tartalmának kinyerése
A tagállami nyomozások során jelentős kihívást jelent a lefoglalt számítógépek, adathordozók és mobil kommunikációs eszközök tartalmának megismerése, kinyerése. Az Europol digitális forenzikus laboratóriuma elvégzi a tagállamok és harmadik felek által kért informatikai vizsgálatokat. Innovatív megoldásokat kínál a digitális eszközökből, számítógépekből és digitálisan visszaállított adathordozókból kinyerhető operatív információk helyreállításához és elemzéséhez.
 - Műveleti akciócsoportok (Operation Task Force – OTF) és kiemelt célszemélyek (High Value Target – HVT)
Az Europol 2018-ban kezdte meg az OTF és HVT koncepció megvalósítását, amely szerint tagállami javaslat alapján, meghatározott kritériumrendszernek történő megfeleltetés szerint kerül sor kiemelt célszeméllyé minősítésre. Az ezen célszemélyek által működtetett bűnszervezetek felszámolása érdekében alakulnak meg a műveleti akciócsoportok. Ezek működéséhez anyagi támogatást (például informatori jutalmak, műveleti technikai eszközök vásárlása/bérlése, tolmácsolás, fordítási díjak) lehet igénybe venni a tagállamoknak. Mindezek mellett az OTF hatékony működéséhez lehetőség van a részt vevő államok részére úgynevezett rövid időtartamra kihelyezett nemzeti szakértők (short term SNE) alkalmazására. Magyarország az OTF 324-nek („Greenlight” művelet) a tagja. Hazánk 2021. május elején csatlakozott az FBI által vezetett és az Europol által koordinált „Greenlight” fedőnevű művelethez. A kezdeményezéshez felhasználták az FBI által üzemeltetett, titkosított ANOM rendszert, amelynek segítségével sikerült egyes szervezett bűnözői csoportok kommunikációjához hozzáférni és ezáltal a jogsértő cselekményeiket visszaszorítani.

Az információcsere irányelv

Az Európai Unió tagállamai közötti bűnüldözési együttműködés fokozására és a határon átnyúló információcsere korszerűsítésére Rendőri Együttműködési Kódexet fogadott el az Európai Unió Tanácsa. Az operatív rendőrségi együttműködésről szóló és az információmegosztásra vonatkozó új szabályok hozzájárulnak a határon átnyúló műveletek javításához, egyértelmű csatornákat és határidőket állapítanak meg az adatok átadására, illetve megerősítik az Europol szerepét is. Az ügynökséget szabályozó rendelet mandátumába eső bűncselekményekkel

kapcsolatos nyomozások információcseréjébe – annak sikerét veszélyeztető esetek kivételével – főszabály alapján az Europol-t is be kell vonni. Ezzel egyrészt további elemzői kapacitáshoz juthat az eljárást folytató szerv, másrészt az ugyanazon személyekre, objektumokra koncentrált párhuzamos nyomozások hatékonyabban feltérképezhetővé válnak, valamint az uniós országok eljárásait hatékonyabban segíti majd az ügynökséggel együttműködő harmadik országok adatainak Europolon keresztül történő kölcsönös elérése.

A Rendőri Együttműködési Kódex három fő területe az információcsere javítására irányulóan, a Svéd Kerethatározatot felváltó, az Európai Unió tagállamainak bűnüldöző hatóságai közötti információcseréről szóló irányelv (URL5) és a rendőri együttműködés során folytatott automatizált információcseréről szóló (Prüm II) rendelet (URL6), valamint az operatív rendőri együttműködésre irányuló tanácsi ajánlás (URL7).

Az irányelv főszabályként vezeti be az Europol nemzetközi bűnüldözési információcserébe történő bevonását, a SIENA használatának alapértelemezetté tétele (leszámítva azon eseteket, ahol az uniós jog másként szabályoz) pedig orvosolni fogja a tagállamok közötti bűnüldözési információcserére használt kommunikációs csatornák átláthatatlanságát. A Prüm II révén az automatizált biometriai (azaz a daktiloszkópiai adatokra, a DNS-ekre, illetve a jövőben az arcképmásokra vonatkozó) ellenőrzésbe az ügynökség is bevonásra került az ott tárolt, harmadik országok által megosztott ujj (le)nyomatok, DNS-ek vonatkozásában. E normában szintén szabályozott EPRIS (URL8) pedig egy újabb adatkapcsolatot jelent majd tagállamonként a rendőrségi nyilvántartások tekintetében. Ennek segítségével a nyomozó már eleve csak azon országokat keresi meg a konkrét ügyekben, amelyek az előzetes ellenőrzés alapján potenciális adatokkal rendelkeznek az eljárásban felmerült gyanúsítottak vonatkozásában.

A Prüm II a megújított adatcserében az Europolnak is megerősített szerepet ad, mivel az ott tárolt, harmadik országból származó nagy mennyiségű terroristákról és bűnözőkről rendelkezésre álló biometrikus adatokat bevonja a prümi keretrendszerbe. Az ügynökségnek a jövőben képesnek kell lennie arra, hogy a prümi mechanizmus keretében keresést folytasson a tagállamok adatbázisaiban a harmadik országoktól kapott adatok alapján, különösen a határokon átnyúló nyomozások kapcsán. A kereséshez használt adatok és a tagállami adatbázisokban tárolt adatok egyezése esetén a tagállamok elláthatják az Europol-t a céljai eléréséhez szükséges információkkal is.

Interoperabilitás

Szintén előremutató újítás, hogy az EU bel- és igazságügy területén működő információs rendszereink interoperabilitása ma már nem csupán vízió (Jánosi, 2023). 2019-ben két rendeletet fogadtak el a bűnüldözési és a kifejezetten nem bűnüldözési célra létrehozott rendszerek összekapcsolásának megteremtése érdekében. Ezen interoperabilitási elemeknek az uniós határregisztrációs rendszert (EES), a vízuminformációs rendszert (VIS), az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszert (ETIAS), a menedékjogot kérelmező személyek ujjlenyomatainak összehasonlítását szolgáló európai rendszert (Eurodac), és az Európai bűnügyi nyilvántartási információs rendszer harmadik országbeli állampolgárokkal szemben hozott ítéletekre vonatkozó részét (ECRIS-TCN) kell úgy összekapcsolni, hogy megfelelő esetekben mind a bűnüldöző szervek (nyomozók, terrorelhárítók), mind az Europol le tudjon azokban kérdezni. Az uniós bűnüldözés segítése mellett a kapcsolódásnak ki kell terjednie az Europol adataira is olyan mértékben, amely lehetővé teszi, hogy azok ezekkel az uniós információs rendszerekkel egyidejűleg lekérdezhetők legyenek (URL9).

Az interoperabilitási elemeknek olyan személyekre kell vonatkozniuk, akiknek személyes adatai az uniós információs rendszerekben és az Europol által kezelhetők, tehát azon harmadik országbeli állampolgárokra, akiknek személyes adatait az uniós információs rendszerek és az ügynökség kezelik. A norma ezen túlmenően új lehetőséget teremt a tagállamok kijelölt bűnüldöző hatóságai és az Europol számára az egyes rendszerekben található, a személyazonosító adatoktól eltérő adatokhoz való egyszerűbb hozzáférésre is. A közös kereső felület (ESP) lehetővé fogja tenni az Europolnak az alapvető védelmi szintű (BPL) adatok lekérdezését.

Az Europol bűnüldözésben betöltött szerepe e rendszerek által összekapcsolt közeli jövőben azért értékelődhet fel még inkább, mert az együttműködő harmadik országok igen jelentős mennyiségű adatot tárolnak az ügynökségnél, ahonnan – természetesen a megfelelő jogi, ezen belül is kiemelten az adatvédelmi feltételek fennállása esetén – bármely hazai bűnüldöző szerv lekérdezheti, illetve az eljárásaiban felhasználhatja azokat.

Felhasznált irodalom

Jánosi A. (2023). Bűnüldözési célú adatkezelés –releváns EU jogforrások, az EU rendszereinek interoperabilitása. *Miskolci Jogi Szemle*, 17(3ksz), 151–161. <https://doi.org/10.32980/MJSz.2022.5.2194>

A cikkben található online hivatkozások

- URL1: *Serious and Organised Crime Threat Assessment*. <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/socta-report>
- URL2: *Decoding the EU's most threatening criminal networks*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/decoding-eus-most-threatening-criminal-networks>
- URL3: *Eight arrested for sexual exploitation in Belgium and Hungary*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/eight-arrested-for-sexual-exploitation-in-belgium-and-hungary>
- URL4: *Europol Victim Identification Taskforce leads to rescue of three sexually abused children*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-victim-identification-taskforce-leads-to-rescue-of-three-sexually-abused-children>
- URL5: *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) a tagállamok bűnüldöző hatóságai közötti információcseréről és a 2006/960/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023/977 számú irányelve (2023. május 10.)*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex:32023L0977>
- URL6: *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) az adatoknak a rendőrségi együttműködés céljából történő automatizált kereséséről és cseréjéről, valamint a 2008/615/IB és a 2008/616/IB tanácsi határozat, továbbá az (EU) 2018/1726, az (EU) 2019/817 és az (EU) 2019/818 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (Prüm II. rendelet) szóló, 2024/982 számú rendelete (2024. március 13.)*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32024R0982>
- URL7: *A Tanács (EU) operatív bűnüldözési együttműködésről szóló, 2022/915 számú ajánlása (2022. június 9.)*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX:32022H0915>
- URL8: *European Police Records Index System*. https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2020-09/epris-final_report_en.pdf
- URL9: *Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az uniós információs rendszerek (rendőrségi és igazságügyi együttműködés, menekültügy és migráció) közötti interoperabilitás keretének létrehozásáról*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52017PC0794>

Alkalmazott jogszabály

2016/794 rendelet a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Vas Zs. & Szongoth R. (2024). Az Europol együttműködés a magyar bűnüldözésben. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1557–1573. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1557-1573>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerzők nem jelentettek összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerzők nem kaptak pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Vas Zsolt, aki a vasz@orfk.police.hu e-mail címen érhető el.

Az Europol-együttműködés tapasztalatai

Experience of the Europol cooperation

Vetter Dániel

Dr., irodavezető, rendőr őrnagy
Nemzetközi Bűnügyi
Együttműködési Központ,
Europol Magyar Összekötő Iroda
daniel.vetter@europol.europa.eu

Absztrakt

Cél: Az írás célja a nemzetközi bűnügyi együttműködésben kiemelt szerepet betöltő Europol és Magyarország közötti együttműködés tapasztalatainak gyakorlati szempontú bemutatása.

Módszertan: Az Europol működésével és a nyomozásokat támogató szolgáltatásaival kapcsolatos ismereteket az elérhető uniós szabályozások át tanulmányozásával, valamint a jelenleg ellátott Europol Magyar Összekötő Iroda, irodavezetői feladatainak ellátásával, továbbá a kibertámadások prioritásban korábban betöltött szakértői, és a nemzeti EMPACT koordinátor helyettesi feladatok gyakorlati végrehajtásával gyűjtötte a szerző.

Megállapítások: Az Europol által a tagállamok, valamint az operatív és stratégiai partnerek részvételével kialakított együttműködési rendszere olyan lehetőséget biztosít az érintett országok rendvédelmi szervei számára, amelyeket más ügynökség, intézmény, szerveződés nem képes. A konkrét nyomozások támogatásán túl az intézményrendszer informatikai, stratégiai és pénzügyi támogatásokat is nyújt az országoknak.

Érték: A tanulmány gyakorlati jellegű, átfogó képet kíván mutatni az Europol-lal való együttműködés helyzetéről, amelynek segítségével a bűnügyi és igazságügyi hatóságok munkatársai mélyebb betekintést kaphatnak a mindennapi feladtvégrehajtással kapcsolatban, illetve az érdeklődők összefüggéseiben is értelmezett válaszokat kaphatnak az egyes lépésekről, folyamatokról.

A szerző a kéziratot magyar nyelven nyújtotta be. Benyújtás: 2024. 05. 22. Átdolgozás: 2024. 06. 08.
Elfogadás: 2024. 06. 18.

Kulcsszavak: Europol, EMPACT, SOCTA, SIRIUS

Abstract

Aim: The aim of the article is to present the practical experience of cooperation between Europol, which plays a key role in international criminal cooperation, and Hungary.

Methodology: The author collected knowledge about the operation of Europol and its investigative support services by studying the available EU legislation, and by working as the Head of the Hungarian Liaison Bureau at Europol, as well as by carrying out the tasks of the former expert in the cyber-attacks priority and the deputy national EMPACT coordinator.

Findings: Europol's system of cooperation with the Member States and operational and strategic partners provides the law enforcement agencies of the countries concerned with an opportunity that no other agency, institution or organisation can offer. In addition to supporting specific investigations, the institutional system also provides countries with IT, strategic and financial support.

Value: The article aims to provide a practical and comprehensive overview of the state of cooperation with Europol, to give a deeper insight into the day-to-day work of the law enforcement and judicial authorities and to provide the interested reader with contextualized insights into the steps and processes involved.

Keywords: Europol, EMPACT, SOCTA, SIRIUS

Az Europol felderítést támogató tevékenysége

Az Europol fő feladata a mandátumába tartozó bűncselekmények esetén a tagállamok rendvédelmi szerveinek támogatása, segítése.¹ Ezen cél elérése érdekében az uniós ügynökség kiterjedt feladatrendszer keretében többek között üzemelteti a tagállamok és az együttműködő nem uniós országok rendvédelmi szervei, valamint egyéb együttműködő szervezetek közötti gyors, titkosított kommunikációt lehetővé tevő hálózatot, valamint annak alkalmazását a SIENA rendszert, rendszeresen készít operatív és stratégiai jelentéseket, valamint műveleti és kapacitásfejlesztési munkamegbeszéléseket, konferenciákat szervez, továbbá az innováció területén fórumot biztosít az országok számára.

1 2016/794 rendelet a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről.

Magyarországon a rendőrség, a Nemzeti Védelmi Szolgálat, a Terrorelhárítási Központ, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal napi szintű nemzetközi bűnügyi együttműködést folytat az uniós, valamint a nem uniós országok bűnüldöző hatóságaival, amelynek során rendszeresen igénybe veszi az Europol támogatását. Az ügynökség egyre inkább megkerülhetetlen nemcsak az európai, hanem már a távolabbi országokkal folytatott együttműködések esetén is.

A hazai rendvédelmi szervek az Europol szolgáltatásai közül leggyakrabban a SIENA-t veszik igénybe. A levelezőrendszerekhez hasonló felületű applikáció lehetővé teszi a tagállamok és a partnerek számára, hogy bűnügyi vagy stratégiai adatokat cseréljenek egymással. Az Europol vagy az országok előzetesen kiképzett oktatói által megtartott jelenléti képzés sikeres elvégzését követően kerül sor a felhasználó, adott szervezeti egységhez tartozó fiókjának elkészítésére, amelyet követően tud a munkatárs az egységét érintő megkereséseket, tájékoztatásokat küldeni, ilyen üzeneteket fogadni. Jelenleg a hazai rendvédelmi szervek 89 olyan szervezeti egységgel rendelkeznek, amelyek részt tudnak venni a SIENA-n zajló nemzetközi együttműködésben. Az applikáció használatával a szervek rövid időn belül tudnak érdemi információkhoz jutni, amelyek hatékonyan támogatják a nyomozásokat.

Az applikáció üzemeltetésén túlmenően az Europol a fő tevékenységének számító elemzésekkel tudja támogatni partnereit. Az elemzések területén megkülönböztethetjük az operatív és a stratégiai jellegű jelentéseket ([URL1](#)). Az operatív jelentések valamilyen konkrét ügryhöz, ügycsoporthoz tartoznak, és azok lehetnek találati jelentések, kereszttalálati jelentések, összetettebb ügyelemzések, valamint átfogó ügycsoportot érintő mélyebb elemzések is. A napi munka szempontjából a kereszttalálati anyagok fordulnak elő leggyakrabban és az ügyek kezdeti szakaszában azok jelentenek nagy segítséget az ügy felderítése szempontjából. Jó példa erre, ha az eljáró szervnél felmerül egy, a tapasztalatok alapján több országot is érinthető bűncselekménysorozat, amelynek nyomozása során a felmerült azonosítókat a SIENA-n keresztül az Europol részére megküldött megkereséssel ellenőriztetjük, amelynek alapján az ügynökség az adatbázisában ellenőrzést végez, majd válaszában megküldi, hogy melyik országban, milyen eljárás keretében merült fel az érintett azonosító, esetleg az ügyben milyen más országok is voltak érintve ([URL2](#)). Természetesen az Europol adatbázisában végzett ellenőrzések során figyelemmel kell lenni az országok és a partnerek által megosztott adatok kezelési kódjaira, amelyek figyelembevételével történhet csak meg az Europol visszacsatolása.²

2 Az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény.

Összetettebb ügyek esetén az Europol adott bűncselekményi típushoz tartozó elemző projektje mélyebb elemzést is tud készíteni, amelynek során érdemben hajtja végre az ügy, ügycsoport elemzését, s ennek eredményeként nem csupán a korábban bevitt adatokkal való egyezőséget állapítja meg, hanem konkrét javaslatokat is tesz a további adatok beszerzésére, az entitások közötti kapcsolatok megállapítására. Az ilyen típusú anyagok erőforrás igényesek, így az Europol a beérkezett ügyek, megkeresések vonatkozásában vizsgálja a prioritásokat, amelynek vonalán határozzák meg az elvégzendő tevékenységek sorrendjeit. Az ügynökség által végzett prioritás-megállapításon túlmenően az összekötő irodáknak lehetőségük van jelezni, hogy mely ügyeket tartanak kiemelten fontosnak, így az elemzői projekt az így beérkezett igényekre is figyelemmel fogja végrehajtani az elemzéseit.

Az elemzések másik típusát képező stratégiai elemzések vonatkozásában megállapítható, hogy azok az utóbbi években egyre nagyobb hangsúlyt kapnak. A stratégiai jelentések átfogóan dolgozzák fel egy adott bűnözési terület bűnügyi helyzetét, kihívásait, valamint gyakran javaslatokat is tesznek azok kezelésére. Az Europol által készített stratégiai jelentések közül kiemelendő az EMPACT ciklushoz igazodóan négy évente készítendő SOCTA ([URL3](#)), a terrorizmus elleni küzdelem aktualitásait összefoglaló TE-SAT ([URL4](#)), valamint az évente készülő és a kiberbűnözés helyzetét bemutató IOCTA ([URL5](#)). Az ilyen típusú anyagok jellemzően mély és kiterjedt adatgyűjtést követően meghatározott metodika alapján készülnek el, jellemzően háromféle formában, a megismerési körtől függően. Azok lehetnek nyíltak, bárki számára korlátozás nélkül megismerhetők az Europol weboldalán ([URL6](#)), csak rendvédelmi szervek számára hozzáférhetőek és általában a SIENA-n keresztül továbbítottak, valamint a szintén csak rendvédelmi szervek számára megismerhetők, azonban még minősítéssel is védett SIENA-n keresztül továbbítottak. Az ilyen anyagok átfogó képet nyújtanak az adott területtel kapcsolatban, növelik a területen dolgozók képzettségét, valamint lehetőséget biztosítanak a döntéshozóknak az erőforrások jövőbeni várhatóságoknak megfelelő helyzethez való igazításához. Ezekből az anyagokból azonosítani lehet továbbá az azonos kihívásokkal küzdő régiókat, országokat, amelyek alapján célirányosan fel lehet velük venni a kapcsolatot, és kezdeményezni lehet szorosabb, koordináltabb feladatellátást. A területet érintő aktualitást az Europol szervezett bűnözői csoportok dekódolásával kapcsolatos anyaga jelenti ([URL7](#)), amelynek nyílt verziója az interneten elérhető, megismerhető, míg másik aktualitását a 2024 első félévben zajló SOCTA jelentéshez szükséges tagállami és partnerek által szolgáltatandó adatok összeállítása jelenti.

Az elemzői jelentéseken túlmenően az Europol rendszeresen szervez műveleti megbeszéléseket a több országot érintő kiemelt bűncselekmények miatt

folyamatban lévő ügyekben, amelyek során az országok nyomozói közvetlenül tudnak adatot cserélni és meghatározni a felderítés irányait, az elkövetők elszámoltatásának módjait. Fontos, hogy amennyiben az elkövetők több országban követik el cselekményüket, úgy szükséges lehet az igazságügyi hatóságokkal való együttműködés szorosabbra fűzése is, amelyre az Eurojust igen hatékony platformot tud nyújtani a közös nyomozó csoportok rendszerével.

A fentiekén túlmenően főként a kiberbűncselekmények felderítése során is lehet számítani az Europol kriptovaluta-elemző, kártékonykód-elemző képességére, valamint a lefoglalt adathordozók forenzikus vizsgálatával, továbbá a lefoglalt titkosított tartalmak feloldásával kapcsolatos szakértelmére. Az ilyen típusú támogatások igénybevételének első számú lépését jelenti, hogy az ügynek kiemelt jelentőségűnek, nemzetközi jellegűnek szükséges, valamint láthatónak kell lennie, hogy volt benne nemzetközi együttműködés más országgal, országokkal. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy SIENA előzménynek érdemes lennie az ügyben, amelyre hivatkozással lehet kérni a kívánt támogatást. Jó példát jelent a lefoglalt adathordozók forenzikus elemzésével kapcsolatos olyan eset, amelyben lefoglalásra került egy BitLocker titkosítással védett tablet, amelynek adatállományát több mint egyéves, mély technikai ismereteket igénylő módszerekkel tudták csak megismerhetővé tenni, a titkosítást feloldani. Az ilyen típusú megkereséseknél figyelemmel kell lenni az Europol igényekhez képesti szűkös kapacitásaira, és akkor érdemes a támogatásukat kérni, ha más módszerek nem vezetnek vagy nyilvánvalóan nem vezetnének sikerre.

A mindennapi munka során különleges jelentőséggel bír még a SIRIUS projekt ([URL8](#)), amely a tagállamokat, partnereket kívánja segíteni főként a külföldi szolgáltatók megkeresésével, valamint a nyílt forrású adatgyűjtéssel kapcsolatban. Az Europol rendvédelmi, célokhoz kötődő szakemberek tematikus tudásmegosztását lehetővé tevő felületén ([URL9](#)) elérhető SIRIUS projekt nevű fórumban összegyűjtésre és megosztásra kerültek a leggyakrabban megkeresett szolgáltatók megkeresésének legfontosabb lépései, gyakorlati tanácsai, valamint az önkéntes és kötelező jellegű adatkérések rendszerének rendvédelmi szerveket érintő aspektusai. Az online szolgáltatókat érintő anyagok konkrét segítségül szolgálnak a nyomozóknak, feltűntetik az email címeiket, webes felületeket, ahova az adatkéréseket szükséges küldeni, továbbá mintákkal szolgálnak azok sikerének érdekében. A nyílt forrású adatgyűjtések területén a felület teret biztosít a rendvédelmi szervek számára, hogy az általuk használt, kifejlesztett és mások számára is hasznosnak tűnő kisebb programokat, szkripteket közzétegyék, majd azokat letöltve más szervek a konkrét ügyekben alkalmazzák.

Az EMPACT jelentősége

A tagállamok felismerve, hogy a belső határellenőrzés megszűntével, valamint a technikai lehetőségek fejlődésével olyan biztonsági deficit alakult ki, amelynek leküzdése hatékony nemzetközi bűnügyi együttműködéssel orvosolható, erőfeszítéseket tettek az országok rendvédelmi szerveinek együttműködésére, közös tevékenységek megvalósítására (Hegyaljai, 2014).

Az együttműködési platformok közül fennállási ideje, összetettsége, valamint eredményessége miatt kiemelendő az EMPACT (Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyegetettségek Ellen) uniós eszköz (URL10). Gyakorlati oldalról vizsgálva a keretrendszer lehetőséget biztosít a tagállamok, partnerek számára, hogy a közösen kialakított célok mentén, egymással együttműködve lépjenek fel a bűnözés különböző formái ellen operatív és stratégiai szinten egyaránt (URL11).

Az állandó uniós eszköz rangot szerzett, s a több mint tíz éves múltra visszatekintő platform egymást követő négyéves programozási időszakokból áll. Az első lépést az Europol által készített SOCTA jelentés képezi, amely a tagállamok és a partnerek által szolgáltatott adatok alapján és részletesen kidolgozott metodika mentén bemutatja a kiemelt bűncselekménytípusok jelenlegi trendjeit, kihívásait, jövőbeli várhatóságait. A SOCTA jelentés a helyzetértékelésen túlmenően azonosítja a kulcsfontosságú területeket, amelyek figyelembevételével kerül sor második lépésként a bűncselekményi prioritások meghatározására. A magas szintű döntéshozatal keretében megvitatásra kerülnek a jelentés, valamint az ahhoz kapcsolódó tagállami észrevételek, javaslatok, majd végül rögzítésre kerülnek a kiemelt fenyegetést jelentő bűncselekményi prioritások és a valamennyi prioritáshoz tartozó közös horizontális stratégiai célok, amelyek biztosítják a különböző területek ellenére a struktúra egységességét (URL12).

Rendvédelmi gyakorlati oldalról a harmadik lépés kitüntetett jelentőséggel bír, mivel ezen a ponton határozzák meg az adott szakterületek tagállami és uniós szakértői, hogy milyen feladatok végrehajtásával lehet leghatékonyabban fellépni a fenyegetettségekkel szemben. A feladatok széles körűek, vannak közöttük átfogó, elemző jellegű, operatív, meghatározott bűnözői csoportok felszámolására irányuló, a munkatársak számára ismeretanyagot átadó, kapacitásfejlesztő típusú, valamint megelőző, tudatosságnövelő műveletek is.

Végezetül a ciklus független szereplő által végzett értékelése következik, amelynek során a külső szereplő áttekinti a munkafolyamatokat, az elvégzett feladatokat, majd beszámoló formájában ismerteti a megállapításait. Az értékelés hozzájárul a kiküszöbölhető hibák elkerüléséhez, a tapasztalatok struktúrált bemutatásához, megismeréséhez, valamint összességében a hatékonyabb munkavégzéshez.

A tagállami vezetés alatt álló EMPACT feladatrendszerben az Europol szerepe jelentős, mivel a stratégiai és műveleti egyeztetések színterének biztosítása mellett tevékenyen is részt vesz a műveleti akciók megvalósításában, azok támogatásában. Kiemelendő továbbá az Europol EMPACT Támogató Egysége, mivel ez a csoport felelős a főbb stratégiai megbeszélések megszervezéséért, a tagállamok és harmadik országok jelentkezései alapján a feladatok koordinálásáért, valamint a műveleti akciónként, prioritásonként, továbbá közös horizontális célonként készített beszámolók nyomon követéséért, összegzéséért (URL13).

A 2024–2027 közötti négyéves ciklusban összesen tíz prioritás³ került meghatározásra, amelyekhez közel 300 műveleti akció tartozik (URL14). Az egyes prioritásokat önkéntes jelentkezés alapján, majd uniós szintű jóváhagyást követően az egyes tagországok irányítják, társ irányítják, amelyhez hasonlóan az egyes műveleti akciók vezetői és társvezetői is saját elhatározásukból és lehetőségeikhez képest vállalnak többletfeladatot. A meghatározott műveleti akciókban pedig résztvevőként a feladat iránt érdeklődő tagországok, partnerek csatlakozhatnak. A feladatokat tagállami szinten a nemzeti EMPACT koordinátorok – partnerek esetében EMPACT koordinátorok – fogják össze, míg az egyes prioritásokban nemzeti szakértők képviselik az országokat.

Hazánk vonatkozásában elmondható, hogy a jogszabályi környezethez igazodóan⁴ tizenkét prioritásban a rendőrség, míg három prioritásban a Nemzeti Adó- és Vámhivatal egységei vesznek részt. Az EMPACT akciótervben meghatározott feladatok végrehajtásáról szóló 42/2013. (XI. 8.) ORFK utasítás meghatározza, hogy a rendőrségi prioritásokban tevőlegesen a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda (a továbbiakban: KR NNI) kijelölt szakértői vesznek részt, valamint, hogy a hazai feladatokat, mint nemzeti EMPACT koordinátor a bűnügyi országos rendőrfőkapitány-helyettes fogja össze, akinek munkáját az általa kijelölt szakértő segíti. A hazai feladatok végrehajtására évente feladatterv készül, amely szervezeti egységekre lebontva tartalmazza a feladatokat, felelősöket, közreműködőket, közreműködésre felkérteket, valamint a háttérőket, továbbá félévente az elvégzett feladatokról értékelő jelentés készül.

3 Nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatok. Kibertámadások. Emberkereskedelem. Gyermek szexuális kizsákmányolása. Illegális migráció. Kábítószer-kereskedelem: a kannabisz, a kokain és a heroin előállítása, tiltott kereskedelme és terjesztése; a szintetikus kábítószeres és az új pszichoaktív anyagok előállítása, tiltott kereskedelme és terjesztése. Csalás, gazdasági és pénzügyi bűncselekmények: online csalási módszerek, jövedéki adóval kapcsolatos csalás, a közösségen belüli, eltűnő kereskedő útján elkövetett csalás, szellemi tulajdonnal kapcsolatos bűncselekmények, áru- és pénzhamisítás, bűncselekményből származó jövedelem, pénzmosás és vagyonvisszaszerzés. Szervezett vagyon elleni bűncselekmények. Környezeti bűnözés. Lőfegyverek.

4 A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény.

Az utóbbi évek hazai EMPACT kötődésű eredményei közül kiemelendő a nyolc ország részvételével (Albánia, Bosznia-Hercegovina, Észak-Macedónia, Montenegró, Szerbia, Szlovénia, Horvátország és Magyarország) és az Europol koordinálásával 2023. november 6. és 17. között lezajlott MOZAIK 2023 nevű művelet. A gyermekek online szexuális kizsákmányolása elleni akcióban a magyar rendőrség részéről a KR NNI Bűnügyi Szolgálat (a továbbiakban: BSZ) Kiberbűnözés Elleni Főosztály Nyomozó Osztály vett részt. A nyomozók gyermekpornográfia büntette miatt összesen 11 eljárásban 16 helyszínen hajtottak végre kutatásokat, amelyek során 78 bűnjelet foglaltak le, 16 elkövetőt sikerült azonosítaniuk, valamint egy főt elfogtak, akit az illetékes bíróság le is tartóztatott. Megállapítható, hogy az akkor 24 éves budapesti férfi ellen indult eljárásban a Nemzeti Nyomozó Irodát a NCMEC ([URL15](#)), vagyis az USA-ban működő Eltűnt és Kizsákmányolt Gyermekek Nemzeti Központja értesítette, jelezve a férfi illegális tevékenységét. Az adatok alapján az elkövető több közösségi platformon osztott meg ismerőseivel gyermekekről készült szexuális tartalmú felvételeket. Összesen 23 felvételt küldött el négy személynek, valamint több olyan felvétele is volt, amin a gyerekek sanyargatását, vagy velük szemben erőszak alkalmazását ábrázolták ([URL16](#)). A konkrét ügy felderítésén és bizonyításán túl az ilyen ügyek margóján rendszerint bűnmegelőzési célú tartalmak is publikálásra kerülnek annak érdekében, hogy azok minél szélesebb körhöz eljussanak, minél inkább megelőzhető legyen a gyermekek sértetté válása.

Kiemelendő továbbá, hogy a magyar rendőrség rendszeresen részt vesz a munkacélú kizsákmányolás felszámolása érdekében megszervezett nemzetközi Europol akciókban, így több mint 30 állam, valamint az Eurojust, az Europol és a Frontex mellett szintén részt vett a 2023. június 10–17. között tartott műveletben is. A KR NNI BSZ Nemzetközi Bűnözés Elleni Főosztály Emberkereskedelem Elleni Osztályának koordinációja mellett több állami, rendvédelmi szervezet vett részt az akció végrehajtásában. Ennek megfelelően tevékeny szerepet vállalt az egyhetes akcióban valamennyi vármegyei (fővárosi) rendőr-főkapitányság, a KR NNI, a KR rendészeti állománya, továbbá az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (a továbbiakban: OIF) regionális igazgatóságai, illetve a vármegyei kormányhivatalok foglalkoztatásfelügyeleti és munkavédelmi osztályai.

Több vármegyei rendőr-főkapitányság (Baranya, Komárom-Esztergom, Szabolcs-Szatmár-Bereg), illetve a KR NNI Emberkereskedelem Elleni Osztálya is sikeres elfogásokat hajtott végre az EMPACT akcióhét időtartama alatt az emberkereskedelem és a kényszermunka miatt folyamatban lévő nyomozásokban.

A vármegyei kormányhivatalok foglalkoztatásfelügyeleti és munkavédelmi osztályai az EMPACT akcióhét során mindösszesen 478 munkavállalót ellenőriztek 90 különböző helyszínen. Az OIF hatósági ellenőrzési osztályai 68

helyszínen 322 külföldi állampolgárt ellenőriztek. Az EMPACT akció alatt a magyar hatóságok ismételten különös figyelmet fordítottak az orosz–ukrán háborús konfliktus következtében hazájukat elhagyni kényszerülő ukrán állampolgárok kiszolgáltatott helyzetére.

Az EMPACT akcióban Magyarországon több mint 1200 fő vett részt, több mint 3900 személyt, 1410 járművet, 1015 helyszínt és 4100 okmányt ellenőriztek, valamint négy férfit hallgattak ki gyanúsítottként emberkereskedelem és kényszermunka büntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt, továbbá nyolc áldozatot azonosítottak az emberkereskedelem és a kényszermunka kapcsán ([URL17](#)).

Az Europol nyújtotta főbb pályázati lehetőségek

Látható, hogy a határon átnyúló ügyekben az Europol koordinációja, támogatása nagyban elő tudja segíteni a sikeres felderítést, a bűnözői szervezetek felszámolását. Az Europol a korábban említetteken túl olyan pályázati formákat is üzemeltet, amelyek a tagállamokat, résztvevőket a több országot érintő ügyek nyomozása során felmerülő személyi, technikai feltételek megteremtésében is segíti, hiszen gyakran nem elégséges csupán a műveleti megbeszélések költségeinek fedezése, olykor szükséges a technikai eszközök beszerzése is.

Gyakorlati szempontból a műveleti célra igényelhető kis összegű EMPACT pályázatok (Low Value Grant; a továbbiakban: LVG) bírnak kitüntetett jelentőséggel ([URL18](#)). A pályázati lehetőség népszerűségét mutatja, hogy míg 2017-ben csupán hat, addig 2022-ben 108 sikeres pályázatot nyújtottak be a tagállamok ([URL19](#)). Az LVG lényege, hogy az EMPACT keretében megvalósuló műveletek végrehajtása érdekében legalább kettő tagállam rendvédelmi szervei pályázatot nyújthatnak be, amelyben kérhetik az elszámolható költségek 95%-ának megtérítését, minimum háromezer, maximum hatvanezer euró összegben ([URL20](#)).

Részleteiben áttekintve, az a tevékenység támogatható, amely az adott EMPACT feladattervben szereplő műveleti akció végrehajtásához szükséges. Fontos, hogy a legalább kettő tagország adott ügyben való együttműködését SIENA kommunikációval szükséges alátámasztani. A két tagállam közül az egyiknek a főpályázónak, a másikkal a társpályázónak kell lennie, valamint a pályázatot a főpályázónak kell benyújtania, aki pedig felel a vállalások végrehajtásáért, a projektben részt vevők közötti, valamint a projekt és az Europol közötti elszámolásért. Társpályázó lehet nem uniós ország is, valamint lehet nem rendvédelmi szerv is, amennyiben az adott feladattervben a szervezet szerepel.

Támogatható költségeknek minősülnek a személyzeti költségek, amennyiben azok a projekt adminisztrációjának végrehajtásával összefüggésben merültek fel, az utazás- és szállásköltségek, valamint a munkamegbeszéléshez szükséges te-rembérleti, catering jellegű költségek, továbbá a műveleti támogatási költségek, az egyéb költségek és az indirekt költségek. A műveleti támogatási költségek körébe beletartoznak a technikai, nyomozati jellegűek, amelyek különösen a fo-renzikus, laboratóriumi elemzések, a fordítási, tolmácsolási, az IT-szolgáltatá-sok, a hálózati kommunikáció megfigyelési, valamint a külső szakértő költsége, továbbá ide tartozik a kevésbé igényelt mutatópénz, az átvásárlás, az informá-tor jutalma, a tanúvédelem és a speciális felszerelések, eszközök költsége. Az indirekt költségek a teljes elszámolható költségek maximum 7%-át jelenthetik, amelyek hivatottak fedezni az általános adminisztrációs, üzemeltetési, hivatali költségeket. Fontos, hogy az indirekt költségek nem tartoznak a tételes elszámo-lások alá, azok a pénzügyi tervezet alapján automatikusan számíthatók (URL18).

A pályázati kiírást és az alkalmazandó nyomtatványokat rendszerint minden év januárjában közzéteszik az Europol EPE felületén, és a pályázatokat jellem-zően november közepéig lehet benyújtani. A pályázat benyújtása az Europol Nemzeti Irodán, ami hazánk esetében a Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ (a továbbiakban: NEBEK) Nemzetközi Bűnügyi Igazgatóság Nem-zetközi Stratégiai Osztályon vagy az összekötő irodákon keresztül történhet, és szükséges ahhoz az adott EMPACT priorítás irányítójának (driverének) a tá-mogatása is. A pályázathoz csatolni szükséges továbbá a kiírásban szereplő mellékleteket. A pályázat elbírálása rendszerint kettő hetet vesz igénybe, majd a projekt főszabályként hat hónapig tarthat.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy az LVG-nek van létjogosultsága a nem-zetközi bűnügyi együttműködés támogatása területén, segítségével többek kö-zött GPS jeladók, drónok, elemző munkaállomások, adatmentő és adatelemző eszközök, valamint kép- és videórögzítő eszközök szerezhető be, továbbá fe-dezhető a projekt adminisztratív feladataival járó személyügyi költségek, és a maximum 7%-os indirekt költségekből a pályázónak vállalandó 5%-os önré-sze is. Ezen felül szintén hasznos, hogy a pályázat elnyerését követően folyósi-tásra kerül az elszámolható költségek 80%-a, majd a projekt pénzügyi zárását követően a fennmaradó összeg.

Hazai vonatkozásban elmondható, hogy a KR NNI már több alkalommal pá-lyázott sikerrel és szerzett be speciális technikai eszközöket, támogatva ezzel a határon átnyúló ügyek felderítését, valamint biztosítva velük a jövőben fel-merülő kihívások hatékonyabb leküzdését.

Az LVG pályázati lehetőségen túl gyakorlati szempontból szintén jelentőség-gel bír az azzal több ponton megegyező HVT/OTF (High Value Target – nagy

értékű célpont / Operational Task Force – műveleti munkacsoport) elnevezésű támogatási forma. Fontos, hogy a pályázati dokumentumok, az elszámolható költségek szinte megegyeznek, különbözőséget a támogatást benyújtók, valamint a támogatandó tevékenységek jelentenek.

A koncepció lényege az, hogy az Europol az elemzési tevékenységei során nagyobb figyelmet fordít a tagállamokat súlyosan fenyegető bűnözői csoportokkal szembeni fellépésre, amelynek érdekében kidolgozásra került a nagy értékű célpontok azonosítási folyamata. Az azonosított HVT-kre pedig az Europol műveleti munkacsoportokat állít fel, amelyekben az ügynökségen túl benne vannak az érintett országok is. Az ebben a körben lévő kiemelt fenyegetést mutató csoportok elleni hatékony küzdelem érdekében került kialakításra a HVT/OTF támogatási rendszer, amelyben azok pályázhatnak, akik részt vesznek az adott műveleti munkacsoportban, és arra pályázhatnak, amely az OTF célkitűzéseivel összefügg.

Gyakorlati szempontból megjegyzendő, hogy mind az EMPACT LVG, mind a HVT/OTF hatékony támogatást tud adni a tagállamoknak a határon átnyúló súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelemben. Annak eldöntése pedig, hogy az adott ügyben melyik támogatási forma igénybevétele célravezető, gyakran a műveleti munkacsoportok korlátozott számú felállítása determinálja.

A Magyar Rendőrség hospitációs programja az Europolnál

A hazai gyakorlati tapasztalatokhoz több ponton is hozzátartozik a 2006-tól kezdődően működő és már több mint 180 fő részvételét lehetővé tevő hospitációs program az Europolnál, amelynek lényege, hogy kezdetben három, majd később kettő hónapos váltásokban a Magyar Rendőrség olyan munkatársai utaznak ki és vesznek részt az Europol Magyar Összekötő Iroda munkájában, akik hazaérve hasznosítani tudják a megszerzett tudást, és hozzá tudnak járulni a hatékony nemzetközi együttműködéshez, az ügyek sikeres és időszerű felderítéséhez.

A hospitációs program a NEBEK részleteiben kidolgozott projektje, amelynek pénzügyi háttérét főként a Belügyi Biztonsági Alapok, olykor a hazai intézményi költségvetés biztosítja. A programra való jelentkezés széles körben való meghirdetését követően a NEBEK a beérkezett dokumentumok alapján elvégzi a jelentkezők elsődleges szűrését, majd sor kerül az írásbeli és a szóbeli interjúra, amelynek eredményeként meghatározásra kerül az elkövetkezendő időszakban kiutazók köre. A rendőrség nemzetközi bűnügyi együttműködéssel érintett szinte valamennyi főbb egysége delegált már munkatársat a programra, amelynek keretében a munkatársak megtanulják készségszinten használni

a SIENA-t, valamint szakterületükhöz igazodóan részletes ismereteket szereznek a Europol és Eurojust képviselőivel megtartott képzéseken (URL21).

A hospitációs program gyakorlati szempontból jelentős, mivel a hazai SIENA struktúrában 2024 májusában összesen 89 olyan egység vett részt, akik elérik a hálózatot, valamint több olyan egység is, amelyek közvetlen küldési joggal is rendelkeznek. A projektben részt vevők tapasztalatai, valamint a kialakított kapcsolatok biztosítják a megfelelő szakértelmet, szakmai színvonalat.⁵

A rendőrségen kívül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, valamint a Terrorelhárítási Központ is folytatott/folytat hospitációs programot, amelyek szintén hozzájárulnak a hazai sikeres folyamatokhoz.

Megjegyzendő továbbá, hogy az Europol mások számára követendő, jó gyakorlatnak tartja a magyar hospitációs programot, valamint, hogy az utóbbi időben több ország is belefogott hasonló jellegű kezdeményezésbe. Ezeknek az országoknak Magyarország a tapasztalataival, kapcsolataival segítséget nyújt, amelyek hozzájárulnak hazánk hírnevének öregbítéséhez.

Felhasznált irodalom

Hegyaljai M. (2014). Az EMPACT mint rendészeti válasz az európai bűnözésre. In Gaál Gy. & Hautzinger Z. (Szerk.), *Tanulmányok a „Biztonsági kockázatok – rendészeti válaszok” című tudományos konferenciáról* (pp. 127–134). Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XV.

A cikkben található online hivatkozások

URL1: *Consolidated Annual Activity Report 2022*. <https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Consolidated%20Annual%20Activity%20Report%202022.PDF>

URL2: *Nemzetközi adatgyűjtésbe kezdett a csomagküldős csalással kapcsolatban a KR NNI*. <https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/bunugyek/nemzetkozi-adatgyujtesbe-kezdet-a-csomagkuldos>

URL3: *European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment (SOCTA) 2021*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/european-union-serious-and-organised-crime-threat-assessment-socta-2021>

URL4: *European Union Terrorism Situation and Trend report 2022 (TE-SAT)*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2022-te-sat>

5 Az Európai Rendőrségi Hivatal által működtetett Európai Biztonságos Hálózat alkalmazásainak felhasználásával megvalósuló együttműködés és információcsere rendjéről szóló 23/2016. (IX. 15.) BM–NGM együttes utasítás végrehajtásáról szóló 25/2017. (VIII. 17.) ORFK utasítás.

- URL5: *Europol European Cybercrime Centre: Internet Organised Crime Threat Assessment 2023*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/internet-organised-crime-assessment-iocta-2023>
- URL6: *Main reports*. <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports>
- URL7: *Decoding the EU's most threatening criminal networks*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/decoding-eus-most-threatening-criminal-networks>
- URL8: *SIRIUS project*. <https://www.europol.europa.eu/operations-services-innovation/sirius-project>
- URL9: *Europol Platform for Experts (EPE)*. <https://www.europol.europa.eu/operations-services-and-innovation/services-support/information-exchange/europol-platform-for-experts>
- URL10: *A Tanács következtetései 6481/21: A Tanács következtetései a szervezett és súlyos nemzetközi bűnözésre vonatkozó uniós szakpolitikai ciklus állandó jelleggel történő folytatásáról: a 2022-ben kezdődő EMPACT*. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6481-2021-INIT/en/pdf>
- URL11: *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiáról (2021–2025)*. <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/HU/TXT/?uri=CELEX:52021DC0170>
- URL12: *A Tanács feljegyzése 9921/21: Az EMPACT feladatmeghatározása*. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9921-2021-INIT/en/pdf>
- URL13: *EMPACT 2022 Results Factsheets*. <https://www.europol.europa.eu/publications-events/publications/empact-2022-results-factsheets>
- URL14: *A Tanács következtetései 8665/21: A Tanács következtetései a 2022 és 2025 közötti EMPACT súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos uniós prioritásainak meghatározásáról*. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8665-2021-INIT/hu/pdf>
- URL15: *Borderless: A Series on the Global Battle to Protect Children Online*. <https://www.missingkids.org/blog/2023/ncmec-leads-global-fight-to-protect-kids>
- URL16: *Fókuszban a gyermekek védelme*. <https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/bunugyek/fokuszban-a-gyermekek-vedelme>
- URL17: *Újabb EMPACT akció az emberkereskedelem ellen*. <https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/bunugyek/ujabb-empact-akcio-az-emberkereskedelem-ellen>
- URL18: *Low Value Grant (LVG) Europol – Grants*. <https://www.europol.europa.eu/operations-services-and-innovation/grants>
- URL19: *Europol – Europol Programming Document 2024–2026*. https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_Programming_Document_2024-2026.pdf
- URL20: *A Tanács feljegyzése 11137/22: Stratégiai útmutató a 2023-as EMPACT műveletek finanszírozására*. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11137-2022-INIT/en/pdf>
- URL21: *Magyar rendőrségi hospitációs program az Europolnál (Hága)*. <https://www.police.hu/hu/a-rendorsegrol/europai-tamogatasok/belugyi-alapok/magyar-rendorsegi-hospitacios-program-az-l>

Alkalmazott jogszabályok

2016/794 rendelet a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről.

Az Európai Unió tagállamaival folytatott büntügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény

Az EMPACT akciótervben meghatározott feladatok végrehajtásáról szóló 42/2013. (XI. 8.) ORFK utasítás

Az Európai Rendőrségi Hivatal által működtetett Európai Biztonságos Hálózat alkalmazásainak felhasználásával megvalósuló együttműködés és információcsera rendjéről szóló 23/2016. (IX. 15.) BM–NGM együttes utasítás végrehajtásáról szóló 25/2017. (VIII. 17.) ORFK utasítás

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Vetter D. (2024). Az Europol együttműködés tapasztalatai. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1575–1588. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1575-1588>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerző nem jelentett összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerző nem kapott pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Vetter Dániel, aki a daniel.vetter@europol.europa.eu e-mail címen érhető el.

Az MI-fordulat: hogyan használja fel az Europol a mesterséges intelligenciát a súlyos szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelemben

The AI-shift: how Europol is leveraging artificial intelligence to combat serious organised crime and terrorism

**Europol
Innovation Lab**
Europol
innovation-lab@europol.europa.eu

Dános Valér ✉
Prof. Dr., főszerkesztő,
egyetemi magántanár,
ny. rendőr vezérőrnagy
Belügyminisztérium,
Belügyi Szemle Szerkesztősége
valer.danos@bm.gov.hu

Absztrakt

Cél: Jelen tanulmány célja, hogy rávilágítson a mesterséges intelligencia (MI) bűnüldözésben való felhasználásának fontosságára a súlyos szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelemben, miközben az európai bűnüldöző szervek közötti együttműködés és tudásmegosztás révén biztosítja az MI-eszközök felelős és elszámoltatható használatát.

Módszertan: A tanulmány leíró módszertan alkalmazásával mutatja be azt a fejlesztési és együttműködési folyamatot, amely révén az Innovációs Központ az Europol és tagországai innovációs fejlődéséhez és tudásmegosztásához járul hozzá.

Megállapítások: A nyomozati adatok növekvő mennyisége és sebessége miatt a mesterséges intelligencia ígéretes megoldásként jelenik meg a bűnüldöző szervek számára a nagy és összetett adatkészletek feldolgozásának és elemzésének kezelésében. Az Europol élen jár az MI-eszközök kifejlesztésében és ezek tagállamokkal való megosztásában, biztosítva azok felelősségteljes és elszámoltatható használatát. A mesterséges intelligencia (MI) integrálása a bűnüldöző szervek nyomozásába jelentősen növeli a bűnüldözés hatékonyságát és

Magyar nyelvű utánközlés. Jelen cikk angol változata megjelent a Belügyi Szemle 2024. évi 9. számában.
DOI link: <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1699-1705>

✉ Levelező szerző az EUROPOL hozzájárulásával.

eredményességét, különösen a nagy és összetett adatkészletek feldolgozása és elemzése terén.

Érték: A tanulmány kiemeli a bűnüldöző szervek közötti együttműködés és tudásmegosztás fontosságát, hogy lépést tartsanak a mesterséges intelligencia fejlődésével, és megakadályozzák az e technológiákkal való visszaélést.

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia (MI), bűnüldözés, Europol, Innovációs Központ

Abstract

Aim: The aim of this article is to highlight the importance of leveraging Artificial Intelligence (AI) in law enforcement to combat serious organised crime and terrorism, while ensuring responsible and accountable use of AI tools through collaboration and knowledge-sharing among European law enforcement agencies.

Methodology: The study uses a descriptive methodology to describe the development and cooperation process through which the Innovation Lab contributes to the innovation development and knowledge sharing of Europol and its member countries.

Findings: With the increasing volume and speed of investigative data, AI has emerged as a promising solution to help law enforcement agencies process and analyse large and complex datasets. Europol has been at the forefront of developing and sharing AI tools with its Member States, ensuring their responsible and accountable use. The integration of Artificial Intelligence (AI) in law enforcement investigations has been found to significantly enhance the efficiency and effectiveness of crime fighting, particularly in processing and analysing large and complex datasets.

Value: The article highlights the importance of collaboration and knowledge-sharing among law enforcement agencies to keep pace with AI advancements and prevent criminal abuse of these technologies.

Keywords: Artificial Intelligence (AI), law enforcement, Europol, Innovation Lab

Magyarország húsz évvel ezelőtti európai uniós csatlakozása és az Europol-ba való belépése óta jelentős előrelépés történt a súlyos szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelemben. Ezeket a fejleményeket nagyrészt a technológiai fejlődés és annak elterjedése okozta, amely soha nem látott mennyiségű feldolgozandó digitális információhoz juttatja a bűnüldöző szerveket, és teljesen

új kihívásokat támaszt velük szemben. Ennek eredményeképpen a bűnüldöző szervezeteknek az egész EU-ban át kell alakítaniuk hagyományos munkavégzésüket, és új módszereket kell kidolgozniuk ahhoz, hogy továbbra is hatékonyak maradhassanak.

A mesterséges intelligencia (MI) az egyik legígéretesebb megoldásként jelent meg ezekre a kihívásokra, mivel rendkívüli teljesítménynövekedést kínál. Az MI terén elért előrelépések azt mutatják, hogy nagy teljesítményű technológia áll rendelkezésre a nyomozati adatok növekvő mennyiségének és sebességének kezelésére. Míg az elmúlt húsz évben hatalmas előrelépés történt a bűnüldöző szervezetek közötti nyomozati együttműködésben, a jelenlegi technológiai fejlődés a releváns eszközök fejlesztése terén is hasonlóan fokozott együttműködést kíván meg. A rendőrség számára alapvető fontosságú, hogy biztosítsa ezen eszközök hatékony és felelősségteljes fejlesztését és használatát, alkalmazkodva a gyors technológiai fejlődéshez, valamint az új munkamódszerek és szabályozások fejlődéséhez.

Azon két évtized alatt, amely során az Europol elősegítette az információcserét és a közös nyomozást Magyarországgal, az Europolnál is tükröződtek az operatív környezet változásai, annak érdekében, hogy az ügynökség folyamatosan javítsa a tagállamok számára nyújtható támogatást. Ennek eredményeképpen speciális bűnözési területekre szakosodott központok jöttek létre, de az egyre összetettebb operatív kihívásokkal szemben a technológia előnyeinek kihasználása érdekében az MI fejlesztése és integrálása is megkezdődött.

A bűnözők által használt titkosított kommunikációs megoldások feltörésével kapcsolatos közelmúltbeli operatív sikerek jól mutatják ezt a fejlődést, és szemléltetik az MI ebben játszott szerepét. A bűnüldöző szervezetek által e nyomozások során megszerzett hatalmas mennyiségű adat példátlan betekintést nyújtott a bűnözők tevékenységeibe. Ugyanakkor a potenciális elektronikus bizonyítékok bősége elsöprő adatmennyiséget jelentett, amely jóval nagyobb volt, mint amivel korábban foglalkoztak. Ennek eredményeképpen az elemzőknek óriási feladattal kellett szembenézniük: több millió adatpontot kellett feldolgozniuk annak érdekében, hogy a bűnügyi nyomozással összefüggésben összekapcsolják a releváns személyeket és eseményeket. Ráadásul az ilyen nagy és összetett adathalmazokban szereplő egyes információk nagy horderejű ügyekhez kapcsolódtak, például olyan esetekhez, amelyekben közvetlen életveszély állt fenn, és amelyek sürgős prioritást és intézkedést igényeltek.

E kihívás megoldása érdekében az Europol a nagy és összetett adathalmazok feldolgozására és elemzésére MI-t vesz igénybe az ilyen típusú nyomozások során. Az Europol elemzői saját adattudósok támogatásával MI-modelleket használnak több millió kép automatikus megjelölésére és a szövegből

a kulcsfontosságú információk – például nevek, tartózkodási helyek, telefonszámok és bankszámlaadatok – kinyerésére. Más modelleket úgy terveztek, hogy konkrét jelöléseket keressenek a képeken, például logókat a kokain téglákon, vagy azonosító adatokat egy szállítmánykonténer ajtaján, vagy egy alkalmazott jelvényén.

Az előzetes MI- elemzés befejeztével az elemzők ellenőrizhetik az eredményeket, és megkezdhetik a nyomok keresését, ezzel több ezer órányi időt megtakarítva, melyet az üzenetek és képek egyenkénti átvizsgálásával töltenének. A nyomok keresése magában foglalhatja a kokainról készült képek és a kapcsolódó szöveges üzenetek korrelációját, amelyek részletesen tartalmazzák a konténerek számát és a kábítószer-kereskedelemtől ismert kikötőkben található helyszíneket. Az elemzők finomíthatják kereséseiket, összevethetik az eredményeket más Europol-adatbázisokkal, és elkezdhetik feltérképezni a különböző gyanúsítottak és tevékenységeik közötti kapcsolatokat.

Míg az MI nagyban segíti a képek osztályozásának és az adatok kinyerésének kezdeti nehéz munkáját – mely feladatok fáradtságosak és időigényesek –, addig a kritikus döntéseket az emberi elemzők hozzák meg szakértői tudásukkal. A végső cél nem csupán az adatok MI- képessé tétele, hanem a vizsgálatok hatékonyságának növelése az MI- alapú eszközök integrálásával, lehetővé téve ezáltal az elemzők számára, hogy szakértelmüket oda összpontosítsák, ahol arra a legnagyobb szükség van.

A fent leírt példák azt mutatják, hogy az MI- megoldások integrálása a bűnüldözési gyakorlatba miért elengedhetetlen. Az MI-eszközök kifejlesztése és elfogadása jelentős kihívásokat jelent, ami arra készteti az Europol-t, hogy aktívan elősegítse az eszközök és tapasztalatok megosztását a tagállamokkal és a tagállamok között. Ezt az együttműködést az Europol Európai Klíringbizottsága (European Clearing Board, EuCB) és az Europol Innovációs Központja (Europol Innovation Lab) támogatják, amelyek az Europol és a nemzeti ügynökségek új eszközök kifejlesztésére irányuló közös projektjeit mozgatják elő. Ezek az együttműködési erőfeszítések a készségek és tapasztalatok összefogásával kihasználják az európai bűnüldözés korlátozott erőforrásait, és így növelik az egyes tagállami ügynökségek képességeit azáltal, hogy hozzáférést biztosítanak számukra olyan eszközökhöz, amelyek kifejlesztéséhez saját erőforrásaik esetleg nem állnának rendelkezésre.

Ezen eszközök cseréjét az Europol Eszköztára (Europol Tools) egyszerűsíti, amely támogatja az innovatív megoldások megosztását az Europol és a tagállamok között. Ez az eszköztár lehetővé teszi, hogy a bűnüldöző tisztviselők megosszák az általuk kifejlesztett eszközöket, versenylőnyt és a további fejlesztések alapját kínálva ezzel más ügynökségek munkatársainak. Az innováció

ilyen jellegű megosztása elengedhetetlen ahhoz, hogy a bűnüldöző szervek lépést tudjanak tartani az MI technológiában bekövetkező gyors fejlődéssel, és ezáltal biztosítani tudják, hogy műveleteik továbbra is hatékonyak maradjanak.

Bár az MI kétségtelenül számos előnnyel jár a bűnüldözési nyomozások során, ugyanakkor sok kihívást kell kezelni annak érdekében, hogy ne csak hatékonyan, hanem felelősségteljesen is használják. Ezek egyike az egyre többdimenziósabbá váló, nem egyértelmű eredmények értelmezésével kapcsolatos. Ezen eredmények megértése az MI technológiák képességeinek és korlátainak alapos ismeretét igényli. Például egy MI-vel végzett keresés során a legjobban rangsorolt találat nem feltétlenül jelenti azt, hogy az pontosan a referenciaképpen szereplő személy vagy tárgy, hanem egyszerűen csak a rendelkezésre álló adatahalmazban talált legközelebbi találat. Ez a felismerés kulcsfontosságú, mivel a referenciaképek minősége változhat, és a legjobb találat nem erősíti meg a keresett személy vagy tárgy jelenlétét.

E korlátok felismerése nyomatékosítja annak fontosságát, hogy emberi szakértők ellenőrizzék és értelmezzék az MI- modellek eredményeit. Ez az emberi felügyelet kritikus fontosságú a bűnüldözési döntések pontosságának biztosításához, az MI- modellekben és a betanítási adatokban rejlő potenciális hibák és torzítások kezeléséhez.

Az MI felelős és hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében a bűnüldöző szerveknek megfelelő képzéssel kell ellátniuk nyomozóikat, és határozott gyakorlatokat kell kialakítaniuk az MI eredményeinek kezelésére. A helyes eljárások kialakításával megelőzhetőek a félreértelmezések, és biztosítható az MI felelősségteljes használata, ami fenntartja a közvélemény bizalmát a bűnüldözésben az ilyen technológia használatával kapcsolatban.

E kezdeményezéseket támogatva az Europol a Terrorizmus, Ellenállóképesség, Hírszerzés és Szervezett Bűnözés Kutatási Kiválósági Központtal (Centre of Excellence in Terrorism, Resilience, Intelligence and Organised Crime Research, CENTRIC) és az EU Belső Biztonsági Innovációs Központjának (EU Innovation Hub for Internal Security) kulcsfontosságú érdekelt feleivel együttműködve elindította a Mesterséges Intelligencia Elszámoltathatósági Alapelvet (AP4AI – Accountability Principles for Artificial Intelligence) projektet. A projekt eredményeképpen átfogó keretrendszer jött létre, amelynek célja az, hogy előmozdítsa az elszámoltathatóságot az MI bűnüldözési és egyéb közbiztonságban működő szereplőknél történő felhasználása során, ezáltal biztosítva, hogy az MI alkalmazása hatékony és megbízható legyen.

Ahogy az MI egyre nagyobb teljesítményre tesz szert, és egyre nagyobb hatást gyakorol a társadalomra, használatának szabályozása kulcsfontosságú kihívássá vált. Miközben ez létfontosságú és üdvözlendő annak biztosítása érdekében,

hogyan az MI a jót szolgálja, a bűnüldözés számára is jelentős nehézségeket vet fel. Az uniós MI- jogszabály¹ fontos jogalkotási erőfeszítés e tekintetben, amely etikai határokat állapít meg, és az MI- megoldások kockázatértékelésén alapuló szabályozási keretet biztosít. Az MI- jogszabály jelentős hatással van a bűnüldöző közösségre, mivel célja az, hogy összehangolja az MI innovációt a rendőri erőkon belül az alapvető jogok és a társadalmi értékek védelme mellett. Az MI- jogszabály prioritásként kezeli az elszámoltathatóságot és az átláthatóságot, amelyek alapvető fontosságúak a demokratikus értékek fenntartásához, biztosítva, hogy a hatalmi struktúrák a közösség javát szolgálják, és hogy az intézmények etikusan viselkedjenek a közbizalom megőrzése érdekében. Válaszul az Europol és a tagállamok bűnüldöző szervei aktívan együttműködnek a jogszabály bűnüldözésre gyakorolt hatásának értékelésében, valamint a megfelelő folyamatok megkönnyítésében.

Annak érdekében, hogy megkönnyítse a tagállamok munkájuknak az új jogi követelményekkel való összehangolására tett erőfeszítéseit, az Europol az AP4AI keretrendszerre épülő, az MI-re vonatkozó megfelelés-ellenőrző rendszert (CC4AI – Compliance Checker for Artificial Intelligence) fejleszt. Az eszköz célja, hogy segítse az uniós belbiztonsági szakembereket az uniós MI-jogszabály követelményeinek betartásában, és lépésenkénti útmutatást nyújtson az MI rendőri alkalmazásához igazodóan. A CC4AI szabadon hozzáférhető lesz az uniós bűnüldöző és belbiztonsági ügynökségek számára.

Ezzel párhuzamosan az Europol és az EU bűnüldöző szervei az európai bűnüldözés számára egy átfogó MI- stratégia kidolgozására is összpontosítanak. E stratégia célja az, hogy összefogja az Európa-szerzte szerzett tapasztalatokat, és olyan egységes megközelítést alakítson ki, valamint olyan erőforrás-állományt hozzon létre az MI használatához, amely valamennyi tagállam számára előnyös. Ez a közös erőfeszítés kulcsfontosságú az európai bűnüldözés hatékony és szabályszerű MI- gyakorlatainak harmonizálásában.

Az MI olyan fejletté és ugyanakkor széles körben hozzáférhetővé vált, hogy a rendkívül kifinomult modellek szinte bárki számára elérhetővé váltak, függetlenül a technikai tudástól. A bűnözők, akik gyakran gyorsan átveszik az új technológiákat és innovatív módszereket találnak módszereik megvalósítására, szintén egyre inkább arra törekednek, hogy az MI-t saját tiltott céljaikra használják fel. Ennek eredményeképpen az MI-vel való bűnös visszaélés az egekbe szökött. Tekintettel az ilyen típusú bűnügyi visszaélések újszerűségére, a bűnüldözésnek

1 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról.

összehangolt erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy lépést tartson ezekkel a fejleményekkel. A bűnüldözési felkészültség megerősítése érdekében az Europol kifejlesztett egy előrejelző funkciót, amely rámutat az MI és más technológiák bűnös felhasználásának valószínűsíthető fejleményeire.

Például az Europol 2022-es, a deepfake-ekről szóló jelentéseiben ([URL1](#)) kiemelt számos fenyegetés mára mindennapossá vált. Még gyorsabb átvételről tanúskodik a nagy nyelvi modellek (LLM-ek – Large Language Models), például a ChatGPT megjelenése. Amint azt az Europol az LLM-ek bűnüldözésre gyakorolt hatásáról szóló jelentésében ([URL2](#)) előre jelezte, a bűnözők gyorsan felhasználták ezeket a modelleket bűnügyi célokra és tiltott tartalmak létrehozására szolgáló eszközként. Bár a legtöbb LLM rendelkezik bizonyos védelemmel, amely megakadályozza a rosszindulatú célokra való felhasználást, ezek a védőkorlátok megkerülhetők vagy teljesen eltávolíthatók, ha egy (nyílt forráskódú) modellt helyben futtatnak. A nyílt forráskódú nagyméretű nyelvi modellek elterjedése sokkal több eszközzel szolgál a bűnözők számára, mint amiről korábban valaha is álmodhattak. Mint ilyenek, az LLM-ek az Europol megbízatásában szereplő gyakorlatilag valamennyi bűnüldözési területet támogatják vagy akár fokozhatják is.

Bár e technológiák gyors elterjedése és a fenyegetések valósággá válására vonatkozó bizonyítékok megjelenése sokakat meglepett a bűnüldözési közösségben, a 2022-es és 2023-as jelentésekben szereplő pontos előrejelzések azt mutatják, hogy az ilyen fenyegetéseket előre lehet jelezni és fel lehet készülni rájuk. Szoros együttműködéssel és az európai bűnüldöző szervek megfigyelésének egyesítésével jobban fel tudunk készülni a jövőbeli fenyegetésekre az ilyen típusú fejlemények előrejelzésével, és törekedhetünk arra, hogy még azelőtt kezeljük azokat, mielőtt túl késő lenne.

Az elmúlt két évtizedben az Europol és Magyarország közötti egyre mélyülő operatív partnerség egybeesett a gyors technológiai fejlődéssel, ami a bűnüldözési működési környezet folyamatos változásának dinamikus állapotát eredményezte. Az Europol e kihívásoknak megfelelően fejlődött, és a tagállamok bűnüldöző szerveinek nyújtott támogatást az MI-re összpontosítva fokozta. Az európai bűnüldöző közösségen belül az MI-eszközök fejlesztésére és megosztására irányuló közös erőfeszítés létfontosságú, ha továbbra is hatékonyan akarunk küzdeni a súlyos szervezett bűnözés és a terrorizmus ellen. Ezen eszközök fokozott használata mellett összehangolt erőfeszítéseket teszünk annak biztosítására, hogy felelősségteljes és elszámoltatható módon használjuk őket a közbizalom megőrzése, valamint a polgárok jogainak és biztonságának védelme érdekében.

Annak érdekében, hogy Magyarország és más tagállamok lépést tudjanak tartani az MI fejlődésével, az Europol proaktívan értékeli a jövőbeli fenyegetéseket

és az e technológiák által kínált potenciális lehetőségeket. Az európai bűnüldöző szervek csak közös ismereteik és erőfeszítéseik egyesítésével érhetik el, hogy felkészülten alkalmazkodjanak a technológiai változásokhoz, és megőrzik hatékonyságukat a bűnüldözésben. Az Europol elkötelezett ezen erőfeszítések támogatása mellett, hogy teljesíthesse küldetését, azaz biztonságosabbá tegye Európát.

A cikkben található online hivatkozások

URL1: *Facing reality? Law enforcement and the challenge of deepfakes*. <https://www.europol.europa.eu/publications-events/publications/facing-reality-law-enforcement-and-challenge-of-deepfakes>

URL2: *ChatGPT – The impact of Large Language Models on Law Enforcement*. <https://www.europol.europa.eu/publications-events/publications/chatgpt-impact-of-large-language-models-law-enforcement>

Alkalmazott jogszabály

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Dános V. & Europol Innovation Lab. (2024). Az MI-fordulat: hogyan használja fel az Europol a mesterséges intelligenciát a súlyos szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelemben. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1589–1597. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1589-1597>

Nyilatkozatok

Összeférhetlenség

A szerzők nem jelentettek összeférhetlenséget.

Finanszírozás

A szerzők nem kaptak pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Dános Valér, aki a valer.danos@bm.gov.hu e-mail címen érhető el.

Az Europol szerepe a kiberbűnözés elleni küzdelemben

Europol's role in the fight against cybercrime

**Europol European
Cybercrime Centre**

Europol
O3@europol.europa.eu

Szabó Csaba ✉

Dr. PhD, főszerkesztő-helyettes,
egyetemi docens, rendőr alezredes
Belügyminisztérium,
Belügyi Szemle Szerkesztősége
Széchenyi István Egyetem,
Deák Ferenc Állam-
és Jogtudományi Kar
csaba.szabo3@bm.gov.hu

Absztrakt

Cél: A tanulmány célja, hogy bemutassa az Europol Európai Kiberbűnözés Elleni Központjának (Europol European Cybercrime Centre – EC3) szerepét és tevékenységét a kiberbűnözés elleni küzdelemben, különös tekintettel a legmodernebb technológiai megoldásokra és együttműködési mechanizmusokra.

Módszertan: A kutatás során az EC3 által alkalmazott stratégiák és eszközök elemzésére került sor. A szerzők az adatok gyűjtése és elemzése során az Europol belső jelentéseit, nyilvánosan elérhető forrásokat, valamint esettanulmányokat használtak fel, hogy átfogó képet nyújtsanak az EC3 tevékenységéről és hatékonyságáról.

Megállapítások: Az EC3 kiemelkedő szerepet játszik a kiberbűnözés elleni küzdelemben, különösen a transznacionális bűnszervezetek és a fejlett kiberfenyegetések kezelésében. Az EC3 három fő részlegből áll, melyek közé tartozik az operatív egység, a digitális támogató egység és a szakértelemmel foglalkozó egység. Az operatív egység négy állandó analitikai projektet tart fenn, amelyek mindegyike különböző kiberbűnözési területekre koncentrál.

Érték: A tanulmány értékes betekintést nyújt az EC3 működésébe, és a központ kiberbűnözés elleni globális küzdelemhez nyújtott tevékenységébe. Kiemeli az Europol hatékony együttműködési modelljét, amely segíti a nemzetközi

Magyar nyelvű utánközlés. Jelen cikk angol változata megjelent a Belügyi Szemle 2024. évi 9. számában.
DOI link: <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1707-1714>

✉ Levelező szerző az EUROPOL hozzájárulásával.

összefogást a kiberfenyegetések elleni harcban. Az EC3 tevékenységei jelentősen hozzájárulnak a tagállamok közötti információmegosztáshoz és operatív együttműködéshez, növelve ezzel a kiberbűnözés elleni védekezés hatékonyságát.

Kulcsszavak: kiberbűnözés, Europol, kiberbiztonság, transznacionális bűnszervezetek

Abstract

Aim: The aim of the study is to present the role and activities of Europol's European Cybercrime Centre (EC3) in combating cybercrime, with a particular focus on the latest technological solutions and cooperation mechanisms.

Methodology: The research involved analysing the strategies and tools employed by the EC3. Data collection and analysis utilised Europol's internal reports, publicly available sources, and case studies to provide a comprehensive overview of EC3's activities and effectiveness.

Findings: The EC3 plays a crucial role in the fight against cybercrime, particularly in dealing with transnational criminal organisations and advanced cyber threats. The EC3 is divided into three main divisions: the operational unit, the digital support unit, and the expertise unit. The operational unit maintains four permanent analytical projects, each focusing on different areas of cybercrime.

Value: The study provides valuable insights into the functioning of the EC3 and its contributions to the global fight against cybercrime. It highlights Europol's effective cooperation model, which aids in international collaboration against cyber threats. EC3's activities significantly enhance information sharing and operational cooperation among member states, thereby increasing the effectiveness of defences against cybercrime.

Keywords: cybercrime, Europol, cybersecurity, transnational criminal organisations

A kiberbűnözés az elmúlt évtizedekben

Ahhoz, hogy megértsük az Europol szerepét a kiberbűnözés elleni küzdelemben, először is meg kell értenünk, hogyan fejlődött maga a kiberbűnözés jelenség az elmúlt évtizedekben, és milyen veszélyeket rejt magában.

Az ezredfordulón a világ már online volt, ami azt jelentette, hogy a világhálózathoz csatlakozó emberek ki voltak téve a kiberbűnözés korai formáinak.

A 2000-es évek eleje volt a számítógépes férgek¹ aranykora, amelyeket e-mail mellékletekben és fertőzött weboldalakon keresztül osztottak meg, miközben az alkalmazások sebezhetőségeit kihasználva terjedtek el más felhasználók között. Bár a leghírhedtebb ilyen tevékenységek némelyikének (például LoveBug, [URL1](#)) szándéka nem volt egyértelmű, a fertőzött rendszerekben okozott károk hatalmasak voltak. Ugyanez mondható el a hackerek által indított elosztott szolgáltatásmegtagadási (Distributed Denial-of-Service – DDoS) támadásokról, amelyek számos nemzetközi kereskedelmi weboldalt, például a Yahoo-t, az Amazon-t, a CNN-t és másokat is képesek voltak működésképtelenné tenni ([URL2](#)).

Nem tartott sokáig, mire a bűnözők elkezdték keresni azokat a módokat, amelyekkel pénzzé tehetik ezeket az újszerű bűnözési formákat, ami az online csalások és olyan banki trójai vírusok (például Zeus, [URL3](#)) elterjedéséhez vezetett, amelyek célja az emberek pénzének és személyes adatainak ellopása. Történetesen a Zeus banki trójai a szolgáltatásként kínált kiberbűnözés egyik legismertebb úttörője is lett, mivel a művelet mögött álló szereplők elkezdtek licencezni kódjukat más kiberbűnözők számára, hogy azok végrehajthassák támadásaikat. A trójai vírussal megfertőzött számítógép teljes hozzáférést biztosított a rendszerhez, ami az áldozat hitelkártyaadatainak ellopása mellett azt is lehetővé tette, hogy rosszindulatú szoftvereket juttassanak a rendszerbe és/vagy az eszközt hozzáadják a bothálózatukhoz.²

A zsarolóvírusok első verziói is a Zeusszal egy időben jelentek meg, de csak 2013-ban, a CryptoLocker megjelenésével kezdte a világ megérteni a modern zsarolóvírus-tevékenységek pusztító hatásait. A CryptoLocker ransomware 2048 bites RSA titkosítást használt, és a hagyományosabb terjesztési módszerek mellett bothálózatokat (Gameover Zeus bothálózat) is igénybe vett, hogy növelje a hatókörét ([URL4](#)). Ekkorra már megjelentek a piacon az első kriptovaluták, amelyekkel a bűnözők visszaélhettek a tiltott bevételeik elrejtésére. Ezek a fejlemények megalapozták a szervezett, szolgáltatásalapú kiberbűnözés modern korszakának nevezhető időszakot.

Bűnüldözési válasz

A felmerülő fenyegetésekre válaszul 2013-ban létrehozták az Europol Európai Kiberbűnözés Elleni Központját (Europol European Cybercrime Centre – EC3).

1 Önterjesztő rosszindulatú számítógépes program (azaz malware).

2 Fertőzött eszközök hálózata, amely malware terjesztésére és/vagy DDoS-támadások indítására használható.

Az EC3 ma három részlegről áll: az operatív, a digitális támogatással foglalkozó, valamint a szakértelemmel és az érdekeltek kezelésével foglalkozó egységekből. Az operatív egység négy állandó analitikai projektnek (AP) ad otthont, amelyek mindegyikét egy adott kiberbűnözési területnek szentelt:

- AP Cyborg – a kiber-függő bűnözés;
- AP Terminal – online csalási rendszerek;
- AP Twins – gyermekek online szexuális kizsákmányolása;
- AP Dark Web – keresztbűnözést elősegítő kiberbűnözés (például tartalomfelügyelet nélküli tárhely, vírusirtó-ellenes szolgáltatások, a dark web bűnös felhasználása).

Emellett az EC3 ad otthont a kiberbűnözés elleni közös munkacsoportnak (Joint Cybercrime Action Taskforce – J-CAT) is, amely 13 uniós tagállam és hét nem uniós együttműködési partner kiberkapcsolati tisztviselőit tömörítő állandó operatív csoportból áll. A J-CAT együttműködik az EC3 operatív csoportjaival azért, hogy hírszerzésen alapuló, összehangolt fellépést vezessen be a legfontosabb kiberbűnözési fenyegetések és célpontok ellen.

Modern kiberbűnözési veszélytérkép

Az elmúlt tíz év során a kiberbűnözéssel kapcsolatos fenyegetések a transznacionális bűnszervezetek és (infra)struktúrák magasan specializált feketegazdaságává fejlődtek ([URL5](#)).

A kiberbűnözés valamennyi területén a bűnszervezetek gyakran földrajzilag szétszórta szereplőkből állnak, és műveleteiket a világ különböző pontjain elhelyezett komplex infrastruktúrán végzik, ami ellenállóvá teszi őket a bűnüldözői lekapcsolásokkal szemben. A kiberbűnözés határok nélküli jellege miatt a bűncselekmények áldozatai szinte mindig nemzetköziek, több joghatóságon, régión, sőt kontinensen is átívelnek.

A szolgáltatásalapú kriminális gazdaság emellett csökkentette a belépési korlátot mind a szükséges technikai készségek, mind a műveletek létrehozásához szükséges idő- és erőforrás-befektetés tekintetében. A zsarolóprogram-szolgáltatásként (Ransomware as a service – RaaS) működő szolgáltatók például más kiberbűnözőknek adják kölcsön rosszindulatú kódjukat, cserébe a bűncselekményből származó bevételük egy százalékáért.

A kiberbűnözés valamennyi területén tevékenykedő elkövetők online tevékenységük során kihasználják a tárhely- és anonimitási szolgáltatásokat, hogy elkerüljék a bűnüldöző szervek általi felderítést és azonosítást. A leggyakoribb

példák erre a bűnözők számára nyújtott tartalomfelügyelet nélküli tárhelyszolgáltatások (Bulletproof Hosting – BPH) és virtuális magánhálózati (Virtual Private Network – VPN) szolgáltatók, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy infrastruktúrájukat kiépítsék, valamint proxykon keresztül kapcsolódjanak áldozataikhoz és egymáshoz.

A kriptovaluták szintén hatalmas szerepet játszanak a kiberbűnözésből származó bevételek tisztára mosása révén. Amellett, hogy nem kötődnek központi pénzügyi intézményekhez, vagy a tárcák tulajdonosainak személyazonosságához, a blokkláncon végrehajtott tranzakciók nyomon követése megnehezíthető a kriptopénzkeverő³ és -cserélő⁴ szolgáltatások használatával.

A dark web fórumok és piacterek a bűnözők rendelkezésére bocsátják a támadások végrehajtásához szükséges eszközöket, szolgáltatásokat és lopott adatokat, miközben a tudásmegosztás és a toborzás platformjaként is szolgálnak.

Ezek az átalakulások a modern kommunikációs technológiák által kínált növekvő anonimitással együtt hozzájárulnak a kiberbűnözés új és régi formáinak folyamatos növekedéséhez.

Küzdelem a kiberbűnözés modern formái ellen

A kiberbűnözés transznacionális jellege miatt csak egy nemzetközileg koordinált bűnüldözői válaszlépés lehet hatékony az elkövetők azonosításában és műveleteik megszakításában. E célból az EC3 egyedülálló szerepet játszik a nagy értékű célpontok azonosításában, a nemzetközi bűnüldözői műveletek koordinálásában, valamint az uniós tagállamok és az Europollal operatív együttműködési megállapodást kötött országok számára nyújtott technikai támogatásban.

Az EC3 operatív csoportjai és a J-CAT megkönnyítik a kulcsfontosságú kiberbűnözési fenyegetések és célpontok elleni határokon átnyúló nyomozások közös azonosítását, rangsorolását, kezdeményezését és végrehajtását. Ezek a fellépések hírszerzésen alapulnak, mivel az Europol képes azonosítani a nemzeti bűnügyi nyomozások kereszthivatkozásait és átfedéseit, és koordinálni a számos ország bűnüldöző szerveit érintő nemzetközi műveleteket. Ez a megközelítés kulcsfontosságú a nemzetközi bünszervezetek elleni küzdelemben, mivel – amint azt korábban már említettük – a szereplők, áldozataik és infrastruktúrájuk több joghatóságban is szétszóródnak.

3 A potenciálisan azonosítható kriptovaluta-alapok keverése más alapokkal, hogy elfedjék eredeti forrásukat.

4 Egy kriptovaluta cseréje egy másikra.

Ez a megközelítés vezetett többek között az EMOTET (URL6), azaz az elmúlt évtized egyik legjelentősebb bothálózata, a RaidForums (URL7), a világ egyik legnagyobb hacker közössége, a Genesis Market (URL8), az egyik legveszélyesebb olyan piac, ahol lopott fiókok hitelesítő adatait értékesítették hackerek számára világszerte, valamint az olyan kiemelkedő zsarolóprogram-szolgáltatások, mint a LockBit (URL9) és a Hive (URL10) felszámolásához.

Példaként említhetjük emellett a magyar bűnüldöző szerveket is érintő kiemelkedő nemzetközi operatív akciókat is, például a FluBot kémprogram infrastruktúrájának felszámolását, amely az egyik leggyorsabban terjedő mobil kártevő volt. (URL11), A VPNLab elleni fellépést is (URL12), amely védett kommunikációt és internet-hozzáférést kínált – például váltságdíjfizető programok telepítését – súlyos bűncselekményeket elkövető kiberbűnözőknek.

További példák az EC3 által koordinált és a többi részt vevő ország mellett Magyarországot is érintő, ismétlődő, hírszerzés által irányított akciókra:

- **Kártyás Akció (URL13)** – a lopott hitelkártyaadatokat értékesítő weboldalakon veszélyeztetett kártyaadatokat értékesítő és vásárló csalók elleni művelet, amelynek célja a pénzüintézetek és a kártyabirtokosok veszteségeinek mérséklése és megelőzése. 2020-ban több mint 90 000 kártyaadatot elemeztek, amivel mintegy 40 millió euró veszteséget sikerült megelőzni.
- **Európai Pénzcsempész Akció (URL14)** – a pénzcsempészek és beszerzőik elleni küzdelemre irányuló művelet. 2023-ban több operatív szakaszban 10 759 pénzcsempészt és 474 beszerzőt azonosítottak, ami világszerte 1013 személy letartóztatásához vezetett.
- **Áldozat Azonosítási Munkacsoport (URL15)** – kezdeményezés a gyermekek szexuális zaklatását bemutató anyagokban ábrázolt áldozatok és elkövetők azonosítására. 2021-ben a szakértők mintegy 580 olyan képsorozatot és videófájlt elemeztek, amelyeken gyermekek szexuális zaklatásának ismeretlen áldozatai szerepelnek, és 18 gyermeket tudtak azonosítani, két elkövetőt pedig letartóztatni. Ezenkívül 211 esetben sikerült meghatározni a valószínűsíthető gyártó országot, és hírszerzési csomagokat küldtek az érintett országoknak vizsgálat céljából.
- **Kiber-járőrözés Hete (URL16)** – kezdeményezés a dark web piactereken működő nagy értékű célpontokkal (eladók és vevők) kapcsolatos hírszerzési információk gyűjtésére.

Mint már említettük, a kiberbűnözők jól kihasználják a modern, adatvédelmet fokozó technológiákat, ami kihívást jelenthet a bűnüldözés számára a tevékenységük nyomon követése és a zárt és titkosított eszközökről történő digitális bizonyítékok megszerzése tekintetében. A bűnözők operatív biztonsági

intézkedéseinek ellensúlyozására léteznek eszközök és technikák, de ezek költségesek, és alkalmazásuk magas szintű szakértelmet igényel. Ezen kívül az új technológiák gyors fejlődése miatt folyamatos kutatásra és fejlesztésre van szükség ahhoz, hogy lépést tartsanak a piaccal. Az összes uniós tagállam számára nehéz fenntartani ezeket a képességeket, ezért az EC3 létrehozta a digitális támogató egységet (Digital Support Unit – DSU), hogy megerősítse a veszélyes bűnözői hálózatok és a nagy értékű célpontok elleni kollektív bűnüldözői reakciót. A DSU néhány kiemelkedő képessége a következő:

- Helyszíni forenzikus támogatás nyújtása nemzetközi műveletek során a gyanúsítottak eszközeiről származó bizonyító erejű adatok lefoglalása és rögzítése érdekében.
- Az Europol dekódolási platformjának működtetése ([URL17](#)), amely segít a bűnügyi nyomozás során jogszerűen megszerzett információk dekódolásában.
- Kriptokövetési támogatás nyújtása a kiberbűnözők tiltott bevételeinek nyomon követése érdekében.
- Az Europol Kártevő Programok Elemzési Megoldásának (Europol Malware Analysis Solution – EMAS) üzemeltetése, amely a rosszindulatú szoftverek (például zsarolóprogramok) viselkedésének vizsgálatára szolgáló, bűnüldözői korlátozás alá eső dinamikus elemzési platform, melynek célja az üzemeltetők elleni, határokon átnyúló nyomozások gazdagítása.

Előretékinés

A digitalizált bűnözés fenyegetése csak tovább növekszik, mivel a bűnözők minden bűnözési területen technológiai ellenintézkedéseket alkalmaznak tevékenységük elrejtésére. Ezek közé tartozik a titkosított kommunikáció, a dark web piacainak használata illegális áruk és szolgáltatások értékesítésére, valamint a kriptovaluták mint fizetési formák alkalmazása, amellyel megnehezítik a bűncselekményből származó bevételek nyomon követését. A jelenleg a bűnözés hagyományosabb formáival foglalkozó bűnszervezetek a portfóliójukat olyan jövedelmező bűncselekményekkel kívánják bővíteni, mint az online csalási rendszerek. A szervezetek és magánszemélyek folyamatosan új technológiai megoldásokat vezetnek be, ami növeli a kibertámadások, rosszindulatú szoftvertvékenységek és behatolások potenciális támadási felületét.

Mindezen tendenciákat figyelembe véve minden eddiginél fontosabb az országok, magánvállalatok és tudományos intézmények közötti érdemi operatív együttműködés kiépítése annak érdekében, hogy ellensúlyozni lehessen a kiberbűnözők által a közös biztonságunkra jelentett fenyegetést.

A cikkben található online hivatkozások

- URL1: *ILOVEYOU* virus. <https://www.techtarget.com/searchsecurity/definition/ILOVEYOU-virus>
- URL2: *DDos attacks – one year later*. <https://www.hpcwire.com/2001/02/09/ddos-attacks-one-year-later/>
- URL3: *The Zeus Trojan malware – definition and prevention*. <https://www.crowdstrike.com/cybersecurity-101/malware/trojan-zeus-malware/>
- URL4: *The history and evolution of ransomware attacks*. <https://flashpoint.io/blog/the-history-and-evolution-of-ransomware-attacks/>
- URL5: *Internet Organised Crime Threat Assessment (IOCTA) 2023*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/internet-organised-crime-assessment-iocta-2023>
- URL6: *World's most dangerous malware EMOTET disrupted through global action*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/world%E2%80%99s-most-dangerous-malware-emotet-disrupted-through-global-action>
- URL7: *One of the world's biggest hacker forums taken down*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/one-of-world%E2%80%99s-biggest-hacker-forums-taken-down>
- URL8: *Takedown of notorious hacker marketplace selling your identity to criminals*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/takedown-of-notorious-hacker-marketplace-selling-your-identity-to-criminals>
- URL9: *Law enforcement disrupt world's biggest ransomware operation*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/law-enforcement-disrupt-worlds-biggest-ransomware-operation>
- URL10: *Cybercriminals stung as HIVE infrastructure shut down*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/cybercriminals-stung-hive-infrastructure-shut-down>
- URL11: *Takedown of SMS-based FluBot spyware infecting Android phones*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/takedown-of-sms-based-flubot-spyware-infecting-android-phones>
- URL12: *Unhappy New Year for cybercriminals as VPNLab.net goes offline*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/unhappy-new-year-for-cybercriminals-vpnlab-net-goes-offline>
- URL13: *Officers foil fraudsters from stealing €40 million in payment card scam*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/officers-foil-fraudsters-stealing-%E2%82%AC40-million-in-payment-card-scam>
- URL14: *Paper trail ends in jail time for 1 013 money mules*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/paper-trail-ends-in-jail-time-for-1-013-money-mules>
- URL15: *Global Europol taskforce identifies 18 child victims of sexual abuse*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/global-europol-taskforce-identifies-18-child-victims-of-sexual-abuse>
- URL16: *Cyber-patrolling Week*. <https://www.europol.europa.eu/operations-services-and-innovation/operations/cyber-patrolling-week>

URL17: *Europol and the European Commission inaugurate new decryption platform to tackle the challenge of encrypted material for law enforcement investigations.* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-and-european-commission-inaugurate-new-decryption-platform-to-tackle-challenge-of-encrypted-material-for-law-enforcement>

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Szabó Cs. & Europol European Cybercrime Centre (2024). Az Europol szerepe a kiberbűnözés elleni küzdelemben. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1599–1607. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1599-1607>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerzők nem jelentettek összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerzők nem kaptak pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Szabó Csaba, aki a csaba.szabo3@bm.gov.hu e-mail címen érhető el.

A bűnüldözési információcsere nagy kihívása

The big law enforcement information exchange challenge

Ujfalussy Nikolett

igazgatóhelyettes, elnökhelyettes
Országos Rendőr-főkapitányság,
Nemzetközi Oktatási Központ
CEPOL Igazgatótanács
ujfalussy.nikolett@nokitc.hu

Absztrakt

Cél: A cikk megkísérli számba venni és bemutatni az EU-tagállamok bűnüldöző hatóságai közötti határokon átnyúló bűnügyi adat- és felderítési információcsere legjelentősebb dilemmáit és kihívásait, amelyekkel a területen dolgozó bűnügyi állomány jelenleg szembesülhet.

Módszertan: A vonatkozó jogszabályok, ajánlások és legjobb gyakorlatok mellett a tanulmány – a szerző rendőrségi szakemberként szerzett személyes tapasztalatai alapján, kiegészítve az uniós bűnüldöző közösség tagjainak megfigyeléseivel – leírja és bemutatja a mai nemzetközi rendőrségi együttműködés különböző kihívásait.

Megállapítások: Az EU bűnüldözési információcsereje a globalizációnak és a fokozatos információs és kommunikációs technológiai fejlődésnek köszönhetően átalakulóban van. Az intézményesített határokon átnyúló bűnügyi adat- és bűnüldözési információcsere fejlődésének lépést kell tartania a bűnözés világgal, és tükröznie kell a szakpolitikai terület érzékeny jellegéből eredő kihívásokat, ahol bármilyen érdemi fejlődés csak a bűnüldözési ágazat innovációjával és kapacitásépítésével érhető el.

Érték: Ez a pillanatfelvétel strukturált áttekintést nyújt, és felhívja a figyelmet a nemzetközi bűnüldözési információcsere összetettségére és ellentmondásaira, amelyekkel a politikai döntéshozóknak és a rendvédelmi szakembereknek napjainkban szembe kell nézniük a határokon átnyúló bűncselekmények sikeres megelőzése, felderítése és kivizsgálása érdekében.

Magyar nyelvű utánközlés. Jelen cikk angol változata megjelent a Belügyi Szemle 2024. évi 9. számában.
DOI link: <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1715-1726>

Kulcsszavak: Europol, határokon átnyúló információcsere, kapacitásépítés, innováció

Abstract

Aim: The paper attempts to take stock and present the most significant dilemmas and challenges of cross border criminal data and intelligence exchange between law enforcement authorities of EU Member States that can be experienced by police personnel in the field at the moment.

Methodology: In addition to the relevant legislation, recommendations and best practices, the paper – based on personal experience as a police professional, supplemented by insights of the members of the EU law enforcement community – describes and illustrates the various challenges of today’s international police cooperation landscape.

Findings: The EU law enforcement information exchange scene is in the midst of its transformation due to globalisation and the progressive information and communication technology advancement. The evolution of the institutionalised cross border criminal data and intelligence exchange has to keep up with the world of crime and reflect the challenges which arise from the sensitive nature of the policy area itself, where any substantial development can only be reached by innovation and capacity building of the law enforcement sector.

Value: This snapshot is to give a structured overview and to draw more attention to the complexity and the controversies of the international law enforcement information exchange landscape, which policy-makers and police professionals have to face nowadays in order to successfully prevent, detect or investigate cross border criminal offences.

Keywords: Europol, cross border information exchange, capacity building, innovation

Bevezetés

A Lisszaboni Szerződés¹ hatálybalépése előtt a határokon átnyúló bűnügyi információcserében részt vevő rendőrök úgy érezték, hogy egy kis klub tagjai, akik készek a bajtársiasság és a kölcsönös bizalom szellemében együttműködni. Elemi eszköztáruk az Interpol körözésekből és a Schengeni Információs

1 Lisszaboni Szerződés az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról (2007/C 306/01).

Rendszer (SIS) jelzéseiből állt; megbízható szárnysegédjük az Europol volt, a „Svéd Kezdeményezést”² a rendőröknek szóló alapvető információcsere útmutatóként használták.

A nemzetközi információcsere inkább lehetőség volt, mint kényszer, és a kiválasztottak kiváltsága a mai realitáshoz képest, ahol a nagyszámú, bűnügyi információcsere végző szakember inkább az információszupersztrádán érzi magát a csúcsporgalomban.

Majd a Lisszaboni Szerződéssel megváltozott a szabályozási környezet, és az EU bel- és igazságügyi (JHA) szakpolitikai területének ambíciói – az új típusú fenyegetések és bűnügyi kihívások megjelenésével párhuzamosan – jelentősen megnöttek. A bűnözés fejlődése a nemzetközi rendőri együttműködést rutinná és az uniós tagállamok központi bűnügyi egységei alaptevékenységének részévé tette.

Az Europol – új jogalapjával³ – valódi uniós információcsomóponttá vált, amely alapvető szerepet játszik a határokon átnyúló súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelemben, nélkülözhetetlen eszközök és szolgáltatások, valamint azon harmadik országok elérését biztosítva, amelyekkel operatív együttműködési megállapodást kötött. Az Europol működteti az európai biztonságos információcsere-hálózati alkalmazást (SIENA) is, amelyet az információcsere-ről szóló új uniós irányelv⁴ és a Prüm II. rendelet alapján egyre gyakrabban neveznek „alapértelmezett csatornának”.

Az Europol szintén nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az EMPACT⁵ kiemelt uniós instrumentummá, és a szervezett bűnözés elleni uniós szintű küzdelem multidiszciplináris és több ügynökséget érintő operatív együttműködés eszközévé váljon. Az EMPACT keretében biztosított integrált megközelítés – beleértve az információkezelést, az innovációt és az uniós belső biztonságot szolgáló képzést is – lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy feladataikat hatékonyan, együttműködve, a jogi, technikai és képzési erőforrások lehető legnagyobb mértékű kihasználásával végezzék, előnyöket szerezve mind az operatív, mind a stratégiai támogatásból (Vetter, 2023).

2 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/977 irányelve (2023. május 10.) a tagállamok bűnüldöző hatóságai közötti információcsere-ről és a 2006/960/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről.

3 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről.

4 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/977 irányelve (2023. május 10.) a tagállamok bűnüldöző hatóságai közötti információcsere-ről és a 2006/960/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről.

5 European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats – Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyegettség Ellen.

A 2021–2025 közötti időszakra szóló, a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló európai uniós stratégia⁶ az EMPACT-ot a szervezett bűnözés elleni küzdelem egyik legfontosabb eszközeként ismeri el, és prioritásként határozza meg a „zökkenőmentes információcserét és az információkhoz történő való idejű hozzáférést”, a „magasabb szintű együttműködési kereteket” és a „nemzetközi együttműködést”.

Kulcsfontosságú intézkedéseivel (hozzáférés a rejtjelezett információkhoz, teljes interoperabilitás, a prűmi keretrendszer korszerűsítése,⁷ az Europol Rendelet felülvizsgálata, beleértve a SIS Rendelet módosításait) a bűnüldözési információmenedzsment struktúrafejlesztésére összpontosít. Végezetül kijelenti, hogy „*az Uniónak és tagállamainak a bűnszervezetek előtt kell járniuk*”.

Az Európai Biztonsági Unió Stratégiájának pilléreire alapozva, az uniós (meglévő és jövőbeli⁸) információs rendszerek fejlesztésével, valamint a bűnüldözési, határigazgatási, migrációs és menekültügyi célokra létrehozott rendszerek interoperabilitásának koncepcióját⁹ felkarolva, az Európai Unió – az adatbázisai, egyéb eszközei, technikai és tevékenységei révén – rendészeti információs nagyhatalommá és a bűnüldözés globalizált világának stratégiai szereplőjévé vált (De Buysscher, 2023).

A bűnüldözési információcsere arculatának megváltoztatása

A bűnüldözési információk és felderítési adatok cseréje döntő szerepet játszik a súlyos szervezett bűnözés elleni küzdelemben, különösen napjaink összekapcsolódó világában, ahol a bűncselekmények könnyen átléphetik a földrajzi határokat és a tagállamok bűnüldöző hatóságainak területi illetékességét.

Tekintettel a tényre, hogy a szervezett bűnözés egyre összetettebbé és kifinomultabbá vált napjainkra, egyértelműen kidolgozottabb nemzetközi válaszra, valamint a globális bűnügyi információmegosztási struktúra és az

6 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiáról (2021–2025).

7 A Tanács 2008/615/IB határozata (2008. június 23.) a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről és a Tanács 2008/616/IB határozata (2008. június 23.) a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről szóló 2008/615/IB határozat végrehajtásáról.

8 European Search Portal – Európai Keresőportál; European Entry/Exit System (EES) – Európai Határregisztrációs Rendszer; European Travel Information and Authorisation System (ETIAS) – Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer.

9 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1860 rendelete, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1861 rendelete, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1862 rendelete.

információmenedzsment szerkezetének modernizálására van szükség. A bűnüldözési ágazatot a technológia alakítja, ami megváltoztatja a nemzetközi rendvédelmi együttműködéshez való hozzáállásunkat (De Bolle, 2023).

Az uniós döntéshozatal gyorsan és folyamatosan reagál az új szakpolitikai igényekre cselekvési tervekkel, jogalkotási javaslatokkal és a szakpolitikai folyamat egyéb jelentős termékeivel. Az az elképzelés azonban, hogy egy politika megalkotása – ami önmagában is kihívást jelent – megoldhat egy fontos kérdést, vagy kezelhet egy fenyegetést, illúzió. A kihívás második felvonása a politika „3D-s” végrehajtásával kezdődik, ahol a végső mensvár a hatásvizsgálat, az ellenség pedig a végrehajtási határidő és az ötéves értékelés. A megoldás az, ha egy olyan teljes értékű és hatékonyan működő produktummal rendelkezünk, amely a határokon átnyúló bűnüldözési együttműködés jól működő és megkérdőjelezhetetlen eszközének bizonyul.

Általában véve fontos, hogy mértéktartással, józan ésszel és bizonyos fokú tisztességgel járjunk el, amikor megpróbálunk politikai választ adni egy problémára. Azonban a technológia fejlődésével és a globális összeköttetések bővülésével az elmúlt években fokozni kellett a fejlődés ütemét és az ambíció szintjét. A politikaalkotás jelszavai az innovatív, dinamikus és multidiszciplináris lettek.

Ezért az uniós bűnüldözésnek ma már számos kihívással kell szembenéznie a hatékony és biztonságos információcsere terén. E kihívások közé tartozik többek között az interoperabilitás és az adatok pontosságának biztosítása, a digitális bizonyítékokhoz történő valós idejű hozzáférés garantálása, az erőforráskorlátozások, a jogi és etikai komplexitások kezelése az adatmegőrzési kérdésekkel és az Európai Bíróság ítéleteivel kapcsolatos ésszerű megközelítések felvázolásával, és végül, de nem utolsó sorban a magánélethez való jog és a szabadságjogok védelme, valamint a növekvő kiberbiztonsági fenyegetések kezelése.

Ezeket a kihívásokat, amelyek természetüknél fogva a bűnüldözési szektorban jelen lévő működési egységében mindegyikében feltűnnek, átfogóan és együttműködő módon kell feltérképezni és megvizsgálni, felmérve a bűnüldözési információcserére gyakorolt hatásukat, hogy kiaknázzuk a lehetséges szinergiákat és megosszuk a kezelésükkel járó terheket.

Pillanatkép a végrehajtás lehetséges kihívásairól

A magánélet tiszteletben tartása és a polgári szabadságjogok

A magánélethez való jog és a szabadságjogok védelme kötelesség és alapvető kihívás a bűnüldözés számára, mivel a hatóságok és az uniós ügynökségek

nagy mennyiségű személyes és különleges adatot kezelnek, amelyeket határon átnyúló dimenzióban dolgoznak fel (európai és nemzetközi szinten egyaránt). A bűnüldözésbe vetett közbizalom ezen információk felelősségteljes felhasználásától függ, és a magánélethez való jog bármilyen megsértése alááshatja a rendszerbe vetett állampolgári bizalmat.

A magánélethez való jog és a szabadságjogok előtérbe helyezésével az EU nagyon biztonságos és megbízható együttműködő partner a személyes adatok feldolgozása terén, ami alapvető fontosságú az érdemi partnerségek kialakításához és fenntartásához, valamint a bűnmegelőzés és a bűnözés elleni küzdelem terén való fokozottabb együttműködés előmozdításához.

Az uniós bűnüldöző hatóságok és ügynökségek szigorú adatvédelmi intézkedéseket alkalmaznak a személyes adatok védelme és a visszaélések megelőzése érdekében. Ezek közé tartozik többek között az adatgyűjtés, adatmegosztás és adatfelhasználás átláthatósága, az adatok anonimizálása, a titkosítás és a hozzáférés szabályozása annak érdekében, hogy korlátozzák, kik tekinthetik meg és használhatják fel a különleges személyes adatokat.

Az EU és a tagállamok független hatóságai és mechanizmusai felügyelik a személyes adatok kezelésének jogszerűségét, és ellenőrzik az információcseré gyakorlatát.

A beérkező adatok tömege miatt új típusú feldolgozási folyamatokat kell létrehozni és jóváhagyatni, és az esetleges adatvédelmi aggályokat valós időben, a bűnüldözési szakemberekkel szoros együttműködésben kezelni. A garanciák megerősítésekor és az adatvédelmi normák betartásának ellenőrzése során figyelembe kell venni a bűnüldözés új kihívásait is.

Jogi anomáliák

Az egyik legnagyobb kihívást a különböző jogrendszerek eltérő jogi kereteiből és adatvédelmi rendelkezéseiből adódó normatív és etikai nehézségek kezelése jelenti. Azzal, hogy a bűnözés egyre inkább országhatárokon átnyúló jellegűvé válik, a különböző tagállamok bűnüldöző hatóságai közötti együttműködés alapvető fontosságúvá lesz. Ezt az együttműködést azonban gyakran akadályozzák a jogi standardok, az adatvédelmi rendelkezések és a bizonyítékgyűjtési eljárások közötti különbségek.

Egyes jogrendszerekben például szigorúbb adatvédelmi szabályok korlátozhatják a személyes adatok megosztását, míg másokban enyhébb, szélesebb körű információcserét lehetővé tevő jogszabályok lehetnek érvényben. Ezek a különbségek késedelmekhez és kihívásokhoz vezethetnek a nyomozásokhoz szükséges információk megosztása során.

Emellett jogi dilemmák merülnek fel, amikor a hatékony bűnmegelőzés szükségessége, az egyéni jogok védelme és az egységes piac érdekei között kell egyensúlyt teremteni. E kihívás iskolapéldája az EU-ban a kommunikációs adatok megőrzésének kérdése.

A bűnüldöző hatóságoknak és uniós ügynökségeknek biztosítaniuk kell, hogy információcsere-gyakorlatuk megfeleljen a jogi és etikai normáknak, miközben tiszteletben tartják a magánélet és a polgári szabadságjogok védelmét. E bonyolult gyakorlati problémák megoldása érdekében egyértelmű iránymutatásokat és protokollokat kell kidolgozni a mindennapi bűnügyi információcsere-re vonatkozóan, a jogi standardok és az adatvédelmi intézkedések összehangolása érdekében.

Interoperabilitás és adatpontosság

Az adatok pontossága és az interoperabilitás a hatékony bűnüldözési információcsere kritikus elemei. A pontatlan vagy következtelen adatkezelés kifogásolható nyomozásokhoz, téves letartóztatásokhoz és igazságszolgáltatási hibákhoz vezethetnek.

Az adatok pontosságának biztosításához szilárd adatellenőrzési és hitelesítési eljárásokra van szükség, amelyek megerősítik az információk megbízhatóságát azok megosztása vagy az eljárásokban való felhasználása előtt. Az adatminőség és az interoperabilitás javítása érdekében a bűnüldözési szakpolitikai terület már a múltban is befektetett (például SIS), és az újonnan kifejlesztett interoperabilis rendszerek részeként a jövőben is (például ETIAS) investálnia kell szabványosított adatformátumokba és protokollokba (például UMF¹⁰).

Bár a nagy rendszerek egyik ellentmondása, hogy az interoperabilitás érdekében zárt rendszerekben, működési egységekben dolgoznak, ez az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitási keretrendszer létrehozására irányuló cél elérését is késlelteti vagy akadályozza a bel- és igazságügyi együttműködés, valamint a menekültügy és a migráció területén is.

Ezenfelül önmagában a „big data” is kihívások sorát hozza magával, amelyeket gyakran a „4 V” (Volume, Velocity, Variety és Veracity – tömeg, sebesség, változatosság, hitelesség, mely utóbbi az adat minőségére és megbízhatóságára utal) néven emlegetnek. Maga a volumen jelentős kihívást jelent valamilyeni szereplő számára, mivel nagy mennyiségű adatot kell tárolni, feldolgozni és elemezni. Az ilyen nagy mennyiségű adat kezelése új tárolási (nagyléptékű megosztott rendszerek és felhőalapú tárolási megoldások) és feldolgozási

10 Universal Messaging Format.

megoldásokat igényel, ugyanakkor az adatminőség, az irányítás és a biztonság szavatolása továbbra is kulcsfontosságú kérdés marad a „big data” értékének kiaknázása szempontjából.

Abban a pillanatban, amikor a bel- és igazságügy területén az európai adatbázisok közötti interoperabilitás és szinergia nem csupán jogi, hanem gyakorlati valósággá válik, a „big data” problémája hipotetikusból a bűnüldöző közösség mindennapi kihívásává válik, amelyet csak a lehető legmagasabb szintű automatizálással lehet megoldani.

Kiberbiztonsági fenyegetések

A technológia fejlődésével a kiberbiztonsági fenyegetések jelentős kockázatot jelentenek a bűnüldözés számára, egyben további rizikót a nemzetközi információcserére nézve. Bűnszervezetek és rosszindulatú szereplők célba vehetik a rendészeti rendszereket, hogy adatokat lopjanak, működési zavarokat okozzanak, vagy jogosulatlanul hozzáférjenek szenzitív információkhoz. Az olyan kibertámadások, mint a zsarolóprogramok, az adathalászat és az adatvédelmi incidensek veszélyeztethetik az információcsere integritását, ami az érintett hatóságokba és uniós ügynökségekbe vetett közbizalom csökkenését eredményezheti.

A hatékony kiberbiztonsági stratégiák kidolgozása, beleértve a korai figyelemztető és válságkommunikációs terveket is, alapvető fontosságú az információcsere integritásának fenntartásához, valamint a személyes adatsértésnek, a kibertámadásoknak és a digitális bűnözés más formáinak elkerülése érdekében, kéz a kézben a szilárd biztonsági intézkedésekkel, például tűzfalak, behatolásjelző rendszerek és titkosítás bevezetésével, az adatok és rendszerek kiberfenyegetésekkel szembeni védelme érdekében.

A káros tartalmak kezelésére alkalmas, vagy új eszközökkel kapcsolatos információk nemcsak a terület szakemberei, hanem gyakorlatilag minden végfelhasználó számára fontosak, annak érdekében, hogy a lehető legjobban tudjanak reagálni az új veszélyekre.

Ezen túlmenően a tagállamok szempontjából szükségesnek tűnik a technológiai szolgáltatókkal történő együttműködés a rendszeres biztonsági ellenőrzések és sebezhetőségi értékelések elvégzése érdekében, a potenciális gyenge pontok azonosítása és kezelése okán. A kiberbiztonsági szakértők és a magánszektorbeli partnerek szintén döntő szerepet játszhatnak abban, hogy a felmerülő fenyegetések előtt járjanak, és hatékony védelmi protokollokat és stratégiákat dolgozzanak ki. Egy nem megfelelően kezelt kiberbiztonsági incidens hosszú időre akadályozhatja – és akadályozni is fogja – a hatékony bűnüldözői információcsere.

Erőforráskorlátok

Az erőforráskorlátok behatárolhatják a bűnüldöző szervek azon képességét, hogy az információcsere terén felmerülő kihívásokhoz alkalmazkodjanak. A megfelelő finanszírozás, képzés és technológiai infrastruktúra elengedhetetlen ahhoz, hogy a tagállami hatóságok és az uniós ügynökségek a hatékony információmegosztás érdekében fejlett eszközöket és technikákat használhassanak fel, és ahelyett, hogy egyre gyakrabban a minimálisan életképes infrastruktúra fenntartását tartanák szem előtt, a bűnözői hálózatok előtt járjanak.

A költségvetési korlátok akadályozhatják az új technológiák bevezetését és az információcsere folyamatok irányításához szükséges szakképzett állomány felvételét. Emellett a képzés hiánya is gátolhatja a fejlett rendszerek és eszközök hatékony használatát.

Az erőforráskorlátok leküzdése érdekében a bűnüldöző szervezeteknek meg kell vizsgálniuk az együttműködés és az erőforrások együttműködő szereplőkkel való megosztásának lehetőségeit. Ez magában foglalhat közös képzési programokat, közös technológiai infrastruktúrát és együttműködő finanszírozási kezdeményezéseket.

Ezen kívül az uniós ügynökségeknek az információcserére irányuló erőfeszítéseik támogatására jobb finanszírozást és több forrást kell szorgalmazniuk, annak érdekében, hogy megfeleljenek a folyamatosan változó bűnügyi környezet kihívásainak.

Ezért rendkívül fontos, hogy az Európai Bizottság és az egyéb uniós intézmények sokkal inkább a bűnüldöző szakemberek operatív valóságához igazítsák a politikaalkotást, bizonyítva, hogy az Európai Unió tekintetbe veszi és biztosítja a mandátumuk teljesítéséhez szükséges forrásokat.

A globalizáció mellett a gyors technológiai változások is nagy hatással vannak a társadalmakra, és rendkívüli mértékben érintik a bel- és igazságügyi politikát. A „technológiai fehér bálna”¹¹ arra készíti az érintett szereplők mindegyikét, hogy növeljék Európa kutatási teljesítményét, és az európai információs és kommunikációs technológiai (IKT) ágazatot a technológiai fejlődés élvonalában tartsák. Az előrehaladott IKT használat megköveteli, hogy a bel- és igazságügyi szakpolitika továbbra is lépést tartson a technológiai fejlődéssel.

A technológiai fejlődés előnyeinek kihasználása érdekében alapvető fontosságú a beruházások finanszírozásának prioritizálása a tudás és a technológiai fejlődés fő szektorainak megfelelő, különféle tematikus területeken, amelyeken – az európai bűnüldözési kihívások kezelése érdekében – a kutatást támogatni és erősíteni kell.

11 Utalás Herman Melville Moby Dick c. regényére, amelyben a fehér bálna emberek felettivé növekedett, és felfedezhetetlenségében egyben egyfajta mitikusságra tesz szert. (Szerk.)

A bűnüldözési ágazat számára az innováció területén az Europol által befogadott entitások, például az EU Belső Biztonsági Innovációs Központja, az Europol Innovációs Laboratórium és az annak munkájába a tagállamok bevonását elősegítő egyéb kapcsolódó kezdeményezések jelentik a lehetőséget.

Az Europol ad otthont az EU belső biztonsággal foglalkozó innovációs központjának, amely az európai innovációs laboratóriumok együttműködési hálózata, és célja az uniós szereplők (például bűnüldözés, igazságszolgáltatás, alapvető jogok, határigazgatás, migráció, vámügy) közötti koordináció és lehetséges együttműködés biztosítása a belső biztonsággal kapcsolatos innováció területén.

Magát az uniós bűnüldöző közösséget az Europol Innovációs Laboratóriuma támogatja a modernizáció területén. Ez struktúrát és számos szolgáltatást biztosít a bűnüldöző hatóságok számára a redundanciák és a párhuzamos munkavégzés elkerülése érdekében. Emellett együttműködéseket és professzionalizálódási lehetőségeket azonosít az operatív nyomozati és elemzői munka javítását célzó innovatív megoldások támogatása érdekében.

A 2020 novemberében létrehozott fórumok célja, hogy az operatív szinthez a lehető legközelebb elhelyezkedő munkacsoportok létrehozásával elősegítsék a tagállamok és a schengeni társult országok bevonását az Europol Innovációs Laboratórium munkájába, a kutatási, innovációs és fejlesztési kérdésekben folytatott együttműködés előmozdítása érdekében. Több mint ambíciózus azon megbízatása, hogy biztosítsa a bűnüldöző szervek megfelelő felkészültségét a bűnügyi nyomozások lefolytatásához szükséges legújabb technológiai kihívások, trendek és fenyegetések kezelésére.

A képzési rendszereket valós időben kell összehangolni a terület gyorsan változó igényeivel, a technológiai fejlődéssel és a munkaszervezés új megközelítéseivel.

Konklúzió

A bűnügyi információcsere és információelemzés funkciói, valamint annak szervezeti, technikai, továbbá működési környezete és jellemzői sokat változtak az elmúlt évtizedekben, és jelenleg is átalakulóban vannak, ami összetett kihívások elé állítja az uniós és tagállami szabályozó hatóságokat, a politikai döntéshozókat és nem utolsósorban a bűnüldöző szakembereket. A szabványosított adatformátumokba, interoperábilis rendszerekbe, robosztus biztonsági intézkedésekbe és megfelelő képzésbe történő befektetéssel, a bűnüldöző hatóságok és uniós ügynökségek információcsere-képességeiknek javítására predesztináltak.

Bár az a tény, hogy az új Információcsere Irányelv – amelyet 2024. december 12-ig kell átültetni a nemzeti jogba – alapelvei és módszertana nagyban hasonlít a Svéd Kerethatározat szellemiségéhez és céljához, azt mutatja, hogy az uniós bűnüldözési ágazatnak van gyakorlata a nehezen teljesíthetőnek bizonyuló ambiciózus célok elfogadásában, valamint restanciája a régóta halmozódó kötelezettségek teljes és helyes végrehajtásával kapcsolatban.

Bár vitathatatlannak tűnik és elvárt is, hogy a globalizáció és az információs és kommunikációs technológia fokozatos fejlődése miatt további átalakulásra van szükség, a kérdés az, hogy az Európai Unió és a tagállamok hogyan biztosítják a szükséges forrásokat az uniós ügynökségek és a nemzeti hatóságok számára ahhoz, hogy az idővel versenyt futva biztosítsák a megfelelő új technológia beszerzését és az információkezelési architektúrában, illetve a nemzetközi bűnüldözési együttműködés mindennapi rutinjában szükséges módosítások végrehajtását.

Végső soron e kihívások leküzdése olyan átfogó és együttműködő megközelítést igényel, amely prioritásként tekint a bűnüldözési terület erőforrás problémáinak kezelésére mind uniós, mind nemzeti szinten, hogy megerősítse a bűnüldöző hatóságok és uniós ügynökségek képességét a bűnözés elleni hatékony küzdelem, a közbiztonság védelme és az igazságszolgáltatási rendszerbe vetett bizalom fenntartása érdekében.

Ez nem lehetetlen, a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet¹² kiváló példaként szolgálhat a partnerek (online óriásplatformok – VLOP, óriás online keresőmotorok – VLOSE) és a bűnüldöző hatóságok és uniós ügynökségek közötti adatsere és adatmegosztás helyes útjára.

Ez a joganyag megjeleníti azt a törekvést, de egyben azt az operatív lehetőséget is, hogy a közvetlen fenyegetésekre és veszélyekre gyorsan reagálni lehessen, miközben a különböző szolgáltatások valamennyi felhasználójának alapvető jogai védelemben részesülnek.

Felhasznált irodalom

Vetter D. (2023). Az EMPACT szerepe a kiberbűncselekmények elleni küzdelemben. *Belügyi Szemle*, 71(8), 1331–1346. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.8.1>

De Buyscher, P. (2023). 100 Years of INTERPOL: its Position and Role within the European Union. *Belügyi Szemle*, 71(SI3), 7–80. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.11.6>

12 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet).

Alkalmazott jogszabályok

- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiáról (2021–2025)
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2219 rendelete (2015. november 25.) az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynökségéről (CEPOL), valamint a 2005/681/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a védeljárs lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1860 rendelete (2018. november 28.) a Schengeni Információs Rendszernek a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldése céljából történő használatáról
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1861 rendelete (2018. november 28.) a határforgalom-ellenőrzés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény módosításáról, valamint az 1987/2006/EK rendelet módosításáról és hatályon kívül helyezéséről
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1862 rendelete (2018. november 28.) a rendőrségi együttműködés és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a 2007/533/IB tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1986/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2010/261/EU bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/818 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a rendőrségi és igazságügyi együttműködés, a menekültügy és a migráció területén, valamint az (EU) 2018/1726, az (EU) 2018/1862 és az (EU) 2019/816 rendelet módosításáról
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/977 irányelve (2023. május 10.) a tagállamok bűnüldöző hatóságai közötti információcseréről és a 2006/960/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről

A Tanács 2006/960/IB kerethatározata (2006. december 18.) az Európai Unió tagállamainak bűnüldöző hatóságai közötti, információ és bűnüldözési operatív információ cseréjének leegyszerűsítéséről

A Tanács 2008/615/IB határozata (2008. június 23.) a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről

A Tanács 2008/616/IB határozata (2008. június 23.) a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről szóló 2008/615/IB határozat végrehajtásáról

Lisszaboni Szerződés az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról (2007/C 306/01)

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Ujfalussy N. (2024). A bűnüldözési információcsere nagy kihívása. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1609–1621. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1609-1621>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerző nem jelentett összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerző nem kapott pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Ujfalussy Nikolett, aki az ujfalussy.nikolett@nokite.hu e-mail címen érhető el.

Pénzügyőrök az Europolban

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal, valamint jogelődje a Vám- és Pénzügyőrség részvétele az Európai Rendőrségi Hivatal munkájában

Financial intelligence unit at Europol

Participation of the National Tax and Customs Administration and its predecessor, the Tax and Financial Control Administration, in the work of the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation

Bakai Kristóf Péter

Dr. PhD, vámszakmai és nemzetközi elnökhelyettes, pénzügyőr dandártábornok, Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Központi Irányítás
bakai.kristof@nav.gov.hu

Csatlós Zsolt

főosztályvezető, pénzügyőr alezredes
Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Központi Irányítás
csatlós.zsolt@nav.gov.hu

Absztrakt

A Vám- és Pénzügyőrség az Europol létrehozása (1999) után pár évvel bekapcsolódott a szervezet munkájába (2002), a pénzügyőr nyomozók azóta is aktív résztvevői az együttműködésnek. A 2011-ben a Vám- és Pénzügyőrség, valamint az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal integrációjával létrejött Nemzeti Adó- és Vámhivatal nyomozó hatósági jogkörei átalakultak ugyan, de ez nem törte meg, sőt, ha lehet inkább erősítette az Europollal való együttműködést a nemzetközi szervezett bűnözés elleni harcban. A NAV szakértői és felsővezetői szinten is aktívan együttműködik a szervezettel, megfelelő eredményességgel használja annak erőforrásait és vesz részt a közös elemzésekben, projektekben és műveletekben. Hosszú ideje sikeres hospitációs programot működtet a magyar összekötőiroda keretei között. Az Europol az évtized elején fokozta érdeklődését a vámhatóságok vámigazgatási tevékenységei iránt is, amelybe a NAV is bekapcsolódott.

A szerzők a kéziratot magyar nyelven nyújtották be. Benyújtás: 2024. 06. 10. Átdolgozás: 2024. 06. 28. Elfogadás: 2024. 07. 03.

Cél: Az Europol és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal közötti együttműködés bemutató jellegű áttekintése.

Módszertan: Az együttműködés különböző területeit a szerzők a rendelkezésre álló dokumentumok áttekintése, az adatok tényszerű vizsgálata és az összekötő tisztekkel folytatott beszélgetések tapasztalatai alapján mutatják be.

Megállapítások: A Nemzeti Adó- és Vámhivatal és jogelődje a Vám- és Pénzügyőrség 2002 óta vesz részt az Europol munkájában. Ezen időszakban folyamatosan összekötőtisztekkel volt jelen a közös feladatokban. A NAV pénzügyőrői, nyomozói igyekeznek teljes körűen kiaknázni az Europol által biztosított támogatásokat, ugyanakkor a súlyos nemzetközi és szervezett bűnözés globális jellegére tekintettel folyamatosan vizsgálni szükséges az együttműködésben rejlő további lehetőségeket.

Érték: A cikk megfelelően tekinti át és mutatja be a VPOP majd a NAV és az Europol közötti kapcsolatot, az abból származó stratégiai és gyakorlati eredményeket. A szerzők az összekötőtisztekkel folytatott interjúk során mélyen megismerték az együttműködés gyakorlati aspektusait és azt be is mutatták jelen cikkükben.

Kulcsszavak: Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Europol, pénzügyőr, bűnügyi együttműködés,

Abstract

A few years after the creation of Europol (1999), the Hungarian Customs and Finance Guard became involved in the work of the organisation (2002), and the financial investigators have been active participants in the cooperation ever since. Although the investigative powers of the National Tax and Customs Administration, which was created in 2011 by the integration of the Hungarian Tax and Financial Control Administration, were transformed, this did not break, and even, if possible, rather strengthened cooperation with Europol in the fight against international organised crime. NTCA actively cooperates with the organisation at the expert and senior management level, uses its resources with appropriate effectiveness and participates in joint analyses, projects and operations. For a long time, it has been operating a successful hospitalisation program within the framework of the Hungarian liaison office. Europol increased its interest at the beginning of the decade, also in the customs enforcement activities of the customs authorities, in which NTCA also got involved.

Aim: To give an overview of the cooperation between Europol and the National Tax and Customs Administration.

Methodology: The different areas of cooperation are presented by the authors based on the review of the available documents, the factual examination of the data and the experiences of conversations with liaison officers.

Findings: The National Tax and Customs Administration and its legal predecessor, the Hungarian Customs and Financial Guard, have been participating in the work of Europol since 2002. During this period, it was constantly present with liaison officers in joint tasks. NTCA's financial officers and investigators try to make full use of the support provided by Europol, but at the same time, given the global nature of serious international and organised crime, it is necessary to constantly examine the further possibilities inherent in cooperation.

Value: The article adequately reviews and presents the relationship between the HCFG, later the NTCA and Europol, as well as the strategic and practical results resulting from it. During the interviews with the liaison officers, the authors got to know the practical aspects of the cooperation in depth and presented them in this article.

Keywords: National Tax and Customs Administration, Europol, financial officer, criminal cooperation

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (továbbiakban: NAV) és egyik elődszervezete a Vám- és Pénzügyőrség (továbbiakban: VP) 2002 óta működik szorosan együtt az Europollal. Az együttműködés elmúlt 22 évét három nagy időszakra lehet felosztani, 2002 és 2010 között a Vám- és Pénzügyőrség nyomozó hatósági jogkörébe tartozó – klasszikus vámos – bűncselekmények tekintetében folyt az együttműködés. 2011. január 1-jén létrejött a NAV, ezzel egy időben a szervezet hatáskörébe utalt bűncselekmények köre is jelentősen átalakult, a klasszikus vámos bűncselekmények helyét átvették az új szervezet fő profiljához, a bevételek biztosításához szorosabban kapcsolódó, elsősorban a költségvetést károsító tényállások. Az Europollal való együttműködés szervezeti keretei töretlenek maradtak, azonban az együttműködés belső tartalma a megváltozott hatáskörökhöz igazodott. 2020 után az Europol irányából megerősödött a vámhatóságokkal való kapcsolattartásra irányuló igény, így a NAV által sikeresen futtatott hospitációs programban is részt vett már vámszakértő. Az együttműködés ezen harmadik időszakában a bűnügyi és a vámigazgatási tartalmú együttműködés párhuzamosan jellemzi a NAV–Europol kapcsolatokat.

A NAV mára az Europol által felkínált lehetőségek széles palettáját alkalmazza a mindennapi feladatellátásában, az információcserék mellett, a műveleti támogatás, az elemzések felhasználása is a napi rutin részévé vált, csakúgy ahogy

a folyamatos hospitációs jelenlét a hágai összekötőirodán. Az együttműködés szervezeten belüli kiemelt jelentőségét mutatja, hogy az Európai Rendőri Vezetők Találkozóján, az EPCC-n, 2011 óta a rendőrség mellett a NAV bűnügyi és vámoss felsővezetői is rendszeresen részt vesznek.

Szerzőként nem azzal a szándékkal készítettük ezt a cikket, hogy részletesen elemezzük az Europol működését, hiszen az már számos módon feldolgozásra került. Ugyanakkor a NAV és a jogelőd VP szempontjából fontos mérföldkövek és sajátosságok áttekintésével mégis lehetőségünk nyílik bemutatni az Europol és a bűnüldöző hatóság közötti együttműködés evolválódását, a közös munkában rejlő potenciálokat.

A cikk megírásakor igyekeztünk nem kizárólag az elérhető tényekre, adatokra hagyatkozni, hanem beszélgetéseket folytattunk az Europol Magyar Összekötő Iroda (továbbiakban: EMÖI) megalakulása óta az irodánál szolgálatot teljesített, ma is aktív NAV állományban lévő összekötő tisztviselőkkel is tapasztalataik, véleményük megismerése céljából.

Jelen munka alap gondolatát követve a fejlődés mérföldköveinek azonosítása szempontjából elmondható, hogy önmagában az Europol elnevezés is egy fejlődési folyamat eredményeként nyerte el jelenlegi definícióját. A létrehozását megalapozó, 1992. február 7-i Maastrichti Szerződés K.1 cikkében ([URL1](#)) még *European Police Office* megnevezéssel szereplő Európai Rendőrségi Hivatal ma már *Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége* megnevezéssel bír.

A Hágában székelő Europol elődje 1994. január 3-án kezdte meg működését a kábítószer elleni küzdelemmel foglalkozó egység (EDU) formájában. Az Europol-egyezmény hatályba lépését követően az Europol 1999. július 1-jén megkezdte teljes körű tevékenységét. Megbízatását 2002. január 1-jétől kiterjesztették a nemzetközi bűnözés valamennyi, az Europol-egyezmény mellékletében felsorolt súlyos formája elleni fellépésre. Jó néhány évnyi sikeres működést követően a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségét az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete hozta létre „*az unió bűnüldöző hatóságai közötti együttműködés elősegítése céljából*” ([URL2](#)). Feladata, hogy támogassa „*a tagállamokat a terrorizmus, a számítástechnikai bűnözés és a bűnözés egyéb súlyos és szervezett formái elleni küzdelemben*” ([URL3](#)).

Tevékenységének fókuszában a nemzetközi szinten kiemelt kockázattal bíró bűncselekmények állnak, amelyek között számos olyan szerepel, amely a NAV nyomozati hatósági vagy rendészeti tevékenységének tárgyát képezi ([URL4](#)):

- héacsalás (Magyarországon áfacsalás),
- pénzmosás és vagyonok nyomon követése,
- szellemi tulajdonnal kapcsolatos bűncselekmények,
- jövedéki termékekre elkövetett jogsértések.

Ugyanakkor jogosan merül fel a kérdés, hogy hogyan is valósítja meg az Europol a jogszabályban meghatározott feladatait, hiszen nem klasszikus értelemben vett „nyomozó hatóságról” van szó, kényszerítő eszközt nem alkalmaznak tisztviselői, hanem szolgáltatások és támogatások nyújtása által segíti a tagállami bűnüldöző szervek munkáját. Az Europol munkatársai különböző bűnüldöző szervektől érkeznek, ideértve a rendőrséget, a határőrséget, a csendőrséget, a vám- és pénzügyőrséget, valamint a biztonsági szolgálatokat. Ez, a hatóságok együttműködésére épülő megközelítés hozzájárul a hiányzó információk pótlásához és csökkenti a bűnözők mozgásterét ([URL5](#)).

Mik is azok a feladatok, amelyek az ügynökség tevékenységi körébe tartoznak, és amelyekben a NAV is megrendelőként, együttműködő partnerként részt vesz? Leegyszerűsítve az információcsere, az információk elemzése, nyomozások és operatív tevékenységek koordinációja, közös nyomozó csoportokban történő részvétel, értékelő jelentések készítése, szakismeretek fejlesztése és megosztása, technikai és pénzügyi segítségnyújtás, képzések nyújtása, de emellett együttműködik más EU szervekkel és nemzetközi partnerekkel, magán felekkel is.

Feltehetjük azt a kérdést is, hogy valójában hogyan zajlik az együttműködés? Az Europol-rendelet szerint minden tagállam létrehozott egy nemzeti egységet, amely összekötő szerv funkciót lát el az illetékes hatóságok vonatkozásában. Emellett összekötő tisztviselőkből álló nemzeti összekötő irodák segítik az Europol és a tagállamok közötti információcsereét. Hazánkban az Europol Nemzeti Iroda (továbbiakban: ENU) 2002 februárjában került felállításra, miután 2001. október 4-én Magyarország és az Europol között aláírásra került az a kétoldalú megállapodás, amely hazánk és a nemzetközi szervezet közötti együttműködés jogi feltételeit megteremtette ([Hegyaljai, 2012](#)).

Az Europol Nemzeti Egység Magyarországon a Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ (továbbiakban: NEBEK) szervezetén belül működik. A NAV Bűnügyi Főigazgatósága (továbbiakban: BFIG) részéről egy kijelölt kolléga heti rendszerességgel teljesít szolgálatot a NEBEK-nél, amellett, hogy 2002 óta egy összekötő tisztviselő képviseli a NAV-ot az EMÖI-n ([URL6](#)). A több mint két évtizeddel ezelőtti, 2002. évi sajtóhírekben is fellelhető már az összekötő tisztünkre vonatkozó utalás a téma kapcsán: „*Salgó László közölte, hogy a tervek szerint szeptember 1-jén munkába áll Hágában egy másik magyar összekötő, Juhász János alezredes, aki a vám- és pénzügyőrséget képviseli majd az Europolnál.*” ([URL7](#)).

Az együttműködés megvalósítása szempontjából ki kell emelnünk, hogy a NEBEK – nemzetközi bűnügyi együttműködésben betöltött központi szerepe okán – megkerülhetetlen szereplője a külföldi társhatóságokkal és az EU ügynökségekkel történő kooperációnak. Egyben nagyszerű példája annak a rendkívül magas szintű professzionalizmusnak, amely segít a nyomozó szervezetnek

éjjel-nappal ellátni határon átnyúló tevékenységüket a legbonyolultabb helyzetekben is. A NAV és a NEBEK együttműködése is példaértékű, a közvetlen szakmai kapcsolatok és a hivatalos csatornák működtetése zökkenőmentes. Kiváló példája a gördülékeny kooperációnak, hogy a SIENA végpontok bünyügyi igazgatóságokon és a BFIG-n történő kialakításakor a NEBEK fáradhatatlanul támogatta az előkészítésért és megvalósításért felelős kollegákat, tapasztalatait maradéktalanul megosztotta velünk, példaként szolgálva a rendszer kialakításához. Itt szeretnénk említést tenni a BFIG szervezetén belül zajló munkáról a nemzetközi bünyügyi együttműködés szervezése, koordinációja kapcsán. A NEBEK-kel és az EMÖI-vel együtt a BFIG felelős az Europol együttműködésben rejlő potenciálok kiaknázásáért, a jogszabályoknak megfelelő, ugyanakkor rugalmas és hatékony információcsere lebonyolításáért és koordinációjáért, a nyomozó kollegák ismereteinek bővítéséért, a SIENA és EIS alkalmazások NAV szintű kialakításáért. Visszatekintve megnyugvással mondhatjuk, hogy közösen megteremtettük az Europol együttműködés alapjait.

Az Europol 2010 óta szervezi meg az Európai Rendőri Vezetők Találkozóját, amelyen 2015 óta az Európai Unió vámvezetői főigazgatói szinten képviseltetik magukat. A BFIG a rendőrség mellett 2011 óta rendszeres résztvevője a találkozónak, amelyeken több ízben előadásokat, esettanulmányokat is bemutatott. A rendőr–vám együttműködés fő célja az állampolgárok biztonságának magas szintű garantálása, ennek alapjait a Trevi csoport 1976-os létrejötte hozta létre. Az együttműködés politikai alapjait a későbbiekben a Tamperei (1999), majd a Hágai (2004) program fejlesztette tovább (vesd össze Freitas Valente, 2013). A NAV és az Europol közti kiváló együttműködés megerősítése érdekében az Europol ügyvezető igazgatója két alkalommal látogatott el Budapestre és találkozott a NAV felső vezetésével, először 2018-ban, majd 2022-ben.

Az Europolal való kapcsolattartást a vizsgált időszak egészében belső rendelkezések szabályozták. Jelenleg a *Nemzetközi szervezetekkel, valamint az Európai Unió intézményeivel történő együttműködés rendjéről, továbbá a nemzetközi együttműködési megállapodásokkal kapcsolatos eljárásról* szóló, a *Nemzeti Adó- és Vámhivatal vezetője által kiadott, 2049/2020/VEZ szabályzat* határozza meg részletesen a kapcsolattartás rendjét.

Az Europol biztosítja a lehetőséget az úgynevezett hospitációs programok indítására az összekötő irodával rendelkező országok bűnüldöző hatóságai számára annak érdekében, hogy az uniós ügynökség feladatkörébe tartozó szervezett bűnözés és a terrorizmus üldözését a tagállamok szintjén ellátó szervezetek szakértői gyakorlatot szerezhessenek az Europolal történő együttműködésben. A gyakornoki, vagy más néven hospitációs programokban részt vevő szakértők rutint szereznek a nemzetközi bünyügyi együttműködés területén, amelynek

jelentőségét mind a rendőrség, mind pedig a VP és a NAV vezetői felismerték. A programban részt vevők ideiglenesen az Europol központjában, Hágában működő összekötő irodákhoz kerülnek kihelyezésre (Gonda, 2021).

A VP Országos Parancsnoksága (a továbbiakban: VPOP) 2006-ban kezdte meg a gyakornoki program lebonyolítását, ekkor még saját költségvetése terhére, három hónapos időtartamot biztosítva a kollegák számára a nemzetközi bűnügyi együttműködést érintő tapasztalatok megszerzésére, elmélyítésére. A hospitációk a szakértői szintű nemzetközi bűnügyi együttműködést voltak hivatottak hatékonyabbá tenni. A gyakornokként (hospitánsként) részt vevő, főként bűnügyi szakterületen szolgálatot teljesítő VPOP munkatársak a Hágában megszerzett tapasztalatokat a napi gyakorlatba átültetve kamatoztatták. Ez fokozta a nyomozások hatékonyságát, valamint a VPOP hatáskörébe tartozó, súlyos, szervezett és határon átnyúló vetülettel rendelkező bűncselekmények megelőzését, felderítését.

A 2010-es parlamenti választásokat követően azonnal megkezdődött az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (APEH) és a VPOP összevonásának előkészítése.¹ Az összevonás oka az állami bevételek egységes felügyelete, a pénzügyi információk hatékonyabb felhasználása volt. Célul tűzték ki, hogy az adók és vámbevételek hatékonyabban kerüljenek beszedésre, a pénzügyi bűncselekmények elleni fellépés határozottabb legyen, a szakterületi információk jobban hasznosuljanak, az eljárások egyszerűsödjenek, és a hivatal összevont ügyfélszolgálatokkal nyisson az ügyfelek felé (Bakai, 2022).

A 2011. január 1-jén létrejött új szervezet integrálta az addig különálló adóhatósági, vámhatósági és bűnügyi tevékenységet, amelyek megszervezését az elődszervezetek hagyományaira és bevált gyakorlataira építette fel. Ezzel egy időben a szervezet hatáskörébe utalt bűncselekmények köre is jelentősen átalakult, a klasszikus vámos bűncselekmények helyét átvették az új szervezet fő profiljához, a bevételek biztosításához szorosabban kapcsolódó, elsősorban a költségvetést károsító tényállások (URL8).

Tekintettel arra, hogy a hospitációs program jelentős költségigényt támasztott a kiküldő szerv felé, 2011 óta már különböző EU-s források igénybevételével történik a hospitánsok kihelyezésének finanszírozása.

Elsőként egy ISEC program² tette lehetővé kilenc kolléga számára, öt hospitációs időszakban (esetenként egyszerre két fő is részt vett egy időszakban) 2011. 09. 15. – 2012. 12. 06. között a tapasztalatszerzést.

1 1147/2010. (VII.7.) kormányhatározat az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal és a Vám- és Pénzügyőrség egyesítését előkészítő kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól.

2 HOME/2009/ISEC/AG/115 – Képzési program az Europolnál, a Bolgár Köztársaság Vámhivatalánál, a Holland Vámhivatalnál és a Német Vámnyomozó Hivatalnál a nemzetközi bűnügyi együttműködés javítása érdekében a pénzmosás és a kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos felderítések elleni küzdelem érdekében.

Ezt követően három Belső Biztonsági Alapból (BBA) támogatott projekt keretében történt a pénzügyi fedezet biztosítása. A korábbi években már megvalósított két BBA projektet követően (BBA-5.2.1-2016-00003. sz. *Europol és FIOD tapasztalatcsere és látogatás* című, a BBA-5.2.1/3-2017-00001 sz. *Europol hospitáció* című) a NAV utoljára 2020. májusban a BBA-5.2.1/10-2019-00001 sz. *Europol hospitáció és nemzetközi tanulmányút-sorozat nemzetközi szervezeteknél* című projekt keretében nyert el támogatást – többek között – tíz Europol gyakornoki programra. A három említett projekt keretében 2016 és 2022 között az EMÖI-n összesen 25 három hónapos hospitáció került megrendezésre.

A NAV csakúgy, ahogy a többi rendvédelmi szerv is, folyamatos és egyre növekvő mértékű fluktuációnak van kitéve, az úgynevezett Z-generáció toborzása és megtartása a pénzügyőri szolgálatban jelentős kihívás elé állítja a NAV szervezetének egészét. A hospitációs lehetőségeket a munkahelyi előmenetel és a munkaerőmegtartás szempontjából is figyelembe kell vennünk. „*Az Europolal való együttműködés nyelvi akadályai a Z-generáció esetében nem állnak fenn, hiszen ők szinte kivétel nélkül képzés szinten beszélnek angol nyelven.*” (Bernschütz et al., 2016). „*A kapcsolattartás lényegesen kisebb kihívás nekik, mint az idősebb nyomozó korosztály számára. Sőt, ezt a kapcsolattartást pontosan a nyelvtudás használata, annak szinten tartása, és szakirányú fejlesztése miatt nagyon is megkedvelhetik a pályájuk elején tartó nyomozók, és így e területen is sikerélményeket szerezhetnek.*” (Gonda, 2021).

Amennyiben az egyes együttműködési lehetőségeket, támogatásokat vesszük alapul, akkor mindenképp kiemelés érdemel az információcsere, mint a nemzetközi bűnügyi együttműködés legalapvetőbb formája. A biztonságos információcserét a tagországok, illetve a tagországok és az Europol között biztosító SIENA (Secure Information Exchange Network Application) rendszert az Europol működteti. A SIENA alkalmas megkeresések küldésére és fogadására, ami korábban csak az Europol és a nemzeti egységek (házánkban a NEBEK) között volt kiépítve. 2018-tól már a NAV bűnügyi igazgatóságain is elérhető a SIENA, így az igazgatóságok az EU-tagországok mellett további 24 országnak és számos nemzetközi szervezetnek is tudnak biztonságos csatornán megkeresést küldeni és fogadni.

A rendszer működésének nemzetközi sikerét mutatja, hogy „*2023-ban a SIENA-n keresztül váltott üzenetek száma történelmi csúcstra, 1,79 millióra emelkedett, ami jól tükrözi a SIENA szerepét a bűnüldözés preferált európai kommunikációs csatornájaként. Ugyanebben az évben több mint 151 000 ügyet kezdeményeztek a SIENA-n keresztül.*” (URL9). A NAV szervezeti egységei által kezelt SIENA üzenetek száma egyébként szintén csúcstra ért tavaly, 2023-ban már több mint 900 üzenetet küldtek és mintegy 1300 üzenetet fogadtak szerveink.

Az Europol által nyújtott támogatásokat és szolgáltatásokat érintően folyamatos fejlődés figyelhető meg. Ezek között említhető az úgynevezett QUEST (Querying Europol Systems) webszolgáltatás, amely lehetővé teszi a nyomozók számára, hogy lekérdezéseket végezzenek az EIS adatok körében egy adatbázis interfészen keresztül. A NAV nyomozói számára is elérhetővé vált tehát ez a típusú lekérdezés, felgyorsítva a bűnügyi adatok ellenőrzését.

Az információk kezelésén túl természetesen óriási hangsúly helyeződik a nyomozások műveleti támogatására is. Ennek előnyeit szintén hatékonyan aknázzák ki a NAV bűnügyi és rendészeti szakemberei. Az úgynevezett elemzői projektek (Analysis Projects, továbbiakban: AP) keretében történik a műveleti elemzések végrehajtása, amely során lehetőség nyílik konkrét célpontok vagy bűncselekménytípusok vonatkozásában a nyomozások támogatására. A NAV aktívan részt vesz elsődlegesen az MTIC (hiányzó kereskedők által elkövetett közösségen belüli csalások), a Smoke (jövedéki termékek) és a Copy (hamis termékek) elemzői projektekben, illetve érintettsége okán kisebb intenzitással a Sustrans (pénzmosás) és adott esetben a vagyonvisszaszerzéssel foglalkozó AP munkájában is. A jelenlegi NAV összekötő tiszt, dr. Bubrják András őrnagy úr beszámolók során megosztott tapasztalatai szerint jelenleg az MTIC és a Smoke AP a két legmarkánsabb együttműködő partnerünk. Elmondta, hogy az MTIC-ben hagyományosan a lehangsúlyosabb kontribútorok között van a NAV, a Smoke AP-nak pedig már 2005 óta tagjai vagyunk, az egyik legaktívabb országgént. Kiemelte továbbá, hogy a Copy elemzői projektnek erős vámgazgatási és rendészeti vetülete is van, ezért annak munkája során jellemzően a NAV rendészeti területének koordinációjával zajlik az együttműködés. Igaz ez azon akciókra is, amelyek a hamis termékek elleni fellépés égisze alatt kerülnek megszervezésre, mint a SHIELD, OPSON, IOS, SILVER AXE műveletek. A Sustrans AP munkájában szintén top kontribútorként veszünk részt, elsődlegesen a NAV Központi Irányítás Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda szerepe jelentős ebben az esetben.

A fentiekén túl természetesen bármely Europol mandátumterületbe tartozó nyomozás, művelet során lehetséges igényelni számos olyan szolgáltatást is a tagállami hatóságok számára, amelyek akár technikai eszközök, pénzügyi források, vagy szakmai ismeretek biztosítása által nyújtanak segítséget az eljárásokhoz. Számos alkalommal és széles körben éltünk már az elérhető támogatásokkal, ideértve például az úgynevezett mobil irodák igénybevételét, amely alkalmazása során az Europol egy mobil irodával felszerelt munkatársa helyszíni támogatást nyújtott a lefolytatott eljárási cselekményeknél Magyarországon. Rendszeresen vesszük igénybe az Europol OSINT képességeit a nyílt forrásokból elérhető információk összegyűjtésére, technikai eszközök tartalmának elemzésére, vagy kódolt eszközök tartalmának megismerésére.

Több mint egyéves összekötői tapasztalataira alapozva jelenlegi összekötőnk a konkrét együttműködési formákat érintően úgy gondolja, hogy az együttműködés jellemzően még mindig az információcserére terjed ki, valamint az Europol adatbázisokba történő bekerdezésre. Ugyanakkor kiterjesztve az igénybe vett szolgáltatások körét már rendszeresen tapasztaljuk, hogy az Europol műveleti üléseket szervez és finanszíroz, összehangolja több érintett AP munkáját. Lehetőség van az úgynevezett Virtual Command Postot (VCP) megigényelni a műveletek koordinálására, a biztonságos kommunikációra. Az Europol mandátum területébe tartozó ügyek esetében azt javasolja az összekötő tisztünk, hogy küldjünk információkérést az érintett AP felé, így lehetővé tesszük, hogy az Europol tudomást szerezzen az érintett ügyről. Ez azért is fontos, mert támogatás akkor kérhető, ha annak alapjául SIENA kommunikáció szolgál.

A vámservezek együttműködését érintően kiemelés érdemel az ezzel kapcsolatos koordinációt végző Európai Pénzügyi és Gazdasági Bűnözés Elleni Központ (EFECC) szerepe, amely egyébként a Pénzmosás Elleni Operatív Hálózat (AMON) állandó titkárságának is otthont ad.

Kijelenthető, hogy a vámhatóságok szerepe folyamatosan erősödik az Europol együttműködés szempontjából. Ennek egyik aktuális eleme a vámservezek irányába történő SIENA bővítés, valamint az a számos fórumon megfogalmazott igény az Europol részéről, hogy a vámhatóságok küldjenek vezényelt tisztviselőket az ügynökség állományába. Ezt az erősödő „vamos” szerepkört manifesztálja és fogja keretbe az úgynevezett J-Customs fórum az Europolnál, amelynek Magyarország részéről a NAV összekötő tisztje is tagja. A J-Customs tulajdonképpen egy szakértői szinten szerveződő tanácsadói csoportnak tekinthető, amelynek elsődlegesen a tagállami vámösszekötők a tagjai. Kiemelés érdemel ugyanakkor, hogy nemcsak EU tagállamok, hanem harmadik országok szakértői is tagjai az egyébként 24 tagú csoportnak.

A szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégia (2021–2025) *„végrehajtásának és a szervezett bűnözési struktúrák elleni erőfeszítések összehangolt műveleteken keresztüli fokozásának egyik kulcsfontosságú eszköze az Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyegtettség Ellen (továbbiakban: EMPACT). 2010 óta az EMPACT lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy azonosítsák a kiemelt uniós bűnügyi fenyegetettségeket abban az esetben, ha közös fellépésre van szükség. A bűnüldöző hatóságok, a vámhatóságok, az adóhatóságok, a bírók, az európai intézmények és ügynökségek, továbbá adott esetben a harmadik országok, a nemzetközi szervezetek és a magánszektor közötti, uniós szintű strukturált együttműködés keretében kezeljék ezeket a bűnügyi fenyegetettségeket”* (URL10). A NAV aktívan részt vesz az EMPACT csalások, gazdasági és pénzügyi bűncselekmények című prioritás három Műveleti

Cselekvési Tervében (OAP): az eltűnő kereskedő (MTIC) típusú és a jövedéki csalások elleni valamint a szellemi tulajdonnal kapcsolatos bűncselekmények, az áru- és pénzhamisítás elleni (IPCCGC) OAP-ban. Magyarország a jövedéki csalások prioritáson belül egy (designer üzemanyagok elleni operatív) akció vezetője és egy másik (elemzői csoport és információcsere témájú) akció társvezetője. A NAV által – kezdetben a Visegrádi Együttműködés keretei között létrehozott – vezetett Chain Bridge művelet az EMPACT keretében már évek óta a jövedéki csalások elleni küzdelem zászlóshajója (Bakai, 2022).

Az Europol által készített súlyos és szervezett bűnözés általi fenyegetettség értékelése, a SOCTA (URL11) az EU-ban az EMPACT alappillérét képezi. Elkészítésében a NAV is aktív szerepet vállal a rendőrséggel karöltve, a rendelkezésre álló bűnügyi és egyéb releváns információk becsatornázásával az Europol felé.

A pénzügyi támogatási lehetőségekkel élve az Europol által évente megjelenő High Value Grant (HVG), úgynevezett „nagyértékű támogatási”, valamint a Low-Value Grant (LVG), úgynevezett „kisértékű támogatási” pályázati felhívásaira 2015 óta aktívan pályázunk önállóan vagy partnerként, kiemelten két EMPACT prioritási területen, a jövedéki csalások és az MTIC csalások elleni témakörben.

Cikkünk végén a korábban az EMÖI-nél szolgálatot teljesítő összekötő tisztek közreműködése által nyerhetünk betekintést az Europol belső világába. Megismerhetjük, hogy miben látták az összekötők az ügynökséggel történő együttműködés hozzáadott értékét, illetve az esetleges nehézségeket.

Juhász János ezredes úr a jogelőd VPOP első összekötőjeként 2002. szeptember 1-jén kezdte meg munkáját az EMÖI-n, és első alkalommal egészen 2006. év végéig töltötte be ezt a posztot. Egy hosszabb Europol tisztviselői kiterő és jóval rövidebb NAV szolgálat után ezredes úr újabb összekötői periódust töltött el az EMÖI állományában 2018–2022 között. Elmondása szerint az első összekötői periódus idején a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények és a cigarettacsempészet képezte a kezelt ügyek jelentős részét. A kezdeti nehézségek közül a magyar bűnüldöző szervek által alkalmazott magas információ minősítési szint rendszerszintű használatát emelte ki, amely gyakorlat mintegy másfél éven keresztül nehezítette az együttműködést. Az összekötő tiszt munka legnagyobb hozzáadott értékeként a közvetlen kapcsolatok kiépítésének lehetőségét azonosította. Ezen túl véleménye szerint a rendvédelemben az Europol a létező legjobb munkahelyet biztosítja a munkavégzés körülményeit tekintve. Második összekötői periódusát tekintve alapvető változásként a NAV által kezelt bűncselekmények körében beállt változást említette, hiszen ekkor már a költségvetési csalás (például áfacsalás) bűncselekmény képezte az ügyek jelentős hányadát a klasszikus „csempészet” típusú jogsértések helyett.

Talán leghosszabb ideig Drabos Imre ezredes úr, jelenleg a NAV Dél-dunántúli Bűnügyi Igazgatóságának vezetője látott el összekötői feladatokat. Igazgató úr mintegy 13 év bűnügyi (felderítői) tapasztalattal a háta mögött, jóval limitáltabb nemzetközi együttműködésben szerzett ismeret birtokában kezdte meg szolgálatát az Europol Magyar Összekötő Iroda munkatársaként, 2009. január 1-jétől. Véleménye szerint az összekötő tiszti hivatás egyik legfontosabb összetevője a kölcsönösség és a bizalom. Ezen filozófia szellemében törekedett arra, hogy a nemzetközi partnerekkel, a tagállami összekötőkkel és a nyomozókkal, az Europol tisztviselőkkel kiépítse a kölcsönös bizalmon alapuló magas szintű szakmai munkakapcsolatot. Úgy gondolja, hogy mindig az ember, a nyomozó a sikeres nemzetközi bűnügyi kooperáció motorja. Megítélése szerint a személyes kapcsolatok jelentik a siker zálogát. A 2011-ben átadott új Europol székházba költözés és belső átszervezések kapcsán is azt hangsúlyozta, hogy ebben a folyamatban is az összekötői hálózat volt a biztos pont. Hatalmas előrelépésként emelte ki a SIENA bevezetését, amely új alapokra helyezte az összekötői munkát. Ezzel a lépéssel új időszámítás kezdődött a munkafolyamatokban, áthelyeződött az összekötő tiszti munka hangsúlya is az érdekképviselő, a személyes szakmai kapcsolatok gondozása irányába.

Fentiek alapján levonható a következtetés, miszerint a hatékony nemzetközi bűnügyi együttműködés elképzelhetetlen a kölcsönös bizalom nélkül, amely motorja végül mindig a szakember, aki adatot gyűjt, elemez, értékeli, megfigyel, elfog, kihallgat, nyomoz. Azaz elvégzi a munkát a közös érdekek mentén, segítséget kér és nyújt, együttműködésre törekszik. Igaz ez a tagállami hatóságok, az Europol, az egyéb uniós ügynökségek, a nemzetközi szervezetek minden alkalmazottjára, akár rendőr, pénzügyőr, ügyész vagy bíró, vagy bármely más státuszú alkalmazottról, vezetőről legyen szó. Az Europol részéről a tagállami hatóságok munkáját segítő támogatások, szolgáltatások nyújtása stratégiai jelentőségű, az elmúlt több mint két évtized bebizonyította az ügynökségben rejlő potenciál hozzáadott értékét a NAV szempontjából is. Emellett azt is megtanulhattuk, hogy képesek vagyunk felismerni a lehetőségeket, implementálni az újdonságokat a szakmai munka során. Együtt képesek vagyunk biztosítani az Európai Unió állampolgárainak biztonságát, a költségvetési bevételek meglétét, a szervezett bűnözés és egyéb súlyos nemzetközi bűncselekmények elleni hatékony fellépést. Hiszen célunk, hogy segítsük egymást nemzetközi szinten.

Felhasznált irodalom

- Bakai K. (2022). *Az európai uniós és visegrádi vámegyütműködés helyzete és fejlesztésének lehetőségei*. Doktori értekezés. Nemzeti Közsolgálati Egyetem Hadtudományi Doktori Iskola. <https://doi.org/10.17625/NKE.2022.020>
- Bernschütz M., Dörnyei K. & Nováky E. (2016). A Z-generáció a jövőről – empirikus vizsgálat eredményei. In: Tóth Attiláné & S. Gubik A. (Szerk.), *Magyarország 2025-ben és kitekintés 2050-re. Tanulmánykötet Nováky Erzsébet 70. születésnapjára. Nováky Erzsébet jövőkutató kollégáinak és barátainak írásai* (pp. 63–89). Arisztotelész Kiadó.
- Freitas Valente, I. M. (2013). European Union – Police and Customs cooperation. A historical perspective. *International and National Studies*, 10, 39–45.
- Gonda É. (2021). Az Europol hospitáció hasznosítása a pénzügyi nyomozók képzése terén. In: Csaba Z. & Zsámbokyné Ficskovszky Á. (Szerk.), „*Tehetség, szorgalom, hivatás*” *Tanulmánykötet* (pp. 31–42). Magyar Rendészettudományi Társaság Vám- és Pénzügyőr Tagozat. <https://doi.org/10.37372/mrtvpt.2021.1.2>
- Hegyaljai M. (2012) A nemzetközi bűnügyi együttműködés. *Kül-Világ*, 9(4), 2–14.

A cikkben található online hivatkozások

- URL1: *Treaty of European Union (92/C 191/01)*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:11992M/TXT>
- URL2: *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0794>
- URL3: *Rendőrségi együttműködés*. <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hu/sheet/156/rendorsegi-egyuttmukodes>
- URL4: *Az Europolról*. <https://www.europol.europa.eu/about-europol:hu>
- URL5: *Az Europol profilja*. https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/hu_ql-0113549huc.pdf
- URL6: *Europol, Hungary*. <https://www.europol.europa.eu/partners-collaboration/member-states/hungary>
- URL7: *Az Europol vezetői elégedettek Magyarországgal*. <https://magyarnemzet.hu/kulfold-archivum/2002/08/az-europol-vezetoi-elegedettek-a-magyarorszaggal>
- URL8: *Pénzügyi Nyomozók 1999-2019*. https://adko.hu/01_files/adotanulmanyok/2021/2021_NAV_bunugyi_kiadvany_hu_web.pdf
- URL9: *Több mint 3 000 bűnüldöző hatóság csatlakozott az Europolhoz*. <https://belugyiszemle.hu/hu/node/4781>

URL10: *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiáról (2021–2025)*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0170#footnoteref24>

URL11: *Serious and Organized Crime Threat Assessment*. <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/socta-report>

Alkalmazott jogszabály

1147/2010. (VII.7.) kormányhatározat az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal és a Vám- és Pénzügyőrség egyesítését előkészítő kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Bakai K. P. & Csatlós Zs. (2024). Pénzügyőrök az Europol-ban. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal, valamint jogelődje a Vám- és Pénzügyőrség részvétele az Európai Rendőrségi Hivatal munkájában. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1623–1636. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1623-1636>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerzők nem jelentettek összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerzők nem kaptak pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Csatlós Zsolt, aki a csatlos.zsolt@nav.gov.hu e-mail címen érhető el.

Europol 25, Magyarország 20

Europol 25, Hungary 20

Hegyaljai Mátyas

Dr., európai uniós és nemzetközi helyettes államtitkár
Belügyminisztérium,
Európai Unió és Nemzetközi Helyettes Államtitkárság
hegyaljai.matyas@bm.gov.hu

Absztrakt

Cél: Az Europol az elmúlt negyed évszázadban folyamatos fejlődésen ment keresztül, amellyel párhuzamosan a jogi keretek is változtak az Európai Unió elvárásainak megfelelően. Ezzel együtt a feladatkörök kibővültek, a kapcsolatrendszer pedig széles körűvé vált.

Módszertan: Az EU-tagállamok nemzeti irodáin túl a harmadik országokkal történő műveleti, stratégiai és munkamegállapodások megkötésével ma már több kontinenst lefedően van lehetőség a szoros együttműködésre.

Megállapítások: Az összekötő tiszti rendszer egyedülálló alkalmazása, valamint a közös nyomozó csoportokban való részvétel segíti a bizalmon alapuló kapcsolatok kialakítását. Az évek alatt több bűncselekményre specializált központ került felállítására.

Érték: Magyarországon a nemzeti egység kialakítása az uniós elvárásoknak megfelelően került kialakításra, és az elmúlt húsz év alatt folyamatosan alkalmazkodott az Europolnál bekövetkezett változásokhoz.

Kulcsszavak: Europol, összekötő tiszti rendszer, nemzeti egységek, nemzetközi bűnüldözési együttműködés

A szerző a kéziratot magyar nyelven nyújtotta be. Benyújtás: 2024. 06. 25. Átdolgozás: 2024. 07. 03.
Elfogadás: 2024. 07. 05.

Abstract

Aim: Europol has evolved over the last quarter of a century, as its legal framework has changed in line with EU requirements, and its tasks have expanded and its network of contacts has become more extensive.

Methodology: Beyond the national offices of EU Member States, close cooperation is now possible across several continents through operational, strategic and working agreements with third countries.

Findings: The unique use of a liaison officer system and participation in joint investigation teams helps to build trust-based relationships. Over the years, several specialised crime centres have been set up.

Value: In Hungary, the design of the national unit has been developed in line with EU expectations and has adapted continuously over the last twenty years to the changes at Europol.

Keywords: Europol, liaison officer system, national units, international law enforcement cooperation

Bevezetés

Ahogy a nemzetközi bűnözés az elmúlt évszázadban fejlődött, úgy próbált a hazai bűnüldözés is ezzel lépést tartani. A társadalom változott, a gazdaság erősödött, a telekommunikációs és technikai eszközök modernebbé váltak, a mobilitás felgyorsult, és Európában a schengeni övezet bővülésével a szabad mozgás lehetősége is kiszélesedett, ami számos kihívás elé állította a bűnüldöző szervezeteket. A kis bűnöző csoportokból nagyok lettek, az országok kereteit kinőtték és az anyagi bázisaik is jelentősen megerősödtek. A szervezett bűnözés ilyen formában történő térnyerése és az egyre átláthatatlanabb nemzetközi kapcsolatrendszerrel működő szervezetek létrejötte, valamint a terrorizmus európai jelenléte arra készítette az európai országokat, hogy ezekre a kihívásokra európai szintű válaszokat adjanak. Léteztek már olyan nemzetközi szervezetek, amelyek a bűnüldözés elleni fellépés érdekében jöttek létre, azonban az Európai Közösségnek is határozott igénye volt arra, hogy ezen a területen is szorosabbra fűzze kapcsolatait.

Hazánk a rendszerváltozás után egyértelműen elkötelezte magát arra, hogy minél előbb az Európai Közösség részévé váljon. Ezt jól példázza, hogy integrációs törekvéseink az elmúlt évtizedekben töretlen fejlődést mutattak, melynek egyik eleme a rendvédelmi kapcsolatok területe, ahol folyamatosan szorosabbá vált az együttműködés. Ma már számos európai és Európán kívüli bűnüldözéssel foglalkozó szervezetben biztosított hazánk tagsága. Ezek közül is kiemelkedik

az Európai Unió bűnüldözési ügynöksége, az idén 25 éves Europol. A szervezetben eltöltött húsz év tagság már elég hosszú idő ahhoz, hogy mérleget készítsünk az eltelt időszakról, és ezzel összefüggésben értékeljük a tapasztalatainkat.

2004. május 1-jét írtunk, amikor hazánk az Európai Unió tagjává vált, és pár hónappal később, 2004. október 1-jén léphettünk be az Europolba. Ezek a formális tagságunk dátumai, azonban a tényleges együttműködésünk ennél korábbra tevődik. Az Europol mai formájának kialakulásához nemcsak szervezeti változás és létszámbővülés kellett, hanem a jogszabályi környezetet is az adott időszak elvárásaihoz kellett igazítani. Érdemes röviden megemlíteni, hogy napjainkban milyen feladatokat lát el a szervezet és visszatekinteni az elmúlt 25 év legjelentősebb mérföldköveire. Ahogy azt is érdemes megvizsgálni, hogy az Europol rendszerén belül hol helyezkedik el Magyarország, és milyen nemzeti rendszert alakítottunk ki a hatékony működéshez.

Kezdeti lépések és jogi fejlődés

Ahogy Európában nőtt a terrorfenyegetettség és erősödtek a nemzetközi szervezett bűnözői csoportok, úgy vált szükségessé az Európai Közösségen belül egy olyan szervezet felállítása, amely ezekre a nyugtalanító jelenségekre megfelelő hatékonysággal reagálni tud. Az ötlet egy ilyen profilú szervezet létrehozásáról először 1991 júniusában merült fel az Európai Tanács (továbbiakban: Tanács) ülésén ([URL1](#)). Az Európai Unió K.3. cikke határozta meg az Europol Rendőrségi Hivatal létrehozását.¹ Az Európai Unió bűnüldözési szervezete, az Európai Rendőri Hivatal (Europol) létrehozását az 1992. február 7-én aláírt Maastrichti Szerződésben határozták el. Ezt követően, 1994-ben kezdte meg működését az Europol Kábítószer Egysége (Europol Drugs Unit – EDU), amely még korlátozott hatáskörrel, csak a kábítószerrel összefüggő bűncselekményekkel foglalkozott. Az Európai Rendőrségi Hivatal létrehozásáról szóló egyezmény 1998. október 1-jén lépett hatályba, majd ezt követően, 1999. július 1-jén kezdte meg az Europol a teljes körű működését, miután a tagállamok ratifikálták az Europol egyezményt. A nemzetközi szervezet székhelye Hága lett. Egy évtizeddel később az egyezmény helyébe a 2009. április 6-án elfogadott 2009/371/IB. L 121/37 számú tanácsi határozat² lépett, amelyet 2010. január 1-től alkalmaztak. Az új jogi keret jelentőségét az adta, hogy ettől az időponttól kezdve az Europol egy kiterjesztett feladatkört kapott és a döntés alapján teljes jogú uniós ügynökséggé vált.

1 Az egyezményt 1995. július 26-án írták alá.

2 A Tanács 2009/371/IB. L 121/37 határozata az Európai Rendőrségi Hivatal (Europol) létrehozásáról.

A tagállamok 2007. december 13-án aláírták a ma is hatályos Lisszaboni Szerződést, amelyet hazánkban 2007. december 17-én szavazott meg az országgyűlés. A jogi aktusok tekintetében a legjelentősebb változást a Lisszaboni Szerződés abban hozta, hogy az Európai Unióról Szóló Szerződés korábbi 34. cikk (2) bekezdésében felsorolt harmadik pilléres jogszabályok – a pillérrendszer eltűnése miatt – megszűntek. A kerethatározat, határozat, közös álláspont és az egyezmény helyett a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területein is az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 288. cikk szerinti rendelet, irányelv, határozat formájában keletkeznek a jogi normák. A rendelet egy, az EUMSZ 288. cikkében meghatározott normatív jogi aktus. Általános hatállyal bír, teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban. Az EUSZ 88. cikke úgy rendelkezik, hogy rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletnek kell szabályoznia az Europol szervezeti felépítését, működését, tevékenységét és feladatait. Annak érdekében, hogy ezeket a kötelezettségeket teljesítsék, 2016-ban elfogadták az Europol Rendeletet,³ ami egy újabb markáns változást hozott a szervezet életében.

Az Europol tevékenysége

Az Europolit azzal a céllal hozták létre, hogy támogassa és erősítse a tagállamok illetékes hatóságainak fellépéseit, valamint kölcsönös együttműködésüket a szervezett bűnözés, a terrorizmus, a két vagy több tagállamot érintő súlyos bűncselekmények egyéb formáinak megelőzése és az ellenük folytatott küzdelem terén.⁴

A jelenleg hatályos rendelet alapján az Europol feladatai a következők:

- információkat – ideértve a bűnüldözési operatív információkat is – gyűjt, tárol, kezel, elemez és cserél;
- értesíti a tagállamokat minden velük kapcsolatos információról, valamint az őket érintő bűncselekmények közötti kapcsolatokról;
- nyomozásokat és operatív tevékenységeket koordinál, szervez és hajt végre a tagállamok illetékes hatóságai fellépéseinek támogatása és megerősítése érdekében;
- közös nyomozó csoportokban vesz részt, valamint javaslatot tesz azok létrehozására;
- információkat és elemzési támogatást nyújt a tagállamoknak a nagyszabású nemzetközi eseményekkel kapcsolatban;

3 Az Európai Parlament és az Európai Tanács 2016/794 rendelete.

4 2009/371/IB határozat.

- fenyegetettség-értékeléseket, stratégiai és operatív elemzéseket, valamint általános helyzetjelentéseket készít;
- bűnmegelőzési módszerekkel, nyomozati eljárásokkal, valamint műszaki és bűnügyi tudományos módszerekkel kapcsolatos szakismeretet fejleszt, oszt meg és mozdít elő, valamint tanácsadást nyújt a tagállamok számára;
- támogatja a tagállamoknak a határokon átnyúló információcserével kapcsolatos tevékenységeit, továbbá a határokon átnyúló műveleteit és nyomozásait;
- speciális képzést biztosít és – többek között pénzügyi – segítséget nyújt a tagállamok számára képzések megszervezéséhez, az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynökségével (CEPOL) együttműködésben;
- együttműködik uniós szervekkel és az Európai Csalás Elleni Hivatallal (OLAF);
- tájékoztatást és segítséget nyújt válságkezelő struktúráknak és misszióknak;
- egyes bűncselekménytípusok elleni küzdelem céljából speciális szakértellemmel rendelkező uniós központokat alakít ki;
- támogatja a tagállamokat olyan bűncselekmények megelőzésében és az azok elleni küzdelemre irányuló fellépéseiben, amelyek elkövetésére az internet felhasználásával került sor.⁵

Az ügynökség hatáskörébe ma már több mint harminc bűncselekmény-kategória tartozik.

Fontos, hogy a műveleti tevékenységeket az országok összehangolják egymással, azonban az is elengedhetetlen, hogy az ügynökség irányításában is szerepet kapjanak a tagállamok, hiszen nagyon sok múlik a képviselet erősségén. Az Europol döntéseit az igazgatótanács ülési alkalmával hozza meg. Ezen minden egyes ország rendelkezik képviselettel és országonként egy szavazattal. A tagországokon kívül egy képviselője van az Európai Bizottságnak is, amely jelentős befolyásoló erővel bír mind a tevékenység kialakításában, mind a döntések meghozatalában. Mivel az Europol uniós ügynökség, így a költségvetése meghatározásában, annak felhasználásában és ellenőrzésében kiemelt szerepe van az Európai Bizottságnak és az Európai Parlamentnek. Az igazgatótanács legalább évente jelentést tesz a Tanácsnak, ahol a miniszterek megismerhetik a szervezet tevékenységét és arról véleményt mondhatnak, továbbá szükség esetén döntéseket hozhatnak.

A Europol jogszerű és szakszerű tevékenységét széles körű ellenőrző folyamat biztosítja, hiszen a rendszeres beszámolás mellett éves jelentést is készít, amelyet bemutat a tagállamoknak, a Tanácsnak, az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek és a nemzeti parlamenteknek is.

5 2016/794/IB rendelet.

Mérföldkövek

Az elmúlt 25 évben a szervezet rendkívüli fejlődésen ment keresztül, így jelen helyen csak a legfontosabb elemeket kívánom megemlíteni. Az együttműködés ugyan az információk átadásával indult, azonban már igen korán felmerült a gondolat, hogy az Europolnak az információcsere csomópontjává kell válnia, amihez az információkat elsősorban a tagállamoknak kell biztosítaniuk és nem saját elhatározás alapján, hanem rendszeresen és elektronikus formában, kötelező jelleggel. A működéshez a kapcsolattartás és az információk gyűjtése mellett fontos az is, hogy ezek az információk milyen formában kerülnek felhasználásra. Az információkat – a személyes adatok kivételével – meg tudja osztani nemcsak a rendészeti szervekkel, hanem harmadik országok hatóságaival is, egyéb uniós szervekkel, nemzetközi szervezetekkel. Ezen túl a tagállami nyomozások koordinálása, valamint a stratégiai és operatív támogatás biztosítása is elengedhetetlen. Az Europol rendszeresen készít jelentéseket, elemzéseket. Kiemelt és állandó termék az éves jelentés, a Súlyos és Szervezett Bűnözés Elleni Fenyegtettség Értékelés (SOCTA), ennek az interneten elkövetett bűncselekményekről szóló változata (IOCTA), a terrorizmusról szóló jelentés (TE-SAT).

Annak érdekében, hogy szélesebb körű kapcsolatrendszert lehessen kialakítani és minél több helyről lehessen az információkhoz hozzáférni, minél nagyobb területen kell partnerségeket létrehozni az állami- és a magánszektorban. Ezen túlmenően, a nemzetközi jellegből adódóan az Europolnak lehetősége van megállapodásokat kötni harmadik országokkal, amely együttműködési forma három kategóriába sorolható. A műveleti együttműködés számít a legszorosabb kapcsolatnak, mert kizárólag ebben az együttműködési formában van lehetőség a személyes adatok cseréjére. A stratégiai megállapodások keretében az általános és technikai adatok cseréje lehetséges, a személyes adatok kivételével. A munkamegállapodások esetén azon gyakorlati információk cserélhetők ki, amelyek nem tartalmaznak személyes adatokat. Az évek során az Europol folyamatosan fejlesztette a kapcsolatait, így ennek köszönhetően ma már 21 harmadik országgal van megállapodása.

Korábban is voltak már kezdeményezések arra, hogy – elsősorban bilaterális alapon – összekötő tiszteket küldjenek egymáshoz azok az országok, amelyek szorosabb kapcsolatban álltak egymással és a bűnügyi érdekeik ezt indokolták, azonban ezek intézményszerű kialakítására először az Europol rendszerén belül került sor. A rendelet alapján minden egyes tagország kijelöl legalább egy összekötőt, azonban figyelemre méltó és az összekötő tiszti hálózat hatékonyságát mutatja, hogy napjainkra a részt vevő országok többfős és általában szakosított összekötő irodákat működtetnek a hágai központban. Magyarország jelenleg öt

állandó összekötőt foglalkoztat a rendőrség, a NAV és a TEK egységeitől, és további szervezetek, szolgálatok is delegálnak rövid- és középtávú szakértőket, akik valójában összekötő tiszti feladatokat hajtanak végre.

Egy másik jelentős előrelépés az ügynökség tevékenységében a közös nyomozó csoportok felállításának⁶ lehetősége. Ez már túlmutat a szimpla együttműködésen, hiszen itt már lehetőség van személyesen is jelen lenni az operatív találkozókon és közvetlenül átadni információkat a műveletek során. Nemcsak a részvétel joga illeti meg az Europol, hanem a kezdeményezés joga is, ezért ha úgy ítéli meg, hogy egy közös nyomozó csoport felállítására lenne szükség valamelyik tagállamban, akkor ennek érdekében megkereséssel élhet az érintett tagállam felé, amely azonban nem kötelezi a megkeresett felet arra, hogy ezt a javaslatot teljesítse. A kibővített hatáskör ezzel együtt sem jelenti azt, hogy az Europol nyomozati tevékenységet végezhet, hiszen végrehajtó hatáskörrel a mai napig nem ruházták fel. Ennek igénye időről-időre felmerül, azonban különböző okok miatt egyes országok ebben egyelőre nem akarnak megállapodni, ugyanakkor egy ilyen föderális szintű, mély integritású szervezet mandátumbővítéséhez teljes egyetértésre lenne szükség. Nyomozati hatáskörrel továbbra is csak a tagállamok rendelkeznek.

Az eltelt időben a szervezet fejlődésének része volt az egyes bűncselekményekre specializálódott központok kialakítása is. 2013-ban kezdte meg működését az Europol Kiberbűnözés Elleni Központja (European Cybercrime Centre – EC3), 2016-ban az Europol Terrorellenes Központja (European Counter Terrorism Centre – ECTC). Ugyanebben az évben állt fel az Európai Migráncsempészet Elleni Központ (European Migrant Smuggling Centre – EMSC), amely 2020-tól az Europol Súlyos és Szervezett Bűnözés Elleni Központja (European Serious and Organised Crime Centre – ESOCC) részét képezi. Szintén 2020-ban indult útjára az Európai Pénzügyi és Gazdasági Bűncselekmények Központja (European Financial and Economic Crime Centre – EFEC) és a Műveleti és Elemző Központ (Operational and Analysis Centre – OAC).

Az információcseréhez szükség van egy minden igényt kielégítő modern, gyors és biztonságos informatikai kapcsolatra. Ennek céljából 2009-ben útjára indították az Europol Biztonságos Információcsere Hálózati Alkalmazását, a SIENA-t (Secure Information Exchange Network Application). A SIENA rendszerbe ma már több mint hetven ország 3000 rendészeti hatósága van bekapcsolva. Ezt használják a tagállamok, az Eurojust, a Frontex, az OLAF, az Interpol, azon harmadik országok, amelyekkel az Europolnak operatív vagy munkamegállapodása van, az összekötők, az elemzők és a szakértők is. A rendszeren keresztül a felhasználók 2021-ben 123 000 új ügyet kezdeményeztek és 1,54 millió üzenetet váltottak ([URL2](#)).

6 2016/794 rendelet.

Jelenkor

Az Europol fejlődése tovább folytatódik, hiszen a Tanács napirendjén ismét szerepel a rendelet módosításának egy újabb tervezete. 2023 novemberében nyújtotta be az Európai Bizottság a javaslatát az EMSC megerősítése érdekében, amelynek apropóját az elmúlt évek illegális migrációs mozgásának növekedése adta. Ennek érdekében meg kell erősíteni az Europol és jobban össze kell hangolni az ügynökségek működését, elsősorban az Europol és a Frontex között. Meg kell erősíteni az együttműködést az Europol és az Eurojust között is a tagállamokban folyó büntetőeljárások felgyorsítása érdekében. Az intézkedések során meg kell törni az embercsempész hálózatok tevékenységét, és fel kell deríteni az illegális pénzügyi manővereket, szükséges az embercsempészethez kapcsolódó online internetes műveletek megfigyelése és a vagyonszerezési folyamatok hatékonyabbá tétele.

Magyarország szerepe

Hazánk és a régióink tekintetében mindig is fokozott figyelem kísérte az Europol fejlődésének folyamatát, hiszen az Europol operatív működésének kezdetéhez közel, 1998. március 28-án az Európai Unió országai és a kelet-közép-európai országok aláírták *A csatlakozás előtti megállapodás a szervezett bűnözés elleni harcban* című dokumentumot. Ebben nemcsak a szervezett bűnözés elleni szorosabb együttműködést, hanem az Europolhoz történő csatlakozást is célul tűzték ki, amelynek egy fontos eleme volt a nemzeti egységek kialakítása.

Hazánk gyakorlati együttműködése az Europollal a 2001. október 4-én Budapesten aláírt együttműködési megállapodással vette kezdetét, amely lehetőséget adott az Europol Nemzeti Iroda következő évben történő felállítására. Magyarország 2004. május 1-jei EU csatlakozása megteremtette a lehetőséget annak, hogy a szervezet teljes jogú tagjává váljunk. Az integráció magával hozta azt a lehetőséget és egyben kötelezettséget, hogy minden országnak legyen egy kapcsolattartó pontja, más néven kontaktpontja, amelyhez a nemzetközi együttműködés során fordulni lehet. Az így kialakított rendszer egyszerűsíti, világossá, gyorsabbá és szakszerűbbé teszi a nemzetközi kapcsolattartást, hiszen ezt megelőzően maga a kapcsolattartás is sokszor eshetőleges, széttöredezett, rendszer nélküli volt, attól függően, hogy ki milyen kapcsolatrendszerrel bírt, és milyen együttműködési formát favorizált.

Az Europol Nemzeti Egység

Ma már nem lehet az információs csatornákat teljes mértékben elválasztani egymástól, így bizonyos átjárásra is szükség van, hiszen a szervezett bűnözés területén az ügyek sokszor összefüggésben állnak egymással, és így ki lehet küszöbölni azt, hogy ezek elkerüljék a bűnüldöző szervek figyelmét. A Nemzeti Egység kialakítása során a tagállamok nagyfokú szabadságot kaptak, hiszen a nemzeti rendszerükre figyelemmel alakíthatják ki és helyezhetik el szervezeti rendszerükben az Europol Nemzeti Egységet, és önállóan választhatják meg a személyzetét is. A nemzeti egység az összekötő szerv az Europol és a tagállamok illetékes hatóságai között. Feladatai közé tartozik az információcsere, különösen az olyan bűncselekményformákkal kapcsolatban, amelyeket az Európai Unió prioritásnak tekint. Hatékony kommunikációt és együttműködést biztosít valamennyi érintett illetékes hatóság és az Europol között, továbbá biztosítja a nemzeti jogszabályok betartását az Europol felé történő információszolgáltatás során. 2000. február 1-jén került felállításra az Országos Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Főigazgatósága irányítása alatt a Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ (továbbiakban: Nebek), amely a nemzeti kontaktpont szerepét tölti be az Europol-együttműködés rendszerében.⁷ A Nebek működése kezdetén négy osztályal állt fel: Interpol Nemzeti Iroda, Nemzetközi Információs Osztály, Europol Projekt Iroda (amely később átalakult az Europol Nemzeti Irodává), Nemzetközi Osztály. Induláskor, 2000-ben még elegendő volt két fő a működés megkezdéséhez, amit még az egység elnevezése is tükrözött. Ebben a periódusban a konkrét információcsere még nem, csak az arra való előkészületek történtek meg.

Az eltelt évek alatt a Nebek szervezete többször is átalakult, ami az Europol Nemzeti Egységet is érintette. Jelenleg önálló egységként a Nemzetközi Bűnügyi Igazgatóság alá tartozik, Nemzetközi Stratégiai Osztály elnevezéssel. Ugyanezen igazgatóság alatt helyezkedik még el a Bűnügyi Együttműködési Főosztály (alatta a Nemzetközi Információs Osztály, az Interpol Magyar Nemzeti Iroda és a Sirene Iroda) és a Körözési Nyilvántartó és Szakirányító Főosztály. Az Europol Nemzeti Iroda hatásköre kezdetben csak az illegális kábítószer-kereskedelem, a terrorizmus, az illegális embercsempészet, az emberkereskedelem, a gyermekpornográfia, a gépjárművek elleni bűncselekmények, az illegális gépjármű-kereskedelem, a pénz- és fizetőeszközök hamisítása, az euróval kapcsolatos bűncselekmények, a nukleáris és a radioaktív anyagok illegális kereskedelmére, valamint a felsoroltakhoz kapcsolódó bűncselekmények felderítésére és megelőzésére terjedt ki. Ez a szűkítés azonban már a múlté, mivel a most hatályos rendelet alapján szinte minden köztörvényes bűncselekmény

7 1999. évi LIV. törvény.

esetében lehetőség van az együttműködésre. Az együttműködésbe minden hazai nyomozati jogkörrel rendelkező szerv bevonásra került, amely így teljesen összhangban van a nemzeti jogi szabályozással.

Összegzés

Az Europol a nemzetközi együttműködés rendszerében fiatal szervezetnek számít, azonban az elmúlt 25 évben jelentős fejlődésen ment keresztül. Ugyan nincs olyan történelme, mint például az Interpolnak, és nincs annyi tagállama sem, azonban ez egyáltalán nem válik hátrányára, hiszen ebben a formában világosabb, egységesebb és szorosabb együttműködés kialakítására van lehetőség. Az ügynökség az Európai Unió részét képezi, így azzal együtt, a tagországok folyamatos elvárásainak megfelelően fejlődött, és erre tekintettel is tud majd a jövőben mindig megújulni. A létrehozásáról a legmagasabb szinten született döntés, a működését pedig mindig valamilyen EU „jogszabály” határozta meg. A működésében a szakmai szempontok határozzák meg az egyes tevékenységeket és a bűnüldözési prioritásokat. Ezeket nem önállóan határozza meg, hanem az igazgatótanács által, amelyben az egyes országok legmagasabb szintű rendőri vezetői foglalnak helyet. Ez biztosítja az ügynökség támogató szerepét, amely azt jelenti, hogy nem irányítja a tagállamokat, maximum összehangolja az együttműködéseket és ezáltal mind az egyes országok, mind a teljes EU érdekeit kielégíti. Ez a működési struktúra teremti meg a lehetőségét annak, hogy mindig az aktuális kihívásokra koncentráljon és azokra reagáljon. Az egységes jogi, szervezeti háttér, a személyes adatok cseréjét biztosító adatvédelmi szabályok EU-s rendszere szintén előnyére szolgál, és ez különbözteti meg a többi nemzetközi szervezettől is. És mit hoz a jövő? Azt nem nekünk kell kitalálni, hiszen az Europol 2020+ stratégia világosan megfogalmazza az elvárásokat:

- az Europol legyen az EU bűnügyi információs központja, amely teljes mértékben felhasználja a kiterjedt partnerhálózattól származó adatokat,
- nyújtson agilis működési támogatást,
- legyen az európai rendészeti megoldások platformja,
- legyen főszerelő a rendészeti innováció és kutatás élvonalában.

A cikkben található online hivatkozások

URL1: *Europol: its origins, functions, and future development.* <https://ukandeu.ac.uk/explainers/europol-its-origins-functions-and-future-development/>

URL2: *Secure Information Exchange Network Application (SIENA)*. <https://www.europol.europa.eu/operations-services-and-innovation/services-support/information-exchange/secure-information-exchange-network-application-siena>

Alkalmazott jogszabályok

1999. évi LIV. törvény az Európai Unió bűnüldözési információs rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről
Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

Az Európai Unióról szóló szerződés

A Tanács 2009/371/IB. L 121/37 határozata az Európai Rendőrségi Hivatal (Europol) létrehozásáról

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Hegyaljai M. (2024). Europol 25, Magyarország 20. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1637–1647. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1637-1647>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerző nem jelentett összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerző nem kapott pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáféréssel szembeni tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Hegyaljai Mátyás, aki a hegyaljai.matyas@bm.gov.hu e-mail címen érhető el.

Az Europol terrorizmus elleni küzdelemben nyújtott szerepe: több mint 25 éves partnerség

Europol's Counter-Terrorism Role: over 25 Years of Partnership

Antonio Ortiz

vezető főtanácsadó
Europol,
Ügyvezető Igazgatói Iroda
antonio.ortiz@europol.europa.eu

Absztrakt

Cél: A szerző áttekintést nyújt az Europol terrorizmusellenes képességeinek fejlődéséről az elmúlt 25 év során. Kiemelten tárgyalja az Európai Terrorizmusellenes Központ (European Counter Terrorism Centre, ECTC) létrehozását.

Módszertan: A cikkben alkalmazott módszertan kvalitatív megközelítést alkalmaz, amely az Europol operatív részvétele és intézményfejlesztése során szerzett első kézből származó tapasztalatokat és meglátásokat hasznosítja.

Megállapítások: Az elmúlt két évtizedben a terrortámadások nagymértékben befolyásolták az Európai Unió terrorizmusellenes politikáit és intézményeit. Ezek az események felgyorsították az Europol célzott terrorizmusellenes képességeinek fejlesztését, és az Europol korlátozott operatív kapacitással rendelkező ügynökségből az EU terrorizmusellenes erőfeszítéseinek kulcsfontosságú szereplőjévé vált. Az Europol szerepe 2015 után jelentősen kibővült, ami az Európai Terrorizmusellenes Központ (ECTC) létrehozásához vezetett. Az ECTC megerősített bűnüldözési együttműködés és operatív szolgáltatások révén támogatja a nemzeti terrorizmusellenes erőfeszítéseket, és az Európai Unió internetes átirányító egységén (European Union Internet Referral Unit, EU IRU) keresztül foglalkozik az olyan újonnan megjelenő fenyegetésekkel, mint például az internet dzsihadista toborzásra és propagandára történő felhasználása. Az elért eredmények ellenére a terrorizmus elleni küzdelem továbbra is

Magyar nyelvű utánközlés. Jelen cikk angol változata megjelent a Belügyi Szemle 2024. évi 9. számában.
DOI link: <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1751-1761>

elsősorban nemzeti hatáskörben marad, az Europol pedig támogató szerepet játszik. Az Europol stratégiai és operatív eszközeinek folyamatos fejlesztése tükrözi az EU elkötelezettségét a kollektív megközelítés mellett, amely egyensúlyt teremt a nemzeti előjogok és a terrorizmus elleni hatékony küzdelemhez szükséges összehangolt, transznacionális erőfeszítések között.

Érték: A cikk értéke abban rejlik, hogy gyakorlati meglátásai egy tapasztalt biztonsági szakember belső perspektíváját kínálják, aki az elméleti keretekkel szemben az operatív és intézményi realitásokra összpontosít.

Kulcsszavak: terrorizmus elleni küzdelem, Europol, Európai Unió, nemzetközi bűnüldözési együttműködés

Abstract

Aim: Provide an overview of the evolution of Europol's counter-terrorism capabilities over the last 25 years. Focus on the establishment of the European Counter-Terrorism Centre (ECTC).

Methodology: In this article on counterterrorism, the methodology employed involves a qualitative approach, leveraging first-hand experiences and insights from Europol's operational involvement and institutional development.

Findings: Over the past two decades, significant terrorist attacks have profoundly influenced the European Union's counter-terrorism policies and institutions. These events have accelerated the development of Europol's dedicated counterterrorism capabilities, transforming it from an agency with limited operational capacity into a key player in the EU's counter-terrorism efforts. Europol's role expanded significantly after 2015 leading to the establishment of the European Counter-Terrorism Centre (ECTC). The ECTC supports national counter-terrorism efforts through enhanced law enforcement cooperation and operational services, addressing emerging threats like jihadist use of the internet for recruitment and propaganda, through the European Union Internet Referral Unit (EU IRU). Despite progress achieved, counterterrorism remains primarily a national competence, with Europol playing a supportive role. The continuous evolution of Europol's strategic and operational tools reflects the EU's commitment to a collective approach, balancing national prerogatives with the need for coordinated, transnational efforts to combat terrorism effectively.

Value: The value of this article lies in its practical insights offering an internal perspective from a seasoned security practitioner focusing on operational and institutional realities as opposed to theoretical frameworks.

Keywords: counterterrorism, Europol, European Union, International law enforcement cooperation

Bevezetés

Az elmúlt húsz évben több földrengésszerű esemény mélyen megrázta az Európai Unió (EU) terrorizmusellenes közösségét, és alakította a terület későbbi politikai és intézményi fejlődését: 9/11, a 2004-es madridi merényletek, valamint a 2015 novemberében Párizsban és 2016 márciusában Brüsszelben elkövetett merényletek. Ezek a kritikus fordulópontok alapvetően befolyásolták az Europol fejlődését, és példátlanul új követelményeket támasztottak az EU-val és tagállamaival – köztük Magyarországgal – szemben a terrorizmus elleni válaszlépések, a megelőzés és a koordináció terén.

Magyarország szerepét a terrorizmus elleni küzdelemben a nemzeti biztonsági és a nemzetközi együttműködés iránti elkötelezettség határozza meg az Európai Unió és a NATO keretein belül. Magyarország 2004. május 1-jei EU-csatlakozására mindössze néhány héttel a madridi vonatrobantás után került sor, amelyben 192 ember vesztette életét, és amely az 1980-as Lockerbie repülőgépes merénylet óta a legtöbb áldozattal járó Európában végrehajtott terrortámadás volt. Ez minden bizonnyal befolyásolta Magyarország terrorizmus ellen irányuló tevékenységeinek kialakulását, amely magában foglalja a jogalkotási intézkedéseket, a hírszerzési műveleteket, a bűnüldözési intézkedéseket és a nemzetközi együttműködést. Mivel Magyarország 2004-ben hivatalosan is csatlakozott az Europolhoz – miután 2002 óta egy összekötő tisztet küldött –, mindketten számos olyan mérföldkőhöz csatlakoztak, amelyek az EU terrorizmusellenes rendszerének fejlődését fémjelezték.

Az Europol kezdeti terrorizmusellenes feladatai

Az európai közösségi szintű rendőrségi együttműködés középpontjában kezdetben a nemzetközi terrorizmus állt. A TREVI-csoport ([URL1](#)) – egy kormányközi belügyi hálózat – létrehozását több terrorcselekmény, különösen az 1972-es müncheni olimpiai játékok alatti túszejtés, valamint az Interpol akkori nehézségei ösztönözték, hogy hatékonyan segítse az európai országokat a terrorizmus elleni küzdelemben.

Amikor az Europol 1993-ban¹ – kezdetben az Europol Kábítószerügyi Egysége (Europol Drugs Unit, EDU) néven – nagyon korlátozott operatív képességekkel

1 2024-ben az Europol 25 éves fennállását ünnepli, mivel 1999. július 1-jén, az Europol-egyezményben előírt jogi aktusok valamennyi tagállam általi ratifikálását és elfogadását követően teljeskörűen működőképessé vált.

megalapították, csak néhány tagállam támogatta, hogy a terrorizmus elleni küzdelem is a hatáskörébe tartozzon. Ami ma talán magától értetődőnek tűnik, akkoriban nem volt ilyen könnyen meghatározható, és csak a különböző szinteken végzett sok meggyőző munka vezetett az 1995-ös Europol-egyezményhez, amely végül a terrorizmus elleni küzdelmet az Europol alapvető feladatai közé emelte.

A terrorizmus elleni küzdelem tehát nem csupán az Europol ötletének kiindulópontja volt, hanem az Europol céljainak és feladatainak szerves részévé vált az Europol valamennyi jogalapjában, az alapító EDU-tól kezdve egészen a 2017-es Europol-rendeletig.² A terrorizmus elleni küzdelem azonban pusztán névleges funkció maradt egy olyan szervezetben belül, amely nem rendelkezett valódi képességekkel vagy struktúrákkal ezen a területen, és nem is volt nagyon érdekelt ezek fejlesztésében. Valójában az Europol intézményi logikájában a terrorizmus alig játszott szerepet. Az Europol szerves növekedésének és fejlődésének hajtóereje az volt, hogy javítani kellett a szervezett bűnözés elleni küzdelemben rejlő képességeit. Története nagy részében és legalább 2016-ig az Europol terrorizmusellenes szerepének bővítése egy külső logikát követett. Az Europol képességeinek kiépítése ezen a területen göröngyös út volt, sok kitérővel és zsákutcával, ahol az előrelépést leggyakrabban külső szereplők irányították, főként tragikus biztonsági események eredményeként.

Így a terrorizmus elleni küzdelem csak a 2001. szeptember 11-i, az Egyesült Államok elleni terrortámadások után vált fontossá az Europol tevékenységében. A biztonsági események nyers valósága hamarosan magától értetődővé tette, hogy az Európa Tanácsnak (Tanács) az Europolra stratégiai, operatív vagy pénzügyi hatással bíró gyors döntéseket kell hoznia, akár az Europol igazgatótanácsával való előzetes konzultáció nélkül is. Ennek megfelelően 2001. szeptember 20-án a Bel- és Igazságügyi Tanács (Justice and Home Affairs, JHA) úgy döntött, hogy az Europolon belül egy terrorellenes szakemberekből álló munkacsoportot hoz létre a terrorista fenyegetéssel kapcsolatos releváns információk és hírszerzési információk összegyűjtésére, operatív és stratégiai elemzésre és fenyegetettségi értékelés elkészítésére. A Tanács rendkívüli ülésének következtetései „utasították” az Europol igazgatóját, hogy tegyen jelentést a tagállamok által az elemzésekhez szükséges munkaanyagokhoz a terrorizmussal kapcsolatban szolgáltatott információkról, valamint az esetleges problémák elemzéséről. A Tanács foglalkozott az Europol és az Egyesült Államok közötti kapcsolatokkal is, felkérve az Europol igazgatóját, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést az Europol-egyezmény által biztosított lehetőségek kihasználásával az Egyesült Államokkal való informális együttműködés kialakítása és a hivatalos megállapodás mielőbbi

2 Együttes fellépés (1995. március 10.) az Europol Kábitószeregségéről.

véglegesítése érdekében. A Tanács valójában kevesebb mint két hónapot adott az Europol igazgatótanácsának arra, hogy lezárja ezt az ügyet, és benyújtja az Egyesült Államokkal kötendő stratégiai megállapodás tervezetét, ugyanakkor sürgette egy operatív megállapodás megkötését, többek között a személyes adatok továbbításáról. Végezetül a Tanács a 36. cikk szerinti (a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén működő koordinációs bizottság, CATS) bizottságot bízta meg az Europol, a Pro-Eurojust és az EU rendőrfőnökeinek munkacsoportja közötti lehető legszorosabb koordináció biztosításával.

Az Europol végül elfogadta a Terrorizmus Elleni Munkacsoport (CTTF) ([URL2](#)) létrehozására vonatkozó terveket, amely november 15-én kezdte meg működését, és amely a tagállamok bűnüldöző és hírszerző szolgálatainak szakértőit és összekötő tisztviselőit tömöríti. Az Egyesült Államokkal való stratégiai együttműködési megállapodás megkötését is felgyorsították, amelyet 2002-ben a személyes adatok cseréjét lehetővé tevő operatív megállapodás követett.

A Tanács nyomása ellenére több mint egy hónapig tartott, amíg az Europol igazgatótanácsa a szeptember 11-i támadásokat követően összeült. Ez azt tükrözi, hogy egy olyan érzékeny területen, mint a terrorizmus elleni küzdelem, nehéz értelmes cselekvési irányt meghatározni, de azt is, hogy az Europol akkoriban nem reagált operatív módon. A tagállamok végül 2001. október 23–24-én ültek össze az igazgatótanácsban, és támogatásukról biztosították az Egyesült Államokkal kötendő megállapodás tervezetét, bár Franciaország és Németország vizsgálati fenntartásokat, az Egyesült Királyság és Hollandia pedig parlamenti fenntartásokat fogalmazott meg.

A CTTF rendszeres felülvizsgálat alatt állt, és az igazgatótanács 2002 végén kiadott jelentésében hangsúlyozta a munkacsoport által elért jó eredményeket és a terrorizmusellenes tevékenységek fontosságát. A CTTF jól illusztrálta, hogy a globális fenyegetéssel összehangoltan kell szembenézni, de operatív szempontból egyre több kétség merült fel a modell érvényességével kapcsolatban, ami röviddel a kétéves fennállása után annak megszüntetéséhez vezetett. Ezért amikor a CTTF megbízatása lejárt, az Europol súlyos bűncselekményekkel foglalkozó egysége magába olvasztotta a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos munkát, ami az Europol első, kifejezetten a terrorizmus elleni küzdelemmel foglalkozó képességének végét jelentette.

A madridi terrortámadásokra adott válasz

A 2004. március 11-i madridi merényletek olyan katalizátorként hatottak, amely teljesen átformálta az EU terrorizmusellenes szervezeti keretét, mind a Tanácsban,

mind az Europolnál. Az előbbi esetében döntően hozzájárult a terrorizmusellenes terület intézményi megerősítéséhez, új struktúrákkal, szakpolitikákkal és irányítási mechanizmusokkal egészítve ki a meglévő szervezeti intézkedéseket. Az egyik legfontosabb kezdeményezés valószínűleg az volt, hogy a főképviseelő kinevezte az EU terrorizmusellenes koordinátorát (EU Counterterrorism Coordinator, EU CTC), aki a Tanács Főtitkárságán belül dolgozott (URL3). A határozat reagált a terrorizmus elleni küzdelem fokozottabb koordinációjának szükségességére, és az EU CTC-t bízta meg azzal, hogy politikai ajánlásokat és kiemelt cselekvési területeket terjesszen elő, valamint figyelemmel kísérje az EU terrorizmusellenes stratégiájának végrehajtását. A funkció létrehozása korlátozott hivatalos hatásköre ellenére javította az uniós erőfeszítések láthatóságát, és megszilárdította a terrorizmus elleni küzdelem intézményesülését az EU-ban.

Az Europol igazgatótanácsa április 1-jén és 2-án ülésezett, hogy megvitatssa a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos kérdéseket, kezdve a Bel- és Igazságügyi Tanács március 25-i és az Európai Tanács március 29-i ülésén elfogadott nyilatkozattal, amelynek célja a tagállami fellépés felgyorsítása. A tanácsi nyilatkozat az Europol Információs Rendszer (Europol Information System, EIS) befejezésére szólított fel. Megjegyezve, hogy az Europolnál a jelentős mennyiségű információ feldolgozása komoly elmaradásokat okoz (URL4). Hiányosságai ellenére az EIS volt az egyetlen olyan adatbázis a gyanúsítottokról, kapcsolatokról és kommunikációról, amely összekapcsolta az uniós szintű nyomozásokat, és amely helyzetképet és platformot biztosított az összes tagállam egyidejű eléréséhez. Az igazgatótanács úgy döntött, hogy az Europol szervezeti struktúráján belül újraindítja a CTF újrahaznosított változatát, figyelembe véve a hírszerzésalapú rendőrségi modellt, és projektalapú megközelítést követve, nem pedig kiterjesztve annak hatókörét. A CTF az iszlamista terrorizmusra összpontosít, és a megelőzés, a profilalkotás és az operatív elemzések céljából fenyegetésértékeléseket készít. Támogatja a tagállamok nyomozását, és stratégiai elemzéseket készít, többek között a Tanács Helyzetelemző Központjával együttműködve. A tagállamok vállalták, hogy legfeljebb harminc, terrorizmus elleni küzdelemre szakosodott tisztviselővel járulnak hozzá a munkához. Ugyanakkor az egyezmény három jegyzőkönyvének ratifikálása megerősítette az Europol operatív hatáskörét, lehetővé téve az intézmény számára, hogy segítséget nyújtson és megkönnyítse a közös nyomozó csoportok (JIT) koordinációját a terrorizmusellenes műveletekben. Az Europol sok tekintetben újra feldolgozta a korábban elvetett operatív eszközöket, néhány új elemmel kiegészítve azokat annak érdekében, hogy megerősítse terrorizmusellenes képességeit és javítsa az információáramlást a madridi eseményekre adott válaszként.

Az egyik új eszköz az Europol 2004 decemberében közzétett első terrorizmus helyzetéről és tendenciáiról szóló jelentése (Terrorism Situation and Trend Report, TE-SAT) volt (URL5), amely 17 kiadást követően az Europol egyik legfontosabb stratégiai elemzési eszközévé és a terrorizmus nyomon követésének fontos nemzetközi referenciájává vált. Érdekes módon még 9/11 és a madridi merényletek után is az első TE-SAT-jelentés nagy része a terrorizmus hazai formáira összpontosított, mint például a szeparatista és anarchista terrorizmus, az ökoterrorizmus, a kiberterrorizmus és a bal- és jobboldali szélsőségesek, míg a jelentésnek csak egynegyede foglalkozott a dzsihadizmussal. A TE-SAT jellege lényegében ugyanaz maradt – a tagállamok operatív hozzájárulásain alapuló stratégiai elemző jelentés, amelyet nyílt forrásból származó információkkal egészítettek ki.

A 2005. július 7-i londoni terrortámadások után a terrorizmus elleni küzdelem még inkább előtérbe került. 2007-ben a Bel- és Igazságügyi Tanács elfogadta az uniós első reagálási hálózat (EU First Response Network, FRN) koncepcióját, amelynek célja, hogy egy Európában elkövetett súlyos támadás esetén az összes uniós tagállamból egy, a terrorizmus elleni küzdelemre szakosodott szakértőkből álló, az Europol koordinálásával mozgósítható csoportot helyezzenek készenlétbe (Rhinard & Backman, 2017).

Ezzel a kezdeményezéssel, amelyet az EU CTC is támogatott, az Europol bevezette az operatív szolgálatok platformjának koncepcióját a terrorizmus elleni küzdelem területén is. Az Europol az operatív központot olyan csomópontként biztosította, amely gondoskodik a hatékony információcseréről, és a támadás változó elkövetési módjához igazodó elemzői támogatást nyújt a bűnözés egyéb formáira vonatkozó szakértelemmel együtt. Ebben a tekintetben az első reagálási hálózattal szerzett tapasztalatok megmutatták a terrorizmus elleni fellépés többfunkciós platformjainak előnyeit, és előkészítették a terepet a jövőbeli kezdeményezéseknek.

Magyarország esetében ez az időszak egybeesik a terrorizmus elleni képességek megerősítésével is, nevezetesen a Terrorelhárítási Központ (TEK) 2010-es létrehozásával. Magyarország elsődleges terrorizmusellenes egysége létrehozása, amely a Belügyminisztérium égisze alatt, szakosított kormányzati ügynökségként működik, része volt Magyarország átfogó stratégiájának, amelynek célja a nemzetbiztonság fokozása, a terrorista fenyegetések és tevékenységek kezelése és mérséklése, valamint a nemzetközi terrorizmusellenes erőfeszítésekhez való hozzájárulás.

Az ECTC és a Fraternité munkacsoport

A 2015 elején a Charlie Hebdo elleni merényletek, majd az azt követő hónapokban a párizsi és brüsszeli terrortámadások megváltoztatták a helyzetet, és az európai fenyegetettség teljesen más megítéléséhez vezettek. Világossá vált, hogy a nemzeti szintű ügynökségek közötti együttműködés megerősítése mellett a nemzeti képességek kiegészítése érdekében szükség van a határokon átnyúló együttműködés fokozására is.

2015 márciusában a Bel- és Igazságügyi Tanács felkérte az Europol-t, hogy hozza létre az Európai Unió internetes adatszolgáltató egységét (European Union Internet Referral Unit, EU IRU) az interneten terjedő terrorizmus és erőszakos szélsőséges elleni küzdelemre adott átfogó válaszlépések támogatása céljából. Az Europol 2015 júliusában kísérleti szakaszban, terrorizmus-ellenes szakértők, informatikai és nyelvi szakemberek vegyes összetételével elindította az EU IRU-t.

Az Európai Terrorizmus Elleni Központ (European Counter Terrorism Centre, ECTC) létrehozására az Europolnál hat hónappal később, a Tanács holland elnöksége alatt, 2016. január 25-én került sor ([URL2](#)). Az EU terrorizmusellenes politikájának keretében a tagállamok először ismerték el, hogy szükség van egy állandó uniós szintű együttműködési struktúrára, amely támogatja a nemzeti terrorizmusellenes erőfeszítéseket. Az ECTC kialakítását a Fraternité munkacsoport sikere támasztotta alá, amely támogatta a francia és belga hatóságokat a 2015 novemberében Párizsban és 2016 márciusában Brüsszelben elkövetett terrortámadások kivizsgálásában, több tíz terabájtnyi kommunikációs, pénzügyi, internetes és törvényszéki adatot elemezve a terroristák nemzetközi kapcsolatainak feltárása érdekében.

A tagállamoktól politikai és operatív szinten kapott folyamatos támogatás lehetővé tette az ECTC számára, hogy a meglévő képességeket és folyamatokat adaptálja, valamint új operatív szolgáltatásokat fejlesszen ki. Az ECTC a terrorizmusellenes szolgálatoknak a többoldalú együttműködéssel szembeni hagyományos vonakodását azáltal győzte le, hogy a terrorizmusellenes ügyekkel foglalkozó, külön információs központtal rendelkező, megbízható környezetet hozott létre. Ennek keretében az Europol biztonságos információcserehálózati alkalmazásán (Secure Information Exchange Network Application, SIENA) belül külön terrorizmusellenes felületet hoztak létre, hogy megfeleljenek a gyakorlati szakemberek azon igényének, hogy közvetlenül cseréljenek magasabb minősítési szintű információkat, és javítsák az elemző munka minőségét. Az ECTC fokozatosan fejlesztette ki a speciális operatív támogató szolgáltatásokat, a koordinációs kapacitást és a nyomozati szakértelmet, többek

között a terrorizmusellenes közös összekötő csoporton (Counter Terrorism Joint Liaison Team, CT JLT) keresztül. 2016 áprilisában Magyarország megerősítette terrorizmusellenes kapacitását az Europol Magyar Összekötő Irodájában, a TEK egy tisztviselőjének kiküldésével.

A 2016. decemberi berlini terrortámadás következményeként az uniós tagállamok és a schengeni társult országok rendőrfőkapitányai és terrorizmus elleni küzdelemért felelős vezetői 2017. február 7-én és 8-án Berlinben találkoztak a német Szövetségi Bűnügyi Hivatal és az Europol közös szervezésében. A találkozó fő eredménye egy *Vision Statement* (Jövőkép Nyilatkozat) volt, amely továbbra is hivatkozási pont az Europol és az európai terrorizmusellenes együttműködés számára. Egyértelmű elkötelezettséget fogalmazott meg az európai országok terrorizmus elleni operatív erőfeszítéseinek az ECTC teljes körű igénybevételével, és megállapodott egy terrorizmusellenes programbizottság (Counter Terrorism Programme Board, CTPB) létrehozásáról az ECTC-n belül, amely a tagállamok számára felügyeletet és platformot biztosít az Europol e területen meglévő képességeinek fejlesztésére gyakorolt befolyásolásához.

Az ECTC-n belül központi stratégiai támogatási képességet alakítottak ki az európai szintű terrorizmusellenes hatások azonosítása és az érintett partnerekkel való kapcsolatfelvétel elősegítése érdekében. A hotspotokba (kezdetben Olaszországba, Görögországba és Ciprusra) kiküldött vendégisztviselők szintén fontos információkkal járultak hozzá a visszatérő külföldi terrorista harcosok vagy a terrorista szervezetek külföldi tagjainak az EU területére történő beszivárgása felderítésének támogatásához. Miután Oroszország 2022 februárjában agresszív háborút indított Ukrajna ellen, ezt a terrorizmus elleni másodlagos biztonsági ellenőrzésekre irányuló külső bevetést kiterjesztették az Ukrajnával szomszédos valamennyi uniós tagállamra, köztük Magyarországra is.

Az online terrorista tartalmak elleni küzdelem

A terroristák internet- és közösségimédia-használata az elmúlt években jelentősen megnőtt. Különösen a dzsihadista csoportok bizonyították, hogy nagyon jól ismerik a közösségi hálózatok működését, és jól szervezett, összehangolt kampányokat indítottak a közösségi médiában követőik toborzására. Ezek a kampányok a terrorcselekményeket és az erőszakos szélsőségességet népszerűsítik vagy dicsőítik, és víruszerű online tartalmakhoz vezettek. Az EU IRU számos olyan szakembert foglalkoztat, akik különböző készségekkel rendelkeznek, többek között operatív, nyelvi, technikai és kutatási szakértelemmel. Ezek a szakemberek alaposan ismerik, hogyan működik az erőszakos szélsőségesseé válás

radikalizálódási folyamata, és hogyan élnek vissza a dzsihadista hálózatok az online környezettel az emberek toborzására és radikalizálására.

Az Európai Parlament és a Tanács 2021/784 rendelete az online terrorista tartalom terjesztésével szembeni fellépésről (TCO-rendelet) európai szintű jogi keretet biztosított a tagállamok számára a polgároknak az online terrorista tartalmakkal szembeni védelmére. Ez a jogszabály megváltoztatta azt a munkakapcsolatot is, amelyet az Európai Terrorelhárítási Központ és az EU IRU a tagállamokkal és a technológiai vállalatokkal alakított ki. A TCO-rendelet 2022. júniusi hatálybalépése óta a tagállamok maguk is kérhetik az online szolgáltatók (Online Service Providers, OSP) tartalmának eltávolítását, és ezt a PERCI nevű platformon keresztül tehetik meg, amely az Europol által létrehozott és az EU IRU által kezelt technikai megoldás, amely a TCO-rendelet végrehajtásának megkönnyítésére szolgál ([URL6](#)). A technológiai vállalatok túlnyomó többsége jelentős lépéseket tett annak érdekében, hogy megvédje platformjait a terrorista visszaélésektől. Mindazonáltal az online környezet továbbra is vonzó terület a terrorista bűnszövetkezetek számára, amelyek továbbra is célba veszik a technológiai vállalatok által kínált szolgáltatásokat toborzás, pénzgyűjtés és propaganda céljára. Amint az EU IRU azonosítja a terrorista tartalmakat, feltérképezi azok nyomvonalát az interneten, összegyűjti az összes nyilvánosan elérhető információt az adott tartalomról, és létrehoz egy „átirányítási csomagot” (referral package), amelyet különböző célokra használnak fel: a fenyegetés felmérésére, a nyomozás támogatására és az online szolgáltatókhoz való esetleges továbbirányítás javaslására. Az internetes tartalomról szóló értesítés továbbítását vagy az OSP-khez való továbbítását az Europol vagy a tagállamok végezhetik. Ezen átirányítások alapján az EU IRU koordinálja az átirányítási akciónapokat is, hogy megkönnyítse a közvetlen együttműködést az uniós tagállamok bűnüldöző szerveinek képviselőivel. Az EU IRU egyedülálló helyzetben van, mivel képes feltérképezni a határokon átnyúló terrorista hálózatokat, és látni, hogy azok hogyan kapcsolódnak a különböző tagállamokban zajló ügyekhez. Ez a globális perspektíva fontos szerepet játszik a bűnszövetkezetek felszámolásában és a nyomozáshoz szükséges információk biztosításában.

Jövőbeli kilátások

Összességében elmondható, hogy a Fraternité munkacsoport ([URL7](#)) létrehozását követő három-négy év alatt az Europol terrorizmusellenes képességei többet fejlődtek, mint az egész korábbi története során. Az Európai Terrorelhárítási Központ az EU terrorizmus elleni fellépésének alapvető szereplőjévé vált, és

operatív támogatása megötszöröződött. Az ECTC ma már minden jelentősebb terrorizmusellenes nyomozásban részt vesz az EU-ban. Hozzájárulása a statikus támogatástól és az alapvető keresztellenőrzésektől a szakosított fellépésekig és a rendkívül speciális elemzési és nyomozati eszközök – mint például a SIRIUS (Shaping Internet Research Investigations Unified System, az internetes kutató-sok egységesített rendszere), a terrorizmusazonosítási munkacsoport (Terrorism Identification task Force, TITF) vagy az arcfelismerő szoftverek – kifejlesztéséig terjedt, és a tagállamok nyomozásaiban való szórványos részvételből szinte rendszeres eszközzé vált a terrorizmusellenes eszköztárban.

A stratégiai hírszerzés kulcsfontosságú a terrorfenyegetések jobb előrejelzése, valamint az EU terrorizmusellenes politikájának és jogszabályainak kialakítása és fejlesztése szempontjából. Az Europol e téren elsősorban a TE-SAT révén járul hozzá a terrorizmus jelenségének uniós helyzetéhez, amely minden évben áttekintést nyújt az EU-ban tapasztalható terrorizmus jelenségéről, de számos más stratégiai és operatív elemzési termék is rendelkezésre áll a terrorizmus legfontosabb új és változó mozgatórugóiról.

Ahogy az Europol egyre jelentősebb szereplővé válik az európai terrorizmus elleni küzdelem területén, természetesen a nemzetközi együttműködés lehetőségei is növekednek. A terrorizmus elleni küzdelemben azonban semmi sincs véglegesen rögzítve. Valójában a terrorizmusellenes ügyekben a nemzetközi kapcsolatépítést és a bűnüldözési együttműködést folyamatosan fejleszteni és elmélyíteni kell a tagállamok között, de harmadik országokkal is. Az Europol által végrehajtott Terrorizmusfinanszírozási Nyomkövető Program (Terrorism Finance Tracking Program, TFTP) az egyik példa a sikeres EU–USA együttműködésre a külföldi harcosok megzavarására, felderítésére és büntetőeljárás alá vonására irányuló hírszerzési információk fejlesztése terén. Az információcsera ezen a területen folyamatosan növekszik, és a program kulcsfontosságú eszköznek bizonyult a terrorizmus elleni nyomozásokban.

Az Europol terrorizmusellenes tevékenységeihez az ügynökség széles körű, közel ötven országból és szervezetből származó, mintegy 250 összekötő tisztviselőből álló hálózata is hozzájárul, de a fenyegetettség szintje szélesebb körű elkötelezettséget igényel. A terrorizmus elleni küzdelemnek túl kell lépnie a belső-külső megosztottságon, és a külső partnerek széles körével való kapcsolatokat operatív, stratégiai és politikai szinten egyaránt ápolni kell.

A terrorizmus elleni küzdelem továbbra is nemzeti hatáskör marad, és az elkövetkező években is az lesz. Az Europol e területen betöltött növekvő szerepe és a 2015–2016-os évek súlyos terrortámadásai azonban hozzájárultak ahhoz, hogy az EU-ban a terrorizmus elleni küzdelem paradigmája nemzeti előjogból kollektívan megosztott felelősséggé váljon. Az operatív szakértők és a nyomozók

évtizedek óta élesen tudatában vannak annak, hogy a terrorista hálózatok transznacionális jellege erős kollektív megközelítést igényel.

Az elmúlt tíz év során az Europol és az EU szintjén a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos ismeretek és szakértelem szintjét illetően óriási beruházások történtek, összhangban a jelenség egyre összetettebbé válásával. Ez jelentősen kitágította a terrorizmusról, valamint annak nemzetközi és társadalmi következményeiről alkotott ismereteink határait. Az Europol a hálózatos fókusz révén továbbra is kereszthivatkozásokat azonosít a terrorizmus és a szomszédos munkaterületek között, azzal a céllal, hogy hozzáadott értéket teremtsen a tagállamok munkájához, és folyamatosan igyekszik megfelelni a terrorizmus elleni küzdelemben élenjáró bűnüldöző szervek operatív igényeinek.

Felhasznált irodalom

Rhinard, M. & Backman, S. (2017). *Political leadership, European institutions and Transboundary Crisis Management Capacity. Inventory of Commission, European Council & Council of the European Union Crisis Capacities*. Stockholm University.

A cikkben található online hivatkozások

URL1: *TREVI Group*. <https://www.trevigroup.com/en/>

URL2: *European Counter Terrorism Centre – ECTC*. <https://www.europol.europa.eu/about-europol/european-counter-terrorism-centre-ectc>

URL3: *Counter-Terrorism Coordinator*. <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/fight-against-terrorism/counter-terrorism-coordinator/>

URL4: *Europol Information System (EIS)*. <https://www.europol.europa.eu/operations-services-and-innovation/services-support/information-exchange/europol-information-system>

URL5: *Situation and Trend Report 2003–2004 (TE-SAT)*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/terrorist-activity-in-european-union-situation-and-trend-report-2003-2004-te-sat>

URL6: *How is Europol keeping online spaces safe?* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/how-europol-keeping-online-spaces-safe>

URL7: *Europol 25*. <https://www.europol.europa.eu/about-europol/history#root>

Alkalmazott jogszabályok

Együttes fellépés (1995. március 10.) az Europol Kábítószeregységéről

Az Európai Parlament és a Tanács 2021/784 rendelete az online terrorista tartalom terjesztésével szembeni fellépésről

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Ortiz, A. (2024). Az Europol terrorizmus elleni küzdelemben nyújtott szerepe: több mint 25 éves partnerség. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1649–1661. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJA.2024.v72.i9.pp1649-1661>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerző nem jelentett összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerző nem kapott pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Antonio Ortiz, aki az antonio.ortiz@europol.europa.eu e-mail címen érhető el.

INTRODUCTION

As the Executive Director of Europol, it is a distinctive pleasure to contribute to a publication that marks a significant milestone: the 20th anniversary of Hungary's accession to the European Union. It is a particularly gratifying opportunity as in 2024, we also commemorate the 25th anniversary of Europol, the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation. It is therefore an excellent occasion to celebrate together the transformation of European law enforcement and our joint achievements in international police cooperation, especially as Hunga-

ry takes over the Presidency of the EU Council in the second semester of 2024.

In the two decades since joining the European Union, Hungary's law enforcement agencies have undergone a remarkable transformation. These changes have enhanced the effectiveness and professionalism of the police force, enabling them to better address both national and transnational security challenges and effectively contribute to European and international law enforcement cooperation. Hungarian law enforcement agencies have embraced modern policing techniques, incorporating intelligence-led policing, advanced forensic methods and cybercrime capabilities. This transformation reflects Hungary's commitment to maintaining a robust and responsive law enforcement capability which can effectively address the complex security challenges of the 21st century and actively contribute to the EU internal security.

Over the past quarter-century, Europol has also evolved remarkably, adapting to the changing landscape of organised crime and terrorism, the growing operational needs and requirements of Member States' law enforcement agencies, the development of the EU as a major internal security actor, as well as to the uncertainties of geopolitical trends that impact the operational context of policing, ranging from major terrorists attacks to the migration crisis of 2015, the COVID-19 pandemic or armed conflicts in the EU neighbourhood.

In this complex environment, Europol has transformed from a fledgling organisation into a critical pillar of the EU's security framework. It has done so through successive legal mandates, new tasks and functions, operational challenges and successes in an increasingly digital and interconnected world. Europol's history is therefore one of constant adaptation and transformation.

Back in 2004, the world was a very different place. As we look back, it is clear that both our operational environment and our mission have expanded considerably. Today, we confront a wide array of complex and interlinked criminal activities, reflecting the evolving nature of crime in the 21st century.

The rise of the digital age has dramatically transformed our lives and business practices, but has also provided criminals with new avenues for illicit activities. Today, cybercriminals exploit the internet to commit the entire spectrum of offenses, including new ones like hacking, digital identity theft, online fraud, and ransomware attacks. The dark web has become a hub for illegal trade, offering anonymity and a global marketplace for drugs, weapons, counterfeit goods, or human trafficking. In response, Europol developed cutting-edge cybercrime units, employing specialists who work tirelessly to stay ahead of these ever-evolving threats. Cybercrime knows no boundaries and cybercriminals are constantly coming up with new ways to profit from their crimes at the expense of citizens, businesses and governments, across national borders and jurisdictions. Police forces around the world, including in Hungary, encounter similar cybercrimes and similar criminal targets. This calls for a coordinated, international approach to the problem. The European Cybercrime Centre (EC3), established by Europol in 2013 marked a significant step in addressing cyber threats. EC3 focuses on combating online fraud, cyberattacks, and the exploitation of the internet by criminals. Its efforts have led to numerous successful operations, such as the takedown of the DarkMarket, one of the world's largest illegal online marketplaces, in 2021.

Another key transformational trend for organised crime over the last 20 years has been globalisation. The increased movement of people, goods, and capital across borders has facilitated the expansion of criminal networks. Organised crime groups have increasingly formed transnational networks, allowing them to operate across multiple countries. These networks facilitate activities such as drug trafficking, human trafficking, arms smuggling, and money laundering. Organised crime groups have also become more sophisticated, more complex and more transnational, exploiting differences in legal systems and enforcement capabilities among countries. The globalisation of organised crime poses significant challenges to law enforcement agencies, which are often constrained by national jurisdictions. Effective combat against these networks requires international cooperation, intelligence sharing, technological innovation and coordinated operations.

Europol has recently published a report entitled *Decoding the EU's most threatening criminal networks* which provides a Europe-wide analysis on criminal actors, describing in detail how the most threatening criminal networks are organised, which criminal activities they engage in, and how and where they operate.

Available data show the overall truly global nature of organised crime. The 821 criminal networks identified are active across borders, in all EU Member State and beyond, in a truly multinational underworld with 112 nationalities among the 25,000 suspects and with 68% of the networks composed of members of multiple nationalities.

One of the cornerstones of Hungary's success in enhancing its internal security has been its firm commitment to international police cooperation. Hungary has been an active participant in numerous EU and international initiatives aimed at combating transnational crime. Hungarian law enforcement agencies have collaborated extensively with their counterparts across Europe and beyond, sharing intelligence, conducting joint operations, and participating in training programs.

Hungary's proactive engagement in international police cooperation has not only enhanced its own security, but has also contributed to reinforcing the overall internal security of the European Union. The Hungarian Police's willingness to engage and collaborate on a global scale is a testament to their professionalism and their recognition of the interconnected nature of modern security threats. The relationship between Hungary and Europol has been an important aspect of Hungary's law enforcement strategy and its integration into the European security framework. Since Hungary joined the European Union in 2004, its cooperation with Europol has grown progressively stronger, reflecting a mutual commitment to combating serious international crime and enhancing internal security.

In fact, Hungary started to establish a solid framework for cooperation with Europol before its actual accession to the EU. Indeed, in 2002, the Hungarian National Police deployed a liaison officer to Europol. The Hungarian Liaison Bureau was soon reinforced with an officer from the Customs and, in 2016, it was expanded to include an officer from Hungary's Counter Terrorism Centre (TEK). The Hungarian law enforcement agencies quickly integrated into Europol's systems, ensuring an efficient information exchange and coordination in combating transnational crime and terrorism.

Ever since, Hungary's law enforcement agencies have been active contributors to Europol's mission. The exchange of information and intelligence between Hungary and Europol has been seamless, fostering a high level of trust and cooperation. Hungarian experts have been regularly seconded to Europol, bringing valuable insights and expertise to our collective efforts. Moreover, Hungary's participation in Europol's operational and strategic activities has been instrumental in disrupting organised crime networks, combating cybercrime, and addressing the threat of terrorism.

As we celebrate the 20th anniversary of Hungary's accession to the European Union, it is important to reflect on the journey that has brought us here and

to look forward to the future. The challenges we face today are complex and ever-evolving, requiring continued vigilance, innovation, and cooperation. Hungary's law enforcement agencies have made remarkable strides over the past two decades, demonstrating their resilience and adaptability, their dedication to European and international police cooperation and their unwavering commitment to protecting the citizens of Europe. I am confident that they will continue to rise to the occasion.

On behalf of Europol, I extend my heartfelt congratulations to the Hungarian National Police, the Hungarian Customs, the Hungarian Counter terrorism Centre and all Hungarian law enforcement officers who ensure the safety and security of our communities. Europol remains committed to supporting Hungary in its ongoing efforts to combat serious and organised crime and terrorism. Our partnership is stronger than ever, and together, we will continue to work towards a safer Europe for all.

Catherine de Bolle
director of Europol

FOREWORD

Dear Reader,

Twenty years ago, many of us already guessed that our world is facing significant changes, and among them we are facing a digital revolution that can fundamentally revolutionise our lives, and we have to follow these changes and even prepare for them in advance.

When our country became a full member of Europol as part of the European Union accession process in 2004, it was already possible to prepare in advance for the fact that regional criminal cooperation and law-enforcement related EU agencies would have a serious impact on both domestic and international law enforcement.

As a committed member of Europol, our country has helped the agency's work in the fight against international crime on numerous occasions' right from the very beginning. We signed conventions, adopted decrees and agreements, but one of the defining pillars of police work has always been the cooperation in specific cases and a pragmatic approach.

In this regard, I would like to highlight the exchange of information, the close contact, the intensive participation in the joint investigative teams, and the domestic and international law enforcement activities related to the EMPACT priorities.

With all this in mind, we have always actively participated in the European 'Action Days' announced by Europol, which are both part of both national and European crime prevention and law enforcement ideas. In each of these cases, we caught several criminals, seised stolen items, and locked up significant criminal assets. Europol's secure information exchange network system is now used on a daily basis, the result of which was that last year more than 29,000 messages were sent and received by domestic bodies using the so-called SIENA.

The agency's liaison officer system is exemplary on the platform of international criminal cooperation, so we also sent a liaison officer, which has now grown into a National Liaison Office, where we represent ourselves with five officers.

Building on the experiences of the past period, we now have to look to the future and focus on the further development of cooperation, since during this

time international organised crime has also shown a leap-like development, using all the tools of science.

We can only be effective if we can keep this pace, and also use all the legal and technical tools at our disposal, paying special attention to IT and the possibilities provided by artificial intelligence.

Therefore, in the future, Europol must appear as a model agency on the international scene, and at the same time it must assume the role of an innovation centre, where the latest developments and solutions will be created.

First of all, we can strengthen the security of our country and the region by supporting other partner countries in their fight against crime – especially in the Balkan region, so by suppressing the organised criminal activity that originates from there and comes to Europe across it, we can also significantly strengthen the security of the European Union.

When it comes to crime fighting, of course, we can never be completely satisfied and can't sit back, so we must continue to research effective solutions in the future.

I can say with a calm heart that, as a member of the agency, with a common will, together with the other member states and Europol, we will continue to do everything in the next twenty years so that the citizens of our countries can live their everyday lives with even greater security.

Dr. Pintér Sándor
Minister of the Interior of Hungary

Europol cooperation in Hungarian law enforcement

Zsolt Vas

Dr, international coordinator,
police lieutenant colonel
National Police Headquarters,
Directorate General for Criminal
Investigation
vasz@orfk.police.hu

Richárd Szongoth

Dr, police lieutenant colonel
International Law Enforcement
Cooperation Centre
szongothr@gmail.com

Abstract

Aim: The aim of the article is to present the practical aspects of Europol's role in Hungarian law enforcement.

Methodology: We have collected knowledge about the operation of Europol, its services and support of law enforcement by studying the available EU and Hungarian regulations, as well as performing the former management tasks of Europol Hungarian Liaison Bureau, and practical implementation of the tasks of the crime coordinator assisting domestic procedures.

Findings: Europol's law enforcement services provide Hungarian law enforcement agencies with opportunities that cannot be provided by other agencies. In addition to supporting specific investigations, the institutional system also provides IT, strategic and financial support to countries.

Value: The study provides operational, practical insights into the possibilities of cooperation with Europol, which will allow the staff of the criminal and judicial authorities to have a deeper insight into the more effective detection and investigation, as well as answers on the individual services and their future, also interpreted in the context of the readers.

Keywords: Europol, SIENA, information exchange directive, interoperability

English-language republication. The Hungarian version of this article was published in *Belügyi Szemle* 2024, issue 9. DOI link: <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1557-1573>

Europol's liaison officer system, current structure of the Hungarian office

The Europol Hungarian Liaison Office (hereinafter: EHLO) is located in the Hague and has four permanent staff members; three from among the personnel of the police and one from the National Tax and Customs Administration. Their staffs is complemented by an expert delegated by the Counter-Terrorism Centre and, owing either to institutional funding or to a grant from the Internal Security Fund, by two additional trainees, who are delegated from different national bodies and rotate on a bi-monthly basis. The office works by representing domestic institutions, coordinating operational matters, organising visits by delegations and participating in the exchange of criminal information. The Passenger Data Information and International Cooperation Department of the National Information Centre also delegates a professional colleague to the passenger data unit of the agency.

The EHLO liaises directly with other EU Member States and with liaison offices of third countries and international organisations located at the headquarters of the agency. The network thus established consists of nearly 300 officers. Its particular importance lies in its personal working relationship with law enforcement agencies in Europe and overseas (Canada, USA, Australia, New Zealand, Colombia) involved in Europol cooperation.

Fighting serious and organised crime with the help of Europol

In addition to its specific information exchange applications, the Agency also supports the fight against crime in the Member States by producing strategic summary reports on current criminal organisation structures and trends.

For example, according to the quadrennial Serious and Organised Crime Threat Assessment (SOCTA), cannabis continues to have the largest market in the EU ([URL1](#)). Albania is a major source of cannabis plants, while Morocco, Afghanistan, Lebanon and Syria are the main sources of cannabis resin. The main sources of cocaine smuggled into the EU are Colombia, Peru and Bolivia. Most of it arrives in the EU by ship, mainly in maritime containers, and is then transported by road to local markets. The main producers and suppliers of synthetic drugs are located in Belgium, the Netherlands, Germany, Poland and the Czech Republic.

Europol's most recent comprehensive assessment is its 2024 report on decoding the most threatening criminal networks in the EU ([URL2](#)). Based on a broad picture, EU Member States and third countries have identified a total of

821 serious criminal networks operating in the EU, more than a third of which have been active for at least ten years, with an estimated 25,000 members from 112 nationalities. 68% of the members of these criminal organisations are from several nationalities, with members mainly from Belgium, France, Germany, Italy, the Netherlands, Poland and Spain. Non-EU members are mostly from Albania, Bosnia and Herzegovina, China, Georgia, Nigeria, Serbia, Türkiye, the United Kingdom and Ukraine.

82% of the networks deal with one main type of crime, only 18% are characterised by polycriminality, but more than half are involved in drug trafficking. They have a robust organisational structure and 86 percent use legal business models in their operations. The majority of their activities are intertwined with corruption and the use of violence is steadily increasing, with 68 percent using violence and intimidation. Almost all networks (96 percent) launder their proceeds from illegal activities themselves.

Criminals from Belarus, Czechia, Hungary, Moldova, Poland, Russia, Slovakia and Ukraine often cooperate. The dominant nationalities are often Polish or Ukrainian. The main types of crime are tax and excise fraud, online fraud, migrant smuggling and drug trafficking.

Tasks, databases and services of Europol

In international criminal cooperation, Europol and its development of the Secure Information Exchange Network Application (SIENA) play a key role.

Considering the potential of the support offered by Europol's services, it is a clear ambition that Europol and SIENA should be the primary channel of cooperation in domestic cases related to criminal offences within Europol's mandate, in line with the Europol Regulation¹ and the Directive of the European Parliament and the Council on information exchange between law enforcement authorities of the Member States and repealing Council Framework Decision 2006/960/JHA. Thanks also to the ongoing awareness activities of the International Law Enforcement Cooperation Centre and the traineeship program, it is increasingly clear to colleagues that this is the fastest and most efficient channel for cooperation with EU Member States and non-EU European countries, as well as non-European countries with operational agreements.

¹ Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol) and replacing and repealing Council Decisions 2009/371/JHA, 2009/934/JHA, 2009/935/JHA, 2009/936/JHA and 2009/968/JHA.

All police bodies with criminal functions have direct or indirect access to SIENA, such as the National Police Headquarters, the police headquarters of the counties (and the capital), police stations, the Rapid Response and Special Police Service National Investigation Bureau or the Airport Police Directorate. The system is also accessible to the National Protective Service, which performs internal crime prevention and detection tasks, the Counter-Terrorism Centre and the central and regional bodies of the National Tax and Customs Administration specialising in criminal matters.

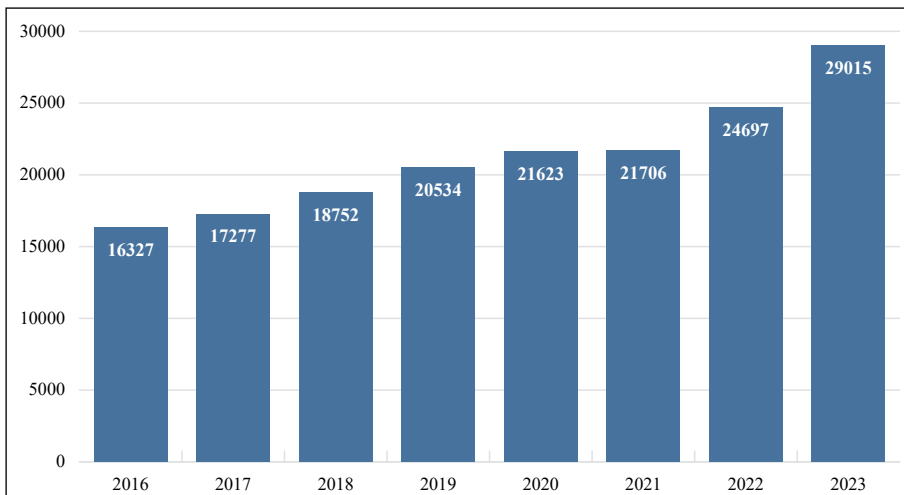
The application makes it simple and secure to send a request abroad with specific operational data and the response thus obtained can be used for official purposes. It is used in English. Thanks also to the structured message format, the average response time is short and can be measured in days. In all cases, the inclusion of Europol in the message provides the countries concerned with a cross-reference report on the presence of the objects concerned in previous messages.

Criminal information exchange on SIENA

The Hungarian SIENA message traffic is increasing year by year, with 16,327 in 2016, 17,227 in 2017, 18,752 in 2018, 20,534 in 2019, 21,623 in 2020, 21,076 in 2021, 24,697 in 2022 and 29,015 in 2023 (10,453 sent and 18,562 received). One of the reasons for this increase is the increase in the number of actual domestic users and the introduction of SIENA's Basic Protection Level (BPL), i.e. non-classified data management system. In addition to the central authorities, the number of SIENA requests from county authorities and, through them, local authorities, is also clearly on the rise, partly due to the traineeship program.

Figure 1

Evolution of the number of criminal information exchanges on SIENA between 2016 and 2023

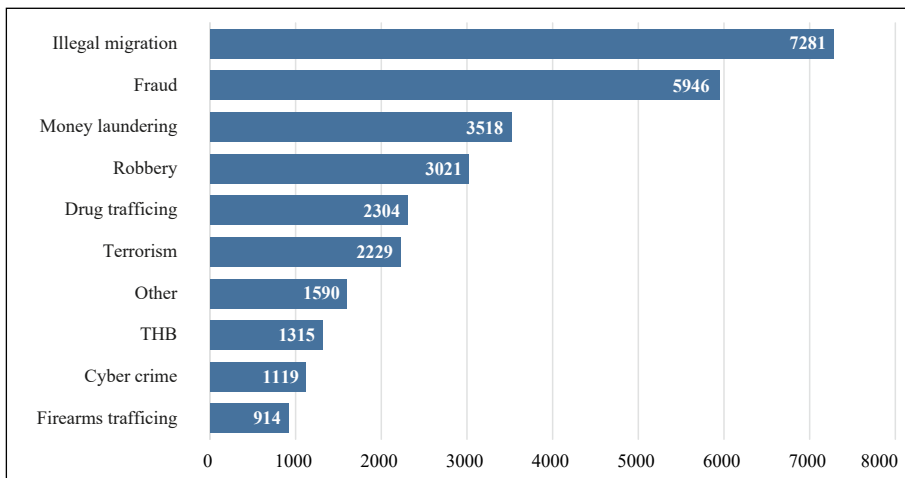

Note. SIENA statistics.

In terms of the distribution of messages by criminal areas, in 2023, most information exchanged was in the area of illegal migration and human trafficking, followed by information exchanged on fraud-type crimes, which includes classic fraud (e.g. currency exchange fraud), newer types of fraud (e.g. grandchild-imitating fraud) and online fraud (e.g. investment fraud, money transfer fraud, etc.). The third highest number of messages exchanged was related to money laundering offences, with a very high proportion related to cybercrime and online fraud as underlying offences. The fourth ranked robberies were typically exchanges of information regarding Eastern European or Balkan criminals operating in Western Europe, and the fifth was drug trafficking.

Figure 2

Distribution of information exchanges on SIENA by criminal areas in 2023

Note. SIENA statistics.

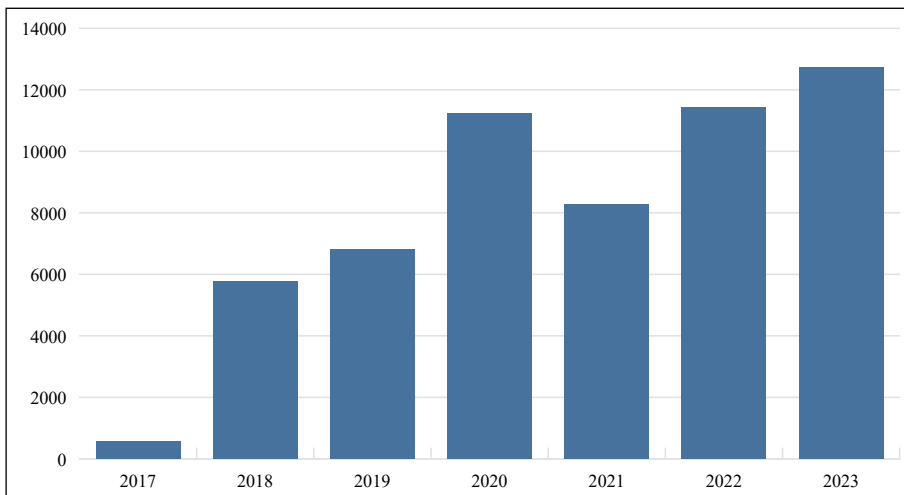
The role of EIS and the statistics on criminal data uploading

Through the Europol Information System (hereinafter: EIS), objects of national proceedings can be shared in full, from persons, to means of communication, or invoice data. In addition to the uploading of data by the Member States, Europol's role is also important here, as it is the agency that stores information from third countries. In the right role, this data can also be accessed directly through the police case management system.

With regard to EIS, in 2017 Hungary had 525 items in the system, in 2018 5772, in 2019 6,785, in 2020 11,267, in 2021 reduced to 8,264, in 2022 11,476 and at the end of 2023 12,719 items were in the system.

Figure 3

Evolution of the number of EIS domestic items between 2017 and 2023

Note. EIS statistics.

So while EIS is a common, mutually searchable database of investigations and objects in each country, SIENA is used for the international exchange of information between law enforcement agencies. The latter is used even for requesting the background of the data queried in EIS or for transmitting other requests.

Europol Analysis Projects

Europol Analysis Projects (AP) operates within the Europol information collection, processing and analysis system and focus on specific areas of crime. They bring together specialists and analysts with outstanding expertise in a particular criminal field, and are effectively small autonomous units. These specialists have usually previously worked in a national law enforcement agency in a Member State in the relevant criminal field. Several excellent former Hungarian colleagues are currently working as specialists or analysts in these projects, for example in the fields of illegal migration, narcotics, human trafficking or counter-terrorism. It goes without saying what an advantage it is to be able to contact these colleagues directly through the Hungarian Liaison Office in priority cases or cases requiring urgent action.

The main tasks of the projects are analysing information, identifying links and overlaps between national investigations, facilitating operational meetings between the law enforcement agencies involved in the cases, and providing expertise and, if necessary, training to support investigations and knowledge sharing. There are currently 25 analysis projects in operation, such as AP Migrant Smuggling against illegal migration and smuggling of migrants, AP Drugs against drug trafficking, AP Cyborg against cyber-attacks, or AP Sustrans against money laundering. Joining analysis projects is voluntary, and Hungary is a member of all analysis projects and actively participates in the joint work in the respective criminal areas.

Participation of domestic bodies in international actions

Our law enforcement agencies are regularly actively involved in operational actions and joint days of action in different criminal areas, with the participation or coordination of Europol. During such actions, national law enforcement agencies, including domestic agencies, mostly carry out intensified and targeted checks, arrests, searches and seizures, asset detection and asset recovery, or even broad crime prevention and awareness activities.

A good example is the anti-trafficking operation day carried out in February 2024 by the Belgian police and the Rapid Response and Special Police Service National Investigation Bureau, with the support of Europol, during which eight suspects were arrested in Belgium and Hungary. Belgian police arrested four Belgians, one French and one Hungarian, while their Hungarian counterparts arrested one Belgian and one Hungarian national. During the searches and seizures, the authorities seized 16 high-end cars, jewellery, luxury watches, digital devices and mobile phones, as well as €40,000 in cash. Both the Belgian and Hungarian police identified and secured the potential victims of the network ([URL3](#)).

Another good example is the joint action week of Europol's Victim Identification Task Force in late 2023, which led to the identification and rescue of three vulnerable children and the arrest of two perpetrators. The operation, coordinated by Europol, involved 33 experts from 26 countries and aimed to identify victims and perpetrators of child sexual abuse and sexual exploitation in photographs and films ([URL4](#)).

Europol and innovation – Europol Innovation Lab

On the 8th of October 2019, at the EU Justice and Home Affairs Council, Ministers agreed on the need to set up a Europol Innovation Lab (hereinafter: Lab). The task of the Lab is to help European law enforcement professionals to make the best use of the opportunities offered by new technologies, so that they can do their job more effectively and efficiently in the fight against organised crime and terrorism. The Lab provides a structure and a package of services to help the European law enforcement community avoid duplication of effort and pool resources. The Lab identifies law enforcement agencies in Member States that are researching and developing innovative solutions and tools that are relevant to the work of other European colleagues and helps them in launching joint innovation processes.

There are four main pillars that drive the work of the Lab. Firstly, project-related tasks, where the Lab supports and coordinates various projects led by Member States, which are proposed and launched by Member States within the framework of the EuCB (see below). Secondly, the Lab represents Europol in projects in which Europol participates directly (e.g. Horizon 2020 projects). Under the second pillar, the Lab operates the Europol Innovation Tool Repository on the Europol Expert Platform (EPE), which contains technical solutions and software developed by Europol or Member States.

The second pillar is the so-called Observatory, the monitoring part of the Lab, which tries to anticipate future challenges through information gathering and risk analysis, how they may affect law enforcement work, how they may be used by criminals or law enforcement professionals.

The third is the operation of a network of innovation professionals. The Lab has established working relations with all relevant European networks of law enforcement related experts (e.g. ENLETS – European Network of Law Enforcement Technology Services; ENFSI – European Network of Forensic Science Institutes, etc.), relevant academic and market actors, international organisations (e.g. Interpol), which can serve as a base to support the Lab's activities.

The fourth is the innovation hub function, which is carried out through the EU Internal Security Innovation Centre, closely linked to the Lab, operating within its organisation but effectively independently. The EU Internal Security Innovation Centre is a collaborative network of innovation laboratories working to provide the latest innovation updates and effective solutions to support the work of internal security actors in the EU and its Member States, including justice, border security, immigration, asylum and law enforcement professionals. The EU Innovation Centre is hosted by the Lab, where the 'hub team' support

collaboration between different EU innovation labs and specialised innovation networks across Europe. The hub team is made up of staff from different EU agencies and Member States. Its tasks include developing joint innovative technology solutions, strategic technology foresight, advising on ongoing and future innovation projects, identifying research and innovation initiatives in the field of technology, identifying potential overlaps and pooling resources.

European Clearing Board (EuCB)

Following the establishment of the Europol Innovation Lab by the Ministers, the Heads of Europol National Units (HENUs) decided on the 5th of November 2020 on a proposal from the German BKA (Bundeskriminalamt) to establish the EuCB on a voluntary basis to support the relationship between the EU Member States and the Lab. Member States' participation in the EuCB is voluntary and is done through designated contact points. Its secretariat is also located within the Lab.

Its main tasks include communicating the needs and operational requirements for technical solutions from the operational to the strategic level, acting as a focal point for the exchange of existing innovative solutions between EU law enforcement agencies, and discussing the need for new working groups to be set up within the Lab (to map a specific technical issue, synthesise the needs of the stakeholders, develop a technical solution, etc.). A key task is to disseminate the results of the Lab and its working groups widely to national law enforcement practitioners.

Currently, there are ten working groups within the EuCB, of which Hungary participates as a member in four working groups: the Working Group on Facial Image Comparison and Identification Systems, the Working Group on Satellite Imaging, the Working Group on Horizon Monitoring and Technology Foresight, and the Working Group on Illicit Trafficking in Cultural Goods.

Future challenges and the future of cooperation

Artificial Intelligence, Quantum Computing and Quantum Technology, Robotics, Big Data, Smart Cities and the Internet of Things (IoT) are just a few examples of key technologies that are emerging as new opportunities and threats to law enforcement work that law enforcement professionals need to be aware of.

Consider that, while on the one hand, quantum computing can be used for law enforcement purposes to decrypt criminals' encrypted communications over encrypted channels, or to access and analyse digital assets and data sets that have been previously unhackable, criminals can also use this technology to decrypt victims' passwords and hack into their online accounts. The use of AI in law enforcement is very broad, including the analysis of large amounts of seized digital data, CCTV footage, child sexual exploitation and abuse footage, or even the detection of potential future offenders and crime scenes, to name just a few examples of the use of the technology.

At the same time, the technology can easily be used to support image generators and deepfake applications, meaning that even criminals who are not familiar with the technology can now commit crimes using AI. As a simple example, ChatGPT can be used to produce a few pages of extracts from a public document of several hundred pages, saving hours of work for the staff, but it can also be used to draft a phishing email.

Drones make it easy for law enforcement agencies to map or monitor hard-to-reach locations, but they can also be used to support cross-border drug or cigarette smuggling.

These are just a few examples that illustrate that the technologies of the future – and increasingly the present – are already knocking on the door of law enforcement.

As regards Europol's operational support to Member States' law enforcement agencies, it can be observed that the provision of such support is a top priority. This can be seen both in the further development and expansion of existing support facilities and in the development of new services. This is in line with the second priority set out in the Europol 2020+ Strategy, which calls for Europol to provide agile operational support. The Agency will produce an annual survey on the level of user satisfaction with the support it provides. The feedback focused on the evaluation of the activities of the European Serious and Organised Crime Centre (ESOCC), the European Cybercrime Centre (EC3), the European Counter-Terrorism Centre (ECTC) and the European Financial and Economic Crime Centre (EFECC) within Europol.

Key innovative solutions to support operational work

- Virtual Command Post (VCP)
VCP is an application that can be installed on mobile phones and desktop computers. It is used to support and coordinate international operations and provide reliable connections for users with access. Participants can use the

application to send text, audio and video messages. Secure data exchange is possible by the fact that the server is located in the Europol building and is therefore independent of any external service provider. In addition, the great advantage of information exchange via VCP over traditional internet-based communication applications (such as WhatsApp, Signal, Viber) is that the data and information exchanged there can be easily transferred to SIENA, which speeds up the processing and analysis of operational data.

- **Europol Decryption Platform**
Investigators are facing increasing challenges in accessing encrypted digital evidence. 2020 saw the most significant hardware upgrade ever of the Europol Decryption Platform, which has been operational since 2013, in partnership with the EU Joint Research Centre (JRC). The platform is capable of decrypting encrypted data (e.g. password-protected files, folders, containers, etc.) stored on devices seized during investigations (e.g. hard drives, flash drives, phones, etc.).
- **Blockchain Analysis**
Transactions involving cryptocurrencies are increasingly being linked to cyber and other crimes. The service provided by the agency allows the analysis of transactions with them, the detection of the turnover of each account, and the tracing of the currency's route.
- **Digital forensics support and content extraction for mobile devices**
A major challenge in national investigations is accessing and recovering the content of seized computers, storage devices and mobile communication devices. Europol's Digital Forensics Lab carries out IT investigations requested by Member States and third parties. It offers innovative solutions for the recovery and analysis of operational information retrieved from digital devices, computers and digitally restored storage devices.
- **Operation Task Force (OTF) and High Value Target (HVT)**
In 2018, Europol started implementing the OTF and HST concept, whereby a High Value Target is designated on the basis of a proposal by a Member State, according to a set of criteria. Operational Task Forces are set up to dismantle criminal organisations run by these targets. Financial support (e.g. informant allowances, purchase/rental of technical equipment for operations, interpretation, translation fees) is available to Member States for their operation. Additionally, for the effective functioning of the OTF, it is possible to deploy so-called short term SNEs (seconded national experts) to participating States. Hungary is a member of OTF 324 ('Operation Greenlight'). Hungary joined Operation Greenlight, led by the FBI and coordinated by Europol, at the beginning of May 2021. The initiative used the encrypted

ANOM system operated by the FBI to access the communications of certain organised crime groups and thus curb their illegal activities.

The Information Exchange Directive

The Council of the European Union adopted a Code of Police Cooperation to enhance law enforcement cooperation between the member states of the European Union and to modernise the cross-border exchange of information. The new rules on operational police cooperation and information sharing contribute to the improvement of cross-border operations, establish clear channels and deadlines for the transfer of data, and also strengthen the role of Europol. As a general rule, Europol must also be involved in the exchange of information related to crimes falling within the mandate of the regulation governing the agency, except in cases that endanger its success. On the one hand, this will give the agency conducting the procedure additional analytical capacity, and on the other hand, parallel investigations focusing on the same persons and objects can be mapped more efficiently, and the procedures of EU countries will be more effectively assisted by mutual access to the data of cooperating third countries via Europol.

The three main areas of the Code of Police Cooperation are the directive on the exchange of information between the law enforcement authorities of the European Union member states replacing the Swedish Framework Decision ([URL5](#)), aimed at improving the exchange of information, and the Prüm II regulation on the automated exchange of information during police cooperation ([URL6](#)), as well as the Council recommendation on operational police cooperation ([URL7](#)).

The directive introduces as a general rule the involvement of Europol in international law enforcement information exchange, and by making the use of SIENA the default (except for cases where EU law does not regulate otherwise) will remedy the perplexity of communication channels used for the exchange of law enforcement information between member states. Thanks to Prüm II, the agency also became involved in the automated biometric (i.e. dactyloscopic data, DNA and, in the future, facial images) control in relation to the fingerprints and DNA stored there and shared by third countries. EPRIS ([URL8](#)), which is also regulated in this instrument, will represent a new data connection for each member state in terms of police records. With its help, investigators will only have to reach out to countries in the first place that, based on a preliminary check, have potential data regarding the suspects that have arisen in the procedures of specific cases.

Prüm II also gives Europol a strengthened role in the renewed data exchange, as it brings the large amount of biometric data stored there on terrorists and criminals from third countries into the Prüm framework. In the future, the agency should be able to conduct searches in the Member States' databases under the Prüm mechanism based on data received from third countries, especially in relation to cross-border investigations. If the data used for the search match the data stored in the Member States' databases, the Member States can also provide Europol with the information necessary to achieve its goals.

Interoperability

It is also a forward-looking innovation that the interoperability of our information systems operating in the field of EU Justice and Home affairs is no longer just a vision (Jánosi, 2023). In 2019, two regulations were passed to establish the connection between law enforcement and non-law enforcement systems. These interoperability elements must link the EU Entry/Exit System (EES), the Visa Information System (VIS), the European Traveller Information and Authorization System (ETIAS), the European system for comparing fingerprints of asylum seekers (Eurodac), and the European Criminal Records Information System in third countries the part concerning judgments handed down against citizens (ECRIS-TCN) in such a way that, in appropriate cases, both law enforcement agencies (investigators, counter-terrorism) and Europol can query them. In addition to helping EU law enforcement, the connection should also cover Europol data to an extent that allows them to be queried simultaneously with these EU information systems (URL9).

The interoperability elements must apply to persons whose personal data can be managed in the EU information systems and by Europol, i.e. third-country nationals whose personal data are managed by the EU information systems and the agency. In addition, the instrument creates a new opportunity for the designated law enforcement authorities of the Member States and Europol to have easier access to data other than personal identification data found in the individual systems. The European Search Portal (ESP) will allow Europol to query Basic Protection Level (BPL) data.

The role of Europol in law enforcement in the near future connected by these systems may be appreciated even more because the cooperating third countries store a very significant amount of data at the agency, from which any domestic law enforcement organization can query them and use them in its procedures – of course, if the appropriate legal, especially data protection, conditions are met

References

Jánosi, A. (2023). Bűnüldözési célú adatkezelés – releváns EU jogforrások, az EU rendszerinek interoperabilitása [Criminal Data Management – Relevant sources of EU law, Interoperability of EU Information Systems]. *Miskolci Jogi Szemle*, 17(3SI), 151–161. <https://doi.org/10.32980/MJSz.2022.5.2194>

Online links in the article

URL1: *Serious and Organised Crime Threat Assessment*. <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/socta-report>

URL2: *Decoding the EU's most threatening criminal networks*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/decoding-eus-most-threatening-criminal-networks>

URL3: *Eight arrested for sexual exploitation in Belgium and Hungary*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/eight-arrested-for-sexual-exploitation-in-belgium-and-hungary>

URL4: *Europol Victim Identification Taskforce leads to rescue of three sexually abused children*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-victim-identification-taskforce-leads-to-rescue-of-three-sexually-abused-children>

URL5: *Directive (EU) 2023/977 of the European Parliament and of the Council of 10 May 2023 on the exchange of information between the law enforcement authorities of Member States and repealing Council Framework Decision 2006/960/JHA*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32023L0977>

URL6: *Regulation (EU) 2024/982 of the European Parliament and of the Council of 13 March 2024 on the automated search and exchange of data for police cooperation, and amending Council Decisions 2008/615/JHA and 2008/616/JHA and Regulations (EU) 2018/1726, (EU) No 2019/817 and (EU) 2019/818 of the European Parliament and of the Council (the Prüm II Regulation)*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32024R0982>

URL7: *Council Recommendation (EU) 2022/915 of 9 June 2022 on operational law enforcement cooperation*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32022H0915>

URL8: *European Police Records Index System*. https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2020-09/epris-final_report_en.pdf

URL9: *Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az uniós információs rendszerek (rendőrségi és igazságügyi együttműködés, menekültügy és migráció) közötti interoperabilitás keretének létrehozásáról*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52017PC0794>

Law and regulation

Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol) and replacing

and repealing Council Decisions 2009/371/JHA, 2009/934/JHA, 2009/935/JHA, 2009/936/JHA and 2009/968/JHA

Reference of the article according to APA regulation

Vas, Zs. & Szongoth, R. (2024). Europol cooperation in Hungarian law enforcement. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1669–1684. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1669-1684>

Statements

Conflict of interest

The authors have declared no conflict of interest.

Funding

The authors received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.

Ethics

No dataset is associated with this article.

Open access

This article is an Open Access publication published under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>), in the sense that it may be freely used, shared and republished in any medium, provided that the original author and the place of publication, as well as a link to the CC License, are credited.

Corresponding author

The corresponding author of this article is Zsolt Vas, who can be contacted at vasz@orfk.police.hu.

Experience of the Europol cooperation

Dániel Vetter

Dr, head of desk, police major
International Law Enforcement
Cooperation Centre
Hungarian Liaison Bureau at Europol
daniel.vetter@europol.europa.eu

Abstract

Aim: The aim of the article is to present the practical experience of cooperation between Europol, which plays a key role in international criminal cooperation, and Hungary.

Methodology: The author collected knowledge about the operation of Europol and its investigative support services by studying the available EU legislation, and by working as the Head of the Hungarian Liaison Bureau at Europol, as well as by carrying out the tasks of the former expert in the cyber-attacks priority and the deputy national EMPACT coordinator.

Findings: Europol's system of cooperation with the Member States and operational and strategic partners provides the law enforcement agencies of the countries concerned with an opportunity that no other agency, institution or organisation can offer. In addition to supporting specific investigations, the institutional system also provides countries with IT, strategic and financial support.

Value: The article aims to provide a practical and comprehensive overview of the state of cooperation with Europol, to give a deeper insight into the day-to-day work of the law enforcement and judicial authorities and to provide the interested reader with contextualised insights into the steps and processes involved.

Keywords: Europol, EMPACT, SOCTA, SIRIUS

English-language republication. The Hungarian version of this article was published in *Belügyi Szemle* 2024, issue 9. DOI link: <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1575-1588>

Europol's activities in support of investigation

Europol's main task is to support and assist the law enforcement agencies of the Member States in the case of criminal offences falling within its mandate.¹ In order to achieve this objective, the EU agency has a wide range of tasks, including the operation of a network for rapid, encrypted communication between law enforcement agencies of Member States and cooperating non-EU countries and other cooperating organisations, and its application SIENA, the regular production of operational and strategic reports, operational and capacity building workshops, the organisation of conferences, and the provision of a forum for countries in the field of innovation.

In Hungary, the police, the National Protective Service, the Counter-Terrorism Centre and the National Tax and Customs Administration cooperate on a daily basis with law enforcement authorities of EU and non-EU countries on international criminal matters, with regular support from Europol. The Agency is increasingly indispensable not only for cooperation with European countries but also with countries further beyond.

Among Europol's services, SIENA is the one most frequently used by domestic law enforcement agencies. The application, which has a similar interface to a mail system, allows Member States and partners to exchange criminal or strategic data. After successful completion of the attendance training provided by Europol or pre-trained trainers from the countries, the user's departmental account is created and the staff members can then send and receive requests and information concerning their department. At present, the national law enforcement agencies have 89 units that can participate in international cooperation on SIENA. By using the application, they can quickly obtain meaningful information that can effectively support their investigations.

In addition to running the application, Europol can support its partners by providing analysis as its core activity. In the field of analysis, a distinction can be made between operational and strategic reports ([URL1](#)). Operational reports are related to a specific case or group of cases and can be hit reports, cross-check reports, more complex case analyses, as well as more in-depth analyses of a broad group of cases. In terms of day-to-day work, cross-checks materials are the most common and are of great help in the initial stages of case detection.

¹ Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol) and replacing and repealing Council Decisions 2009/371/JHA, 2009/934/JHA, 2009/935/JHA, 2009/936/JHA and 2009/968/JHA.

A good example of this is when the investigating agency has a case of a series of offences which, based on experience, may involve several countries, and the identifiers are checked by sending a request to Europol via SIENA, which checks the database and sends back a reply indicating the country in which the identifier was found, the procedure in which it was found and, if applicable, the other countries involved ([URL2](#)). Naturally, the checks in the Europol database must take into account the handling codes for the data shared by the countries and partners, which must be taken into account before Europol can feed back.²

In the case of more complex cases, Europol's analysis project for a given type of crime can also carry out a more in-depth analysis, during which it carries out a substantive analysis of the case or group of cases, and as a result not only establishes consistency with previously entered data, but also makes specific recommendations for obtaining further data and establishing links between entities. This type of material is resource-intensive, so Europol examines the priorities of the cases and requests received, and prioritises the activities to be carried out. In addition to the prioritisation carried out by the Agency, the liaison bureaux have the possibility to indicate which cases they consider to be of especially high priority, so that the analysis project will carry out its analysis in the light of the needs thus received.

As regards the other type of analysis, it can be noted that strategic analyses have become increasingly important in recent years. Strategic reports provide a comprehensive overview of the crime situation and challenges in a given crime area, and often include recommendations on how to address them. Among the strategic reports produced by Europol, the SOCTA ([URL3](#)), which is produced every four years in line with the EMPACT cycle, the TE-SAT ([URL4](#)), which summarises the latest developments in the fight against terrorism, and the IOCTA ([URL5](#)), which is produced annually and presents the state of cybercrime, are noteworthy. This type of material is typically produced following a deep and extensive data collection, based on a defined methodology, typically in three different formats, depending on the scope of the insight. They can be open, accessible to anyone without restriction on Europol's website ([URL6](#)), accessible only to law enforcement authorities and usually transmitted through SIENA, and also accessible only to law enforcement authorities but transmitted through classified SIENA. Such material provides a comprehensive picture of the area, enhances the skills of those working in the field, and gives decision-makers the opportunity to adapt resources to future contingencies. They can also be used to identify regions and countries facing the same challenges, to target them and

2 Act CLXXX of 2012 on criminal cooperation with the Member States of the European Union.

to initiate closer, more coordinated action. In this area, a recent development is Europol's material on decoding organised criminal groups ([URL7](#)), a public version of which is available on the Internet, while another relevant development is the compilation of data to be provided by Member States and partners for the SOCTA report in the first half of 2024.

Beyond the analytical reports, Europol regularly organises operational meetings on ongoing cases of transnational high priority crimes, where national investigators can directly exchange information and identify lines of investigation and ways to bring perpetrators to justice. Importantly, where perpetrators commit their acts in more than one country, it may also be necessary to strengthen cooperation with judicial authorities, for which Eurojust can provide a very effective platform through its system of joint investigation teams.

In addition to the above, Europol's cryptocurrency analysis, malicious code analysis and forensic examination of seized data media, as well as its expertise in unlocking seized encrypted content, can also be relied upon, especially in the combating of cybercrime. The first step in applying for this type of support is that the case must be of high priority, international in nature and it must be evident that there has been international cooperation with other countries. In practice, this means that there should be a SIENA history of the case, which can be used as a reference to apply for the desired support. A good example is the case of forensic analysis of seized data storage media, in which a BitLocker encrypted tablet was seized, whose dataset could only be made accessible and decrypted by methods requiring more than a year of deep technical knowledge. This type of request should take into account Europol's limited capacity to respond to requests and should be requested when other methods fail or would clearly not be successful.

Of particular importance in the day-to-day work is the SIRIUS project ([URL8](#)), which aims to assist Member States and partners, especially in finding foreign service providers and in open source data collection. The SIRIUS project forum ([URL9](#)), available on Europol's thematic knowledge-sharing platform for law enforcement and law enforcement-related professionals, has collected and shared key steps and practical advice on how to contact the most frequently contacted service providers, as well as aspects of the voluntary and mandatory data request system that affect law enforcement agencies. The material on online service providers provides concrete assistance to investigators, highlighting email addresses, web interfaces where data requests should be sent and providing templates for their success. In the area of open source data collection, the platform provides a space for law enforcement agencies to publish small programs and scripts they have developed or are using and which others may find useful, and may then be downloaded and used by other agencies in their specific cases.

The importance of EMPACT

Member States, recognising that the abolition of internal border controls and the development of technical capabilities have created a security deficit that can be addressed through effective international criminal cooperation, have made efforts to cooperate and carry out joint activities between law enforcement agencies of the countries (Hegyaljai, 2014).

Among the cooperation platforms, the EU instrument EMPACT (European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats) (URL10) stands out for its duration, complexity and effectiveness. From a practical point of view, the framework provides an opportunity for Member States and partners to work together to combat various forms of crime at both operational and strategic levels, in line with jointly agreed objectives (URL11).

A permanent EU instrument, with a history of more than ten years, the platform consists of successive four-year programming periods. The first step consists of a SOCTA report prepared by Europol, which, based on data provided by Member States and partners and following a detailed methodology, presents current trends, challenges and future expectations for priority crime types. The SOCTA report goes beyond the assessment of the situation to identify the key areas which will be taken into account in the second step of defining crime priorities. The report, together with the comments and suggestions of the Member States, will then be discussed in the high-level decision making process, which will finally establish the priorities for the most serious crime threats and the common horizontal strategic objectives for each priority, ensuring a coherent structure across the different areas (URL12).

From a practical law enforcement perspective, the third step is of particular importance, as it is at this point that Member State and EU experts in the respective fields determine the most effective tasks to be carried out to counter threats. The tasks are wide-ranging, including those of a comprehensive, analytical type, operational types targeting specific groups of criminals, those transferring knowledge to staff and building capacity, and preventive, awareness-raising operations.

Finally, the cycle is evaluated by an independent actor, who reviews the workflows, the tasks carried out and presents his findings in the form of a report. The evaluation helps to avoid errors that could be prevented, to present and learn from experience in a structured way and to work more efficiently overall.

Europol has a significant role in the Member State-led EMPACT system, as it is actively involved in the implementation and support of operational actions, in addition to providing a platform for strategic and operational coordination.

The Europol EMPACT Support Team should also be highlighted, as it is responsible for organising the main strategic discussions, coordinating the tasks based on applications from Member States and third countries, and monitoring and summarising the reports prepared per operational action, priority and common horizontal objectives (URL13).

For the four-year cycle 2024–2027, a total of ten priorities³ have been identified, involving around 300 operational actions (URL14). Each priority is driven and co-driven by individual Member States on the basis of a voluntary application and, following approval at EU level, by the leaders and co-leaders of each operational action, who are given additional responsibilities by their own initiative and according to their capacities. In addition, Member States and partners interested in the task may join as participants in the defined operational actions. Tasks are coordinated at Member State level by national EMPACT coordinators – EMPACT coordinators for partners – while national experts represent countries in specific priorities.

In Hungary, in line with the legal environment,⁴ the police are involved in twelve priorities, while the National Tax and Customs Administration is involved in three priorities. The ORFK Instruction 42/2013 (XI. 8.) on the implementation of the tasks defined in the EMPACT Action Plan specifies that the designated experts of the National Bureau of investigation of the Rapid Response and Special Police Services (Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda, hereinafter: KR NNI) are actively involved in the police priorities, and that the national EMPACT coordinator for the domestic tasks is the Deputy National Police Commissioner for Criminal Matters, who is assisted by the expert designated by them. An annual action plan is drawn up for the implementation of the national tasks, which contains the tasks, responsibilities, contributors, persons invited to contribute and deadlines for each department, and an evaluation report is produced every six months on the tasks carried out.

Among the recent EMPACT-related achievements in Hungary, the operation MOZAIK 2023, which took place from 6 to 17 November 2023, with the participation of eight countries (Albania, Bosnia and Herzegovina, Northern Macedonia, Montenegro, Serbia, Slovenia, Croatia and Hungary) and coordinated by Europol, is worth mentioning. The action against online sexual exploitation of children

3 High-risk criminal networks. Cyber attacks. Human trafficking. Sexual exploitation of children. Illegal migration. Drug trafficking: production, trafficking and distribution of cannabis, cocaine and heroin; production, trafficking and distribution of synthetic drugs and new psychoactive substances. Fraud, economic and financial crimes: online fraud schemes, excise fraud, intra-Community fraud through missing traders, intellectual property offences, counterfeiting of goods and currency, proceeds of crime, money laundering and asset recovery. Organised crime against property. Environmental crime. Firearms.

4 Act XC of 2017 on Criminal Procedure 34. §.

was carried out on behalf of the Hungarian police by the Investigation Division of the Cybercrime Department of the Criminal Service of KR NNI (hereinafter: KR NNI BSZ). The investigators carried out searches in 16 locations in a total of 11 proceedings for the crime of child pornography, during which they seized 78 criminal assets, identified 16 perpetrators and arrested one person, who was also taken to re-trial custody by the competent court. It is understood that the National Bureau of Investigation was notified by NCMEC ([URL15](#)), the US-based National Centre for Missing and Exploited Children, of the proceedings against the then 24-year-old man from Budapest, indicating his illegal activities. The data showed that the perpetrator shared sexually explicit images of children with his friends on several social networking platforms. In total, he sent 23 recordings to four people, as well as several depicting the abuse of or use of violence against children ([URL16](#)). In addition to investigating and proving a specific case, crime prevention content is usually published in connection with such cases in order to reach a wider audience and prevent child victimisation.

It is also worth mentioning that the Hungarian police regularly participates in Europol's international operations to eradicate exploitation for labour purposes, and thus, in addition to Eurojust, Europol and Frontex, it also took part in the operation held from 10 to 17 June 2023. Under the coordination of the Trafficking in Human Beings Division of the International Crime Department of the KR NNI BSZ, several state law enforcement organisations participated in the implementation of the operation. Accordingly, all the police headquarters of the counties (and the capital), the KR NNI, the police staff of the KR, the regional directorates of the National Directorate General of Aliens Policing (hereinafter: OIF), the employment supervision and labour protection departments of the county government offices took an active part in the week-long operation.

Several county police headquarters (in Baranya, Komárom-Esztergom, Szabolcs-Szatmár-Bereg) and the Trafficking in Human Beings Division of the KR NNI also successfully conducted arrests during the EMPACT week of action in ongoing investigations of trafficking and forced labour.

During the EMPACT week of action, the employment supervision and labour protection departments of the county government offices checked a total of 478 workers in 90 different locations. National Directorate-General for Aliens regulatory inspection departments checked 322 foreign nationals in 68 locations. During the EMPACT operation, the Hungarian authorities once again paid particular attention to the vulnerable situation of Ukrainian nationals displaced by the Russian-Ukrainian war.

More than 1,200 people participated in the EMPACT operation in Hungary, more than 3,900 persons, 1,410 vehicles, 1,015 locations and 4,100 documents

were checked, four men were interrogated on suspicion of trafficking and forced labour and eight victims of trafficking and forced labour were identified ([URL17](#)).

The main grant opportunities offered by Europol

It can be seen that in cross-border cases, Europol's coordination and support can greatly facilitate successful detection and the dismantling of criminal organisations. In addition to the aforementioned, Europol also operates grant schemes which help Member States and participants create the personnel and technical conditions necessary for the investigation of cases involving several countries, since it is often not sufficient to cover the costs of operational meetings alone, and sometimes it is also necessary to purchase technical equipment.

From a practical point of view, the Low Value Grant (hereinafter: LVG) EMPACT applications for operational purposes are of particular importance ([URL18](#)). The popularity of this application option is demonstrated by the fact that, while only six applications were successfully submitted in 2017, 108 applications were submitted successfully in 2022 ([URL19](#)). In order to implement operations under EMPACT, law enforcement agencies from at least two Member States may submit an application for reimbursement of 95% of the eligible costs, with a minimum amount of EUR 3,000 and a maximum amount of EUR 60,000 ([URL20](#)).

At a detailed level, the activities eligible for funding are those necessary to implement the operational action included in the relevant EMPACT Action Plan. It is important that the cooperation of at least two member countries on a given matter must be substantiated by SIENA communication. One of the two Member States must be the lead applicant and the other the co-applicant, and the application must be submitted by the lead applicant, who is responsible for the implementation of the commitments, for the settling of accounts between the participants in the project and between the project and Europol. The co-applicant may be a non-EU country or a non-police organisation, provided that the organisation is included in the task plan.

Eligible costs include staff costs incurred in connection with the administration of the project, travel and accommodation costs, room rentals and catering costs for meetings, operational support costs, other costs and indirect costs. Operational support costs include technical, investigative costs, in particular forensic, laboratory analysis, translation, interpretation, IT services, monitoring of network communications, and the costs of external experts, as well as less demanded expenses for pointers, undercover purchases, informant's fees, witness protection and special equipment and tools. Indirect costs may represent

up to 7% of the total eligible costs, which are intended to cover general administrative, operational and office expenses. It is important to note that indirect costs are not covered by itemised accounts and can be automatically calculated on the basis of the financial forecasts ([URL18](#)).

The call for grant applications and the applicable forms are usually published on Europol's EPE platform in January of each year, and applications can typically be submitted until mid-November. The application can be submitted to the Europol National Unit which in the case of our country is the International Law Enforcement Cooperation Centre (Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ, hereinafter: NEBEK), International Crime Directorate, International Strategy Division or the Liaison Bureaux, and requires the support of the 'driver' of the relevant EMPACT priority. The application must also be accompanied by the annexes specified in the call for proposals. The evaluation of the application normally takes two weeks, after which the project can normally last up to six months.

Experience has shown that the LVG has a real potential to support international cooperation in the field of criminal justice, including the acquisition of GPS transmitters, drones, analysis workstations, data recovery and analysis tools, image and video recording equipment, staff costs for the administrative tasks of the project and a 5% co-financing of the maximum 7% indirect costs to be borne by the applicant. In addition, it is also useful that 80% of the eligible costs are transferred once the application has been awarded and the remaining amount after the financial closure of the project.

In the domestic context, the KR NNI has successfully applied for and acquired specialised technical tools on several occasions, supporting the detection of cross-border cases and ensuring that they can be used to more effectively tackle future challenges.

In addition to the LVG application option, the HVT/OTF (High Value Target / Operational Task Force) funding scheme, which in many ways is the same as the LVG, is also of practical importance. Importantly, the application documents and the eligible costs are nearly identical; the differences are in the grant applicants and the activities to be supported.

The concept is to focus Europol's analytical activities more on tackling criminal groups that pose a serious threat to Member States, by developing a process for identifying high-value targets. For the identified HVTs, Europol sets up operational teams involving the countries concerned in addition to the Agency. In order to effectively combat high threat groups in this area, an HVT/OTF support scheme has been developed, whereby those participating in the respective operational teams can apply for funding for activities related to the objectives of the OTF.

From a practical perspective it should be noted that both EMPACT LVG and HVT/OTF are capable of providing effective support to the Member States in the fight against serious and organised cross-border crime. As far as deciding which form of grant may be the most suitable, that is often determined by the limited number of operational working groups established.

The traineeship program of the Hungarian Police at Europol

In many respects, the practical experience gained in Hungary includes the traineeship program at Europol, which has been in operation since 2006 and has already enabled the participation of more than 180 people. The essence of the program is that initially, in three-month and later in two-month rotations, member of the Hungarian Police travel to and participate in the work of the Hungarian Liaison Bureau at Europol, who can later use the knowledge they have acquired at home and contribute to effective international cooperation and the successful and timely investigation of cases.

The traineeship program is a detailed project of NEBEK, financed mainly by the EU Internal Security Funds and sometimes by the national institutional budget. Following the wide publication of the application opportunity for the traineeship program, NEBEK carries out a preliminary screening of the applicants on the basis of the documents received, followed by an oral interview, which will result in the selection of the next intake of participants. Almost all the main police units involved in international criminal cooperation have already delegated staff to the program, where they learn to use SIENA at a skill level and receive in-depth training in their area of expertise through training sessions with Europol and Eurojust ([URL21](#)).

The traineeship program is significant from a practical point of view, as in May 2024, a total of 89 units in the national SIENA structure with access to the network were participating, as well as several units with direct dispatch rights. The experience of the participants in the project and the contacts established ensure the necessary expertise and high professional standards.⁵

Other than the police, the National Tax and Customs Administration, as well as the Counter-Terrorism Centre have also conducted/continue to conduct traineeship programs, which have also contributed to the successful domestic processes.

5 National Police Headquarters Instruction 25/2017 (VIII. 17.) on the implementation of Joint Instruction 23/2016 (IX. 15.) of the Ministry of the Interior and the Ministry of Justice on the procedure for cooperation and exchange of information using the applications of the European Secure Network operated by the European Police Office.

It should be further noted that Europol considers the Hungarian traineeship program to be a good practice for others to follow, and that several countries have recently begun similar initiatives. Hungary provides help to these countries through its experience and connections, which contributes to enhancing the good reputation of our country.

References

Hegyaljai, M. (2014). Az EMPACT mint rendészeti válasz az európai bűnözésre [EMPACT as a law enforcement response to the crime in Europe]. In Gaál, Gy. & Hautzinger, Z. (Szerk.), *Tanulmányok a „Biztonsági kockázatok – rendészeti válaszok” című tudományos konferenciáról* (pp. 127–134). Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XV.

Online links in the article

URL1: *Consolidated Annual Activity Report 2022*. <https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Consolidated%20Annual%20Activity%20Report%202022.PDF>

URL2: *Nemzetközi adatgyűjtésbe kezdett a csomagküldős csalással kapcsolatban a KR NNI*. <https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/bunugyek/nemzetkozi-adatgyujtesbe-kezdet-a-csomagkuldos>

URL3: *European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment (SOCTA) 2021*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/european-union-serious-and-organised-crime-threat-assessment-socta-2021>

URL4: *Europol: European Union Terrorism Situation and Trend report 2022 (TE-SAT)*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2022-te-sat>

URL5: *Europol European Cybercrime Centre: Internet Organised Crime Threat Assessment 2023*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/internet-organised-crime-assessment-iocta-2023>

URL6: *Main reports*. <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-report>

URL7: *Decoding the EU's most threatening criminal networks*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/decoding-eus-most-threatening-criminal-networks>

URL8: *SIRIUS project*. <https://www.europol.europa.eu/operations-services-innovation/sirius-project>

URL9: *Europol Platform for Experts (EPE)*. <https://www.europol.europa.eu/operations-services-and-innovation/services-support/information-exchange/europol-platform-for-experts>

- URL10: *A Tanács következtetései 6481/21: A Tanács következtetései a szervezett és súlyos nemzetközi bűnözésre vonatkozó uniós szakpolitikai ciklus állandó jelleggel történő folytatásáról: a 2022-ben kezdődő EMPACT.* <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6481-2021-INIT/en/pdf>
- URL11: *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiáról (2021–2025).* <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/HU/TX-T/?uri=CELEX:52021DC0170>
- URL12: *A Tanács feljegyzése 9921/21: Az EMPACT feladatmeghatározása.* <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9921-2021-INIT/en/pdf>
- URL13: *EMPACT 2022 Results Factsheets.* <https://www.europol.europa.eu/publications-events/publications/empact-2022-results-factsheets>
- URL14: *A Tanács következtetései 8665/21: A Tanács következtetései a 2022 és 2025 közötti EMPACT súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos uniós prioritásainak meghatározásáról.* <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8665-2021-INIT/hu/pdf>
- URL15: *Borderless: A Series on the Global Battle to Protect Children Online.* <https://www.missingkids.org/blog/2023/ncmec-leads-global-fight-to-protect-kids>
- URL16: *Fókuszban a gyermekek védelme.* <https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/bunugyek/fokuszban-a-gyermekek-vedelme>
- URL17: *Újabb EMPACT akció az emberkereskedelem ellen.* <https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/bunugyek/ujabb-empact-akcio-az-emberkereskedelem-ellen>
- URL18: *Low Value Grant (LVG) Europol – Grants.* <https://www.europol.europa.eu/operations-services-and-innovation/grants>
- URL19: *Europol – Europol Programming Document 2024–2026.* https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_Programming_Document_2024-2026.pdf
- URL20: *A Tanács feljegyzése 11137/22: Stratégiai útmutató a 2023-as EMPACT műveletek finanszírozására.* <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11137-2022-INIT/en/pdf>
- URL21: *Magyar rendőrségi hospitációs program az Europolnál (Hága).* <https://www.police.hu/hu/a-rendorsegrol/europai-tamogatások/belugyi-alapok/magyar-rendorsegi-hospitacios-program-az-1>

Laws and regulations

Act XC of 2017 on Criminal Procedure

Act CLXXX of 2012 on criminal cooperation with the Member States of the European Union

Az EMPACT akciótervben meghatározott feladatok végrehajtásáról szóló 42/2013. (XI. 8.)

ORFK utasítás

National Police Headquarters Instruction 25/2017 (VIII. 17.) on the implementation of Joint Instruction 23/2016 (IX. 15.) of the Ministry of the Interior and the Ministry of Justice on the procedure for cooperation and exchange of information using the applications of the European Secure Network operated by the European Police Office.

Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council 11 May 2016 on the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol) and replacing and repealing Council Decisions 2009/371/JHA, 2009/934/JHA, 2009/935/JHA, 2009/936/JHA and 2009/968/JHA

Reference of the article according to APA regulation

Vetter, D. (2024). Experience of the Europol cooperation. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1685–1697. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1685-1697>

Statements

Conflict of interest

The author has declared no conflict of interest.

Funding

The author received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.

Ethics

No dataset is associated with this article.

Open access

This article is an Open Access publication published under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>), in the sense that it may be freely used, shared and republished in any medium, provided that the original author and the place of publication, as well as a link to the CC License, are credited.

Corresponding author

The corresponding author of this article is Dániel Vetter, who can be contacted at daniel.vetter@europol.europa.eu.

The AI-shift: how Europol is leveraging artificial intelligence to combat serious organised crime and terrorism

**Europol
Innovation Lab**
Europol
innovation-lab@europol.europa.eu

Valér Dános ✉
Prof. Dr, editor-in-chief, private professor, ret. police major general
Ministry of Interior,
Editorship of Belügyi Szemle/
Academic Journal of Internal
Affairs
valer.danos@bm.gov.hu

Abstract

Aim: The aim of this article is to highlight the importance of leveraging Artificial Intelligence (AI) in law enforcement to combat serious organised crime and terrorism, while ensuring responsible and accountable use of AI tools through collaboration and knowledge-sharing among European law enforcement agencies.
Methodology: The study uses a descriptive methodology to describe the development and cooperation process through which the Innovation Lab contributes to the innovation development and knowledge sharing of Europol and its member countries.

Findings: With the increasing volume and speed of investigative data, AI has emerged as a promising solution to help law enforcement agencies process and analyse large and complex datasets. Europol has been at the forefront of developing and sharing AI tools with its Member States, ensuring their responsible and accountable use. The integration of Artificial Intelligence (AI) in law enforcement investigations has been found to significantly enhance the efficiency and effectiveness of crime fighting, particularly in processing and analysing large and complex datasets.

Value: The article highlights the importance of collaboration and knowledge-sharing among law enforcement agencies to keep pace with AI advancements and prevent criminal abuse of these technologies.

The manuscript was submitted in English. Recieved: 22 May 2024. Revised: 15 July 2024.
Accepted: 23 July 2024.

✉ Corresponding author with the permission of Europol.

Keywords: Artificial Intelligence (AI), law enforcement, Europol, Innovation Lab

Since Hungary joined the European Union and became part of Europol 20 years ago, there have been significant advancements in combating serious organised crime and terrorism. These developments have been largely driven by increasing technological progress and proliferation, presenting law enforcement with an unprecedented amount of digital information to process and introducing entirely new challenges. As a result, law enforcement agencies (LEAs) across the EU find themselves needing to adapt their traditional ways of working and develop new methods to remain effective.

Artificial Intelligence (AI) has emerged as one of the most promising solutions to these challenges, offering exceptional performance enhancements. Advances in AI demonstrate that powerful technology is available to help meet the growing volume and speed of investigative data. While the last 20 years have seen vast progress in collaboration between LEAs on investigations, the current technological developments call for a similar intensification of collaboration in developing relevant tools. It is essential for the police to ensure these tools are developed and used effectively and responsibly, adapting to the rapid technological development and the evolution of new working methods and regulations.

In the two decades during which Europol has facilitated the exchange of information and joint investigations with Hungary, changes in the operational landscape have been reflected at Europol, too, in an effort to continuously improve the support the Agency can provide to its Member States. This has led to the establishment of dedicated centres for specific crime areas, but also the development and integration of AI to leverage the benefits of technology in the face of increasingly complex operational challenges.

Recent operational successes involving the dismantling of encrypted communications solutions used by criminals demonstrate this evolution, and illustrate the role AI has played in it. The vast amount of data obtained by law enforcement agencies in these investigations provided unprecedented insights into the business conducted by criminals. At the same time, the wealth of potential electronic evidence represented an overwhelming amount of data, vastly great than what was dealt with before. As a result, analysts faced the monumental task of processing millions of data points in order to link the relevant people and events in the context of criminal investigations. Moreover, some information contained in these large and complex datasets would relate to high profile cases, such as where there is an imminent threat to life, requiring urgent prioritisation and action.

To address this challenge, Europol makes use of AI to assist in these types of investigations by processing and analysing these large and complex datasets. Supported by in-house data scientists, Europol's analysts use AI models to automatically tag millions of images and extract key information from text, such as names, locations, phone numbers, and bank account details. Other models are designed to search for specific markers in images, like logos on cocaine bricks or identifying details on a shipment container's door or an employee badge.

With the preliminary AI analysis complete, analysts can verify the results and initiate the search for leads, having saved thousands of hours of potential work looking at messages and images individually. The search for leads might involve correlating images of cocaine with associated text messages detailing container numbers and locations in ports known for drug trafficking. Analysts can refine their searches, cross-reference findings with other Europol databases, and start mapping out connections between different suspects and their activities.

While AI greatly aids in the initial heavy lifting of classifying images and extracting data—tasks that are laborious and time-intensive—it is the human analysts, with their expert knowledge, who make the critical decisions. The ultimate goal is not just to make data AI-ready but to enhance the efficiency of investigations by integrating AI-based tools, thereby allowing analysts to focus their expertise where it is most needed.

The examples described above demonstrate why the integration of AI solutions into law enforcement practices is now essential. Developing and adopting AI tools presents significant challenges, prompting Europol to actively facilitate the sharing of tools and experiences with and between its member states. This collaboration is supported through the Europol Clearing Board for Innovation (EuCB) and the Europol Innovation Lab, which foster joint projects between Europol and national agencies to develop new tools. These collaborative efforts leverage the limited resources of European law enforcement by pooling skills and experiences, thus enhancing the capabilities of individual Member State agencies by providing them access to tools they might not have the resources to develop on their own.

The exchange of these tools is streamlined via the Europol Tools Repository, which supports the sharing of innovative solutions among Europol and the Member States. This repository allows law enforcement officers to share the tools they develop, offering their colleagues in other agencies a competitive advantage and a foundation for further development. Such sharing of innovation is crucial for law enforcement to keep pace with the rapid advancements in AI technology, ensuring they remain effective in their operations.

While AI undoubtedly offers numerous benefits to law enforcement investigations, a number of challenges need to be addressed in order to ensure they are used not just effectively, but also responsibly. One of these relates to interpreting increasingly multidimensional results that are not straightforward. Understanding these results requires a deep knowledge of both the capabilities and limitations of AI technologies. For instance, a top-ranking match in an AI search does not necessarily indicate that it is the exact person or object in the reference image; it is simply the closest match found within the available dataset. This insight is crucial as the quality of reference images may vary, and the best match does not confirm the presence of the specific person or object sought.

Recognising these limitations underscores the importance of having human experts verify and interpret the outputs of AI models. This human oversight is critical for ensuring the accuracy of decisions in law enforcement, addressing potential errors and biases inherent in AI models and their training data.

To ensure responsible and effective use of AI, law enforcement agencies must equip their investigators with appropriate training and develop robust practices for managing AI results. Establishing correct procedures can prevent misinterpretations and ensure the responsible use of AI, maintaining the public's trust in law enforcement's use of such technology.

Supporting these initiatives, Europol, in collaboration with the Centre of Excellence in Terrorism, Resilience, Intelligence and Organised Crime Research (CENTRIC) and key stakeholders from the EU Innovation Hub for Internal Security, launched the Accountability Principles for Artificial Intelligence (AP4AI) project. This project has resulted in a comprehensive framework aimed at promoting accountability in the use of AI within law enforcement and other public security actors, thereby ensuring that its deployment is both effective and trustworthy.

As AI becomes increasingly powerful and its impact on society grows, regulating its use has emerged as a crucial challenge. While this is vital and welcome for ensuring that AI can be a force for good, it simultaneously poses significant complexities for law enforcement. The EU AI Act¹ (AIA) is an important legislative effort in this regard, establishing ethical boundaries and providing a regulatory framework based on risk assessments for AI solutions. The AIA has significant impact for the law enforcement community, as it aims at harmonising AI innovation within police forces with the safeguarding of fundamental rights

1 Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 laying down harmonised rules on artificial intelligence and amending Regulations (EC) No 300/2008, (EU) No 167/2013, (EU) No 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 and (EU) 2019/2144 and Directives 2014/90/EU, (EU) 2016/797 and (EU) 2020/1828.

and societal values. The AIA prioritizes accountability and transparency, fundamental to upholding democratic values, ensuring that power structures benefit the community and that institutions behave ethically to preserve public trust. In response, Europol and Member State law enforcement agencies are actively working together to assess the impact of this legislation on law enforcement, as well as to facilitate compliance processes.

To facilitate Member States' efforts to align their work with the new legal requirements, Europol is developing the Compliance Checker for AI (CC4AI), which builds on the AP4AI framework. This tool is designed to aid EU internal security practitioners in adhering to the EU AI Act's requirements, providing step-by-step guidance tailored for AI implementation in policing. The CC4AI will be made freely available to EU law enforcement and internal security agencies.

In parallel, Europol and EU law enforcement agencies are also focused on developing a comprehensive AI Strategy for European law enforcement. This strategy aims to consolidate insights from across Europe, forging a unified approach and creating a resource pool for AI usage that benefits all Member States. This collective effort is critical in harmonising effective and compliant AI practices across European law enforcement.

AI has become so advanced and, at the same time, widely accessible, that highly sophisticated models are accessible to almost anyone, regardless of their technical knowledge. Often quick to adopt new technology and find innovative ways to carry out their *modus operandi*, criminals, too, are increasingly aiming to exploit AI for their own illicit goals. As a result, criminal abuse of AI has skyrocketed. Given the novelty of these types of criminal abuse, law enforcement needs to make a concerted effort in order to keep pace with these developments. To help strengthen law enforcement preparedness, Europol has developed a foresight function to point to likely developments in criminal use of AI and other technologies.

For instance, many threats highlighted in Europol's reports on deep fakes in 2022 ([URL1](#)) are now becoming common place. Even more rapid adoption has been shown with the emergence of large language models, such as ChatGPT. As Europol predicted in its report on the impact of LLM's on law enforcement ([URL2](#)), criminals were quick to make use of these models as tools for criminal goals and to create illicit content. While most LLMs have some protections designed to prevent use for nefarious purposes, these guardrails can be circumvented or removed entirely when an (open-source) model is run locally. The proliferation of open-source large language models is providing the tool for criminals to do far more than they could ever dream of before. As such, LLMs can support or even enhance virtually all crime areas in Europol's mandate.

While the rapid rate of adoption of these technologies, and the emergence of proof of these threats becoming real, have surprised many in the law enforcement community, the accurate predictions made in the 2022 and 2023 reports show that it is possible to anticipate and prepare for such threats. By working closely together and by pooling the insights of the European law enforcement agencies, we can better prepare for future threats by anticipating these types of developments – and aim to address them before it is too late.

Over the past two decades, the deepening operational partnership between Europol and Hungary has coincided with rapid technological advances, resulting in a dynamic state of constant change in the law enforcement operating environment. Europol has evolved to meet these challenges, enhancing support to Member States' law enforcement agencies with a sharpened focus on AI. This collaborative effort in developing and sharing AI tools within the European law enforcement community is vital if we are to continue to combat serious organised crime and terrorism effectively. Alongside the increased use of these tools, there is a concerted effort to ensure their responsible and accountable use, aiming to preserve public trust and protect the rights and security of citizens.

To assist Hungary and other Member States in keeping pace with AI advancements, Europol is proactively assessing future threats and the potential opportunities presented by these technologies. Only by pooling their collective insights and efforts can European law enforcement agencies achieve preparedness to adapt to technological changes and maintain their effectiveness in crime-fighting. Europol is committed to supporting these efforts in order to fulfil our mission of making Europe safer.

Online links in the article

URL1: *Facing reality? Law enforcement and the challenge of deepfakes.* <https://www.europol.europa.eu/publications-events/publications/facing-reality-law-enforcement-and-challenge-of-deepfakes>

URL2: *ChatGPT – The impact of Large Language Models on Law Enforcement.* <https://www.europol.europa.eu/publications-events/publications/chatgpt-impact-of-large-language-models-law-enforcement>

Law and regulation

Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 laying down harmonised rules on artificial intelligence and amending Regulations (EC) No

300/2008, (EU) No 167/2013, (EU) No 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 and (EU) 2019/2144 and Directives 2014/90/EU, (EU) 2016/797 and (EU) 2020/1828

Reference of the article according to APA regulation

Dános, V. & Europol Innovation Lab. (2024). The AI-shift: how Europol is leveraging artificial intelligence to combat serious organised crime and terrorism. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1699–1705. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1699-1705>

Statements

Conflict of interest

The authors have declared no conflict of interest.

Funding

The authors received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.

Ethics

No dataset is associated with this article.

Open access

This article is an Open Access publication published under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>), in the sense that it may be freely used, shared and republished in any medium, provided that the original author and the place of publication, as well as a link to the CC License, are credited.

Corresponding author

The corresponding author of this article is Valér Dános, who can be contacted at valer.danos@bm.gov.hu.

Europol's role in the fight against cybercrime

**Europol European
Cybercrime Centre**

Europol
O3@europol.europa.eu

Csaba Szabó ✉

PhD, deputy editor-in-chief,
associate professor, police lieutenant
colonel
Ministry of Interior,
Editorship of *Belügyi Szemle/
Academic Journal of Internal Affairs*,
University of Győr,
Deák Ferenc Faculty of Law and
Political Sciences
csaba.szabo3@bm.gov.hu

Abstract

Aim: The aim of the study is to present the role and activities of Europol's European Cybercrime Centre (EC3) in combating cybercrime, with a particular focus on the latest technological solutions and cooperation mechanisms.

Methodology: The research involved analysing the strategies and tools employed by the EC3. Data collection and analysis utilised Europol's internal reports, publicly available sources, and case studies to provide a comprehensive overview of EC3's activities and effectiveness.

Findings: The EC3 plays a crucial role in the fight against cybercrime, particularly in dealing with transnational criminal organisations and advanced cyber threats. The EC3 is divided into three main divisions: the operational unit, the digital support unit, and the expertise unit. The operational unit maintains four permanent analytical projects, each focusing on different areas of cybercrime.

Value: The study provides valuable insights into the functioning of the EC3 and its contributions to the global fight against cybercrime. It highlights Europol's effective cooperation model, which aids in international collaboration against cyber threats. EC3's activities significantly enhance information sharing and operational cooperation among member states, thereby increasing the effectiveness of defences against cybercrime.

Keywords: cybercrime, Europol, cybersecurity, transnational criminal organisations

The manuscript was submitted in English. Received: 22 May 2024. Revised: 15 July 2024.
Accepted: 23 July 2024.

✉ Corresponding author with the permission of Europol.

Cybercrime in the past decades

To understand Europol's role in the fight against cybercrime we first have to understand how the phenomenon has evolved over the past decades and what are the dangers it poses.

At the turn of the millennium the world had already gone online, which meant that everyone connected to the world wide web had become susceptible to the early forms of cybercrime. The early 2000s was the golden era for computer worms,¹ that were shared through email attachments and infected websites, while leveraging vulnerabilities in applications to spread themselves to other users. While the intent behind some of the most infamous campaigns (e.g. LOVEBUG [URL1]) was unclear, the damages caused to the infected systems were immense. The same could be said about hackers launching distributed denial of service (DDoS) attacks that were able to take down many international commercial websites like Yahoo, Amazon, CNN and others (URL2).

It didn't take long before criminals started looking for ways to monetise these novel forms of crime, which gave rise to online scams and the spread of banking Trojans (e.g. Zeus [URL3]) aiming to steal people's money and personal information. Coincidentally, the Zeus banking Trojan also became one of the most well-known pioneers of cybercrime being offered as a service, as the actors behind the operation started licensing their code to other cybercriminals to carry out their attacks. Infecting a computer with the Trojan gave the operators full control over the system, which in addition to stealing the victim's credit-card details, also allowed to them to deliver malware to the system and/or add the device to their botnet.²

The first versions of ransomware also started appearing around the same time as Zeus but it was not until 2013, when Crypto Locker appeared in the wild, that the world started to understand the devastating effects of modern ransomware campaigns. Crypto locker ransomware used 2048-bit RSA encryption and leveraged botnets (Gameover Zeus botnet) in addition to the more conventional distribution methods, to increase its reach (URL4). By this time, the first cryptocurrencies, which criminals could abuse to hide their illicit proceeds, had already hit the market. These evolutions had set the stage for what can be described as the modern era of organised, service-based cybercrime.

1 Self-propagating malicious computer program (i.e. malware).

2 Network of infected devices that can be used to distribute malware and/or launch DDoS attacks.

Law enforcement response

In response to these emerging threats, Europol's European Cybercrime Centre (EC3) was established in 2013. Today, EC3 consists of three branches – Operations, the Digital Support and the Expertise and Stakeholder Management units. The operational unit houses 4 permanent Analysis Projects (APs) each dedicated to a specific cybercrime area:

- AP Cyborg – cyber-dependant crime;
- AP Terminal – online fraud schemes;
- AP Twins – online child sexual exploitation;
- AP Dark Web – cross-crime cyber facilitators (e.g. bulletproof hosting, counter-antivirus services, criminal use of the Dark Web).

In addition, EC3 also hosts the Joint Cybercrime Action Taskforce (J-CAT), which consists of a standing operational team of cyber liaison officers from 13 EU Member States (MS) and 7 non-EU cooperation partners. The J-CAT operates in tandem with EC3 operational teams to drive intelligence-led, coordinated action against key cybercrime threats and targets.

Modern cybercrime threat landscape

In the course of the last ten years, the cybercrime threat landscape has evolved into a highly-specialised underground economy for transnational criminal networks and (infra) structures ([URL5](#)).

Criminal networks in all cybercrime areas are often composed of geographically dispersed actors and their operations are ran on complex infrastructure that is hosted across the globe, making it resistant to LE take-downs. Due to the borderless nature of cybercrime, the victims of the offences are almost always international, spanning across multiple jurisdictions, regions and even continents.

The service-based criminal economy has also lowered the entry-barrier both in terms of the required technical skills as well as the time and resource investment necessary to set up the operations. For example, ransomware-as-a-service (RaaS) providers lend out their malicious code to other cybercriminals in exchange of a percentage of their criminal proceeds.

Offenders from all areas of cybercrime take advantage of hosting and anonymity services in their online activity to avoid law enforcement (LE) detection and identification. Most common examples are bullet-proof hosting (BPH) services and virtual private network (VPN) providers catering to criminals, which

enable them to set up their infrastructure as well as to connect to their victims and each other through proxies.

Cryptocurrencies also play a huge role in the laundering of cybercrime proceeds. In addition to not being tied to centralised financial institutions or to the identities of the wallet owners, the transactions on the blockchain can be made more difficult to trace through the use of cryptocurrency mixers³ and swapping services⁴.

Dark Web forums and marketplaces supply criminals with all the necessary tools, services and stolen data to carry out attacks, while also serving as platforms for knowledge sharing and recruitment.

These transformations, combined with the increasing anonymity offered by modern communication technologies contribute to the continued increase of new and old forms of cybercrime.

Fight against modern forms of cybercrime

Due to the transnational nature of cybercrime, only an internationally coordinate LE response can be effective to identify the offenders and disrupt their operations. To this end, EC3 plays a unique role in identifying high-value targets (HVT), coordinating international LE operations and providing technical support to EU MS and to countries with operational cooperation agreements with Europol.

EC3 operational teams and the J-CAT facilitate the joint identification, prioritisation, initiation and execution of cross-border investigations against key cybercrime threats and targets. These actions are intelligence-led as Europol is in a position to identify cross-matches and overlaps in national criminal investigations and coordinate the international operations involving law enforcement agencies (LEAs) from numerous countries. This approach is the key to fighting international criminal networks because, as discussed earlier, the actors, their victims and infrastructure are scattered across multiple jurisdictions.

This approach has led to the takedowns of EMOTET ([URL6](#)), which is one of most significant botnets of the past decade, RaidForums ([URL7](#)) that was considered one of the world's biggest hacking communities, Genesis Market ([URL8](#)) that was one of the most dangerous marketplaces selling stolen account credentials to hackers worldwide as well as the disruption of prolific ransomware services like LockBit ([URL9](#)) and Hive ([URL10](#)).

3 Mixing potentially identifiable cryptocurrency funds with other funds to obfuscate their original source.

4 Exchanging one cryptocurrency for another.

Other examples of outstanding international operational actions, that also involved Hungarian LEAs, are the takedown of the infrastructure of the FluBot spyware, which was one of the fastest-spreading mobile malware to date ([URL11](#)) as well as the action taken against VPNLab ([URL12](#)), which was a service offering shielded communications and internet access to cybercriminals engaged in serious criminal acts such as ransomware deployment.

Additional examples of recurring intelligence-led actions coordinated by EC3 and also involving Hungary, among other the participating countries, are:

- Carding Action ([URL13](#)) – operation targeting fraudsters selling and purchasing compromised card details on websites selling stolen credit card data, with the aim of mitigating and preventing losses for financial institutions and cardholders. In 2020, over 90,000 pieces of card data were analysed, which prevented approximately €40 million in losses.
- European Money Mule Action ([URL14](#)) – operation to combat mules and their recruiters. In 2023, several operational phases identified 10,759 money mules and 474 recruiters, leading to the arrest of 1,013 individuals worldwide.
- Victim Identification Taskforce ([URL15](#)) – initiative to identify victims and offenders depicted in child sexual abuse material. In 2021, experts analysed around 580 sets of images and video files depicting unknown victims of child sexual abuse and were able to identify 18 children and apprehend two offenders. In addition, the likely country of production was located in 211 instances and intelligence packages were sent to the relevant countries for investigation.
- Cyber Patrol Week ([URL16](#)) – initiative to gather intelligence on high value targets (vendors and buyers) operating on Dark Web marketplaces.

As mentioned previously, cybercriminals are good at exploiting modern privacy enhancing technologies, which can pose challenges for LE to track their activity and to acquire digital evidence from locked and encrypted devices. Tools and techniques to counteract criminals' operational security measures do exist, but they are costly and require a high level of expertise to deploy. In addition, because of the rapid evolution of new technologies, constant research and development is needed to keep up with the market. It is difficult for all EU Member States to maintain these capabilities, which is why EC3 has established the Digital Support Unit (DSU) to bolster the collective LE response against dangerous criminal networks and HVTs. Some of the most noteworthy capabilities of the DSU are:

- Providing on-site forensic support during international operations to seize and capture evidentiary data from the suspects devices;

- Running the Europol decryption platform (URL17), that helps decrypt information lawfully obtained in criminal investigations;
- Offering crypto-tracing support to track the illicit proceeds of cybercriminals;
- House the Europol Malware Analysis Solution (EMAS), which is a LE restricted dynamic analysis platform for the examination of malware (e.g. ransomware) behaviour to enrich cross-border investigations against the operators.

Looking ahead

The threat of digitalised crime only continues to increase as criminals in all crime areas are adopting technological countermeasures to conceal their activities. This includes encrypted communication, using Dark Web markets to sell illegal goods and services and adopting cryptocurrencies as forms of payment to make it more difficult to trace their criminal proceeds. Criminal networks currently engaged in more conventional forms of crime are looking to expand their portfolios through lucrative offences like online fraud schemes. Organisations and individuals continue adopting new technological solutions, which increases the potential attack-surface for cyber-attacks, malware campaigns and intrusions.

Considering all of these trends, it is more vital than ever to build meaningful operational cooperation between countries, private companies and academic institutions to counteract the threat that cybercriminals pose to our collective security.

Online links in the article

URL1: *ILOVEYOU virus*. <https://www.techtarget.com/searchsecurity/definition/ILOVEYOU-virus>

URL2: *DDos attacks – one year later*. <https://www.hpcwire.com/2001/02/09/ddos-attacks-one-year-later/>

URL3: *The Zeus Trojan malware – definition and prevention*. <https://www.crowdstrike.com/cybersecurity-101/malware/trojan-zeus-malware/>

URL4: *The history and evolution of ransomware attacks*. <https://flashpoint.io/blog/the-history-and-evolution-of-ransomware-attacks/>

URL5: *Internet Organised Crime Threat Assessment (IOCTA) 2023*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/internet-organised-crime-assessment-iocta-2023>

URL6: *World's most dangerous malware EMOTET disrupted through global action*. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/world%E2%80%99s-most-dangerous-malware-emotet-disrupted-through-global-action>

- URL7: *One of the world's biggest hacker forums taken down.* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/one-of-world%E2%80%99s-biggest-hacker-forums-taken-down>
- URL8: *Takedown of notorious hacker marketplace selling your identity to criminals.* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/takedown-of-notorious-hacker-marketplace-selling-your-identity-to-criminals>
- URL9: *Law enforcement disrupt world's biggest ransomware operation.* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/law-enforcement-disrupt-worlds-biggest-ransomware-operation>
- URL10: *Cybercriminals stung as HIVE infrastructure shut down.* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/cybercriminals-stung-hive-infrastructure-shut-down>
- URL11: *Takedown of SMS-based FluBot spyware infecting Android phones.* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/takedown-of-sms-based-flubot-spyware-infecting-android-phones>
- URL12: *Unhappy New Year for cybercriminals as VPNLab.net goes offline.* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/unhappy-new-year-for-cybercriminals-vpnlab-net-goes-offline>
- URL13: *Officers foil fraudsters from stealing €40 million in payment card scam.* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/officers-foil-fraudsters-stealing-%E2%82%AC40-million-in-payment-card-scam>
- URL14: *Paper trail ends in jail time for 1 013 money mules.* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/paper-trail-ends-in-jail-time-for-1-013-money-mules>
- URL15: *Global Europol taskforce identifies 18 child victims of sexual abuse.* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/global-europol-taskforce-identifies-18-child-victims-of-sexual-abuse>
- URL16: *Cyber-patrolling Week.* <https://www.europol.europa.eu/operations-services-and-innovation/operations/cyber-patrolling-week>
- URL17: *Europol and the European Commission inaugurate new decryption platform to tackle the challenge of encrypted material for law enforcement investigations.* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-and-european-commission-inaugurate-new-decryption-platform-to-tackle-challenge-of-encrypted-material-for-law-enforcement>

Reference of the article according to APA regulation

Szabó, Cs. & Europol's European Cybercrime Centre (2024). Europol's role in the fight against cybercrime. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1707–1714. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1707-1714>

Statements

Conflict of interest

The authors have declared no conflict of interest.

Funding

The authors received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.

Ethics

No dataset is associated with this article.

Open access

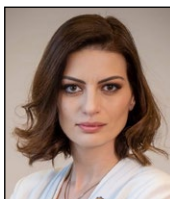
This article is an Open Access publication published under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>), in the sense that it may be freely used, shared and republished in any medium, provided that the original author and the place of publication, as well as a link to the CC License, are credited.

Corresponding author

The corresponding author of this article is Valér Dános, who can be contacted at csaba.szabo3@bm.gov.hu

The big law enforcement information exchange challenge

Nikolett Ujfalussy

deputy director, deputy chairperson
Hungarian National Police,
International Training Centre
Management Board of CEPOL
ujfalussy.nikolett@nokitc.hu

Abstract

Aim: The paper attempts to take stock and present the most significant dilemmas and challenges of cross border criminal data and intelligence exchange between law enforcement authorities of EU Member States that can be experienced by police personnel in the field at the moment.

Methodology: In addition to the relevant legislation, recommendations and best practices, the paper – based on personal experience as a police professional, supplemented by insights of the members of the EU law enforcement community – describes and illustrates the various challenges of today’s international police cooperation landscape.

Findings: The EU law enforcement information exchange scene is in the midst of its transformation due to globalisation and the progressive information and communication technology advancement. The evolution of the institutionalised cross border criminal data and intelligence exchange has to keep up with the world of crime and reflect the challenges which arise from the sensitive nature of the policy area itself, where any substantial development can only be reached by innovation and capacity building of the law enforcement sector.

Value: This snapshot is to give a structured overview and to draw more attention to the complexity and the controversies of the international law enforcement information exchange landscape, which policy-makers and police professionals have to face nowadays in order to successfully prevent, detect or investigate cross border criminal offences.

The manuscript was submitted in English. Received: 30 May 2024. Revised: 18 July 2024.
Accepted: 23 July 2024

Keywords: Europol, cross border information exchange, capacity building, innovation

Introduction

Before the entry into force of the Lisbon Treaty,¹ police officers involved in the cross border exchange of criminal information felt like members of a small club, ready to cooperate in the spirit of camaraderie and mutual trust. Their standard toolkit consisted of Interpol notices and the alerts of the Schengen Information System (SIS); Europol was their trusted wingman, using ‘Swedish Initiative’² as an ultimate information exchange guide for police officers.

International information exchange was more of an opportunity than a must, and the privilege of the chosen ones compared to today’s reality, where great number of info exchange practitioners feel more like they are on the information superhighway in rush hours.

Then, with the Treaty of Lisbon, the regulatory climate changed and the level of ambition of the EU Justice and Home Affairs (JHA) policy area – hand in hand with the emergence of new types of threats and criminal challenges – significantly increased. The evolution of crime turned international police cooperation into a routine and part of the core business of the central criminal units of the EU Member States.

Europol, with its new legal basis,³ became a genuine EU information hub playing fundamental role in the fight against cross border serious and organised crime, providing indispensable tools and services and the league of third countries whom it has operational cooperation agreements with. Europol also operates the European Secure Information Exchange Network Application (SIENA), which is more and more often referred to as the ‘default channel’, as in the new EU Directive on Information Exchange⁴ and in the Prüm II Regulation.

Europol has also greatly contributed to the progression of EMPACT⁵ into an EU flagship instrument, becoming a multidisciplinary and multiagency operational cooperation tool to fight organised crime at EU level. This integrated approach, which the EMPACT framework provides, including information

-
- 1 Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community (OJ C 306, 17.12.2007).
 - 2 Council Framework Decision 2006/960/JHA of 18 December 2006.
 - 3 Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016.
 - 4 Directive (EU) 2023/977 of the European Parliament and of the Council of 10 May 2023.
 - 5 European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats.

management, innovation and training for EU internal security, enables Member States to carry out their tasks effectively by working together and making the greatest possible use of legal, technical, and educational resources by gaining advantage from both operational and strategic support (Vetter, 2023).

The European Union Strategy to Tackle Organised Crime 2021–2025⁶ recognises EMPACT as one of the key tools to tackle organised crime and identifies ‘smooth exchange of and timely access to information’, ‘advanced cooperation frameworks’, and ‘international cooperation’ as priorities.

With its key actions (access to encrypted information, full interoperability, modernisation of the Prüm framework,⁷ Revision of the Europol Regulation, including the amendments to the SIS Regulation) it concentrates on the development of the law enforcement information management architecture itself. In conclusion it declares that ‘The Union and its Member States need to stay ahead of criminal organisations’.

Based on the pillars of the European Security Union Strategy, by the development of EU information systems (existing and future ones⁸) and by embracing the concept of interoperability⁹ of the systems established to use for law enforcement, border management, migration and asylum purposes, the European Union has become a police information superpower by virtue of its databases and other tools, techniques and activities, and a strategic figure of the globalised world of law enforcement (De Buysscher, 2023).

Changing the face of law enforcement information exchange

Law enforcement information and intelligence exchange plays a crucial role in fighting against serious organised crime, particularly in today’s interconnected world, where criminal activities can easily cross geographical borders and jurisdictions.

Given the increasing complexity and sophistication of organised crime, there is a clear need for a more refined international response, and for the modernisation of the global intelligence sharing structure and information management

6 Communication on the EU Strategy to tackle Organised Crime 2021-2025 (COM/2021/170 final) is the first EU Strategy dedicated to organised crime since the entry into force of the Lisbon Treaty.

7 Council Decision 2008/615/JHA on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime and Council Decision 2008/616/JHA on the implementation of Decision 2008/615/JHA, OJ L 210, 6.8.2008.

8 European Search Portal, European Entry/Exit System, European Travel Information and Authorisation System.

9 Regulation (EU) 2018/1860, Regulation (EU) 2018/1861, Regulation (EU) 2018/1862.

architecture. Technology shapes the law enforcement sector, which changes our approach to international police cooperation (De Bolle, 2023).

EU policy making reacts quickly and constantly to the new policy demands with action plans, legislative proposals and other significant products of the policy process. However, the idea that simply creating a policy – which is itself a challenge – can resolve a crucial issue or address a threat is an illusion. The second act of the challenge starts with policy implementation ‘in 3D’ where the last resort is the impact assessment and the ultimate enemy is the implementation deadline and the five-year evaluation. The solution is to have a fully-fledged and effectively running product in place that proves to be a well-functioning and unchallengeable tool of cross border law enforcement cooperation.

Generally, it is important to act with moderation, common sense and some degree of fairness when trying to give a policy response to a problem. However, as technology evolves and global connectivity expands, the pace and level of ambition have had to be increased over recent years. The catchphrases of policy making became innovative, dynamic and multidisciplinary.

Hence EU law enforcement nowadays faces a wide range of challenges in exchanging information effectively and securely. These challenges, among others, include ensuring interoperability and data accuracy, guaranteeing timely access to digital evidence, addressing resource constraints, navigating legal and ethical complexities also by outlining reasonable approaches to data retention questions and ECJ rulings, and last but not least, safeguarding privacy and civil liberties, and dealing with increasing cybersecurity threats.

These challenges, which by nature appear in every working silo of the law enforcement sector, need to be mapped and examined in a comprehensive and collaborative way, assessing their potential impact on law enforcement information exchange to exploit possible synergies and share the burden of addressing them.

Snapshot of possible challenges in implementation

1. Privacy and civil liberties

Protecting privacy and civil liberties is a duty and a fundamental challenge for law enforcement, as authorities and EU agencies handle large volumes of personal and sensitive data, processed in cross-border dimension (both at European and international level). Public trust in law enforcement depends on the responsible use of this information, and any breaches of privacy can erode confidence in the system.

By prioritising privacy and civil liberties, the EU is a very attractive and reliable partner to cooperate with when it comes to personal data processing, which is crucial for establishing and maintaining meaningful partnerships and for fostering greater cooperation in preventing and combating crime.

EU law enforcement authorities and agencies implement robust data protection measures to safeguard personal information and prevent abuse. This includes, among others, transparency in data collection, sharing, and usage, data anonymisation, encryption, and access controls to limit who can view and use sensitive data.

The EU's and the MS's independent supervisory authorities and oversight mechanisms supervise the lawfulness of personal data processing and monitor information exchange practices.

Due to the flow of incoming data, new types of processing operations have to be established and approved, and potential privacy concerns have to be addressed real-time in close association with law enforcement specialists. When reinforcing safeguards and monitoring of compliance with data protection standards, it is necessary to reflect the new challenges for law enforcement.

2. Legal complexities

One major challenge lies in navigating legal and ethical complexities that arise from the diverse legal frameworks and data protection laws across different jurisdictions. As crime becomes increasingly transnational, cooperation between law enforcement agencies from various countries becomes essential. However, this cooperation is often hindered by differences in legal standards, data privacy laws, and evidence collection procedures.

For instance, some jurisdictions may have stricter data protection regulations that limit the sharing of personal information, while others may have more lenient laws that allow for broader information exchange. These differences can lead to delays and challenges in sharing crucial information for investigations.

Moreover, legal dilemmas arise when balancing the need for effective crime prevention with the protection of individual rights and with single market interests. A textbook example of this challenge is the question of communications data retention¹⁰ schemes in the EU.

Law enforcement authorities and agencies must ensure that their information exchange practices are in compliance with legal and ethical standards, while

¹⁰ Data retention constitutes a limitation of the right to private life and the protection of personal data which are fundamental rights in the EU.

respecting privacy and civil liberties. To address these complexities in practice, clear guidelines and protocols for day-to-day information sharing need to be established to align legal standards and data protection measures.

3. Interoperability and data accuracy

Data accuracy and interoperability are critical components of effective law enforcement information exchange. Inaccurate or inconsistent data can lead to flawed investigations, wrongful arrests, and miscarriages of justice.

Ensuring data accuracy requires robust data validation and verification processes to confirm the reliability of information before it is shared or used in investigations. To enhance data quality and interoperability, law enforcement policy area invested in the past (e.g. SIS) and should invest in the future (e.g. ETIAS¹¹) in standardised data formats and protocols (e.g. UMF¹²) as a part of the newly developed interoperable systems.

Although working in silos for interoperability is one of many contradictions big systems suffer from, it also delays or hinders reaching the goal of establishing a framework for interoperability between EU information systems in the field of police and judicial cooperation, asylum and migration.

Moreover the 'big data' itself brings its very own set of challenges, frequently referred to as the '4 Vs' for Volume, Velocity, Variety and Veracity (referring to the quality and reliability of the data). The volume of big data itself represents significant challenges for organisations, as large amounts of data need to be stored, processed and analysed. Handling such large amounts of data requires new storage (distributed computing systems and cloud-based storage solutions) and processing solutions, however ensuring data quality, governance and security remain key issues in realising the value of big data.

At the very moment when the interoperability and synergies between European databases in the area of Justice and Home Affairs will become not just a legal but a practical reality the big data problem will be turning from a hypothetical into an everyday challenge of the law enforcement community which can only be solved by the highest possible level of automation.

4. Cybersecurity threats

As technology advances, cybersecurity threats pose significant risks to law enforcement, and additional risks to international information exchange. Criminal

11 European Travel Information and Authorisation System.

12 Universal Messaging Format.

organisations and malicious actors may target law enforcement systems to steal data, disrupt operations, or gain unauthorised access to sensitive information. Cyberattacks such as ransomware, phishing, and data breaches can compromise the integrity of information exchange potentially discrediting the authorities and agencies involved.

Developing effective cybersecurity strategies, including early warning and crisis communication plans, is essential for maintaining the integrity of information exchange and avoiding data breaches, cyberattacks, and other forms of digital crime hand in hand with robust security measures, such as implementing firewalls, intrusion detection systems, and encryption to protect data and systems from cyber threats.

Information about suitable or new means of tackling harmful content is important not only for the specialists in the field, but for practically every end-user so that they can do their best to respond appropriately and as effectively as possible to new dangers.

Additionally, from a MS point of view, it seems necessary to collaborate with technology providers to conduct regular security audits and vulnerability assessments to identify and address potential weaknesses. Cybersecurity experts and private sector partners can also play a crucial role in staying ahead of emerging threats and in developing effective defence protocols and strategies. An improperly managed cybersecurity incident can and will impede effective information exchange for a long time.

5. Resource constraints

Resource constraints can limit the ability of law enforcement agencies to adapt to emerging challenges in information exchange. Adequate funding, training, and technological infrastructure are essential for MS authorities and EU agencies to leverage advanced tools and techniques for effective information sharing, and to stay ahead of criminal networks instead of more and more often having the minimum viable infrastructure in mind.

Budget limitations may hinder the adoption of new technologies and the recruitment of skilled personnel to manage information exchange processes. Additionally, lack of training can also block the effective use of advanced systems and tools.

To overcome resource constraints, law enforcement agencies should explore opportunities for collaboration and resource sharing with other agencies and organisations. This may include joint training programs, shared technology infrastructure, and cooperative funding initiatives.

Moreover, agencies should advocate for increased funding and resources to support their information exchange efforts and enable them to meet the challenges of an evolving crime landscape.

For that reason, it is extremely important for the European Commission and other EU institutions to gear policy-making far more strongly towards the operational reality of law enforcement professionals, and to demonstrate that the European Union is taking account and accurately planning and providing the resources needed for fulfilling their mission.

Combined with globalisation, fast technological change has a great impact on societies and extreme implications for Justice and Home Affairs policy area. The technological white whale pushes policing to raise Europe's research performance and keep the European Information Communication Technology (ICT) sector at the forefront of technology development. Advanced ICT use requires that the Justice and Home Affairs policy area continues to keep up to date with technological progress.

It is essential to prioritise the financing of investments to benefit from technological development across various thematic areas corresponding to major fields of knowledge and technology progress, where research must be supported and strengthened to address European law enforcement challenges.

For the law enforcement sector, the silver linings in the field of innovation, are the Europol hosted entities, such as the EU Innovation Hub for Internal Security, the Europol Innovation Lab and the related initiatives enhancing EU Community engagement with them.

Europol hosts the EU Innovation Hub for Internal Security, which is a collaborative network of European innovation labs aimed at ensuring coordination and possible collaboration between EU actors (e.g. law enforcement, justice, fundamental rights, border management, migration, customs) in the field of innovation on internal security.

The EU law enforcement community itself is supported by the Europol Innovation Lab in the area of innovation. It provides a structure and a set of services to law enforcement authorities to avoid redundancies, duplication of work. It also creates synergies and pools of resources to support innovative solutions aiming at improving operational investigative and analyst work.

The purpose of the related initiatives newly formed in November 2020 is to facilitate the involvement of the Member States and the Schengen associated countries in the work of the Europol Innovation Lab, by creating working groups on operational level, in order to promote cooperation in research, innovation and development issues. Its mandate to ensure that law enforcement agencies are adequately prepared to face the latest technological challenges, trends and threats to conduct criminal investigations, is more than ambitious.

Training systems need to be tuned real-time to the rapidly changing needs of the field, the technological development and new approaches to the organisation of work.

Conclusion

The exchange and analysis of information function, along with its organisational, technical and operational environment and characteristics, has changed a lot in the recent decades and currently is in the midst of transformation, which presents complex challenges to EU and MS regulators, policy makers and, last but not least, law enforcement practitioners. By investing in standardised data formats, interoperable systems, robust security measures, and adequate training, law enforcement authorities and agencies are predestined to enhance their information exchange capabilities.

Although the fact that the principles and the methodology of the new EU Directive on Information Exchange, which has to be transposed into national law by 12 December 2024, closely resembles the spirit and the aim of the Swedish Framework Decision, shows that the EU law enforcement sector has something of a track record in adopting ambitious targets, which have so far proved difficult to achieve and long-standing accumulated obligations to fully and correctly implement existing instruments on which they once agreed.

While it seems indisputable that due to globalisation and to the progressive advancement of information and communication technology, further transformation is needed and expected, the question is how the European Union and the Member States themselves provide the necessary means of resources for the EU agencies and the national authorities to race against the clock with acquiring appropriate new technology and taking on the necessary modifications on the information management architecture and on the daily routine of the international law enforcement cooperation.

Ultimately, overcoming these challenges requires a comprehensive and collaborative approach that prioritises addressing the resource constraints of the law enforcement field both on EU and national level to strengthen the ability of law enforcement authorities and agencies to effectively combat crime, protect public safety and maintain trust in the justice system.

And this is not impossible, the Digital Services Act¹³ might serve as a shining example of the right way forward to exchanging and sharing data between

13 Regulation (EU) 2022/2065 of the European Parliament and of the Council of 19 October 2022 on a Single Market for Digital Services and amending Directive 2000/31/EC (Digital Services Act).

private parties (Very Large Online Platforms – VLOPs, Very Large Online Search Engines – VLOSEs) and law enforcement authorities and agencies.

This instrument encapsulates the ambition but also the operational possibility to swiftly react to imminent threats and dangers while fundamental rights of all users of the different services are protected.

References

Vetter, D. (2023). Az EMPACT szerepe a kiberbűncselekmények elleni küzdelemben [Role of the EMPACT in the fight against cybercrime]. *Belügyi Szemle*, 71(8), 1331–1346. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.8.1>

De Buysscher, P. (2023). 100 Years of INTERPOL: its Position and Role within the European Union. *Belügyi Szemle*, 71(SI3), 7–80. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.11.6>

De Bolle, C. (2023). A Glimpse at International Police Cooperation. *Belügyi Szemle*, 71(SI3), 21–28. <https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2023.3.2>

Laws and regulations

Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the EU Strategy to tackle Organised Crime 2021-2025 COM/2021/170 final

Council Decision 2008/615/JHA on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime and Council Decision 2008/616/JHA on the implementation of Decision 2008/615/JHA

Council Framework Decision 2006/960/JHA of 18 December 2006 on simplifying the exchange of information and intelligence between law enforcement authorities of the Member States of the European Union

Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by competent authorities for the purposes of the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, and on the free movement of such data, and repealing Council Framework Decision 2008/977/JHA

Directive (EU) 2023/977 of the European Parliament and of the Council of 10 May 2023 on the exchange of information between the law enforcement authorities of Member States and repealing Council Framework Decision 2006/960/JHA

Regulation (EU) 2015/2219 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on the European Union Agency for Law Enforcement Training (CEPOL) and replacing and repealing Council Decision 2005/681/JHA

Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol) and replacing and repealing Council Decisions 2009/371/JHA, 2009/934/JHA, 2009/935/JHA, 2009/936/JHA and 2009/968/JHA

Regulation (EU) 2018/1860 of the European Parliament and of the Council of 28 November 2018 on the use of the Schengen Information System for the return of illegally staying third-country nationals

Regulation (EU) 2018/1861 of the European Parliament and of the Council of 28 November 2018 on the establishment, operation and use of the Schengen Information System (SIS) in the field of border checks, and amending the Convention implementing the Schengen Agreement, and amending and repealing Regulation (EC) No 1987/2006

Regulation (EU) 2018/1862 of the European Parliament and of the Council of 28 November 2018 on the establishment, operation and use of the Schengen Information System (SIS) in the field of police cooperation and judicial cooperation in criminal matters, amending and repealing Council Decision 2007/533/JHA, and repealing Regulation (EC) No 1986/2006 of the European Parliament and of the Council and Commission Decision 2010/261/EU

Regulation (EU) 2019/818 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 on establishing a framework for interoperability between EU information systems in the field of police and judicial cooperation, asylum and migration and amending Regulations (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 and (EU) 2019/816

Regulation (EU) 2022/2065 of the European Parliament and of the Council of 19 October 2022 on a Single Market for Digital Services and amending Directive 2000/31/EC

Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community

Reference of the article according to APA regulation

Ujfalussy, N. (2024). The big law enforcement information exchange challenge. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1715–1726. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1715-1726>

Statements

Conflict of interest

The author has declared no conflict of interest.

Funding

The author received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.

Ethics

No dataset is associated with this article.

Open access

This article is an Open Access publication published under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>), in the sense that it may be freely used, shared and republished in any medium, provided that the original author and the place of publication, as well as a link to the CC License, are credited.

Corresponding author

The corresponding author of this article is Nikolett Ujfalussy, who can be contacted at ujfalussy.nikolett@nokite.hu.

Financial guards at Europol

Participation of the National Tax and Customs Administration and its predecessor, the Hungarian Customs and Finance Guard in the work of the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation

Kristóf Péter Bakai

PhD, deputy commissioner for customs and international affairs, Brigadier General
National Tax and Customs Administration,
Central Management
bakai.kristof@nav.gov.hu

Zsolt Csatlós

head of department, lieutenant colonel
National Tax and Customs Administration,
Central Management
csatlós.zsolt@nav.gov.hu

Abstract

A few years after the creation of Europol (1999), the Hungarian Customs and Finance Guard became involved in the work of the organisation (2002), and the financial investigators have been active participants in the cooperation ever since. Although the investigative powers of the National Tax and Customs Administration, which was created in 2011 by the integration of the Hungarian Tax and Financial Control Administration, were transformed, this did not break, and even, if possible, rather strengthened cooperation with Europol in the fight against international organised crime. NTCA actively cooperates with the organisation at the expert and senior management level, uses its resources with appropriate effectiveness and participates in joint analyses, projects and operations. For a long time, it has been operating a successful hospitalisation program within the framework of the Hungarian liaison office. Europol increased its interest at the beginning of the decade, also in the customs enforcement activities of the customs authorities, in which NTCA also got involved.

Aim: To give an overview of the cooperation between Europol and the National Tax and Customs Administration.

English-language republication. The Hungarian version of this article was published in *Belügyi Szemle* 2024, issue 9. DOI link: <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1623-1636>

Methodology: The different areas of cooperation are presented by the authors based on the review of the available documents, the factual examination of the data and the experiences of conversations with liaison officers.

Findings: The National Tax and Customs Administration and its legal predecessor, the Hungarian Customs and Financial Guard, have been participating in the work of Europol since 2002. During this period, it was constantly present with liaison officers in joint tasks. NTCA's financial officers and investigators try to make full use of the support provided by Europol, but at the same time, given the global nature of serious international and organised crime, it is necessary to constantly examine the further possibilities inherent in cooperation.

Value: The article adequately reviews and presents the relationship between the HCFG, later the NTCA and Europol, as well as the strategic and practical results resulting from it. During the interviews with the liaison officers, the authors got to know the practical aspects of the cooperation in depth and presented them in this article.

Keywords: National Tax and Customs Administration, Europol, financial officer, criminal cooperation

The National Tax and Customs Administration (hereinafter: NTCA) and one of its predecessor organisations, the Hungarian Customs and Financial Guard (hereinafter: HCFG), have been working closely with Europol since 2002. The last 22 years of cooperation can be divided into three major periods: between 2002 and 2010, cooperation was conducted in respect of classic customs offences, which fell within the investigative competence of HCFG. On 1 January 2011 NTCA was established, and at the same time the range of offences falling within the competence of the organisation was significantly changed, with classic customs offences being replaced by offences more closely related to the main profile of the new organisation, namely the securing of revenue, and primarily those that are damaging to the budget. The organisational framework for cooperation with Europol remained unchanged, but the internal content of cooperation adapted to the changed competences. After 2020, the demand for contacts with customs authorities from the point of view of Europol increased, and a customs expert has already participated in the successful hosting programme run by NTCA. In this third period of cooperation, NTCA–Europol relations are characterised by a parallel cooperation in criminal and customs matters.

NTCA now uses the wide range of possibilities offered by Europol in its daily work, and in addition to information exchange, operational support and the use

of analyses have become part of its daily routine, as has the continuous presence of visitors at the liaison office in The Hague. The high importance of cooperation within the organisation is demonstrated by the fact that, since 2011, senior police and customs officers from the NTCA have regularly attended the European Police Chiefs Convention (EPCC), alongside senior police and customs officers from NTCA.

As the author, we have not written this article with the intention of analysing Europol's workings in detail, as it has already been covered in a number of ways. However, by reviewing the milestones and specificities of relevance to NTCA and its predecessor HCFG, we have the opportunity to illustrate the evolution of cooperation between Europol and the law enforcement authority and the potential of joint work.

When writing this article, we tried not to rely solely on the available facts and data, but we also had conversations with the liaison officers of the Europol Hungarian Liaison Office (hereinafter: EHLO) who have been serving at the office since its establishment and are still active NTCA staff, in order to get their experiences and opinions.

Following the basic idea of the present work, in terms of identifying the milestones of development, it can be said that the name Europol itself has acquired its current definition as a result of a process of development. The European police office, which was referred to as the *European Police Office* in Article K.1 of the Maastricht Treaty of 7 February 1992 ([URL1](#)) which laid the foundations for its creation is now known as the *European Union Agency for Law Enforcement Cooperation*.

The predecessor of Europol based in The Hague, started operations on 3 January 1994 in the form of the European Drugs Unit (EDU). Following the entry into force of the Europol Convention, Europol became fully operational on 1 July 1999. Its mandate was extended as from 1 January 2002 to cover all serious forms of international crime listed in the Annex to the Europol Convention. After several years of successful operation, the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation was established by Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council '*to supporting cooperation among law enforcement authorities in the Union*' ([URL2](#)). Its mission is to support '*Member States in their fight against terrorism, cybercrime and other serious and organised forms of crime*' ([URL3](#)).

Its activities focus on high-risk crimes at international level, many of which are subject to NTCA's investigative or law enforcement activities ([URL4](#)):

- VAT fraud,
- money laundering and asset tracing,

- intellectual property crime,
- infringements committed against excise goods.

However, the question arises legitimately as to how Europol carries out its statutory tasks, since it is not an ‘investigative authority’ in the classical sense, its officials do not use coercive means, but assist the work of the law enforcement agencies of the Member States by providing services and support. Europol’s staffs come from a variety of law enforcement agencies, including police, border police, gendarmerie, customs, finance and security services. This approach, based on cooperation between authorities, helps fill in missing information and reduces the scope for criminals ([URL5](#)).

What are the tasks that fall within the scope of the agency’s activities and in which NTCA is involved as a client and cooperating partner? In simple terms, it is the exchange of information, analysis of information, coordination of investigations and operational activities, participation in joint investigation teams, preparation of evaluation reports, development and sharing of expertise, technical and financial assistance, training, but also cooperation with other EU bodies and international partners, private parties.

We can also ask how the cooperation actually takes place. Under the Europol Regulation, each Member State has set up a national unit which acts as a liaison body for the competent authorities. In addition, national liaison offices, composed of liaison officers, facilitate the exchange of information between Europol and the Member States. In Hungary, the Europol National Unit (hereinafter: ENU) was established in February 2002, after the bilateral agreement between Hungary and Europol was signed on 4 October 2001, which created the legal conditions for cooperation between Hungary and the international organisation ([Hegyaljai, 2012](#)).

The ENU in Hungary is part of the International Law Enforcement Cooperation Centre (hereinafter referred to as ‘ILECC’). A designated colleague from the Principal Directorate for Criminal Matters of the NTCA (hereinafter referred to as ‘PDCM’) is on duty at ILECC on a weekly basis, in addition to a liaison officer representing the NTCA at the EHLO since 2002 ([URL6](#)). In 2002, more than two decades ago, there was already a reference to our liaison officer in the press: *‘László Salgó announced that another Hungarian liaison officer, Lieutenant Colonel János Juhász, who will represent the customs and financial police at Europol, is scheduled to start working in The Hague on 1 September.’* ([URL7](#)).

In terms of cooperation, it should be stressed that ILECC is an indispensable actor in cooperation with foreign counterparts and EU agencies, due to its central role in international criminal cooperation. It is also a great example of the extremely

high level of professionalism that helps investigative bodies to operate across borders around the clock in the most complex situations. The cooperation between the NTCA and ILECC is also exemplary, with direct professional contacts and smooth operation of official channels. As an excellent example of smooth cooperation, ILECC tirelessly supported the colleagues responsible for the preparation and implementation of the SIENA endpoints in the criminal directorates and PDCM, and shared its experience with us, serving as an example for the development of the system. We would like to mention here the work within the PDCM on the organisation and coordination of international cooperation in criminal matters. Together with the ILECC and the EHLO, the PDCM is responsible for exploiting the potential of Europol cooperation, for conducting and coordinating the exchange of information in a legally compliant, yet flexible and efficient manner, for improving the knowledge of investigative colleagues, and for developing the SIENA and EIS applications at NTCA level. Looking back, we can say with satisfaction that together we have laid the foundations for Europol cooperation.

Europol has been organising the European Police Chiefs Convention since 2010, and since 2015, EU customs chiefs have been represented at Director-General level. The PDCM, alongside the police, has been a regular participant in the meetings since 2011, and has presented presentations and case studies on several occasions. The main objective of police-customs cooperation is to guarantee a high level of security for citizens, the foundations of which were laid by the creation of the Trevi Group in 1976. The political foundations of this cooperation were subsequently further developed by the Tampere (1999) and The Hague (2004) programmes (see Freitas Valente, 2013). In order to strengthen the excellent cooperation between the NTCA and Europol, the Executive Director of Europol has visited Budapest twice and met with the senior management of the NTCA, first in 2018 and then in 2022.

Relations with Europol were governed by internal provisions throughout the period under review. At present, the detailed rules for contacts are laid down in the *Regulation 2049/2020/VEZ on the procedure for cooperation with international organisations and the institutions of the European Union and on the procedure for international cooperation agreements, issued by the Head of the National Tax and Customs Administration.*

Europol will provide the possibility for law enforcement authorities from countries with a liaison office to run so-called ‘hosting programmes’ to enable organisations involved in the EU agency’s work in the fight against organised crime and terrorism at Member State level to gain expertise in cooperation with Europol. The experts participating in the traineeship or ‘hosting’ programmes will gain experience in international criminal cooperation, the importance of

which is recognised by the police, HCFG and NTCA leaders. Participants in the programme are temporarily seconded to liaison offices at Europol headquarters in The Hague (Gonda, 2021).

The National Command of the HCFG (hereinafter: NC HCFG) started the traineeship programme in 2006, when it was still funded from its own budget, providing a three-month period for colleagues to gain and deepen their experience in international criminal cooperation. The programme was designed to improve the effectiveness of international cooperation in criminal matters at expert level. The NC HCFG staff members, who participated as trainees ('hospitans'), mainly in the field of criminal law, put the experience gained in The Hague into practice. This has increased the effectiveness of investigations and the prevention and detection of serious, organised and cross-border crime within the remit of the NC HCFG.

Immediately after the 2010 parliamentary elections, preparations began for the merger of Bureau for Taxation and Internal Revenue Service (IRS) and the NC HCFG.¹ The reason for the unification was the unified control of public revenues and the more efficient use of financial information. The aim was to collect taxes and customs revenues more efficiently, to fight financial crime more vigorously, to make better use of specialised information, to simplify procedures and to open up to customers through consolidated customer services (Bakai, 2022).

The new organisation, created on 1 January 2011, integrated the previously separate tax, customs and criminal activities, building on the traditions and best practices of its predecessors. At the same time, the range of offences falling within the remit of the new organisation has been significantly modified, with the classic customs offences being replaced by offences more closely linked to the main profile of the new organisation, namely the securing of revenue, and which are primarily damaging to the budget (URL8).

Given the significant cost of the traineeship programme for the sending agency, since 2011, funding for the secondment of trainees has been provided through various EU funds.

Firstly, an ISEC programme² enabled nine colleagues to gain experience over five hosting periods (sometimes two people participated at the same time) from 15 September 2011 to 06 December 2012.

1 Government Decision No 1147/2010 (VII.7.) on the appointment and duties of the Government Commissioner preparing the merger of the Tax and Financial Control Office and the Customs and Financial Guard.

2 HOME/2009/ISEC/AG/115 – Training program at the Europol, at the Customs Administration of the Republic of Bulgaria, at the Customs Administration of the Netherlands and at the German Customs Investigation Office for improving international criminal co-operation in order to fight against money laundering and detections originating from drug supply.

This was followed by three projects funded by the Internal Security Fund (ISF) to provide the financial cover. Following two BBA projects already implemented in previous years (BBA-5.2.1-2016-00003 *'Europol and FIOD Exchange and Visit'* and BBA-5.2.1/3-2017-00001 *'Europol Visits'*), the NTCA has been awarded a grant for, among others, ten Europol Traineeships in May 2020, under the project BBA-5.2.1/10-2019-00001 *'Europol Visits and International Study Visits to International Organisations'*. A total of 25 three-month placements have been organised at the EHLO between 2016 and 2022 in the framework of the three projects.

The NTCA, like other law enforcement agencies, is subject to continuous and increasing turnover, and the recruitment and retention of the so-called Generation Z in the tax service is a major challenge for the NTCA organisation as a whole. We must also consider opportunities for career progression and retention. *'The language barrier to working with Europol is not an issue for Generation Z, who almost without exception speak English at a proficiency level.'* (Bernschütz et al., 2016). *'Maintaining contact is significantly less of a challenge for them than for the older generation of investigators. In fact, it is precisely the use, maintenance and professional development of language skills that can make it very appealing to early career investigators, and thus also give them a sense of achievement in this area.'* (Gonda, 2021).

If we look at the various cooperation opportunities and support, the exchange of information as the most basic form of international criminal cooperation deserves to be highlighted. The SIENA (Secure Information Exchange Network Application) system, which ensures the secure exchange of information between Member States and between Member States and Europol, is operated by Europol. SIENA is capable of sending and receiving requests, which was previously only available between Europol and national units (ILECC in Hungary). From 2018, SIENA will also be available at the NTCA's criminal directorates, which will be able to send and receive requests to 24 other countries and several international organisations via secure channels, in addition to EU Member States.

The international success of the system is demonstrated by the fact that *'in 2023, the number of messages exchanged through SIENA reached an all-time high of 1.79 million, reflecting SIENA's role as the preferred communication channel for law enforcement in Europe. In the same year, more than 151,000 cases were initiated through SIENA.'* (URL9). The number of SIENA messages handled by NAV departments also reached a peak last year, with more than 900 messages sent and around 1,300 messages received in 2023.

There has been steady progress in the support and services provided by Europol. Among these is the so-called QUEST (Querying Europol Systems) web

service, which allows investigators to query EIS data through a database interface. This type of query is now also available to NTCA investigators, speeding up the verification of criminal data.

Beyond information management, there is of course a huge emphasis on operational support for investigations. The benefits of this are also effectively exploited by the NTCA's criminal and law enforcement experts. So-called Analysis Projects (APs) are used to carry out operational analyses and provide support to investigations on specific targets or types of crime. The NTCA is actively involved primarily in the MTIC (missing trader intra-community fraud), Smoke (excise) and Copy (counterfeit goods) analytical projects, and to a lesser extent in Sustrans (money laundering) and, where relevant, in the AP on asset recovery. According to the experience of the current NTCA Liaison Officer, Major András Bubriák, the two most prominent cooperation partners at present are MTIC and Smoke AP. He said that NTCA has traditionally been one of the most vocal contributors to MTIC, and we have been a member of Smoke AP since 2005, as one of the most active countries. He also stressed that the Copy analytics project has a strong customs and law enforcement dimension, and therefore its work is typically coordinated by the law enforcement area of the NTCA. This is also true for operations organised under the aegis of the fight against counterfeit goods, such as operations SHIELD, OPSON, IOS, SILVER AXE. We also participate as a top contributor in the work of Sustrans AP, with the role of the Office for the Prevention of Money Laundering and Terrorist Financing of the NTCA Central Directorate being of primary importance in this case.

In addition to the above, it is of course possible to request a number of services from Member States' authorities in the course of any investigation or operation falling within Europol's mandate, which can assist the proceedings by providing technical means, financial resources or expertise. We have already made extensive use of the available support on several occasions, including, for example, the use of the so-called mobile offices, whereby Europol staff equipped with a mobile office provided on-the-spot support for procedural actions in Hungary. We regularly use Europol's OSINT capabilities to collect information from open sources, analyse the content of technical devices or to access the content of encrypted devices.

Based on more than a year of experience as a liaison officer, our current liaison officer believes that, as far as concrete forms of cooperation are concerned, cooperation still typically involves the exchange of information and consultation of Europol databases. However, by extending the range of services used, we already regularly see Europol organising and funding operational meetings, coordinating the work of several APs involved. It is possible to request

the so-called Virtual Command Post (VCP) for the coordination of operations, secure communication. For cases falling within the Europol mandate, our liaison officer suggests sending a request for information to the AP concerned, thus allowing Europol to be aware of the case concerned. This is also important because assistance can be requested if it is based on a SIENA communication.

As regards customs cooperation, the role of the European Financial and Economic Crime Centre (EFECC), which coordinates the cooperation in this field and hosts the permanent secretariat of the Anti-Money Laundering Operational Network (AMON), is worth highlighting.

It can be seen that the role of customs authorities in Europol cooperation is steadily increasing. One of the current elements of this is the extension of SIENA to customs services, as well as the demand expressed by Europol in several fora for customs authorities to second officers to the Agency. This growing role of the ‘customs officer’ is manifested and framed by the so-called J-Customs forum at Europol, of which the NTCA liaison officer from Hungary is a member. J-Customs is in fact an advisory group at expert level, whose members are primarily the customs liaison officers of the Member States. However, it should be stressed that the group, which has 24 members, includes experts from third countries as well as EU Member States.

According to the EU Strategy to fight organised crime (2021–2025), *‘One of the key tools to implement the present Strategy and to step up efforts against organised crime structures through coordinated operations is the European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats (EMPACT). Since 2010, EMPACT enables Member States to identify the EU priority crime threats where collective action is needed 22 and to tackle these criminal threats through a structured cooperation at EU level between law enforcement, customs, tax authorities, magistrates, European institutions and agencies and, where relevant, third countries, international organisations and the private sector’* (URL10). The NTCA is actively involved in the three Operational Action Plans (OAPs) of the EMPACT Priority on Fraud, Economic and Financial Crime: the Missing Trader (MTIC) and the OAPs on Excise Fraud, Intellectual Property Crime, Counterfeiting of Goods and Counterfeiting of Currency (IPCCGC). Hungary is the leader of one action (operational action against designer fuels) and co-leader of another (analytical group and information exchange) under the excise fraud priority. The Chain Bridge operation, led by the NTCA, initially set up in the framework of the Visegrad Cooperation, has been the flagship of the fight against excise fraud in the framework of EMPACT for several years (Bakai, 2022).

Europol’s Serious and Organised Crime Threat Assessment, SOCTA (URL11) is the cornerstone of EMPACT in the EU. The NTCA also plays an active role

in its preparation, together with the police, by channelling available criminal and other relevant information to Europol.

Taking advantage of the financial support opportunities offered by Europol's annual High Value Grant (HVG) and Low Value Grant (LVG) calls, we have been actively applying since 2015, either individually or in partnership, for two EMPACT priority areas, excise fraud and MTIC fraud.

At the end of this article, we get an insight into the inner workings of Europol, with the help of former liaison officers who have served at the EHLO. We will find out what the liaison officers saw as the added value of working with the Agency and the difficulties they encountered.

Colonel János Juhász started as the first liaison officer of the predecessor NC HCFG on 1 September 2002, and held this position for the first time until the end of 2006. After a longer stint as a Europol official and a much shorter stint at the NTCA, Colonel spent another period as a liaison officer at EHLO from 2018 to 2022. According to him, during his first liaison period, drug-related offences and cigarette smuggling formed a significant part of the cases handled. Among the initial difficulties, he highlighted the systemic use of a high level of information classification by Hungarian law enforcement agencies, a practice that hampered cooperation for about one and a half years. He identified the possibility of building direct contacts as the greatest added value of liaison officer work. In addition, Europol is considered to be the best place to work in law enforcement in terms of working conditions. Regarding his second period as liaison officer, he mentioned as a fundamental change in the range of criminal offences dealt with by the NTCA, as budget fraud (e.g. VAT fraud) now constituted a significant proportion of cases instead of the classic 'smuggling' type of offences.

For perhaps the longest period of time, Colonel Imre Drabos, currently the head of the Directorate of Criminal Investigation of the South Transdanubian Directorate of the NTCA, has been the liaison officer. *With some 13 years of criminal (investigative) experience behind him and a much more limited knowledge of international cooperation, Mr. Drabos started his service as a staff member of the Europol Hungarian Liaison Office from 1 January 2009.* In his opinion, one of the most important components of the liaison officer profession is reciprocity and trust. In the spirit of this philosophy, he has sought to *build a high level of professional working relationship based on mutual trust with international partners, national liaison officers and investigators, Europol officials.* He believes that it is always the individual, the investigator, who is the engine of successful international criminal cooperation. He believes that *personal relationships are the key to success.* On the move to the new Europol headquarters in 2011 and internal reorganisation, he stressed that the *liaison network was also a safe point*

in this process. He highlighted the introduction of SIENA as a major step forward, which has put the liaison work on a new footing. This move marked the beginning of a new era in the work process, shifting the focus of liaison officers' work towards advocacy and the cultivation of personal professional relationships.

It can be concluded from the above that effective international cooperation in criminal matters is unthinkable without mutual trust, which is ultimately always driven by the professional who collects, analyses, evaluates, observes, intercepts, interrogates and investigates data. In other words, they do their work on the basis of common interests, ask for and provide assistance and seek cooperation. This applies to all employees of Member States' authorities, Europol, other EU agencies, international organisations, whether they are police officers, finance officers, prosecutors, judges or any other status. The provision of support and services by Europol to Member States' authorities is of strategic importance, and the last two decades have proven the added value of its potential for the NTCA. We have also learnt that we are able to identify opportunities and implement innovations in our professional work. Together, we are able to ensure the security of the citizens of the European Union, the availability of budget revenues, and effective action against organised crime and other serious transnational crime. After all, our aim is to help each other at international level.

References

- Bakai, K. (2022). *Az európai uniós és visegrádi vámegyüttműködés helyzete és fejlesztésének lehetőségei* [The status of customs cooperation in the European Union and Visegrad countries and ways to improve it]. PhD thesis. Nemzeti Közszerzői Egyetem Hadtudományi Doktori Iskola. <https://doi.org/10.17625/NKE.2022.020>
- Bernschütz, M., Dörnyei, K. & Nováky, E. (2016). A Z-generáció a jövőről – empirikus vizsgálat eredményei [Generation Z on the future – results of an empirical study]. In: Tóth Attiláné & S. Gubik A. (Szerk.), *Magyarország 2025-ben és kitekintés 2050-re. Tanulmánykötet Nováky Erzsébet 70. születésnapjára. Nováky Erzsébet jövőkutató kollégáinak és barátainak írásai* (pp. 63–89). Arisztotelész Kiadó.
- Freitas Valente, I. M. (2013). European Union – Police and Customs cooperation. A historical perspective. *International and National Studies*, 10, 39–45.
- Gonda, É. (2021). Az Europol hospitáció hasznosítása a pénzügyi nyomozók képzése terén [The use of the Europol hosting in the training of financial investigators]. In: Csaba, Z. & Zsámbokyné Ficskovszky, Á. (Szerk.), „*Tehetség, szorgalom, hivatás*” *Tanulmánykötet* (pp. 31–42). Magyar Rendészettudományi Társaság Vám- és Pénzügyőr Tagozat. <https://doi.org/10.37372/mrtvpt.2021.1.2>

Hegyaljai, M. (2012). A nemzetközi bűnügyi együttműködés [International criminal cooperation]. *Kül-Világ*, 9(4), 2–14.

Online links in the article

URL1: *Treaty of European Union (92/C 191/01)*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:11992M/TXT>

URL2: *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0794>

URL3: *Rendőrségi együttműködés*. <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hu/sheet/156/rendorsegi-egyuttmukodes>

URL4: *Az Europolról*. <https://www.europol.europa.eu/about-europol:hu>

URL5: *Az Europol profilja*. https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/hu_ql-0113549huc.pdf

URL6: *Europol, Hungary*. <https://www.europol.europa.eu/partners-collaboration/member-states/hungary>

URL7: *Az Europol vezetői elégedettek Magyarországgal*. <https://magyarnemzet.hu/kulfold-archivum/2002/08/az-europol-vezetoi-elegedettek-a-magyarorszaggal>

URL8: *Pénzügyi Nyomozók 1999-2019*. https://adko.hu/01_files/adotanulmanyok/2021/2021_NAV_bunugyi_kiadvany_hu_web.pdf

URL9: *Több mint 3 000 bűnüldöző hatóság csatlakozott az Europolhoz*. <https://belugyiszemle.hu/hu/node/4781>

URL10: *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiáról (2021–2025)*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0170#footnoteref24>

URL11: *Serious and Organized Crime Threat Assessment*. <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/socta-report>

Law and regulation

Government Decision No 1147/2010 (VII.7.) on the appointment and duties of the Government Commissioner preparing the merger of the Tax and Financial Control Office and the Customs and Financial Guard

Reference of the article according to APA regulation

Bakai, K. P. & Csatlós, Zs. (2024). Participation of the National Tax and Customs Administration and its predecessor, the Hungarian Customs and Finance Guard in the work of the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1727–1739. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1727-1739>

Statements

Conflict of interest

The authors have declared no conflict of interest.

Funding

The authors received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.

Ethics

No dataset is associated with this article.

Open access

This article is an Open Access publication published under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>), in the sense that it may be freely used, shared and republished in any medium, provided that the original author and the place of publication, as well as a link to the CC License, are credited.

Corresponding author

The corresponding author of this article is Zsolt Csatlós, who can be contacted at csatlos.zsolt@nav.gov.hu.

Europol 25, Hungary 20

Hegyaljai Máttyás

Dr, Deputy State Secretary for EU and International Affairs
Ministry of Interior,
Deputy State Secretariat for EU and International Affairs
hegyaljai.matyas@bm.gov.hu

Abstract

Aim: Europol has evolved over the last quarter of a century, as its legal framework has changed in line with EU requirements, and its tasks have expanded and its network of contacts has become more extensive.

Methodology: Beyond the national offices of EU Member States, close cooperation is now possible across several continents through operational, strategic and working agreements with third countries.

Findings: The unique use of a liaison officer system and participation in joint investigation teams helps to build trust-based relationships. Over the years, several specialised crime centres have been set up.

Value: In Hungary, the design of the national unit has been developed in line with EU expectations and has adapted continuously over the last twenty years to the changes at Europol.

Keywords: Europol, liaison officer system, national units, international law enforcement cooperation

Introduction

As international crime has evolved over the last century, so has domestic law enforcement. Society has changed, the economy has grown stronger, telecommunications and technology have become more modern, mobility has

English-language republication. The Hungarian version of this article was published in *Belügyi Szemle* 2024, issue 9. DOI link: <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1637-1647>

accelerated and the expansion of the Schengen area in Europe has increased the freedom of movement, all of which has presented law enforcement agencies with many challenges. Small criminal groups have grown into large ones, their national borders have expanded and their financial bases have been significantly strengthened. The rise of organised crime in this form, the emergence of organisations with increasingly opaque international links and the presence of terrorism in Europe have led European countries to respond to these challenges at European level. There were already international organisations set up to fight crime, but the European Community also had a strong desire to strengthen its links in this area.

After the regime change, our country made a clear commitment to become part of the European Community as soon as possible. This is illustrated by the steady progress of our integration efforts over the past decades, one element of which is the area of law enforcement relations, where cooperation has steadily increased. Today, our country is a member of several European and non-European law enforcement organisations. One of the most prominent of these is Europol, the European Union's law enforcement agency, which is 25 years old this year. Twenty years of membership in this organisation is long enough to take stock of the period and evaluate our experience in this context.

It was 1 May 2004, when our country became a member of the European Union, and a few months later, on 1 October 2004, we were able to join Europol. These are the dates of our formal membership, but our actual cooperation goes back further. The development of Europol as we know it today not only required organisational change and staff expansion, but also an adaptation of the legislative environment to the requirements of the time. It is worth briefly mentioning the tasks that the organisation carries out today and looking back at the most significant milestones of the last 25 years. It is also worth examining where Hungary fits into the Europol system and what kind of national system has been developed to ensure its effective functioning.

Initial steps and legal evolution

As the terrorist threat in Europe has grown and international organised crime groups have become stronger, it has become necessary to set up an organisation within the European Community that can respond to these disturbing phenomena with the necessary effectiveness. The idea of creating such a body was first raised at a meeting of the European Council (hereinafter referred to as the Council) in June 1991 ([URL1](#)). Article K.3 of the Treaty on European Union

established the European Police Office.¹ The establishment of the European Union's law enforcement agency, the European Police Office (Europol), was decided in the Maastricht Treaty signed on 7 February 1992. Subsequently, in 1994, the Europol Drugs Unit (EDU) was set up, with a limited remit, dealing only with drug-related crime. The Convention on the establishment of a European Police Office entered into force on 1 October 1998 and Europol became fully operational on 1 July 1999, following ratification of the Europol Convention by the Member States. The international organisation is based in The Hague. A decade later, the convention was replaced by Council Decision 2009/371/JHA L 121/37 of 6 April 2009,² which was applied from 1 January 2010. The significance of the new legal framework was that from that date Europol was given an extended remit and became a fully-fledged EU agency under the decision. On 13 December 2007, the Member States signed the Lisbon Treaty, which is still in force today, and which was voted by the Hungarian Parliament on 17 December 2007. In terms of legal acts, the most significant change brought about by the Lisbon Treaty is that the third pillar legislation listed in the former Article 34(2) of the Treaty on European Union has been abolished, due to the disappearance of the pillar system. Instead of framework decisions, decisions, common positions and conventions, legal norms in the areas of police and judicial cooperation in criminal matters are also created in the form of regulations, directives and decisions under Article 288 of the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU). A regulation is a normative act as defined in Article 288 TFEU. It is binding in its entirety and directly applicable in all Member States. Article 88 TEU provides that a regulation adopted under the ordinary legislative procedure shall govern Europol's organisation, operation, activities and tasks. In order to fulfil these obligations, the Europol Regulation was adopted in 2016,³ bringing another major change in the life of the organisation.

The activities of Europol

Europol was set up with the aim of supporting and strengthening the actions of the competent authorities of the Member States and their mutual cooperation in preventing and combating organised crime, terrorism and other forms of serious crime involving two or more Member States.⁴

1 The Convention was signed on 26 July 1995.

2 Council Decision of 6 April 2009 establishing the European Police Office (Europol) (2009/371/JHA).

3 Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council.

4 Council Decision of 6 April 2009 establishing the European Police Office (Europol) (2009/371/JHA).

According to the current Regulation, Europol's tasks are:

- collect, store, process, analyse and exchange information, including criminal intelligence;
- notify the Member States of any information and connections between criminal offences concerning them;
- coordinate, organise and implement investigative and operational actions to support and strengthen actions by the competent authorities of the Member States;
- participate in joint investigation teams, as well as propose that they be set up;
- provide information and analytical support to Member States in connection with major international events;
- prepare threat assessments, strategic and operational analyses and general situation reports;
- develop, share and promote specialist knowledge of crime prevention methods, investigative procedures and technical and forensic methods, and provide advice to Member States;
- support Member States' cross-border information exchange activities, operations and investigations;
- provide specialised training and assist Member States in organising training, including with the provision of financial support, in coordination with the European Union Agency for Law Enforcement Training (CEPOL);
- cooperate with the Union bodies and with OLAF (European Anti-Fraud Office);
- provide information and support to EU crisis management structures and missions;
- develop Union centres of specialised expertise for combating certain types of crime;
- support Member States' actions in preventing and combating forms of crime committed using the internet.⁵

The agency now covers more than thirty categories of crime.

It is important to ensure that countries coordinate their operational activities, but it is also essential that Member States have a role in the governance of the Agency, as much depends on the strength of representation. Europol's decisions are taken at meetings of the Management Board. Each country is represented and has one vote per country. In addition to the Member States, there is also a representative of the European Commission, which has a considerable influence

⁵ Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council.

on both the development of activities and the decisions taken. As Europol is an EU agency, the European Commission and the European Parliament have a key role in setting, using and controlling its budget. The Management Board reports to the Council at least once a year, where ministers can learn about and comment on the activities of the organisation and take decisions if necessary.

Europol's lawful and professional activities are ensured by an extensive monitoring process, which includes regular reporting and an annual report to the Member States, the Council, the European Commission, the European Parliament and national parliaments.

Milestones

The organisation has evolved enormously over the past 25 years, so I will only mention the most important elements here. Although cooperation started with the exchange of information, the idea was put forward very early on that Europol should become a hub for the exchange of information, which should be provided primarily by the Member States, not on a voluntary basis, but on a regular and compulsory basis and in electronic form. For this to work, it is important not only to maintain contacts and collect information, but also to decide how this information is used. It can share information – except personal data – not only with law enforcement authorities, but also with authorities in third countries, other EU bodies and international organisations. It is also essential to coordinate national investigations and provide strategic and operational support. Europol produces regular reports and analyses. Key and permanent products are the annual report, the Serious and Organised Crime Threat Assessment (SOCTA), its version on crime on the Internet (IOCTA), the Terrorism Situation & Trend Report (TE-SAT).

In order to develop a broader network of contacts and access to information from as many places as possible, public-private partnerships should be established across as wide a field as possible. In addition, Europol's international nature allows it to conclude agreements with third countries, which can be divided into three categories of cooperation. Operational cooperation is the closest relationship, because it is the only form of cooperation where personal data can be exchanged. Strategic agreements allow for the exchange of general and technical data, with the exception of personal data. In the case of working arrangements, practical information that does not contain personal data can be exchanged. Over the years, Europol has continuously developed its relations and now has agreements with 21 third countries.

There have been initiatives in the past, mainly on a bilateral basis, to establish liaison officers between countries with closer links and criminal interests, but these were first institutionalised within the Europol system. Under the Regulation, each Member State designates at least one liaison officer, but it is noteworthy and demonstrates the effectiveness of the liaison officer network that today participating countries have multi-agency and usually specialised liaison offices at the Hague headquarters. Hungary currently employs five permanent liaison officers from the police, National Tax and Customs Administration of Hungary and Counter Terrorism Center units, and other organisations and services also delegate short- and medium-term experts who actually carry out liaison officer tasks.

Another major development in the Agency's activities is the possibility of setting up joint investigation teams.⁶ This goes beyond mere cooperation, as it is now possible to be present in person at operational meetings and directly pass on information during operations. Europol not only has the right to participate but also the right of initiative, so if it considers that a joint investigation team should be set up in a Member State, it can make a request to the Member State concerned, but this does not oblige the requested party to comply with the proposal. However, the extended powers do not mean that Europol can carry out investigative activities, as it has not yet been given executive powers. The need to do so arises from time to time, but for various reasons some countries do not want to agree on this for the time being, while full agreement would be needed to extend the mandate of such a federal organisation with a deep integrity. The jurisdiction to investigate remains only with the Member States.

Over time, the organisation has evolved to include the creation of specialised centres for specific crimes. In 2013, the Europol European Cybercrime Centre (EC3) was launched, and in 2016 the Europol European Counter Terrorism Centre (ECTC). In the same year, the European Migrant Smuggling Centre (EMSC) was set up, which will be part of the Europol European Serious and Organised Crime Centre (ESOCC) from 2020. Also in 2020, the European Financial and Economic Crime Centre (EFECC) and the Operational and Analysis Centre (OAC) were launched.

To exchange information, a modern, fast and secure IT connection is needed to meet all requirements. To this end, Europol's Secure Information Exchange Network Application (SIENA) was launched in 2009 and now connects 3000 law enforcement authorities from more than 70 countries. It is used by Member States, Eurojust, Frontex, OLAF, INTERPOL, third countries with which

6 Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council.

Europol has operational or working agreements, liaison officers, analysts and experts. Through the system, users initiated 123,000 new cases and exchanged 1.54 million messages in 2021 ([URL2](#)).

The present era

Europol's development continues, with another draft amendment to the Regulation on the Council's agenda. In November 2023, the European Commission presented its proposal to strengthen the EMSC, following the increase in illegal migration movements in recent years. To this end, Europol needs to be strengthened and the functioning of the agencies, in particular Europol and Frontex, need to be better coordinated. Cooperation between Europol and Eurojust should also be strengthened to speed up criminal proceedings in the Member States. Actions should include disrupting the activities of smuggling networks and detecting illegal financial manoeuvres, monitoring online internet operations related to trafficking in human beings and making asset recovery processes more efficient.

The role of Hungary

The development of Europol in our country and our region has always been accompanied by increased attention, since on 28 March 1998, close to the start of Europol's operational activities, the countries of the European Union and the Central and Eastern European countries signed the *Pre-accession Pact on organised crime*. In this agreement, the aim was not only closer cooperation against organised crime, but also accession to Europol, an important element of which was the establishment of national units.

The practical cooperation of Hungary with Europol started with the signing of a cooperation agreement in Budapest on 4 October 2001, which provided the opportunity to set up the Europol National Unit in the following year. Hungary's accession to the EU on 1 May 2004 opened the way for Hungary to become a full member of the organisation. Integration brought with it the possibility and obligation for each country to have a contact point, also known as a contact point, to which it can turn for international cooperation. The system thus established simplifies, clarifies, speeds up and professionalises international contacts, which were previously often unstructured, fragmented and disorganised, depending on the contacts and the form of cooperation favoured by each country.

The Europol National Unit

Today, it is no longer possible to completely separate information channels, so some interoperability is needed, as in organised crime cases are often interconnected and can be avoided from escaping the attention of law enforcement. In setting up the National Unit, Member States have been given a high degree of freedom to design and locate the Europol National Unit within their organisational systems, taking into account their national systems, and to choose their own staff. The National Unit is the liaison body between Europol and the competent authorities of the Member States. Its tasks include exchanging information, in particular on forms of crime that are considered a priority by the European Union. It ensures effective communication and cooperation between all relevant competent authorities and Europol, and ensures compliance with national legislation when providing information to Europol. The International Law Enforcement Cooperation Centre (hereinafter referred to as 'Nebek') was established on the 1st of February 2000 under the direction of the National Police Headquarters' Directorate General for Criminal Affairs, and acts as the national contact point in the Europol cooperation system.⁷ At the beginning of its operation, Nebek consisted of four departments: the Interpol Hungarian National Bureau, the Division for International Information Exchange, the Europol Project Office (which later became the Europol National Unit) and the International Division. When it was launched in 2000, two people were enough to get it up and running, as reflected in the name of the unit. At that time, there was no concrete exchange of information, only preparations for it.

Over the years, the organisation of Nebek has undergone several changes, which have also affected the Europol National Unit. It is now a separate unit under the Directorate for International Criminal Cooperation, called the International Strategy Division. Under the same directorate there is also the Department for Cooperation in Criminal Matters (with the Division for International Information Exchange, the Interpol Hungarian National Bureau and the Sirene Bureau under it) and the Department for Wanted Records Management. Initially, the Europol National Unit's remit was limited to the detection and prevention of illicit drug trafficking, terrorism, illicit trafficking in human beings, trafficking in human beings, child pornography, vehicle crime, illicit motor vehicle trafficking, counterfeiting of currency and payments, euro-related crime, illicit trafficking in nuclear and radioactive materials and related offences. However, this limitation is now a thing of the past, as cooperation is possible for almost

7 Act LIV of 1999 on cooperation and exchange of information in the framework of the European Union law enforcement information system and the International Criminal Police Organisation.

all public offences under the current Regulation. All bodies with domestic investigative powers are involved, which is fully in line with national legislation.

Summary

Europol is a young organisation in the system of international cooperation, but it has evolved considerably over the past 25 years. Although it does not have the history like INTERPOL and does not have as many Member States, this is not a disadvantage as it allows for clearer, more coherent and closer cooperation. The Agency is part of the European Union and has therefore developed with it, in line with the constant expectations of the Member States, and will be able to continue to renew itself in the future. It was decided at the highest level and its operation was always determined by some EU “legislation”. Its operation is driven by professional criteria that determine its activities and law enforcement priorities. These are not determined autonomously but by the Management Board, which is composed of the highest police chiefs in each country. This ensures that the Agency plays a supporting role, which means that it does not control Member States but at most coordinates cooperation and thus serves the interests of both individual countries and the EU as a whole. This operational structure allows it to be always focused and responsive to the challenges of the moment. The single legal and organisational framework, the EU system of data protection rules ensuring the exchange of personal data, is also an advantage and differentiates it from other international organisations. And what does the future hold? It is not for us to guess, as the Europol 2020+ strategy clearly sets out the expectations:

- be the EU criminal information hub making full use of data from an extensive network of partners;
- deliver agile operational support;
- be a platform for European policing solutions;
- be at the forefront of innovation and research for law enforcement.

Online links in the article

URL1: *Europol: its origins, functions, and future development*. <https://ukandeu.ac.uk/explainers/europol-its-origins-functions-and-future-development/>

URL2: *Secure Information Exchange Network Application (SIENA)*. <https://www.europol.europa.eu/operations-services-and-innovation/services-support/information-exchange/secure-information-exchange-network-application-siena>

Laws and regulations

Act LIV of 1999 on cooperation and exchange of information in the framework of the European Union law enforcement information system and the International Criminal Police Organisation Council Decision of 6 April 2009 establishing the European Police Office (Europol) (2009/371/JHA)

Regulation (EU) 2016/794 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol) and replacing and repealing Council Decisions 2009/371/JHA, 2009/934/JHA, 2009/935/JHA, 2009/936/JHA and 2009/968/JHA

Treaty on the Functioning of the European Union

Treaty on the European Union

Reference of the article according to APA regulation

Hegyaljai, M. (2024). Europol 25, Hungary 20. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1741–1750. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1741-1750>

Statements

Conflict of interest

The author has declared no conflict of interest.

Funding

The author received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.

Ethics

No dataset is associated with this article.

Open access

This article is an Open Access publication published under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>), in the sense that it may be freely used, shared and republished in any medium, provided that the original author and the place of publication, as well as a link to the CC License, are credited.

Corresponding author

The corresponding author of this article is Máttyás Hegyaljai, who can be contacted at hegyaljai.matyas@bm.gov.hu.

Europol's Counter-Terrorism Role: over 25 Years of Partnership

Antonio Ortiz

senior adviser
Europol,
Office of the Executive Director
antonio.ortiz@europol.europa.eu

Abstract

Aim: Provide an overview of the evolution of Europol's counter-terrorism capabilities over the last 25 years. Focus on the establishment of the European Counter Terrorism Centre (ECTC).

Methodology: In this article on counter-terrorism, the methodology employed involves a qualitative approach, leveraging first-hand experiences and insights from Europol's operational involvement and institutional development.

Findings: Over the past two decades, significant terrorist attacks have profoundly influenced the European Union's counter-terrorism policies and institutions. These events have accelerated the development of Europol's dedicated counter-terrorism capabilities, transforming it from an agency with limited operational capacity into a key player in the EU's counter-terrorism efforts. Europol's role expanded significantly after 2015 leading to the establishment of the European Counter Terrorism Centre (ECTC). The ECTC supports national counter-terrorism efforts through enhanced law enforcement cooperation and operational services, addressing emerging threats like jihadist use of the internet for recruitment and propaganda, through the European Union Internet Referral Unit (EU IRU). Despite progress achieved, counter-terrorism remains primarily a national competence, with Europol playing a supportive role. The continuous evolution of Europol's strategic and operational tools reflects the EU's commitment to a collective approach, balancing national prerogatives with the need for coordinated, transnational efforts to combat terrorism effectively.

The manuscript was submitted in English. Received: 10 July 2024. Revised: 15 July 2024.
Accepted: 25 July 2024.

Value: The value of this article lies in its practical insights offering an internal perspective from a seasoned security practitioner focusing on operational and institutional realities as opposed to theoretical frameworks.

Keywords: counter-terrorism, Europol, European Union, International law enforcement cooperation

Introduction

In the last 20 years, three seismic events delivered a profound shock to the European Union (EU) counter-terrorism community and shaped subsequent policy and institutional developments in the area: 9/11, the Madrid bombings in 2004 and the attacks in Paris in November 2015 and Brussels in March 2016. These critical junctures had a profound influence on the development of Europol and brought unprecedented new demands on the EU and its Member States, including Hungary, in terms of counter-terrorism response, prevention and coordination.

Hungary's role in counterterrorism is defined by its commitment to both national security and international cooperation within the framework of the European Union and NATO. Hungary's accession to the EU on 1 May 2004, took place only a few weeks after the Madrid train bombings, in which 192 people were killed, the deadliest terrorist attacks carried out in Europe since the Lockerbie plane bombing in 1980. This certainly influenced the development of Hungary's multi-faceted approach to counterterrorism, including legislative measures, intelligence operations, law enforcement actions and international collaboration. Since Hungary formally joined Europol in 2004 – after having deployed a liaison officer since 2002 – both have shared many of the milestones that have marked the development of the EU's counter-terrorism ecosystem.

Europol's initial counter-terrorism tasks

The initial focus of police cooperation at European Community-level was very much international terrorism. The creation of the TREVI group ([URL1](#)), an intergovernmental home affairs network, was prompted by several terrorist acts, most notably the hostage taking during the 1972 Olympic Games in Munich and Interpol's difficulties at the time to effectively assist the European countries in combatting terrorism.

When Europol was founded in 1993¹ – initially as the Europol Drugs Unit (EDU) – with a very limited operational capability, only a few member countries advocated for the inclusion of counter-terrorism among its areas of competence. What may seem self-explanatory today was not so easy to determine at the time and only much convincing work at different levels led to a Europol Convention in 1995, which finally included the fight against terrorism among Europol’s core tasks.

Therefore, counter-terrorism was not only at the origin of the idea of Europol, but it became an integral part of Europol’s objectives and tasks in all its legal bases from the foundational EDU, up to the Europol Regulation of 2017². However, counter-terrorism remained a purely nominal function within an organisation that had no real capabilities or structures in that area, nor much interest in developing them. In fact, in Europol’s institutional logic, terrorism was hardly a factor at play. The driving forces for Europol’s organic growth and development were the need to improve its capabilities in the fight against organised crime. Throughout most of its history and at least until 2016, the expansion of Europol’s counter-terrorism role followed an extrinsic logic. The build-up of Europol’s capabilities in this area was a bumpy road with many U-turns and dead-ends, where most often progress was driven by external actors, mainly as the result of tragic security events.

Thus, it was not until the terrorist attacks against the United States on 11 September 2001 that counter-terrorism acquired some significance in Europol’s agenda. The crude reality of security events soon made it self-evident that the Council had to take rapid decisions with a strategic, operational or financial impact on Europol, even without prior consultation of Europol’s Management Board. Accordingly, on 20 September 2001, the Justice and Home Affairs (JHA) Council decided to set up within Europol a task force of counter-terrorist specialists to collect relevant information and intelligence on the terrorist threat, to undertake operational and strategic analysis and to draft a threat assessment. The conclusions of the extraordinary Council meeting ‘instructed’ the Europol Director to report on the input on terrorism provided by Member States into the analytical work files, together with an analysis of any problems. The Council also addressed relations between Europol and the United States, inviting the Director of Europol to take all necessary measures to make use of the possibilities afforded by the Europol Convention to establish informal cooperation with the

1 In 2024, Europol celebrates 25 years since it became fully operational on 1 July 1999, following the ratification and adoption by all Member States of the legal acts provided for in the Europol Convention.
2 Joint action 95/73/JHA of 10 March 1995 concerning the Europol Drugs Unit.

United States and to finalise a formal agreement as quickly as possible. In fact, the Council gave the Management Board less than two months to close that file and submit a draft strategic agreement with the United States, while urging the conclusion of an operational agreement, including on the transmission of personal data. Finally, the Council entrusted the Article 36 (Coordinating Committee in the area of police and judicial cooperation in criminal matters, CATS) Committee with the task of ensuring the closest possible coordination between Europol, Pro-Eurojust and the EU Police Chiefs Task Force.

Europol eventually adopted plans for the establishment of a Counter-Terrorism Task Force (CTTF) ([URL2](#)), which became operational on 15 November, bringing together experts and liaison officers from Member States law enforcement and intelligence services. The conclusion of a strategic cooperation agreement with the United States was also fast-tracked, followed by an operational agreement in 2002 to enable the exchange of personal data.

Despite the Council pressure, it took more than a month for the Europol Management Board to hold a meeting following the 9/11 attacks. This reflects the difficulty to define a meaningful course of action in a sensitive area such as counter-terrorism, but also the lack of operational responsiveness of Europol at the time. Member States eventually met in the Management Board on 23–24 October 2001 and expressed their support for the draft agreement with the United States, although France and Germany recorded scrutiny reservations, while the United Kingdom and the Netherlands recorded parliamentary reservations.

The CTTF remained under regular review and in a report issued at the end of 2002, the Management Board emphasised the good results achieved by the task force and the continued importance of counter-terrorism activities. The CTTF constituted a good illustration of the need to confront a global threat in a coordinated manner, but from an operational point of view, there were increasing doubts about the validity of the model, which led to its closure shortly after two years of existence. Therefore, when the CTTF mandate expired, Europol's Serious Crime Unit absorbed the relevant counter-terrorism work, marking the end of the first dedicated counter-terrorism capability at Europol.

The response to the terror attacks in Madrid

The Madrid attacks on 11 March 2004 acted as an accelerator, which entirely re-shaped the EU's counter-terror organisational framework, both in the Council and at Europol. For the former, it contributed decisively to the institutional strengthening of the counter-terrorism area, adding new structures, policies and

governance mechanisms to the existing organisational arrangements. The appointment by the High Representative of an EU Counter-terrorism Coordinator (EU CTC) to work within the Council Secretariat was probably one of the most relevant initiatives ([URL3](#)). The decision responded to the need for greater coordination in combating terrorism, tasking the EU CTC with presenting policy recommendations and priority areas for action, as well as monitoring the implementation of the EU counter-terrorism strategy. Despite its limited formal competencies, the establishment of the function improved the visibility of EU efforts and consolidated the institutionalisation of counter-terrorism in the EU.

The Europol Management Board met on 1–2 April to discuss counter-terrorism issues, starting with the declaration adopted by the JHA Council on 25 March and the European Council on 29 March with a view to accelerating Member States' action. The Council Declaration called for the completion of the Europol Information System (EIS) noting that the processing of considerable amounts of information by Europol was causing serious backlogs ([URL4](#)). Despite its shortcomings, the EIS was the only database on suspects, contacts and communications linking investigations at EU level and providing a situational picture and a platform to reach all Member States at once. The Management Board decided to re-launch a recycled version of the CTTF within Europol's organisational structure, taking account of the intelligence-led policing model and following a project-based approach, as opposed to widening its scope. The CTTF would focus on Islamist terrorism and produce threat assessments with a view to prevention, profiling and operational analyses. It would support Member States' investigations and prepare strategic analysis, including in coordination with the Council Situation Centre. Member States committed to contribute up to 30 officers with a specialised counter-terrorism profile. At the same time, the ratification of three Protocols to the Convention strengthened the operational powers of Europol by allowing it to provide assistance and facilitate coordination in Joint Investigation Teams (JITs) in counter-terror operations. In many ways, Europol reprocessed previously discarded operational instruments, patched up with some new elements in order to reinforce its counter-terrorism capabilities and improve the flow of information in response to the Madrid events.

One of the new tools was the first Europol Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) published in December 2004 ([URL5](#)), which after 17 issues has become one of Europol's main strategic analysis products and an important international reference for the monitoring of terrorism. Interestingly, even after 9/11 and the Madrid attacks, much of the first TE-SAT report focused on home-grown domestic forms of terrorism such as separatist and anarchist terrorism, eco-terrorism, cyber terrorism and left- and right-wing extremism, while only

a quarter of the report dealt with jihadism. While the nature of the TE-SAT remained essentially the same – a strategic analysis report based on operational contributions from Member States, complemented with open sources information.

The focus on counter-terrorism only increased with the terrorist attacks in London on 7 July 2005. In 2007, the JHA Council adopted the concept of the EU First Response Network (FRN), to put on standby a group of dedicated counter-terrorism experts from all EU Member states, ready for mobilisation under Europol's coordination, in the event of a serious attack in Europe (Rhinard & Backman, 2017).

With this initiative, also promoted by the EU CTC, Europol introduced the concept of platform of operational services also in the counter-terrorism area. Europol provided the operational centre as a node to ensure efficient exchange of information and provide analytical support tailored to the evolving modus operandi of an attack together with expertise on other forms of crime. In this respect, the experience gained with the First Response Network showed the benefits of multi-functional platforms for counterterrorism action and paved the ground for future initiatives.

For Hungary, this period also coincides with the reinforcement of its counter-terrorist capabilities, notably through the establishment of the Counter-Terrorism Centre (TEK) in 2010. Hungary's primary counterterrorism unit, operating under the auspices of the Ministry of Interior as a specialised government agency was part of Hungary's comprehensive strategy to enhance national security, address and mitigate terrorist threats and activities and contribute to international counterterrorism efforts.

The ECTC and Task Force Fraternité

The Charlie Hebdo attacks at the beginning of 2015, followed by the terrorist assaults in Paris and Brussels in the ensuing months, constituted a game changer leading to an entirely different perception of the threat in Europe. It became clear that next to reinforcing the collaboration between all agencies at national level, there was a need to boost cross-border cooperation to complement national capabilities.

In March 2015, the JHA Council called upon Europol to establish the European Union Internet Referral Unit (EU IRU), with a view to supporting a comprehensive response to tackle the use of the internet for promoting terrorism and violent extremism. Europol launched the EU IRU, in a pilot phase, in July 2015 with a mix of counter-terrorism experts, IT and linguistic specialists.

The establishment of the European Counter-Terrorism Centre (ECTC) at Europol took place six months later during the Dutch Presidency of the Council, on 25 January 2016 ([URL2](#)). For the first time in the counter-terrorism policy context of the EU, Member States acknowledged the necessity to have a permanent structure for cooperation at EU level in support of national counter-terrorism efforts. The development of the ECTC was underpinned by the success of Task Force *Fraternité* which supported French and Belgian authorities in the investigation of the terrorist attacks in Paris in November 2015 and in Brussels in March 2016, analysing tens of terabytes of communication, financial, internet and forensic data to determine the international connections of the terrorists.

The continued support Europol received from Member States at policy and operational level enabled the ECTC to adapt existing capabilities and processes and develop new operational services. The ECTC overcame the traditional hesitancy of counter-terrorism services towards multilateral cooperation by setting up a trusted environment with a dedicated information hub for counter-terrorism matters. This included the creation of a specific counter-terrorism space within Europol's Secure Information Exchange Network Application (CT SIENA) to respond to practitioners needs to directly exchange information at a higher level of classification and enhance the quality of the analytical work. The ECTC progressively developed specialised operational support services, a coordination capacity and investigative expertise, including through the Counter Terrorism Joint Liaison Team (CT JLT). In April 2016, Hungary reinforced its counter-terrorism capacity in the Hungarian Liaison Bureau at Europol deploying an officer from the TEK.

As a consequence of the terrorist attack in Berlin in December 2016, the Chiefs of Police and Heads of Counter-Terrorism of EU Member States and Schengen-associated countries convened in Berlin on 7 and 8 February 2017 in a meeting co-organised by Germany's Federal Criminal Police Office (BKA) and Europol. The main outcome was a 'Vision Statement', which remains a point of reference for Europol and for European counter-terrorism cooperation. It set out an unequivocal commitment to elevate operational counter-terrorism efforts across European countries by making full use of the ECTC and agreed to establish a Counter-Terrorism Programme Board (CTPB) at the ECTC, to provide Member States with oversight and a platform to influence the development of Europol's capabilities in this field.

A central strategic support capability was devised within the ECTC in order to identify European-wide counter-terrorism implications and promote outreach with relevant partners. The deployments of Guest Officers in Hotspots (initially in Italy, Greece and Cyprus) also contributed important information to support

the detection of returning foreign terrorist fighters or the infiltration on the EU territory of foreign members of terrorist organisations. Following Russia's war of aggression against Ukraine in February 2022, this external deployment for counter-terror secondary security controls was expanded to all EU Member States neighbouring Ukraine, including Hungary.

Fighting terrorist content online

Terrorists' use of the internet and social media has increased enormously in recent years. Jihadist groups in particular have demonstrated a sophisticated understanding of how social networks operate and have launched well-organised, concerted social media campaigns to recruit followers. These campaigns promote or glorify acts of terrorism and violent extremism and have led to viral online content. The EU IRU employs a number of specialists with a variety of skills, including operational, linguistic, technical and research expertise. These specialists have an acute understanding of how the process of radicalisation to violent extremism works and how the jihadist networks abuse the online environment to recruit and radicalise people.

Regulation (EU) 2021/784 on addressing the dissemination of terrorist content online (TCO Regulation) has provided the legal framework at European level for Member States to protect citizens from being exposed to terrorist material online. This legislation also changed the working relationship that the European Counter Terrorism Centre and the EU IRU had developed with Member States and technological companies. Since the entry into application of the TCO Regulation in June 2022, Member States are in a position to demand the removal of content from Online Service Providers (OSP) themselves, and they can do it through a platform called PERCI, a technical solution built by Europol and managed by the EU IRU to facilitate the implementation of the TCO Regulation ([URL6](#)). The vast majority of tech companies have taken significant steps to protect their platforms against terrorist abuse. Nevertheless, the online environment remains an attractive space for terrorist criminal networks which continue to target the services offered by the tech companies for recruitment, fundraising and propaganda purposes. Once the EU IRU identifies terrorist content, it maps its trace on the internet, collects all publicly available information around this content and creates a 'referral package' to be exploited for different purposes: to assess the threat, to support investigations and to suggest eventual referral to Online Service Providers. The referral or transmission of a notification of internet content to the OSPs can be done by Europol or Member States. Based

on these referrals, the EU IRU also coordinates Referral Action Days to facilitate direct cooperation with law enforcement representatives in EU Member States. The EU IRU is in a unique position whereby it can map terrorist networks across borders and see how they are linked to cases in a variety of Member States. This global perspective is instrumental in dismantling criminal networks and providing information for investigations.

Future outlook

Overall, it is fair to say that in the three or four years which followed the establishment of the task force *Fraternité* ([URL7](#)), Europol's counter-terrorism capabilities progressed more than during its entire previous history. The European Counter-Terrorism Centre has become an essential player in the EU action on counter-terrorism and its operational support increased fivefold. The ECTC is now part of every major counter-terrorism investigation in the EU. Its contribution has evolved from static support and basic crosschecks to specialised actions and the development of highly specialised analytical and investigative tools, such as SIRIUS (Shaping Internet Research Investigations Unified System), the Terrorism Identification task Force (TITF) or face recognition software, and from sporadic involvement in Member States investigations to become an almost systematic instrument in their counter-terrorism toolbox.

Strategic intelligence is of key importance to better anticipate terrorism threats and to shape and develop EU counter-terrorism policy and legislation. Europol's key contribution in this area is the TE-SAT, which provides an overview of the terrorism phenomenon in the EU every year, but also numerous other strategic and operational analysis products on key emerging and evolving drivers of terrorism.

As Europol becomes an increasingly significant player in the European counter-terrorism field, the opportunities for international collaboration naturally increase. However, nothing is definitely acquired in counter-terrorism. Indeed, international outreach and law enforcement cooperation in counter-terrorism matters has to be continuously pursued and deepened, between Member States, but also with third countries. The Terrorism Finance Tracking Program (TFTP), implemented by Europol, is one example of successful EU-US collaboration in developing intelligence to disrupt, detect and prosecute foreign fighters. Information sharing in this area has been steadily increasing and the programme has proven a key tool in counter-terrorism investigations.

Europol's counter-terrorism activities also benefit from the Agency's wide network of about 250 liaison officers from almost 50 countries and organisations,

but the level of threat requires a wider engagement. The fight against terrorism needs to overcome the internal-external divide and relations with a wide range of external partners need to be nurtured at operational, strategic and political level.

Fighting terrorism remains and will continue to be a national competence in the years to come. However, Europol's growing role in this area and the major terrorist attacks in the years 2015-2016 have contributed to changing the paradigm of counter-terrorism in the EU from a national prerogative into a collectively shared responsibility. For decades, operational experts and investigators have been acutely aware that the transnational nature of terrorist networks required a strong collective approach.

During the last ten years, we have seen an enormous investment in the level of knowledge and expertise on counter-terrorism matters in Europol and at EU level, in line with the increasing complexity of the phenomenon. This has usefully expanded the boundaries of our understanding of terrorism and its international and societal implications. Europol continues to identify crosslinks between terrorism and adjacent areas of work, through a networked focus, with the aim of adding value to the work of Member States, with the constant aim of responding to the operational needs of the law enforcement men and women who are the forefront of the fight against terrorism.

References

Rhinard, M. & Backman, S. (2017). *Political leadership, European institutions and Transboundary Crisis Management Capacity. Inventory of Commission, European Council & Council of the European Union Crisis Capacities*. Stockholm University.

Online links in the article

URL1: *TREVI Group*. <https://www.trevigroup.com/en/>

URL2: *European Counter Terrorism Centre – ECTC*. <https://www.europol.europa.eu/about-europol/european-counter-terrorism-centre-ectc>

URL3: *Counter-Terrorism Coordinator*. <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/fight-against-terrorism/counter-terrorism-coordinator/>

URL4: *Europol Information System (EIS)*. <https://www.europol.europa.eu/operations-services-and-innovation/services-support/information-exchange/europol-information-system>

URL5: *Situation and Trend Report 2003–2004 (TE-SAT)*. <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/terrorist-activity-in-european-union-situation-and-trend-report-2003-2004-te-sat>

URL6: *How is Europol keeping online spaces safe?* <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/how-europol-keeping-online-spaces-safe>

URL7: *Europol 25*. <https://www.europol.europa.eu/about-europol/history#root>

Laws and regulations

Joint action 95/73/JHA of 10 March 1995 concerning the Europol Drugs Unit
Regulation (EU) 2021/784 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2021 on addressing the dissemination of terrorist content online

Reference of the article according to APA regulation

Ortiz, A. (2024). Europol's Counter-Terrorism Role: over 25 Years of Partnership. *Belügyi Szemle*, 72(9), 1751–1761. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i9.pp1751-1761>

Statements

Conflict of interest

The author has declared no conflict of interest.

Funding

The author received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.

Ethics

No dataset is associated with this article.

Open access

This article is an Open Access publication published under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>), in the sense that it may be freely used, shared and republished in any medium, provided that the original author and the place of publication, as well as a link to the CC License, are credited.

Corresponding author

The corresponding author of this article is Antonio Ortiz, who can be contacted at antonio.ortiz@europol.europa.eu.

KÖZLÉSI FELTÉTELEK

A Belügyi Szemle/Academic Journal of Internal Affairs (AJIA), (nyomtatott ISSN 2062-9494 és online ISSN 2677-1632) havonta megjelenő, lektorált, magyarországi és nemzetközi jogtudománnyal, közigazgatással, államtudományokkal, kriminológiával, valamint biztonsági és rendészeti tudományos kutatásokkal foglalkozó tudományos folyóirat.

A Belügyi Szemle a <https://belugyiszemlejournal.org/> folyóirat-szerkesztő rendszer alkalmazáson keresztül fogadja a szerzőktől a kéziratokat.

A beküldött közlemény visszaigazolása során a Szerkesztőség tájékoztatja a szerzőket a beküldött kézirat befogadásáról és várható megjelentetéséről. A Szerkesztőség a beérkezett kéziratokat szakmai és tudományos szempontokból lektoráltatja, és fenntartja a jogot a kéziratok stilizálására, korrigálására, tipografizálására.

Részletes szerzői útmutató az alábbi URL linken olvasható: <https://belugyiszemlejournal.org/index.php/belugyiszemle/authorsguide>

A Belügyi Szemle/Academic Journal of Internal Affairs (AJIA) kiadványban megjelent cikkek nem tükrözik a Szerkesztőség álláspontját, azok tartalmáért való felelősség minden esetben a szerzőket terheli.

Az etikai nyilatkozat, valamint a közzétételi visszaélésekre vonatkozó nyilatkozat az alábbi URL linken olvasható: <https://belugyiszemlejournal.org/index.php/belugyiszemle/statementonethics>

A cikkek a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY-NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemények, melynek szellemében a cikkek bármilyen médiumban szabadon felhasználhatók, megoszthatók és újraközölhetők, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

A nyílt hozzáférésről szóló nyilatkozat az alábbi URL linken olvasható: <https://belugyiszemlejournal.org/index.php/belugyiszemle/informationonopenaccess>

Telefonszám: +36 (26) 795-922; BM: 24-626

Email: szerkesztoseg@belugyiszemle.hu

Web: <https://belugyiszemlejournal.org/>

A borítóképet tervezte és szerkesztette: Dr. Szabó Csaba

A FOLYÓIRAT INDEXELÉSE

A Belügyi Szemle/Academic Journal of Internal Affairs (AJIA), (nyomtatott ISSN 2062-9494 és online ISSN 2677-1632) havonta megjelenő lektorált magyarországi és nemzetközi jogtudománnyal, közigazgatással, államtudományokkal, kriminológiával, valamint biztonsági és rendészeti tudományos kutatásokkal foglalkozó tudományos folyóirat, amelynek székhelye Budapest (Magyarország).

Az AJIA egy nyílt hozzáférésű folyóirat, amelyet jelentős tudományos adatbázisokban indexelnek a cikkek felfedezhetőségének és hivatkozásának maximalizálása érdekében. Az AJIA követi a [COPE magatartási kódexében](#) felvázolt publikációs etikával kapcsolatos legjobb gyakorlatokat. A szerkesztők azon dolgoznak, hogy az első benyújtást követően időben meghozzák a döntéseket, valamint az azonnali online közzétételt, ha egy kéziratot közzétételre elfogadnak.

A cikkek a megjelenést követően azonnal és ingyenesen hozzáférhetők a nyilvánosság számára. A cikkek végleges változata azonnal feltehető egy intézményi adattárba, amennyiben a cikk tartalmaz egy hivatkozást a <https://belugyiszemlejournal.org/index.php/belugyiszemle> oldalon közzétett eredeti cikkre. Minden publikált cikk a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 4.0 Unported License alá tartozik.

Ára: 530 Ft

